

Teofil MIJA

GENERAȚIA NEÎNFRÂNTĂ

MĂRTURISIRILE UNUI SUPRAVIETȚUITOR
AL GENERAȚIEI 1948

© Copyright **Teofil Mija** pentru prezenta ediție.

Copertă: Sergiu Pol

Culegere și corectură text: Crina Palas și Aurelia Ilea

Lector de carte: Florian Palas

Pe prima copertă a prezentei lucrări se poate vedea Crucea-monument închinată luptătorilor rezistenței armate anticomuniste din Munții Făgărașului, ridicată la Mănăstirea „*Brâncoveanu*” de la Sâmbăta de Sus.

ISBN 978-973-0-05619-8

Teofil MIJA

GENERAȚIA NEÎNFRÂNTĂ

MĂRTURISIRILE UNUI SUPRAVIEȚUITOR
AL GENERAȚIEI 1948

Brașov, 2008

Dedic această carte mamei și soției mele.

CUPRINS

I.	ÎNCEPUTUL LUPTELOR ANTICOMUNISTE	15
II.	SALVAT DIN MÂNA NKVD-ULUI.....	18
III.	ZIUA SFÂNTULUI NICOLAE - 1945.....	22
IV.	CĂLUGĂRUL CARE MI-A CITIT ÎN „CARTEA VIETII”	25
V.	15 MAI 1848 – 15 MAI 1948.....	29
VI.	DEVASTAREA CAMEREI MELE DIN MEDIAȘ	31
VII.	ÎN CLUJ, PRIMA URMĂRIRE, PRIMA SCĂPARE DIN ÎNCERCUIRE	33
VIII.	O NOAPTE DE NEUITAT	35
IX.	ÎN GARA MEDIAȘ MI SE PREGĂTISE ARESTAREA	48
X.	SCURT POPAS LA MEDIAȘ, BRATEI ȘI BIERTAN.....	52
XI.	STATUTUL DE „FUGAR”.....	57
XII.	RELUAREA LEGĂTURII CU ȘERBAN SECU. FUGAR ÎN BUCUREȘTI	62
XIII.	ARESTAREA	73
XIV.	CONDAMNAREA	77
XV.	CUM AM SCĂPAT DE IADUL DIN PITEȘTI	81
XVI.	„CANALUL MORTII”.....	84
XVII.	DIN NOU LA AIUD.....	92
XVIII.	PROCESUL DE LA TRIBUNALUL ORADEA	96
XIX.	REVENIREA ÎN ZARCA DIN AIUD.....	104
XX.	GREVA DIN ÎNCHISOARE – AIUD, 1957	106
XXI.	DIN NOU LA SECURITATEA LUI BAINER ȘI GRUIA.....	113
XXII.	LA ZARCA DIN GHERLA.....	118
XXIII.	ULTIMA ÎNCERCARE DE A MĂ ASASINA.....	126
XXIV.	ELIBERAREA	140
XXV.	ÎNCADRAREA ÎN CÂMPUL MUNCII	144
XXVI.	CĂSĂTORIA.....	149
XXVII.	PERSEVERENȚA PENTRU REÎNMATRICULARE.....	151

XXVIII.	IARĂȘI STUDENT LA CLUJ	153
XXIX.	MEDIC DE CIRCUMSCRIȚIE SANITARĂ	157
XXX.	FLAGRANT SECURIST	166
XXXI.	PENSIONAREA ȘI PLECAREA SOȚIEI DIN AGRICULTURĂ	169
XXXII.	SĂNĂTATEA ȘI ÎMBOLNĂVIRILE MELE	173
XXXIII.	AMENINȚAREA SECURIȘTILOR	177
XXXIV.	ÎNCERCARE DE TRANSFER LA RÂMNICU -VÂLCEA	180
XXXV.	ÎNCĂ UN AN DE AȘTEPTARE ȘI RĂBDARE	188
XXXVI.	CONCURSUL PENTRU OCUPAREA POSTULUI DE MEDIC EPIDEMIOLOG LA BRAȘOV	193
XXXVII.	DESPĂRȚIREA FĂRĂ REGRET DE MEDIAȘ	208
XXXVIII.	BUNA COLABORARE CU DIRECTORUL SANEPIDULUI BRAȘOV	210
XXXIX.	ACCEPTUL PENTRU SUSȚINEREA TEZEI DE DOCTORAT.....	212
XL.	SUSȚINEREA TEZEI	217
XLI.	ACCIDENT DE MAȘINĂ ÎN AJUNUL ANULUI NOU - 1982.....	223
XLII.	MEDIAȘ - BRAȘOV	227
XLIII.	MUNCĂ ȘI CÂȘTIG ÎN EPOCA DE AUR	233
XLIV.	DOUĂ MARI EVENIMENTE ISTORICE LA BRAȘOV	236
XLV.	REVOLUȚIA FURATĂ	247
XLVI.	A.F.D.P.R.	249
XLVII.	PARTIDUL PENTRU PATRIE.....	254
XLVIII.	ACTIVITATEA SOCIALĂ.....	260
XLIX.	DISPENSARUL POLICLINIC AL ASOCIAȚIEI CRISTIANA.....	273
L.	CĂMINUL DE BĂTRÂNI	280
LI.	CANTINA DE AJUTOR PENTRU SĂRACI.....	288
LII.	EPILOG	290
LIII.	ANEXA 1: CURRICULUM VITAE.....	294
LIV.	ANEXA 2: DIPLOME	296
LV.	ANEXA 3: REFEFERATUL TEZEI DE DOCTORAT	299
LVI.	ANEXA 4: NISTOR CHIOREANU (MOȘUL)	302

LVII.	ANEXA 5: ION GAVRILĂ OGORANU	305
LVIII.	ANEXA 6: GENERAȚIA 1948	314
LIX.	ANEXA 7: EMINESCU, EXPRESIA SUPREMĂ A NEAMULUI ROMÂNESC	318
LX.	ANEXA 8: MARI MEDICI CREȘTINI, BINEFĂCĂTORI AI OMENIRII	322
LXI.	ANEXA 9: RUGĂCIUNEA – IMNUL SACRU AL SUFLETULUI.....	324
LXII.	ANEXA 10: CĂLĂTORIE PRIN DUHUL ROMÂNIEI	326
LXIII.	ANEXA 11: FOTOGRAFII.....	328
LXIV.	ANEXA 12: ORGANIZATORII GENOCIDULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA ȘI UNII DINTRE COMPLICI.....	333

Cuvânt înainte

În 10 decembrie 2005 am reușit, cu ajutorul Bunului Dumnezeu, să scot ediția a II-a a cărții pe care am scris-o în amintirea și spre cinstirea eroului martir Ionel Golea, coleg de liceu, de facultate, camarad și cel mai bun prieten al meu.

În anul 1948 el reușise să treacă granița spre Apus, prin Iugoslavia. N-a rămas însă mult timp în “lumea liberă”. Căci în 1951 s-a întors în țară, cu un grup de camarazi, parașutați de un avion N.A.T.O., în codrul Fetea din județul Sibiu.

Au fost arestați prin trădare, în septembrie 1953, condamnați la moarte și executați în 3 noiembrie 1953, în locul numit Valea Piersicilor - din grădina penitenciarului Jilava.

Se știe bine de către toți foștii deținuți politic că din ghearele Securității nu se putea scăpa decât ori recunoscând toate acuzațiile din timpul bestialelor anchete, ori înnebunind, ori murind. Nelu Golea s-a eliberat prin moarte!

Foarte puțini norocoși, supraviețuitori ai generației de la 1948, au scăpat din infernul beciurilor securității și al închisorilor de exterminare la care au fost supuși. Și aceștia constituie azi mărturii vii ale crimelor comise de către securiștii trădători de neam, care trăiesc și sunt convinși că niciodată nu vor răspunde de aceste fărâdelegi.

Atunci când alții se considerau “cuminți”, suportând fără murmur și șovăire jugul înrobirii unui regim “ilegitim și criminal”, tineretul acestei țări, elevi și studenți, a constituit nucleele de rezistență armată din munții țării noastre. Și tot tinerii au fost aceia care, în timpul revoluției din decembrie 1989, și-au dat viața, cu piepturile goale, în fața celor ce apărau regimul comunist, “teroriștii”, strigând “Jos comunismul!”, “Vom muri și vom fi liberi!”. Alături de acești eroi martiri ne facem datoria de onoare de a-i aminti și pe cei bătuți sau lichidați de către mineri (n.n. securiști), datorită participării la fenomenul Piața Universității.

Prima grijă a celor ce au “furat” revoluția a fost ca să marginalizeze, să elimine pe cei ce ar fi putut readuce țara pe făgașul unei adevărate democrații, restabilind instituțiile care să lupte pentru cunoașterea adevărului privind regimul comunist, cu pedepsirea criminalilor și reabilitarea victimelor acestui regim. Și această luptă obsesivă a rămas preocuparea lor de zi cu zi.

Acum suntem siguri, noi, pușinii supraviețuitori din infernul securității, că, dacă în cei 18 ani de după Revoluția din decembrie 1989 nu s-a făcut procesul comunismului, fiindcă nu s-a vrut din partea guvernanților neocomuniști post-decembriști, nici nu se va mai face cu adevărat vreodată. Cel puțin atâta timp cât noi, luptătorii anticomuniști, nu vom dispărea, pentru a nu mai exista martori vii ai infernului comunist. Și nici călăii noștri nu vor mai fi. În felul acesta, nimeni nu va mai putea fi reabilitat, dar nici nimeni nu va mai putea fi pedepsit pentru crimele pe care le-a săvârșit împotriva eroilor și a martirilor creștini ai neamului românesc.

Rămânem statornici în convingerile și speranțele noastre de salvare din acest dezastru și din mocirla în care zacem, căci “cu noi este Dumnezeu”, crez ce constituie deviza invincibilității rezistenței noastre.

Ne rugăm pentru sufletele eroilor și ale martirilor neamului nostru, având convingerea că va veni și ziua când jertfa lor va fi cinstită cum se cuvine de către urmașii beneficiari ai eroismului și ai sacrificiului lor suprem.

Dr. Teofil Mija

Prefață

Cartea, în efemerul popas al acestei lumi, a devenit un obiect de lux, fiind concurată de mijloacele mecaniciste de comunicare, care însă nu o pot totuși înlocui, datorită și faptului că atât cei care elaborează idei, cât și cei care le receptează nu-i stăpânesc capcanele.

De aceea, ea - cartea - se încapățânează să-și facă prezența, prilejuind oamenilor să se întâlnească, să schimbe opinii, să socializeze, desprinzându-se de tendința materialistă a robotizării.

Aceste gânduri m-au năpădit în momentul în care am primit spre lectură cartea doctorului Teofil Mija, „Generația neînfrântă”, pe care nu am lăsat-o din mână decât în momentul finalizării.

Interesul meu captivat de conținut, în timp ce o parcurgeam, era dublat și de factorul subiectiv al regăsirii în conținutul ei a unor crâmpieie din propria-mi viață.

Autorul își împarte mărturisirile în trei perioade și anume: de la 23 august 1944 la 25 mai 1950 (data arestării sale), apoi 25 mai 1950 – 31 iulie 1964 (când a fost eliberat) și, în sfârșit, din 1964 până în prezent.

Dintru început până la ultimul rând, firul călăuzitor al vieții sale a fost credința nestrămutată în Dumnezeu, singura „Ființă” care nu l-a părăsit și pe care a invocat-o permanent, Cerându-I ajutorul sau mulțumindu-I că l-a salvat.

“Când depăn aceste amintiri – scrie autorul – mă conving și mai mult că nu prin puterile mele, oricât aş fi fost de puternic, am reușit să supraviețuiesc atunci când ajungeam în pragul disperării. A fost numai Dumnezeu, care pe toate le-a rânduit spre supraviețuirea mea și Căruia I-am promis în fiecare moment că, dacă voi rămâne în viață, mă voi ruga în toate rugăciunile mele pentru sufletele tuturor eroilor neamului românesc și că voi ajuta din toate puterile mele pe semenii noștri căzuți în nenorocire.”

Mărturiile sale, care sunt o profesiune de credință, poartă cititorul de la stări și situații dramatice, cutremurătoare, la încrâncenări cu ocupantul sovietic, de la supraviețuire la împlinirea unor idealuri în care a crezut și s-a structurat caracterial.

Doctorul Teofil Mija cunoștea comunismul nu numai din lecture, ci și din relatările celor ce luptaseră în Răsărit, astfel încât nu i-a fost greu să se alătore, după 23 august 1944, bătrânilor și tinerilor care au constituit

formațiuni de rezistență armată împotriva comunismului instalat în urma invaziei din Răsărit.

Își poartă statutul de “fugar” timp de doi ani, trecând la un moment dat, printre urmăritorii doctorului Boeriu, fără a fi recunoscut, traversând o baltă mocirloasă, strecurându-se sleit de puteri și ajungând, în final, la București, unde va fi arestat.

Condamnat politic la trei ani de închisoare, cunoaște “Canalul Morții” Dunăre – Marea Neagră, după care însă este rejeudecat, primind 15 ani de “muncă silnică”.

Își continuă detenția în Aiud și Gherla, dar nu oricum, ci din izolare în izolare, în „Zarcă”, Aiudul “oferindu-i”, în ianuarie 1964, o ultimă tentativă exterminatoare, într-o celulă unde trebuia să suporte gerul, după ce fusese lăsat numai în cămașă și indispensabili.

„Ieșind după șapte zile din celula morții - ne spune doctorul - și ajungând iarăși în celula de izolare din Zarcă, cu rogojina pe podea, și cu oblonul de scânduri la fereastră, mi-am luat un legământ față de Dumnezeu, Salvatorul meu, pe care mă străduiesc să-l respect în zilele cât voi mai avea de trăit pe pământ. (...) M-am legat prin jurământ în fața lui Dumnezeu că, dacă voi rămâne în viață, mă voi ruga neconținut pentru sufletele camarazilor și ale tuturor eroilor creștini ai neamului românesc și că voi ajuta din toate puterile pe semenii noștri căzuți în nenorocire”.

Doctorul Tefil Mija își încheie cei 15 ani de detenție, sfârșit fizicește, însă viguros spiritual, coborând în halta Bratei din trenul ce venea de la Teiuș, târându-și către casa părintească pașii lipsiți de putere, care abia mai puteau purta cele 47 de kilograme, cât mai avea fostul viguros trup de 1,75 metri.

La 28 februarie 1965 se căsătorește cu Lidia, fiică de preot greco-catolic, fost la rândul său deținut politic la Canal.

Prima sa angajare este ca asistent medical la Spitalul Orășenesc Mediaș, unde însă prestează activitate de medic, pentru ca în 1968 să fie reînmatriculat în anul VI la Facultatea de Medicină din Cluj, pe care o termină cu nota 10, absolvind în 1972, cu aceeași notă, și Facultatea de Biologie.

În Clinica de Obstetrică și Ginecologie din Cluj, în timp ce-și făcea stagiul pentru anul VI, medicii se confruntă cu un caz mai mult decât dificil, și anume o sarcină în luna a IV-a, pacienta suferind și de epilepsie. Acum doctorul Mija oferă cititorului o lecție demnă de prezentat într-un

amfiteatru adecvat. Bolnava, după operația de cezariană, face o criză de epilepsie. Doctorilor alarmați, disperați, Teofil Mija le sugerează chemarea unui internist care să confirme diagnosticul său de edem pulmonar. Acesta, adus imediat, atestă diagnosticul iar femeia este salvată. După un an, pe când doctorul Mija se afla la Mediaș, fosta pacientă poposește la ușa lui, însoțită de un unchi, colonel de aviație, și se repede să-i sărute mâna. IMPRESIONANT!

În anul 1969 doctorul Mija ia în primire Circa Sanitară din comuna Laslea, unde, la 3 ianuarie 1971, trece „pe lângă un mare pericol, de care numai Bunul Dumnezeu m-a scăpat”, povestește doctorul. Este o relatare disperată a unei nașteri ce poate constitui un caz antologic, totul derulându-se contracronometru, în care alternează hazardul cu priceperea, ghinionul cu norocul, imprudența cu șansa, în urma cărora sunt salvate două suflete de „crin”, mamă și copil, cu ajutorul lui Dumnezeu, „Care m-a scăpat de o mare nenorocire, ce ar fi putut întrerupe cariera mea de medic”.

După străduințe, tergiversări, amânări de ani de zile, doctorul Teofil Mija își susține Teza de Doctorat la 2 iulie 1982, în Cluj. Recenzia Ministerului Sănătății, un adevărat certificat de calitate, îi consemnează titlul de doctor în științe medicale, care stârnește un ropot de aplauze al celor prezenți. În continuare, profesorul de epidemiologie, dr. Paina, se adresează publicului:

“Domnilor, opriți-vă cu felicitările și mulțumirile. Acestea nu trebuie adresate colegului nostru, Dr. Mija, ci soției sale. Uitați-vă pe ultima bancă din amfiteatru, acolo este o doamnă mai mică de statură, care plânge și nu-și mai poate opri plânsul. A plâns de bucurie și în timpul când el ne-a făcut prezentarea tezei, și în mod sigur are de ce plânge acum de bucurie, căci doctorul Mija, acest NEASTÂMPĂRAT (subl. n.), care, în timp de cinci ani, până a reușit să ne prezinte această teză de valoare cum rar am mai întâlnit în ultimul timp, ne-a necăjit chiar și pe noi aici, atunci vă puteți închipui ce i-a făcut soției sale în această perioadă, care era obligată, iertați-mă că spun încă o dată, să-l rabde și să-l ajute pe acest NEASTÂMPĂRAT (subl. n.).”

După 1992, numele doctorului Teofil Mija este legat și de înființarea Dipensarului Policlinic “fără plată” din Brașov, rezervat familiilor sărace cu un venit lunar sub salariul minim pe economie, foștilor deținuți politic luptători anticomuniști, veteranilor de război și membrilor Asociației “15 noiembrie 1987”. Neobosit, doctorul Mija pune bazele Căminului de Bătrâni

“Cristiana” din Săcele și ale Cantinei de Ajutor pentru săraci din aceeași localitate, luptând neobosit la dotarea acestora și supraveghiind buna lor desfășurare în îndeplinirea rolului social pentru care au fost create.

De-a lungul cărții sale, doctorul Teofil Mija a invocat numele ”Generației 1948”, pe care o definește excepțional Mircea Dumitrescu, într-un text redat în anexele acestei cărți. “Istoria unui neam este în mare măsură răspunsul pe care acesta îl dă provocărilor mediului înconjurător. Dacă un astfel de răspuns nu există, identitatea națională s-a pierdut. Generațiile eroice ale neamului nostru au modelat sufletul acestuia, au creat cultură, legislație, filozofie și au dat în esență răspunsul național la chemarea Lui Ius: Creștinismul românesc”, scrie inspirat colegul nostru de generație.

Doctorul Teofil Mija și-a respectat cu prisosință LEGĂMÂNTUL FAȚĂ DE DIVINITATE, care nu a constituit, din fericire pentru el, o formulare abstractă, ci un mod de viață, împlinindu-și cu abnegație și dăruire un rol activ față de toți oamenii pe care soarta i-a scos în calea lui, și în mod sigur față de alții care îl vor mai căuta.

TRAIAN POPESCU - fost deținut politic,
supraviețuitor al „experimentului Pitești”.

I. Începutul luptelor anticomuniste

*Nu fiți luptători fără să vă fi adaptat și perfecționat
o tehnică a contactului cu Dumnezeu.*

Vasile Postecă

După 23 august 1944, odată cu invazia armatelor sovietice, care pârjoleau tot pe unde treceau, s-au înființat, în majoritatea comunelor din Transilvania, gărzi naționale pentru a salva avutul și a ascunde femeile în păduri, ca să nu fie violate de hoardele învingătoare.

Am înființat și în comuna mea Bratei, din județul Târnava Mare (la șase kilometri distanță de Mediaș, pe șoseaua națională), o astfel de formațiune alcătuită din bătrânii satului, din invalizii de pe front și din feciori de 15-18 ani. Menționăm că aceste gărzi naționale comunale au constituit primele formațiuni de rezistență armată din țara noastră împotriva comunismului.

Odată cu înființarea acestor gărzi, un grup de studenți târnăveneni, în frunte cu eroul martir anticomunist Ionel Golea, ne-am angajat fără rezerve, cu toate puterile noastre fizice, psihice și morale, în lupta armată pentru apărarea și salvarea țării și a neamului românesc din robia comunistă.

Știam toți prea bine că lupta noastră este inegală, dar tot atât de bine știam că până la urmă vom învinge, chiar dacă unii dintre noi își vor pierde viața în această luptă. Dorința noastră era să luptăm din toate puterile împotriva comunismului ateu și distrugător de țări și neamuri.

Ne-am rugat fără încetare lui Dumnezeu ca să ne ajute în toate acțiunile pe care le-am întreprins în această luptă și am fost convinși că Dumnezeu ne va ajuta și nu ne va părăsi, atâta timp cât scopul nostru era apărarea bisericii creștine în fața ateismului comunist. Și Dumnezeu nu ne-a părăsit nici atunci când puterile și rezistența noastră erau încercate și solicitate peste limitele înțelegerii raționale – încredințându-ne și rămânând doar în grija Providenței – care întotdeauna a intervenit și ne-a salvat în astfel de momente.

Despre câteva dintre aceste momente grele din viața mea voi încerca să relatez în continuare, momente în care eu am simțit mereu ajutorul salvator al lui Dumnezeu.

În cartea “Noi nu am avut tinerețe” am dat doar câteva explicații privind locul și timpul când am fost nevoit să trec prin astfel de încercări.

Toate acestea au însă un numitor comun și au constituit examene pe care nu le-aș fi putut absolvi fără ajutorul lui Dumnezeu. Prin toate acestea am trecut cu riscul vieții mele, dar numai Dumnezeu a fost Cel care m-a salvat. El singur ne-a ocrotit și ne-a înfrățit în lupta noastră anticomunistă. Această-i convingerea neclintită a mea și a generației de studenți de la 1948, înceștați în lupta pe viață și pe moarte cu forțele satanice ale infernului comunist, care urmăreau ștergerea identității neamului românesc.

În acțiunile de apărare întreprinse de garda națională din comuna noastră am alungat soldații ruși răătăciți noaptea prin gospodăriile noastre, în căutare de pradă și de femei. Reușeam să-i fugărim, trăgând după ei cu armele pe care le aveam în dotare. Am dezarmat chiar ostași dezertori sovietici, predându-i postului de jandarmi.

Centrul de rezistență armată anticomunistă din codrul Fetea l-am înființat noi, studenții târnăveneni, în octombrie-noiembrie 1944. Este printre primele centre de rezistență armată anticomunistă ce au luat ființă de o parte și de alta a Munților Carpați, începând din Bucovina până la Dunăre, la Porțile de Fier.

În timp ce armatele sovietice se scurgeau încet spre Berlin, noi riscam să trecem cu armament pentru dotarea Centrului din Fetea.

În toamna anului 1944, camarazii mei au trecut pe șosea, parcurgând distanța Sighișoara-Fetea, circa 35 kilometri, cu o căruță cu cai, încărcată cu arme pentru dotarea Centrului din Fetea.

Toți câți făceam parte din Centrul Fetea eram înarmați cu pistoale mitralieră sau pistolete, hotărâți să ne apărăm viața. Dumnezeu ne-a ferit de a ajunge în astfel de momente.

Aparatul de radio emisie-recepție de care dispuneam trebuia să fie dus mereu în alte comune, ceea ce presupunea un mare risc la transportul acestuia. În primăvara anului 1945, un prieten sas, Ștefan Breitner, din garda națională a comunei noastre, înglobată în Centrul Fetea, a transportat aparatul de radio de emisie-recepție de la o casă conspirativă săsească până la locul de întâlnire cu mine. Acolo îl așteptam ca să-mi predea acest aparat. Înainte de a ne întâlni, respectivul prieten s-a întâlnit cu un alt consătean, care a observat că transportă un geamantan greu. Consăteanul, Ioan Ibășfălean, făcuse armata la jandarmi și se ocupa în continuare cu supravegherea consătenilor. Eu mă aflam la o distanță de circa 20 de metri de locul unde fostul jandarm se întâlnește cu tânărul Breitner, și-l luase la întrebări, vrând să-i confişte geamantanul în care se afla aparatul de radio.

Dacă acest aparat ajungea pe mâna jandarmilor și apoi în posesia rușilor, vă puteți da seama ce ne aștepta pe toți câți eram angajați în lupta anticomunistă la acea oră. Am reacționat prompt, strigându-l pe nume pe fostul jandarm, somându-l să-l lase liber pe prietenul meu, fiindcă geamantanul îmi aparține. Bineînțeles că jandarmul a cedat, nedorind să ajungă cu mine la un conflict deschis, el știind bine că la acea oră eram înarmat.

Elita românească interbelică a intuit instalarea ateo-comunismului distrugător de neamuri și țări și peste neamul și țara noastră. Ea a luptat până la jertfa supremă pentru a se opune ateo-comunismului.

„De vor intra trupele rusești pe la noi și vor ieși învingătoare în numele Diavolului, cine poate crede, unde este mintea care să susțină că ele vor pleca de la noi înainte de a ne sataniza, adică bolșeviza.” (Din circulara avertisment a Căpitanului, din 1936)

II. Salvat din mâna NKVD-ului

Tu ești Dumnezeu Carele faci minuni!

Psalmul 76

În primăvara anului 1946 eu a trebuit să preiau camera din Mediaș ce fusese folosită pentru întâlniri ale curierilor mișcării de rezistență din întreaga țară. Am căzut de acord cu proprietarul Daniel Schmidt, care-i pierduse pe toți cei trei fii ai săi pe frontul din Rusia, ca eu să închiriez în continuare această cameră de pe strada Octavian Goga nr. 4. În acest scop am încheiat un contract de închiriere. M-am prezentat apoi cu acel contract la Poliția Mediaș pentru a-l înregistra. La acel birou lucra o doamnă pe care o cunoșteam foarte bine, doamna Lupu. Ea nu cunoștea activitatea noastră de rezistență anticomunistă și m-a rugat să trec mai întâi pe la biroul șefului Siguranței din Mediaș, pentru ca acesta să pună pe contract o viză de aprobare.

Ajuns în fața biroului șefului Siguranței, domnul comisar Gleja, am constatat că mai erau acolo alte câteva persoane, care stăteau și așteptau la rând ca să intre în acel birou. M-am așezat și eu ultimul în rând. În momentul următor a apărut șeful postului de jandarmi din comuna noastră, plutonierul Piscanu. Acesta m-a luat de mână și m-a rugat să plec cu dânsul. Nu m-am împotrivit. Am ieșit amândoi din clădirea Poliției, am traversat parcul orașului și am ajuns într-o stradă lăturalnică și liniștită unde mi-a zis:

- Ce căutați în biroul acela?

Eu i-am explicat fără nicio ezitare motivul real, căci îl știam de om cumsecade. Cât timp a fost șef de post de jandarmi în Bratei, pe timpul războiului a apelat de multe ori la familia noastră pentru diferite ajutoare materiale, iar eu îi rezolvasem de câteva ori probleme de asistență medicală. Apoi el a continuat să-mi spună:

- Dumnezeu v-a scăpat. Bine că v-am întâlnit eu înainte de-a intra la șeful Siguranței. De mai bine de trei săptămâni s-a trimis o adresă la toate posturile de jandarmi și de poliție din țară, ca să fiți identificat și arestat. Sunteți urmărit pentru ajutor medical acordat soldaților germani. Numai ei știu cum au scăpat ca să nu cadă în încercuirea frontului de la Iași. Acum stau ascunși pe la diferite familii de sași sau prin pădurile din jurul Mediașului (în codrul Fetea am ascuns și noi în acea perioadă pe un tânăr militar german, pe nume Klaus). A fost arestat dintre ei un căpitan, nu știm

în ce împrejurări, iar ancheta i-au făcut-o rușii. A fost supus la torturi groaznice după metode asiatico-rusești, aproape distrugându-l. Dosarul său cu numele tuturor complicilor (gazde și tăinuitori) se află de o săptămână pe biroul șefului Siguranței. Pe urmele dumneavoastră e toată jandarmeria și poliția. Dacă nu veți fi găsit încă două-trei zile, dosarul trebuie închis. Căpitanul și ceilalți soldați germani care au mai fost arestați vor fi preluați de ruși și trimiși în Siberia, dacă nu cumva vor fi executați pe drum. Cetățenii români acuzați de a fi fost gazde și tăinuitori urmează a fi judecați de Tribunalul nostru, ca fiind complicii acestui căpitan. Bine că nu ați apucat să intrați în acel birou, fiindcă șeful Siguranței v-ar fi identificat foarte ușor și ar fi fost vai de dumneavoastră.

Eram convins că omul acesta spune adevărul. Eu îi tratasem în timpul verii anterioare pe mulți dintre acești ostași germani, dar în același timp îmi dădeam seama și de riscul enorm pe care și-l asumase acest plutonier de jandarmi ca să-mi salveze viața.

Curând după aceea mi-am dat seama că aceasta a fost pentru mine o salvare miraculoasă, pe care numai Dumnezeu Atotputernicul a făcut-o posibilă.

După 23 august 1944, odată cu trădarea și ruperea frontului din Moldova, urmată de cotropirea țării noastre de către hoardele bolșevice, o parte dintre ofițerii și soldații români și germani a reușit să scape din încercuire, trecând Carpații în Transilvania, înspre Germania, sperând că vor putea face joncțiunea cu trupele germane în retragere spre Apus. Nereușind să ajungă la întâlnire, cei mai mulți dintre soldații germani, rămași pe teritoriul țării noastre, și-au găsit adăpost la familiile de sași de pe Târnave. S-au constituit chiar și unele grupuri mai mari cărora li s-au alăturat și soldații germani, ce reușiseră să evadeze din coloanele de prizonieri mânate spre Siberia. Acestor grupuri li s-au adăugat și sași din Transilvania, care fuseseră înrolați în armata germană și care stătuseră ascunși pe la rude, prieteni și alți români de bine, care îi apăraseră de pericolul de a fi luați prizonieri de trupele rusești răzbunătoare.

În vara anului 1945, regiunea Târnavelor, în special satele din jurul Mediașului, era împânzită cu acești bieți ostași germani, care jinduiau după vreo șansă de-a ajunge acasă în Germania. Alături de familiile de sași care-i găzduiau pe acești ostași germani au fost și familii de români săvârșind aceeași faptă bună, din elementara obligație creștinească și din firescul sentiment de solidaritate umană, conștienți fiind de riscul asumat.

Cel mai numeros grup de soldați germani fugari fusese sub comanda căpitanului arestat și ajuns în ghearele rușilor. Căpitanul dirija retragerea spre patrie a celor din grupul său. El era recunoscut de toți ai săi ca cel mai autoritar și respectat, în ciuda anarhiei care domnea atunci peste tot în Europa de Răsărit.

Legătura cu acest căpitan mi-a stabilit-o un vânător sas, pe nume Weber, din comuna Valea Viilor, satul Moțiș, din apropiere de Copșa Mică.

La 31 decembrie 1946 mă pregăteam să plec din Mediaș acasă la Bratei, pentru a sărbători Revelionul în familie. Înainte de plecare, am trecut pe la un atelier de cizmărie pentru a-mi ridica o pereche de bocanci dați la reparat. Acolo l-am întâlnit pe sergentul major Orza, ajutorul plutonierului de jandarmi Piscanu, salvatorul meu de la Poliția din Mediaș, în luna ianuarie a aceluia an.

Bucuroși de întâlnire și că aveam același drum de parcurs pe jos, șase kilometri până în comuna Bratei, profitând și de faptul că amândoi trebuia să mai zăbovim în Mediaș încă vreo jumătate de oră, l-am invitat la bodega din vecinătate, la un pahar de vin fiert, invitație pe care a primit-o cu plăcere și imediat. De-abia ne-am așezat la o masă, când pe ușă și-a făcut apariția căpitanul Marinescu, șeful sectorului de jandarmi din Mediaș, care își avea reședința chiar la etajul acelei clădiri. Subalternul și-a salutat respectuos superiorul, iar acesta s-a îndreptat spre masa noastră. La obișnuitele prezentări, domnul Orza a mai adăugat că eu sunt student medicinist și sunt din comuna Bratei. Ofițerul, vădit surprins și mirat, m-a privit cu un aer de complicitate și a exclamat:

- Bine, domnule Mija, că nu ne-am întâlnit cu un an în urmă. Dacă ați ști cât v-am căutat atunci și nu v-am putut identifica! Acum în mod sigur nu vă vom mai preda rușilor, indiferent ce ați face. Ne-am învățat și noi minte, știind că după dumneavoastră urmează să fim noi arestați, jandarmii și polițiștii.

Eu am mai comandat pentru toți trei câte o cană de vin fiert și discuțiile au continuat despre situația din țară după ocupația sovietică. După un ceas ne-am despărțit, promițându-ne să ne mai întâlnim, ceea ce însă nu s-a mai întâmplat, căci în vara următoare căpitanul a fost epurat din cadrele active ale armatei, rămânându-i opțiunea de a deveni securist ori de a fi arestat ca fost jandarm.

Drumul până la Bratei, împreună cu domnul Orza, mi s-a părut scurt. Am avut totuși timp să discutăm și să aflăm despre ordinul sosit cu un an în

urmă la postul de jandarmi Bratei, pentru identificarea și arestarea mea, ordin pe care atunci acești jandarmi au refuzat să-l execute, nevrând să mă predea rușilor. Am rămas în bune relații cu acești doi subofițeri de jandarmi din comuna noastră, păstrându-le prețuire și recunoștință.

După eliberarea mea de la Aiud, în 1964, am aflat că amândoi au fost înlăturați din cadrele jandarmeriei, găsindu-și ocupații civile. Acum erau bucuroși și împăcați că destinul i-a scutit de a deveni slugi și călăi în slujba comuniștilor.

Ceea ce nu reușisem să-i convingem noi pe jandarmi și pe polițiști, până la invazia, cotropirea și înrobirea țării și a neamului românesc de către inițiatorii și stăpânii infernului comunist, și anume de a fi și a rămâne oameni de omenie și cu dragoste de neam și de țară, au reușit să o facă rușii prin cozile noastre de topor.

III. Ziua Sfântului Nicolae - 1945

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru?

Psalmul 76

La începutul lunii decembrie 1945, împreună cu Nelu Golea, ne-am întors la Iași ca să ne retragem restul de acte de la Facultatea de Medicină, pentru a ne continua studiile la Cluj. De fapt, nici nu mai puteam rămâne la Iași, unde unii dintre foștii noștri colegi cu orientări de stânga ajunseseră mari activiști la comuniști, dirijând arestările printre studenții anticomuniști.

Când ne-am întors la Iași, întreaga țară gema sub călcâiul muscalilor. Era perioada prelungită a întoarcerii de la Berlin a armatelor sovietice victorioase. Peste tot pe unde treceau făceau popasuri din care nu le mai venea să se urnească. Țara era jefuită de ultimele bogății, sleită de ultimele puteri. Se călătorea foarte greu dintr-o parte în alta a țării. Toate mijloacele de transport erau rechiziționate și folosite în interesul rușilor. Prin gări, doar ici-colo mai întâlneai câte un călător civil, de regulă câte un negustoraș obraznic, intrat în grațiile bolșevicilor de la prima lor întâlnire.

Aceasta era situația și în gara Iași, în Moldova, și în toată Țara Românească, jefuită, începând a fi presărată cu gropi comune de viteji și de mucenici valahi.

În gara Iași am căzut atunci și eu victimă jafurilor rusești. Erau despuiți românii de bani, ceasuri, cercei și alte bijuterii, haine și orice alt obiect tentant pentru cotropitorul barbar. Noroc că nu aveam pe atunci nici bani, nici ceas. Am scăpat cu fuga din fața balalaicei ceasovoiului.

Pe atunci nu se putea opune rezistență armatei rusești, fiindcă ei erau numeroși ca frunza și ca iarba și sprijiniți din interior, mai ales de evrei și de țigani. În perioada aceea s-au săvârșit cele mai multe crime împotriva ființei noastre naționale.

De revederea Iașilor mă leagă o întâmplare incredibilă, dar adevărată: salvarea de la moartea sigură a lui Nelu Golea și a mea, datorită Providenței, intervenției îngerilor noștri păzitori, care ne-au trezit din somn cu câteva minute înainte de a fi striviți între vagoanele automotorului CFR – în care noi plecasem din Iași spre București.

Părăsisem cu Nelu gara Iași, urcându-ne pe acoperișul unui tren automotor CFR, compus din două vagoane, ce parcurgea distanța Iași –

București. Era 6 decembrie 1945 – sărbătoarea Sfântului Nicolae, ziua onomastică a părinților noștri, amândoi pe numele de Nicolae.

Cele două vagoane ale rapidului automotor erau ocupate de ofițeri și soldați ruși. Printre aceștia erau și câțiva civili mai curajoși sau alții absolut nevoiți să călătorească spre București. Menționăm că pe atunci se călătorea în Moldova numai cu trenuri rusești. În această provincie românească începuseră pe atunci să bântuie seceta, foamea și păduchii care transmiteau tifosul exantematic, moartea! Bieții moldoveni, uscați și vineți de foame, cocoțați pe acoperișurile vagoanelor, călătoreau până departe, în Banat, Oltenia și Transilvania, ca să ducă un căuș de boabe copiilor lor, care se sfârșeau strop cu strop în brațele mamelor lor neputincioase. În acest timp, căminele, hotelurile și casele mai mari erau rechiziționate (ocupate cu forța) de către armata roșie, care se lăfăia în toate bunătațile, iar bieții români dormeau pe peroanele gărilor, istoviți, plini de păduchi și de râie, deznădăjduiți.

Plecând din Iași la ora șapte dimineața, ne-am ocupat și noi un loc pe acoperișul vagoanelor. Am călătorit toată ziua pe un ger cumplit, ajungând spre seară, pe la ora 17, în apropiere de gara Periș. Cabina mecanicilor automotorului era ticsită de călători civili români. Probabil cu acești călători protejați mecanicii mai gustaseră și ei din renumitele vinuri moldovenești. Acest fapt contribuise, pe lângă întunericul și ceața ce reduceau mult vizibilitatea, ca să nu observe în timp util câteva vagoane decuplate din garnitura unui tren de marfă ce trecuse înaintea noastră, pe aceeași linie ferată, în aceeași direcție de mers. Impactul a fost inevitabil și s-a produs când mecanicul de abia reușise să reducă viteza de la 100 km/h la 80 km/h. Coliziunea a fost totuși atât de puternică, încât buloanele groase, care fixau motorul Diesel pe șasiu, s-au secționat, iar motorul, cu toată greutatea lui, s-a deplasat spre cabina de comandă, ticsită de lume.

În cele două vagoane ale automotorului, bagajele au căzut de pe polițe pe călători, unii fiind grav accidentați, cu fracturi de mâini sau de picioare, capete sparte etc. Un vacarm de țipete, spaimă, durere, disperare. Și totuși, chiar și din această tragică situație, s-au putut observa câțiva călători îmbrăcați în uniforme militare, purtând în ambele mâini geamantane, îndepărtându-se de locul accidentului. Până la sosirea unui tren sanitar de intervenție, Nelu și cu mine am acordat primul ajutor răniților, atât cât am putut și cât ne-am priceput.

Și acum să vă relatez cum am scăpat noi doi teferi din această ciocnire de trenuri. Călătorind ziua întreagă pe acoperișul vagonului, oboșiți, flămânzi și răzbiți de un ger năprasnic, ne-am găsit un loc de dormit la îmbinarea celor două vagoane. Fiind întinși pe al doilea vagon și având servietele goale drept perne, stăteam rezemați cu capetele de barele de fier de la marginea primului vagon.

Cu câteva minute înainte de ciocnire, Nelu s-a trezit dintr-un vis frumos și m-a trezit și pe mine ca să mi-l povestească. Mi-a spus că i-a apărut în vis o femeie frumoasă, îmbrăcată în alb, care i s-a recomandat ca mama sa, ce decedase când el era copil mic și pe care nici nu o cunoscuse. Mama sa l-a rugat să ne schimbăm poziția în care ne aflam și să trecem pe acoperișul primului vagon, unde este mai cald. Și fără nicio altă discuție, printr-un gest aproape automat, reflex, ambii ne-am schimbat poziția, părăsind-o pe cea dintâi, când eram rezemați cu capul de barele de fier de la cuplarea celor două vagoane. Și, în timp ce Nelu își continua povestirea, după ce eram deja desprinși din prima poziție și Nelu continua să vorbească despre sărbătorirea tatălui său în casa părintească, am fost aruncați prin alunecare din partea din urmă a primului vagon, oprindu-ne la distanță de doi metri de poziția în care ne aflaserăm, tot pe acoperișul vagonului, dar într-un grup de ofițeri români, obligați să călătorească și ei în aceleași condiții ca și noi.

Și astfel Bunul Dumnezeu, trimițându-ne pe îngerul nostru păzitor prin visul lui Nelu, ne-a salvat încă o dată de la o moarte sigură, care ar fi survenit în cazul în care nu ne-am fi schimbat poziția în care ne aflam, cu capetele noastre sprijinite între cele două bare de fier de la îmbinarea celor două vagoane.

IV. Călugărul care mi-a citit în „Cartea vieții”

*Un om și un neam sunt om și neam
atâta cât au înțeles din Evanghelie*
Simion Mehedinți

În primăvara anului 1948, ajunseseam medic de circumscripție sanitară rurală în comuna Săcel, județul Maramureș. Deși nu terminasem încă Facultatea de Medicină, ministrul sănătății de atunci, doamna profesoară Florica Bagdasar (ce moștenise acest post după decesul soțului său, renumitul profesor Dumitru Bagdasar, care trecuse de partea comuniștilor), ne-a numit pe câțiva studenți mediciști, interni de spital, care luaserăm parte la campania de combatere a tifosului exantematic din județul Maramureș, ca medici de circumscripție, cu obligația de a ne rezolva situația examenului de absolvire în mai-iunie. Pe atunci nu erau medici suficienți ca să asigure sănătatea publică în comunele din județul Maramureș. Soluția adoptată de Ministerul Sănătății, de a completa aceste posturi cu viitori medici din acea promoție s-a dovedit a fi bine-venită.

Eram în postul Paștilor. În calendar, Paștile din 1948 cădeau în 1 mai. Eu am revenit la Cluj într-o zi de sâmbătă, urmând a mă întoarce în Maramureș după două zile.

Colegul de liceu și camaradul Aurel Ursu, care absolvise deja Politehnica în 1947 (erau numai cinci ani de studiu, nu șase ca la Medicină), a făcut o vizită la Cluj, la ceilalți doi colegi sighişoreni, Golea și Păcurariu. Aceștia i-au prilejuit lui Aurel o vizită la un călugăr domiciliat în cartierul Pata al Clujului, călugăr ce avea darul de a citi în „Cartea vieții”.

Acest călugăr pătrundea în tainele sufletului celui ce i se adresa cu diferite necazuri. Colegii mei, Golea și Păcurariu, încurajați și de faptul că Aurel rămăsese ferm convins că acest călugăr îi spusese multe lucruri adevărate din viața sa, m-au determinat și pe mine să-i fac o vizită călugărului. Și m-am dus și eu să-l văd. Stătea într-o casă cu două camere mici, ce dădeau cu ferestrele spre curte. Era zi de duminică, pe la orele 2 după-masa. Am bătut la ușă și am intrat în prima cameră, unde m-a primit acel călugăr cu o față zâmbitoare, liniștit. Purta o barbă mare, blondă, avea ochi albaștri, cu o privire aproape hipnotizantă; tip cerebral, scump la vorbă. M-a poftit în camera mare. Într-un colț al încăperii erau două candelă aprinse. Icoanele acopereau aproape toți pereții, camera semănând a chilie

călugărească. Prin colțurile odăii, maldăre de cărți. În mijlocul camerei era un pupitru cu un loc de îngenunchere. Mi-am dat ușor seama că este un călugăr refugiat, fie din Basarabia, fie din Serbia, care a reușit totuși să mai salveze câte ceva dintr-o mănăstire, pentru a-l ajuta la oficierea Sfintei Liturghii.

A scos o carte mare, groasă și grea, și mi-a cerut să o deschid. În continuare, el nu și-a mai dezlipit privirea de la fața mea și a început a-mi spune:

- Sunteți încă student medicinist. După terminare facultății nu veți face chirurgie. Veți studia bolile trupului. Vă place să citiți orice, să mergeți la spectacole. Iubiți viața. Aveți foarte mulți prieteni buni și sinceri care va iubesc. Știți să vă purtați frumos cu bolnavii și faceți tot ce se poate ca să-i ajutați și să le salvați viețile. În următoarele 2-3 zile veți face o călătorie în nordul țării. Veți trece pe la Ilva Mare, Ilva Mică (drumul meu de întoarcere în Maramureș trecea prin apropierea acestor două localități). Sunteți foarte încărcat sufletește, prea mult îngrijorat de ce se va întâmpla cu dumneavoastră și prietenii dumneavoastră peste puțin timp. Veți trece prin încercări foarte grele, mult mai grele decât examenele de la Medicină, dar veți scăpa cu viață! Aveți un înger păzitor bun, care nu vă va părăsi nici atunci când dumneavoastră veți fi la un pas de a vă pierde nădejdea. Dar pentru asta, trebuie să rămâneți cu sufletul curat ca și acum și, mai ales, să vă rugați neîncetat Bunului Dumnezeu ca să vă ajute. Să nu vă temeți de nimic atât timp cât veți rămâne legat de Dumnezeu prin rugăciune. Sunteți pregătit sufletește chiar și să vă dați viața pentru lupta în care sunteți angajat, dar Dumnezeu vă va salva din toate situațiile grele prin care veți trece mereu în toată viața dumneavoastră. Știu că mai aveți o mare greutate în suflet: ați vrea cu tot dinadinsul să aveți acum și soție, și copii. Să vă luați deocamdată gândul de la așa ceva. Viitoare dumneavoastră soție este acum prea mică, se joacă încă în țărână. Deocamdată atât vi se arată, dar, când mai veniți prin Cluj, mai treceți pe la mine.

Mi-a întins mâna apoi m-a binecuvântat pe creștet.

După ce am ieșit din cameră, m-a oprit și a scos din dulapul de bucătărie un pachet de circa două kilograme, spunându-mi:

- De dimineață a trecut pe la mine o doamnă foarte bogată, care a asistat la Sfânta Liturghie. Ea mi-a dăruit acest pachet cu prăjituri. N-am vrut să o refuz, amintindu-i că acum este postul Paștilor. Dacă ea nu știe acest lucru și își poate permite să mănânce orice, eu sunt călugăr și postesc.

Vă rog să primiți dumneavoastră acest pachet cu prăjituri și să le mâncați împreună cu prietenii și colegii din camera dumneavoastră, vă dau eu această dezlegare.

I-am mulțumit și ne-am despărțit pentru totdeauna.

Trebuie să recunosc că ceea ce mi-a spus corespundea adevărului în ceea ce privea situația mea de atunci. Am prins curaj și credeam, doream să cred, că ceea ce mi-a spus despre viitor să fie adevărat. Dar eram ferm convins atunci că ceea ce-mi spusese în legătură cu căsătoria mea era greșit, era neadevărat. La ora aceea eram logodit cu o colegă, urmând ca în cursul acelei veri să ne căsătorim. Aveam toate pregătirile făcute în acest scop, trebuia să fixăm doar data căsătoriei.

M-am întors în camera noastră studențească, numită de noi „Ghețaria”, pentru că niciodată nu reușisem, în timpul iernii, să facem foc în sobă. Eram acolo împreună șase colegi mediciști, camarazi de de luptă anticomunistă, încălziți permanent în suflet de idealul nostru creștin și românesc.

Le-am povestit prietenilor ceea ce mi-a spus preotul-călugăr, apoi ne-am ospătat pe săturate din prăjiturile foarte bune dăruite de el, de care noi nu am prea avut parte în timpul studenției.

Nu înțelegeam cum a putut citi greșit din „Cartea vieții” mele că soția mea era o copilă ce „se joacă în nisip”, când eu eram atât de convins că peste două, cel mult trei luni, mă voi căsători cu logodnica mea, de care eram convins că nimic pe lume nu ne va mai putea despărți.

Au trecut ani mulți și grei pe care acel preot-călugăr mi i-a prevestit. Eram încă în viață și am scăpat ca prin minune din infernul închisorilor comuniste, după perioada de 17 ani în care „noi nu am avut tinerețe”.

Eram convins de existența și ajutorul lui Dumnezeu, pe care l-am primit în acea perioadă de atâtea ori când am dat mâna cu moartea, puterile mele de apărare fiind slabe. Dar am supraviețuit, așa că eram tot atât de convins că și în continuare îngerul meu păzitor mă va însoți ca propria-mi umbră și mă va ajuta să depășesc situațiile grele.

După 13 ani de așteptare zadarnică, fără a avea nicio veste despre mine, fosta mea logodnică nu a mai putut rezista insistențelor familiei de a mă aștepta, fiind aproape toți siguri că eu am murit în închisoare.

A doua zi după eliberarea mea din Aiud, în 2 august 1964, am plecat la București să o caut. Avea deja un copil de un an în brațe. Nu pot descrie

revederea noastră, după 15 ani de la ultima despărțire. O verișoară a mea, Jenica Popovici, a fost martoră la acea insuportabilă scenă.

Dumnezeu mi-a scos în cale, chiar spre sfârșitul aceluși an, pe actuala soție, predestinată a-mi deveni îngerul păzitor al vieții mele, alături de cel nevăzut, pe care l-am simțit cum mi-a întins o mână salvatoare în toate încercările grele din viață, și sunt convins că mă va proteja și în continuare, cât timp voi mai trăi pe pământ.

V. 15 mai 1848 – 15 mai 1948

*Atunci când unii s-au considerat „cumiți”,
acceptând și suportând fără murmur și șovăire
jugul înrobirii unui regim criminal, generația
studenților 1948 s-a opus, alegând calea luptei
până la jertfa supremă.*

Data de 15 mai 1848 a însemnat răsăritul soarelui pentru neamul românesc, căci de veacuri acest neam și-a dorit și a luptat pentru a se elibera de tiraniile străine și de a-și îndeplini visul milenar de înstăpânire între granițele sale firești în care Dumnezeu l-a hărăzit. Dar abia Unirea cea Mare din 1918 l-a realizat.

15 mai 1948 a fost o zi aleasă nu la întâmplare de cei fără-de-lege, comuniștii și slugile lor, trădători de neam și țară, pentru a ne batjocori exact cu ocazia acestui centenar.

A fost ziua îngenuncherii românilor în față diavolilor anticriști. În acea zi s-a pronunțat sentința răstignirii neamului pe crucea durerii, a disperării, dar și a învierii ce va să vie. Atunci a început în România dansul Satanei, triumful Salomeei. Plânsete și scrâșnirea dinților, dureri, tăceri, rugăciuni și resemnări, teroare, legea bunului plac și infiltrarea fricii, arma invincibilă a securității în neamul românesc, timp de aproape jumătate de secol.

Delațiunea, ura de clasă, vrajba, dezbinarea, asasinatul fizic și moral prin tortură, metode îndelung experimentate cu eficiență în arsenalul KGB-ist, sunt instrumentele și argumentele sigure cu care dușmanii de veacuri ai neamului nostru operează furibund și pustiitor cu efecte sigure la exterminarea lentă, dar foarte bine dirijată și susținută asupra elitelor noastre, de distrugere a tot ce au reușit să creeze aceste elite în perioada interbelică, asigurându-se astfel drumul spre comunizare, proletarizare, animalizare.

În noaptea de 14/15 mai 1948, securitatea regimului comunist din România a arestat 15000 de luptători anticomuniști. Printre aceștia a fost și un număr de 1500 de studenți, numărul lor ajungând la finele anului 1948 la 2000.

S-au făcut multe arestări și printre elevii din Frățiile de Cruce (FDC), ajungând la sfârșitul anului 1948 la 1000 de elevi FDC-iști întemnițați.

În acea noapte de pomină, poliția politică a descins și în camera noastră din Cluj, „Ghețăria”, dar niciunul dintre noi, cei șase locatari, nu eram în noaptea aceea acolo. Este adevărat că, până la urmă, niciunul nu a scăpat de arestare.

Sunt la ora actuală singurul supraviețuitor din cei șase colegi de cameră de la „Ghețăria”, respectiv Ioan Golea, Axente Păcurariu, Ștefan Popa, Cornel Pop și Pinteșu.

Dacă în acea noapte de 15 mai 1948 eu am reușit să scap nearestat, de atunci începe pentru mine viața de „fugar”, plină de primejdii, din care numai Dumnezeu avea să mă salveze.

Previziunile și temerile noastre privind înrobirea comunistă au fost confirmate prin acte istorice, prin cei 50 de ani de regim al întunericului comunist din țara noastră, în contrast cu istoria falsificată scrisă de comuniști și de uneltele lor imbecilizate.

În viitorul calendar al durerilor și al jertfelor neamului românesc, ziua de 15 mai 1948 va rămâne în amintirea noastră și a generațiilor viitoare ca o zi de doliu național, dar în același timp și de cinstire, de omagiere a tuturor victimelor comunismului, executate de către securiștii călăi.

Eu am scăpat de arestările din 15 mai 1948 numai cu ajutorul lui Dumnezeu și am rămas în libertatea confiscată de comuniști până în 25 mai 1950.

Doamne, Dumnezeule, primește jertfa eroilor și martirilor neamului românesc.

VI. Devastarea camerei mele din Mediaș

*Pervertirea instinctului de proprietate
îi transformă pe oameni în neoameni.*

În 1948, când poliția mă urmărea pentru a mă aresta, camera mea din Mediaș, strada Octavian Goga nr. 4, a fost ocupată luni de zile de către polițiști pândari, aceștia distrugând și furând tot ce au găsit acolo. Acești securiști au așteptat în zadar întoarcerea mea acolo, dar nu fără profit personal. Au furat tot ce au găsit. Printre altele, întreaga mea bibliotecă, circa 2000 de cărți, în majoritate capodopere ale literaturii universale și naționale. Unele dintre acestea erau în ediție princeps: Eminescu, Goga, Coșbuc. În locuința mea se mai aflau tratate de medicină în limbile franceză și germană, obiecte de îmbrăcăminte, veselă, mobilă etc.

După eliberarea din închisorile comuniste în 1964, întrucât nu fusesem condamnat cu confiscarea averii, am făcut un memoriu pe care l-am depus atât la securitatea din Mediaș, cât și la Ministerul de Interne, cerând să fiu despăgubit cu suma de 40.000 lei (la valoarea din 1964) pentru tot ce mi-a fost furat din cameră. Nu am primit niciun răspuns nici până azi. Încă mai aștept! Persoane din Mediaș care-au avut nenorocul să cunoască beciul securității din Mediaș, în 1953, mi-au relatat că la acea dată se foloseau la WC file din tratatele mele de medicină.

În toamna anului 1965 am fost angajat la dispensarul medical al Întreprinderii de Construcții (TRCL) Mediaș. Întreprinderea era amplasată în lunca Târnavei. De acolo se putea vedea foarte bine fosta mea locuință din dealul ce străjuiește orașul Mediaș. Pe acel deal era situată și fosta mea locuință, supravegheată în 1948 de către securitate.

Într-o zi am trecut pe la magazia întreprinderii, unde era angajat muncitor necalificat socrul meu, preotul Valer Stoian, un preot adevărat, care a executat o condamnare politică de cinci ani la "Canalul morții" Dunăre-Marea Neagră - Siberia României. A fost răpit din sânul familiei, având cinci copii minori. Soția sa, preoteasa, mama acestor copii, învățătoare (nepoată a luptătorului ardelean Axente Sever), a murit la foarte scurt timp după arestarea soțului ei.

Șeful magazinier al cărui subaltern devenise socrul meu era un oarecare Bozeșan, fost plutonier la securitate și cu siguranță și în continuare cu aceeași funcție de Iudă, ingrată și criminală, la noul său loc de muncă.

Stând toți trei de vorbă în fața magaziei, Bozeșan începuse a se lăuda cu activitățile sale de securist. La un moment dat, ne-a arătat casa din deal unde locuisem eu în timpul studenției și a început a spune:

- Vedeți casa aceea din deal cu mansardă și înconjurată de brazi? Acolo, în vara anului 1948, luni în șir am stat la pândă zi și noapte, așteptând să apară un bandit, student, ce locuia acolo. Mi se pare că era student la medicină, după câte am fost informați, un dușman înrăit ce uneltea împotriva clasei muncitoare. N-am avut norocul să-l prindem noi, dar am aflat că a fost arestat și că ar fi murit în pușcărie. Și dacă l-am fi prins noi, ar fi avut aceeași soartă.

Socrul meu, care cunoștea adevărul, și-a încrucișat privirile cu ale mele. Niciunul din noi doi n-a mai putut scoate vreun cuvânt. Doar Bozeșan își etala mai departe ticăloșiile și crimele.

Am fost convinși amândoi, socrul meu și cu mine, că în acel moment gândeam la fel:

- Doamne, cum îi mai poți răbda, și până când?

VII. În Cluj, prima urmărire, prima scăpare din încercuire

Cred în destinul neamului nostru.

Mircea Eliade

Cu două săptămâni înaintea Rusaliilor din 1948 am plecat din Maramureș la Cluj, pentru rezolvarea unor probleme personale, de serviciu și de luptă anticomunistă. Acolo, după cum am mai spus, au început în noaptea de 15 mai 1948 arestările și în rândul studenților anticomuniști. Trebuia, după planurile și calculele comuniștilor, să fie arestată „reacțiunea”, adică toți românii bănuși a fi anticomuniști. Pentru a fi exterminată.

Pericolul arestărilor creștea în raport cu numărul arestațiilor, deoarece, prin noile metode polițienești, securitatea KGB-istă, folosind inimaginabile torturi, reușea să stoarcă informații care să permită noi arestări.

Împreună cu Nelu Golea ne-am strecurat cu multă precauție prin cartierul Universității, dar convinși că nu putem lipsi de pe listele celor propuși a fi arestați. Trecând prin fața Piața Libertății, ne-am trezit cu un copoi care ne urmărea. Cum amândoi eram bine pregătiți și înarmați pentru a înfrunta și a scăpa din astfel de situații și de a nu ajunge vii în mâinile lor, ne-am oprit brusc în fața unei vitrine pentru a surprinde reacția urmăritorului. S-a oprit și el la distanța convenită. Am plecat, a pornit și el după noi. Eram acum siguri că fusesem reperați și, deci, urmăriți. Trebuia să acționăm rapid, înainte ca el să ne poată semnaliza altor copoi, ca să ne înconjoare și să ne ia ca din oală. Am intrat pe strada Gheorghe Doja, foarte aglomerată la acea oră, când lumea se întorcea de la serviciu. Această stradă ducea spre Poșta și Piața Mihai Viteazul. Ne-am înțeles ca în cel mai aglomerat punct să ne despărțim, apucând fiecare în altă direcție, urmând să ne întâlnim la o anumită adresă, dacă va fi să scăpăm cu bine. Ne-am mai oprit încă o dată în fața unei vitrine. Copoiul se apropia tot mai mult de noi. Profitând de întâlnirea a două autobuze, Nelu s-a strecurat printre ele pe celălalt trotuar. Copoiul, experimentat, și-a dat seama că l-am recunoscut și că noi vom încerca să profităm de aglomerația din strada destul de îngustă. A traversat și el strada imediat după trecerea celor două autobuze. Dar, totuși, cu suficientă întârziere ca să-l fi scăpat din ochi pe Nelu, care reușise să câștige timp și distanță, putând apoi să o ia la fugă pe străzile

întortocheate din spatele magazinului Sora. Eu am profitat de deruta polițistului și prin aglomerația trotuarului m-am întors în Piața Libertății. Aici, protejat de mulțime, m-am urcat în primul autobuz care mi-a ieșit în cale. După 2-3 stații, am coborât. Străzile periferice erau mai liniștite și mai puțin aglomerate. Pe cale ocolită am ajuns la locul întâlnirii.

Ne aflam în camera unei eleve de clasa a VIII-a, dintr-o comună vecină cu satul meu. Ambele localități erau în apropierea Mediașului. În prezența ei am început a povesti de cele petrecute după ce ne despărțiserăm, emoțiile prin care am trecut, hotărâți să nu cădem în mâna urmăritorului. Am mulțumit împreună lui Dumnezeu, care ne-a ajutat să scăpăm cu bine din ghearele poliției.

Eleva ne-a oferit camera ei ca ascunzătoare, ea urmând să se mute în camera proprietăresei. Ne-a bucurat mult bunăvoința, înțelegerea și ospitalitatea acestei fete, dar noi trebuia să îndeplinim în continuare și alte misiuni. Nelu a plecat în Sibiu, urmând să plec și eu acolo la data și locul pe care le-am stabilit împreună. Nu știam atunci că ne despărțeam amândoi ultima dată pe acest pământ.

Eu m-am întors în ziua următoare la dispensarul Săcel– Maramureș. Mi-am ras atunci mustața pe care o purtam în semn de doliu după 23 august 1944, pentru a mă putea strecura mai ușor prin gară la plecarea din Cluj, orașul studenției și al luptelor noastre anticomuniste. Și nici Clujul nu l-am mai revăzut decât în anul 1965, după o absență de 17 ani.

Și înspre Maramureș am mai mulțumit încă o dată lui Dumnezeu și îngerului meu păzitor pentru că m-au mai salvat o dată dintr-o grea situație.

VIII. O noapte de neuitat

*Tăria sufletească este pusă la încercare
astfel: să ai curajul să stai drept în fața
adversarului, chiar și dacă cerul s-ar năru.*

*Să poți să surâzi în fața necazurilor.
Să poți să spui nu când răul te ispitește*
J.P. Vaswani

Era sâmbătă, cu o săptămână înainte de sărbătoarea Rusaliilor din 1948. Din primăvara aceluia an au început lucrările de construcție la șantierul Salva-Vișeu: printr-o cale ferată trebuia legat Maramureșul de țară, respectiv de județul Bistrița-Năsăud (Salva - Vișeu).

Se știe prea bine că pe aceste șantiere, zise „ale tineretului”, munca era doar un pretext pentru „brigadierii” respectivi; obiectivul principal era ca regimul comunist să se consolideze după 23 august 1944, să cultive ura și lupta de clasă în rândul acestor tineri, din care și-au recrutat activiștii de partid, nomenclatura și securiștii criminali.

La aceste tabere de muncă erau trimiși cei care nu au fost în stare să învețe o meserie, să își câștige existența prin muncă cinstită, nemaivorbind de frecventarea și absolvirea unor școli superioare, într-un cuvânt „neisprăviți”.

Ca medic de circumscripție în comuna Săcel-Săliște, de pe Valea Izei, eram obligat împreună cu colegul meu, medic la aceeași circumscripție, dr. Vlad Gheorghe, să acordăm asistență medicală în mod „voluntar” brigadierilor ce construiau linia ferată de pe teritoriul comunei noastre. Dr. Vlad Gheorghe era fratele eroului anticomunist Vlad Vasile. Ambii proveneau dintr-o familie de maramureșeni din Dragomirești, din care făceau parte patru frați. Cel mai mare a murit pe frontul rusesc, iar ceilalți au avut parte de infernul închisorilor comuniste.

Sâmbăta despre care am relatat mai sus a coincis cu sosirea unor medici „voluntari” pe șantier, odată cu brigăzile de elevi și studenți, care erau obligați să presteze muncă „voluntară” pe un șantier al tineretului—condiție pentru înscriere în anul următor de școlarizare.

Aceste evenimente au coincis și cu fuga mea de la dispensarul Săcel-Săliște, prin care Dumnezeu mi-a salvat încă o dată viața.

În acea zi de sâmbătă se efectua plata salariilor muncitorilor de pe șantier. Cum o parte dintre acei muncitori angajați proveneau și din comunele Moisei și Borșa, conducerea a hotărât ca doi funcționari să se deplaseze cu un camion în cele două comune pentru plata salariilor.

Am profitat de această ocazie pentru a pleca și eu cu un camion la Borșa spre a mă întâlni cu dr. Emil Boieriu. Acesta era mazilit din Cluj, fiind asistent universitar, și a căzut victima primelor epurări pe care le-au făcut comuniștii în rândul cadrelor universității clujene în toamna anului 1947. El era cunoscut pentru atitudinea sa naționalistă și anticomunistă.

După ce am ajuns la Borșa, m-am despărțit de cei cu care venisem cu camionul, îndreptându-mă spre fostele cazărmi de grăniceri, construite de regimul hortist maghiar în timpul ocupației Transilvaniei în perioada 1940-1944.

Dr. Boieriu, căsătorit de o lună, își avea locuința într-o vilă din acest complex format din vreo 10 corpuri de clădiri. El era medic acum la Borșa. Fuseserăm amândoi numiți cu același decret ministerial, în luna martie 1948. În noaptea precedentă, un grup de polițiști sosiți de la Sighet, în frunte cu șeful lor, Stern, o brută sadică, a înconjurat clădirea în care locuia familia dr. Boieriu. Au forțat ușa de la parter și l-au surprins pe medic la etajul I, declarându-l arestat. Apoi, polițiștii au trecut la percheziționarea apartamentului. Ca să-și sărbătorească victoria, au obligat-o pe soția medicului să le întindă masa și să-i servească cu mâncare și băutură. Dr. Boieriu a cerut polițiștilor să-i permită să întocmească un proces verbal pentru cărțile și obiectele ce aparțineau dispensarului, iar Stern a fost de acord cu această propunere. Dr. Boieriu se strecura și în camera alăturată, de unde aducea cărți și obiecte pentru inventariere. La un moment dat, profitând de buna dispoziție și nesupravegherea copoilor, a deschis fereastra camerei vecine și a sărit de la etaj în curte. Și cu un „Doamne, ajută!” dus a fost! De acolo, sub protecția întunericului, s-a îndreptat spre podul mare de peste Vișeu, ce desparte comuna Borșa în două: partea de nord, cu singura ieșire numai spre Ucraina, și partea de sud, cu ieșire spre restul țării.

Menționez că Borșa este comuna cea mai întinsă din țară, având o lungime de peste 15 km. Pe atunci nu ne venea să credem că toate drumurile noastre duc la închisoarea Aiud. Și totuși, dr. Boieriu a reușit să ocolească acest drum, rămânând „fugar” în satul său din județul Făgăraș, Vad-Poiana Narciselor.

Cum era și firesc, eu nu știam nimic din tot ceea ce s-a întâmplat în noaptea și în ziua aceea la Borșa. Când am ajuns eu la „cazărmi”, soarele se afla spre asfințit. Din șoseaua principală m-am abătut pe o alee laterală, ce ducea la locuința dr. Boieriu, acum ocupată de polițiști. Soția lui Boieriu era ținută ostatică în locul lui. A fost condamnată la ani grei de închisoare, pentru simplul motiv că era căsătorită cu un mare „bandit”, dușman înrăit al clasei muncitoare. Și știau ei bine ce știau, fiindcă dr. Boieriu era la acea oră organizatorul rezistenței anticomuniste din Transilvania de Nord.

Un civil mi-a apărut în față de nu știu unde și m-a oprit, întrebându-mă:

- Pe cine căutați, pe dr. Boieriu?

- Da, i-am răspuns eu.

- Fugiți imediat de aici, și pe nerăsuflăte a continuat: terenul este împânzit cu polițiști și jandarmi. Azi noapte au venit polițiști din Sighet ca să-l aresteze pe doctor, iar el a sărit de la etaj, reușind să dispară. În locul lui au arestat-o pe nevastă-sa, care este sus, păzită de polițiști. Dispăreți repede de aici!

Atât a reușit să îmi spună acest străin binefăcător și nu mai știu încotro a luat-o.

Nu știu când am făcut stânga-mprejur și m-am trezit din nou în șosea. Deocamdată scăpasem de primul pericol. Începusem să-mi dau seama că respectivul străin nu era chiar atât de străin pentru mine. Îl mai văzusem și cu alte ocazii, când trecusem pe la dr. Boieriu; probabil făcea parte din personalul dispensarului. Mai târziu, am aflat în închisoare de la dr. Boieriu că respectivul străin binevoitor era într-adevăr un angajat al dispensarului din Borșa.

Nu pot uita, după ce fusese arestat în 1962, cum a fost adus de colonelul călău Crăciun, comandantul închisorii Aiud din timpul reeducării, ca să ne întâlnim într-o sală de reeducare, ca să mă convingă că, deși târziu, nici dr. Boieriu nu le-a scăpat. Vroia colonelul Crăciun ca dr. Boieriu și cu mine să acceptăm reeducarea. Rezultatul aceste revederi a fost că eu am ajuns din nou în Zarcă. Dar nici dr. Boieriu nu a scăpat mai ușor, având ocazia și el să cunoască Zarcă.

Ajuns din nou în șosea, m-am străduit să ies cât mai repede din zona înțesată cu polițiști și jandarmi aflați în căutarea evadatului. Apoi, trebuia să trec cât mai repede podul de peste Vișeu și să ajung la gara Borșa. De acolo, pe șosea, mai aveam de parcurs o distanță de șapte kilometri până în

comuna Moisei. Apoi tot pe șosea, alți șapte kilometri, trecând versantul ce desparte Valea Vișeuului de Valea Izei, ca să cobor în comuna Săcel la dispensar, unde bănuiam că încercase să ajungă dr. Boieriu. La repezeală am rupt în bucățele scrisoarea ce trebuia să o predau dr. Boieriu, aruncând apoi totul într-o băltoacă. Când m-am apropiat de pod, am observat că acesta era păzit de doi subofițeri de jandarmi, care stăteau liniștiți de vorbă chiar la mijlocul podului. Poate că nu de mult se postaseră acolo, pentru că eu nu-i întâlnisem la trecerea spre „cazărmi”.

M-am hotărât să încerc să trec podul. Mi-am zis un „Doamne, ajută!” și, ca orice alt cetățean, am trecut și eu peste pod. Jandarmii nu m-au oprit. Probabil că salopeta mea de „brigadier”, în care eram îmbrăcat atunci, mi-a fost salvarea, ei crezând că sunt brigadier de la șantierul Salva – Vișeu.

În continuare, pe șosea, atent mereu să nu apară polițiști sau jandarmi, am grăbit pasul atât cât să nu pară că fug. N-am întâlnit pe șosea decât săteni grăbiți spre casele lor Aveam grijă să le răspund la unicul și tradiționalul lor salut:

- Lăudat să fie Iisus!

- În veci, amin!

Până la gară aveam de parcurs mai bine de trei kilometri. Se înserase. Prin ferestrele mici ale caselor lor de munte, destul de distanțate între ele, începea să răzbată și câte o licărire de lumină de la opaițe sau lămpi cu petrol.

Am ajuns la gară. Dinspre Moisei pe mijlocul șoselei se apropia un grup de civili și militari. Eram sigur că era o patrulă dintre cele răspândite în căutarea doctorului Boieriu. Eram mai aproape de clădirea gării decât ei. Am grăbit pasul și am intrat în prima cameră pe care am găsit-o deschisă – biroul impiegatului de mișcare.

Dau „bună seara” și, făcând pe călătorul, îl întreb când va pleca primul tren spre Sighet. „La ora trei noaptea”, mi-a răspuns impiegatul. Și cum acesta era ocupat scriind ceva într-un registru, mi-am aprins o țigară și m-am așezat pe o bancă într-un colț al biroului. În acel moment ușa se deschide și năvălesc în birou trei civili și doi plutonieri de jandarmi. Era patrula pe care o văzusem venind dinspre Moisei. Fără a da binețe, au început direct discuția cu impiegatul, ca de la stăpân la slugă, din care mi-a fost ușor să deduc că șeful acestei patrule era chiar Stern, șeful Miliției Sighet. Fața sa de hienă, obosită de nesomn, părea și mai hidoasă decât a unei jivine jigărite și flămânde, în căutare de pradă pe care de o zi și o

noapte o tot adulmecau. Ceilalți doi civili erau tot după chipul și asemănarea lui Stern, doar plutonierii păreau mai relaxați, mai rutinați în exercițiul funcțiunii. Sunt sigur că Stern a observat din primul moment prezența mea colo. Era convins însă că nu eram eu cel evadat, și nu mi-a acordat nicio atenție. Eu am început însă să-mi simt bătăile inimii ca pe un clopot de catedrală. Mă treceau sudorile, care începuseră să-mi curgă șiroaie pe spinare.

După câteva întrebări puse impiegatului, Stern a trecut la a da ordine:

- Să vină aici imediat acarul de dimineață care a văzut un străin trecând grăbit pe la semafor!

- Este aici, a răspuns impiegatul, am trimis în sat după el și acum vă așteaptă.

Impiegatul a ieșit din birou ca să-l cheme pe acar și, după câteva clipe, care mi s-au părut ore, s-a întors însoțit de un fecior de țăran, înalt, zvelt, blond cu ochi albaștri, chipeș și plin de sănătate, un adevărat urmaș de dac. Era îmbrăcat cu un veston de CFR-ist. El era acarul. La intrarea în birou a dat cuvenitele binețe. Stern îl întrebă pe un ton poruncitor:

- Ia spune, mă, cum arăta omul pe care azi dimineață l-ai văzut trecând grăbit prin fața semaforului?

- Nu pot să-mi dau seama bine, era încă întuneric și nu i-am văzut fața, răspunse acarul.

- Dar ai spus că purta bluză kaki, încercă să-l ajute unul dintre civili.

- Da, așa mi s-a părut îngână din nou acarul.

- Purta bască pe cap?, întrebă din nou Stern.

- N-am văzut bine, răspunse și mai stingher acarul.

Era evident că flăcăul trecuse deja de partea celui urmărit, încercând să nege totul.

O ultimă încercare a lui Stern. Scoase dintr-un dosar o fotografie a doctorului Boieriu și o arătă acarului, dar în așa fel încât să poată fi văzută de toți cei prezenți. Dintr-o privire aruncată pe furiș am recunoscut fotografia. Era el, doctorul Boieriu, așa cum îl știam eu: fața dârză, ochii pătrunzători, sprâncene stufoase, aproape unite, părul cârlionțat.

Acarul de la care Stern aștepta un răspuns, n-a mai scos niciun cuvânt. În mod sigur regreta acum că a scăpat în timpul zilei niște vorbe în plus, când a comentat cu consătenii săi care aflaseră și ei ce se întâmplase cu dr. Boieriu.

Fotografia trecu apoi din mână în mână, cei doi plutonieri examinând-o cu mai multă atenție, probabil că o vedeau pentru prima dată.

Aproape fără sa-mi dau seama mi-am aprins și a doua țigară. Îmi simțeam transpirația curgând șiroaie pe tot trupul.

Stern a început a da ultimele ordine:

- La noapte, la ora trei, după plecarea trenului din gară spre Sighet, să fie oprit după ce va trece de semafor. Acolo vor aștepta pregătiți polițiști și jandarmi, care vor înconjura trenul și vor legitima pe toți călătorii suspecti din tren.

Dar cum nici Stern nu credea prea mult în succesul acestei acțiuni, a continuat:

- N-ar fi exclus ca banditul, chiar în noaptea asta, după ce va fi trecut podul peste Vișeu, să fi plecat spre Săcel, unde are un coleg prieten, bandit ca și el, la dispensar (acela eram eu - n.a.). Dar oricum, nu se va scăpa niciunul. Până mâine dimineată suntem la Săcel și vom pune mâna pe amândoi.

Stern vorbea cu atâta siguranță ca și când ne-ar fi prins deja. Impiegatul, care probabil ținea și locul șefului de gară, n-a mai îndrăznit să scoată niciun cuvânt, iar acarul cu atât mai puțin.

Între timp, unul dintre plutonierii de jandarmi, ultimul care examinase fotografia, s-a apropiat de mine, cel nebăgat în seamă până atunci, având loc între noi următorul dialog pe care nu-l voi putea uita niciodată:

- Sunteți brigadier?

- DA.

- De la șantier?

- DA.

Acești doi DA mi-au salvat viața. Orice alte întrebări sau răspunsuri mi-ar fi putut fi atunci fatale. Și plutonierul a mai adăugat:

- Nu pentru altceva, dar am discutat aici ...

Un simplu gest cu mâna, un gest scurt, că de altceva nu aș mai fi fost capabil în acel moment, prin care am dat de înțeles plutonierului că pe mine nu mă interesează cele discutate acolo, după care plutonierul s-a îndepărtat de mine, apropiindu-se de grupul lui.

Atunci, fără nicio tăgadă, a fost mâna salvatoare a lui Dumnezeu! Eu sunt convins că bătăliile câștigate sunt numai cu ajutorul lui Dumnezeu, așa cum spuneau și strămoșii noștri: „Nimic fără Dumnezeu”. Cu această ocazie

mi-am întărit definitiv convingerea că, în momentele cruciale, ajutorul lui Dumnezeu este decisiv. Și, ori de câte ori aud acum pe cineva laudându-se cu merite personale în câștigarea unor bătălii, am senzația că sună fals, a doagă spartă.

Chiar în acel moment, când eu eram martor al planurilor dușmanilor de a mă aresta, n-a fost oare Providența, mâna lui Dumnezeu, care m-a ocrotit și mă ocrotește? Eram acolo, în fața lor, și cine altul decât Dumnezeu le-a putut întuneca mințile, ca să nu-și îndrepte privirile spre mine, ca astfel să scap și din această capcană cu bine? Dumnezeu este cel ce îi scapă din primejdii pe cei ce cred în el. Pe cei ce încearcă a trăi cu adevărat creștinește. Sunt acele momente rare în viață, când enigma omului se dezleagă într-o ipostază întreită: să-L cunoști pe Dumnezeu, pe aproapele tău și pe tine însuși. A-l cunoaște pe Dumnezeu înseamnă a-L iubi: „DUMNEZEU ESTE IUBIRE !”

Pentru mine, acea întâlnire a fost un astfel de moment. Așa cum se spune în Pateric: „Pentru un om nu există decât două drumuri: sau cu Dumnezeu, sau cu diavolul”.

Această alternativă se poate aplica mai ales celor ce-au fost confrunțați cu infernul comunist, unii trecând și prin închisorile acestora. Acolo mai mult decât oriunde au avut prilejul să-L cunoască pe Dumnezeu, pe aproapele lor și pe ei înșiși. De aceea, la sfârșitul acestui calvar, cei ce l-au îndurat pot face afirmația că l-au cunoscut pe Dumnezeu, că Dumnezeu există.

Și încă o mărturisire: până atunci nu credeam că rugăciunea se poate rosti și singură, dar atunci m-am convins. Când suferințele și limitele noastre ne depășesc, atunci rugăciunea răsare salvatoare din străfundurile ființei noastre: Doamne, miluiește-mă! Doamne, miluiește-mă! Doamne, miluiește-mă!...

Sunt convins, de asemenea, că nimeni nu va putea reda ceea ce am simțit noi când am fost torturați, înfometăți, tremurând și dârdâind de frig, umiliți în fel și chip, în urma unui experiment satanic plănuit de către dușmanii lui Hristos și ai neamului românesc.

Dar mai este un adevăr: nu suntem și nu am fost atât de tari ca să putem urma exemplul Mântuitorului, ca atunci când ne torturau și ne batjocoreau să fi putut și noi spune „Doamne, iartă-i, că nu știu ce fac!”. Asta poate și pentru faptul că eram conștienți că torționarii noștri știau prea bine ce fac și mai ales pentru cine fac.

Echipa lui Stern a ieșit împreună cu impiegatul, dar nu înainte de a trage niște înjurături la adresa bandiților, dușmani ai clasei muncitoare.

Rămas în birou numai eu cu acarul, parcă ne simțeam unul pe altul cât de tulburați eram după cele auzite din partea poliștilor, în special a lui Stern.

Acarul mi-a cerut o țigară, l-am servit, am mai aprins și eu una. Amândoi păream mai liniștiți. Și, fără a mă întreba nimic acarul, a început să-i dea drumul nădufului din suflet, vărsându-și tot oful ce-l avea împotriva comuniștilor. L-a descris apoi pe dr. Boieriu ca pe un om bun, medic cu suflet, bine pregătit profesional, așa cum el nu a mai cunoscut un alt medic în Borșa. El nu putea să înțeleagă ce se petrece în țara noastră, ca tocmai un om ca doctorul Boieriu să fie făcut „bandit”. Și de către cine? Dacă și Boieriu este bandit, atunci cine mai era om cumsecade? Și acarul, nemaiputându-se stăpâni, i-a dat drumul unui blestem împotriva tuturor trădătorilor și jigodiilor, încheind cu o suită de înjurături tipic maramureșene, după care a mai adăugat:

- Sunt convins că doctorul Boieriu nu se lasă prins de acești ticăloși, că doar eu l-am cunoscut bine și știu că este deștept și drept și că Dumnezeu îl va ajuta!

Acarul a avut dreptate, căci Dumnezeu l-a ajutat pe doctorul Boieriu să rămână nearestat până în 1962, când la Aiud a început reeducarea, fiind scutit de toate umilințele și suferințele iadului persecuțiilor și închisorilor comuniste din 1948 până în 1962.

În timp ce acarul își vărsa amarul, eu țeseam planuri cum să scap din încercuire și l-am întrebat:

- Unde se poate găsi ceva de mâncare? Trebuie să rămân aici până dimineată la plecarea trenului spre Sighet.

- Veniți cu mine, vă duc la restaurant chiar în fața gării, unde veți găsi și mâncare, și băutură.

- Mulțumesc, i-am răspuns eu, știu restaurantul, apoi am ieșit singur din birou.

Peste drum de gara era restaurantul, însă toată haita celor cinci, după ieșirea din biroul gării, a intrat în restaurant. M-am întors în birou, unde acarul începuse să facă curățenie. I-am spus că merg la restaurant mai târziu, că am timp suficient, și că mă voi plimba puțin pe peronul gării.

Am reușit să mă îndepărtez cu mare atenție și mai mult de gară, coborând spre un teren mlăștinos, unde mi-am scos repede de la piept actele

personale, le-am rupt și le-am îngropat în acea mlaștină cât de adânc am putut. Am rămas numai cu pistolul, pe care îl purtam camuflat la brâu. Eram alt om, așa că am mai prins și ceva curaj. Nu mai aveam asupra mea acte compromițătoare și niciun act de identitate. Am mai mers încă vreo 10 metri și mi-am dat seama că atât magazia gării cât și restaurantul rămăseseră mult în urma mea. Mă aflam singur în direcția Moisei. Puteam încerca să ies la șosea. Zis și făcut.

Ajuns în șosea, mi-am mai făcut o cruce, am mai rostit un „Tatăl nostru” și un „Doamne, ajută!” și am pornit cu pași grăbiți spre Moisei. Casele au început să se rărească. Mă simțeam mai singur ca oricând, dar aveam convingerea că Dumnezeu nu mă va lăsa. Pe atunci credeam că, odată ce voi fi arestat, nu mai am ce aștepta de la comuniști, că mă vor omori după diabolicele metode de a stinge viața picătură cu picătură, pentru a-mi prelungi astfel suferința. Purtam în permanență pistolul și eram hotărât să fac orice ca să nu cad viu în mâinile criminalilor securiști. Știam prea bine ce mă va aștepta de atunci înainte, iar în cei doi ani în care am rămas „fugar” (1948 - 1950) m-am salvat de la oribilele torturi, crime și bestialități ce au avut loc în securitățile și închisorile comuniste în acea perioadă. Așa se face că am scăpat și de iadul din închisoarea Pitești, unde, dacă aș fi ajuns în acea perioadă, nu știu ce soartă aș fi avut, dar în niciun caz bună. După 1950 am avut și eu parte de securități și temnițe comuniste, majoritatea anilor de detenție petrecându-i în Zarca de la Aiud. Totuși, trebuie să mulțumesc cât timp voi mai trăi lui Dumnezeu, că m-a ajutat să nu cad în mâinile lor în acea perioadă.

După ce m-am eliberat, în 1964, am făcut eforturi disperate pentru a-mi reface situația profesională și materială. Apoi am făcut alți șase ani de studii pentru încă o facultate – Biologia, o teză de doctorat în științe medicale, nenumărate cursuri și examene, lucrări și referate la Asociația Științelor Medicale. Am rezistat totuși șicanelor diabolic meșteșugite de securiști și tentativelor de a mă marginaliza. Dar ceea ce a fost și mai greu de suportat a fost faptul că securiștii erau ajutați în permanență în uneltirile lor de câțiva colegi, nulități profesionale patentate, pe care n-aș fi vrut să-i văd cât de mult s-au ticăloșit. Unii dintre aceștia regretau chiar faptul că nu am pierit de-a binelea, ca să nu le mai văd compromisurile cu regimul criminal comunist. Aproape toți aceștia au fost promovați în funcții administrative și politice de „șefi” pe singurul criteriu de promovare valabil atunci – „carnetul de partid”, și în mod sigur colaborarea cu securitatea.

Peste toate acestea, îmi stăruie mereu în minte chinuitoarea întrebare: „Unde sunt cei ce nu mai sunt?”. Pentru ei, cei ce își dorm somnul de veci fie în morminte fără cruci, fie în gropi comune, fie în locuri tănuite de criminalii securiști și încă necunoscute de noi, pentru toți acești eroi martiri, noi, supraviețuitorii, avem multe obligații testamentare de îndeplinit. În primul rând va trebui să spunem întregului neam românesc pentru ce au luptat ei până la jertfa supremă, cine și de ce i-a masacrat și i-a ucis, pentru ce au fost necesare toate aceste sacrificii și jertfe și ce putem face noi pentru ca în viitor să nu se mai repete așa ceva.

Istoria va trebui să înregistreze toate crimele comuniștilor din această jumătate de veac, pentru ca făptuitorii lor să rămână cu stigmatul de trădători de neam pe frunte, iar victimele lor să fie recunoscute ca eroi ai neamului, din generație în generație.

Dar să mă întorc la acea noapte de pomină, fără egal în viața mea.

Nu cred că am parcurs mai mult de un kilometru de drum spre Moisei, când deodată zăresc apropiindu-se o căruță cu cai, mergând la pas. În căruță erau militari, desigur jandarmi. Se apropiau încet de mine, îi auzeam vorbind. Probabil mergeau în Borșa, la raport, sau poate erau noi ajutoare chemate pentru scotocirea și încercuirea zonei.

Fără a sta prea mult pe gânduri, am sărit peste gard într-o grădină cu un lan de ovăz. Am căzut direct într-o băltoacă, astfel încât m-am udat bine. Am rămas nemișcat până ce a trecut căruța. Când au trecut prin dreptul meu, am putut distinge bine prin gard că erau șase militari. În continuare, am constatat că sărisem într-un șanț plin cu apă și noroi. M-am ridicat și m-am îndreptat spre mijlocul grădinii, unde m-am odihnit puțin pe un bolovan de piatră. M-am hotărât să nu mai cobor pe șosea, pentru a evita astfel de întâlniri nedorite. Voi lua-o, deci, peste munți, prin pădure, până la Moisei. Trebuia să ajung pe vârful versantului ce despărțea Valea Vișeului de Valea Izei, căci de acolo îmi va fi mai ușor să cobor în hotarul comunei Săcel. Eram convins că în acel teritoriu mă voi putea descurca mai bine, chiar și prin întuneric. M-am mai examinat încă o dată, ca înaintea unei mari bătălii. Trebuia să încerc neapărat să scap din încercuire și credeam cu tărie că Dumnezeu mă va ajuta.

Purtam atunci o pereche de bocanci de vânători de munte, care erau în bună stare, ceea ce mi-a fost de mare ajutor, dar noaptea aceea le-a venit și lor de hac. De la o vreme, simțeam apa cum clipea în ei, apoi talpa ruptă, pe unde intra și ieșea apa în voie. Ca îmbrăcăminte aveam doar

salopeta de brigadier, care s-a dovedit a-mi fi fost salvatoare. Era din pânză de doc, de culoare maro. Capul îmi era descoperit. Și așa, am pornit din nou la drum. Nu puteam găsi nicio cărare prin pădurea deasă, și chiar dacă ar fi existat vreuna, tot nu mi-ar fi fost de niciun folos, eu trebuind să urc spre culme. Mă înfundam tot mai mult în desigurii de pădure, prin teren uneori mlăștinos, alteori stâncos, cu tufișuri înalte, cu spini și cu urzici, ochiuri de apă etc. Mi-au ieșit în cale pârauri de munte, cu ape repezi și reci ca gheața, câteodată apa ajungându-mi până la genunchi. Încercând să urc malurile acestor pârauri, de multe ori cădeam, alegându-mă și cu câte un strat gros de noroi în părul capului. Urcușul devenea din ce în ce mai greu. Transpirației, abundente la început, acum parcă îmi secase izvorul. Simțeam totuși uneori că parcă aveam sloiuri de gheață pe spinare, ca apoi să mă cuprindă o sete chinuitoare. Mă ardea fierbințeala gurii și a buzelor. Din când în când, îmi umezeam buzele în roua ierbii și astfel reușeam să-mi mai potolesc setea. Mă ispitea un mic popas, ca să-mi refac puterile, dar rațiunea îmi ordona că n-am voie să cedez, pentru că dacă rămân locului câteva minute, nu mă voi mai putea urni la drum. Oboseala îmi sfâșia întreg corpul, dar făceam eforturi cu ultimele puteri ca să nu mă dau bătut. Cu cât puterile voiau să mă părăsească, cu atât îmi creștea îndârjirea și voința de a rezista. Încercam să apreciez distanța parcursă după luminile din case, care erau din ce în ce mai îndepărtate. Dar spre miezul nopții au dispărut și aceste singure repere de orientare. Fără să îmi dau seama, pe dinaintea ochilor minții a început să mi se perinde tot firul vieții mele, mai ales speranțele și idealurile neîmplinite. Și pentru ce toate acestea? Pentru că am dorit și eu, alături de atâția alți feciori cinstiți curajoși ai acestui neam românesc, să nu trădez sacrificiile și jertfele eroilor și martirilor săi. Pentru asta eram hăitui în miez de noapte. Și de către cine?

Și așa, nevrând să cedez, am urcat, uneori pe brânci. Cădeam și mă ridicam iar. Urcam mai mult agățându-mă de crengile sau de ierburile mai înalte, dar nu voiam să cedez ispitei de a mă lăsa copleșit, învins. Mă rugam lui Dumnezeu ca și de data aceasta să mă ajute, ca să scap cu bine, să ajung la Săcel înaintea polițiștilor și să-l pot salva pe camaradul Boieriu.

Acum, când scriu aceste amintiri, constat cât de adânc mi-au rămas întipărite în minte acele suferințe pe care le-am trăit atunci prin pădurea cufundată în noapte, plină de hățișuri, pieptișuri de piatră, întuneric de iad. Le trăiesc și acum parcă aieva.

Nu mi-au ieșit în cale fiare sălbatice, dar simțeam cum îmi dau târcoale fiarele cu chip de om. Aveam în tot acest timp convingerea că Dumnezeu nu mă va părăsi.

Când a început să se crape de ziuă, pe la orele 3 – 4 am ajuns pe culmea despărțitoare a văilor Vișeu și Iza. În sfârșit, acum puteam coborî spre Săcel.

Odată cu răsăritul soarelui, după o noapte atât de neagră, începeau să se strecoare șuvițe de lumină. Sub un cer senin, puteam zări limpede, ambele văi șerpuiind în zare. Privind la cer, mi-am adus aminte de formularea lui Kant despre ceea ce va rămâne pururi o enigmă pentru om: „Cerulea înstelată deasupra noastră și conștiința morală din adâncul nostru”.

Eram în situația alpinistului ajuns în vârful muntelui, dar lipsit de posibilitatea de a-mi odihni trupul istovit și de a trăi, în câteva momente, bucuria reușitei, deoarece marile primejdii nu îmi dădeau răgaz, întrucât de-abia începeau.

La vreo 200 de metri am zărit conturul șoselei care cobora spre Săcel. Mi-am zis atunci că trebuie să risc și să cobor pe șosea, ca să ajung cât mai repede la dispensar.

Pericolul consta în a mă întâlni pe drum cu șoferi de camioane sau de alte utilaje de la șantier. Oricum, eram deja pe hotarul circumscripției mele, mă puteam orienta și apăra mai bine.

Am luat-o pe șosea la vale. Dar bocancii nu vroiau să mă mai slujească. Erau spărți, unul cu talpa găurită, celălalt cu ea desprinsă. Așa am început să cobor. Eram de nerecunoscut. Pe pantele cu înclinație mai mare, grăbeam atât de mult pasul, încât mă trezeam fugind. Foloseam toate scurtăturile perpendiculare pe serpentinele șoselei, ca să reduc distanța și să câștig cât mai mult timp. Atunci m-am convins, prima dată în viață, că se poate merge și dormind. Peste voința mea mi se închideau ochii, pe câte o porțiune de drum mai domoală, și mă trezeam brusc, când mă abăteam de la direcția fixată.

În tot drumul nu am întâlnit decât două camioane care se străduiau să urce culmea dealului. Le-am observat din timp și m-am abătut cu grijă din calea lor.

După vreo oră bună de coborâre pe „scurtături”, am ajuns la marginea satului Săcel. Am ocolit câteva grădini și prin alta am pătruns în curtea unde știam că locuiesc cei trei prieteni ai mei, camarazi, ingineri

constructori de la șantier. Unul dintre ei era făgărășan, fost coleg și prieten bun cu dr. Boieriu.

Cum voi fi apărut și arătat în fața lor în zorii acelei zile de duminică, nu îmi pot da seama. De altfel, acesta era ultimul lucru care m-ar fi putut interesa atunci. Știu că eram plin de noroi din creștet până în tălpi, cu fața și mâinile murdare și zgâriate ca după o luptă cu pisici.

Am mai avut atâta energie în glas cât să-l rog pe prietenul nostru comun să alerge la dispensar, să vadă dacă nu cumva a sosit acolo Dr. Boieriu. Am cerut apoi apă, dar nu mai știu cât am băut. Prietenul nostru mi-a răspuns că nu mai e cazul să mergă la dispensar. Dr. Boieriu trecuse deja pe la ei și în prezent se află într-un adăpost sigur, pe care ei îl aveau deja pregătit în acest scop. În ceea ce privea siguranța mea, ei vor răspunde de mine, cu condiția să rămân „numai în grija lor”. Atât îmi amintesc din discuțiile avute atunci cu acești camarazi.

Am simțit atunci, ca prin vis, cum m-au dezbrăcat, m-au descălțat, mi-au schimbat lenjeria cu alta curată și uscată și m-au așezat într-un pat. M-am trezit numai spre seară, toți trei fiind în jurul meu, așteptând să dau un semn de viață. Aveam febră, făcusem o congestie pulmonară.

În dimineața acelei zile și încă de două ori în cursul următoarei săptămâni, Stern împreună cu dulăii săi a dat târcoale dispensarului nostru. Nu știu dacă chiar atunci, sau ceva mai târziu, și-au dat seama că și pe „banditul” de la dispensarul Săcel l-au scăpat din gheare, și încă din gara Borșa.

Peste o săptămână am părăsit definitiv Maramureșul. Adio, Maramureș voivodal, cu locuitorii tăi minunați și atât de buni români, cu pitorescul și cu farmecul tău de neuitat, atât de încântător!

De-abia în 1984 am reușit să mă întorc pe acele meleaguri. Și peste Maramureș domnea același univers concentraționar. În plus era doar monumentul de la Moisei, unde am îngenuncheat cu soția și familia Ursu, am plâns și ne-am rugat.

IX. În gara Mediaș mi se pregătise arestarea

*Dumnezeule, spre ajutorul meu ia aminte!
Doamne, să-mi ajuți mie grăbește-te! Să
se întoarcă înapoi și să se rușineze cei ce-mi
voiesc mie rele.
Psalmul 69*

În sâmbăta Rusaliilor din 1948, cu ajutorul Bunului Dumnezeu, am reușit să ies din încercuirea colonelului Stern din Maramureș și să plec cu un tren accelerat din gara Telciu, jud. Bistrița – Năsăud, la Mediaș.

În momentul arestării mele, în 25 mai 1950, în mod sigur unul din cei doi însoțitori ai lui Stern, ajuns între timp la MAI – București, mi-a spus hotărât, fără a mă mai legitima (deși aveam acte false), următoarele:

- Aoleu, Teofile, ai căzut ca musca-n lapte, de acum nu ne vei mai scăpa, așa cum ai scăpat în Maramureș.

Probabil primiseră ceva reproșuri de la superiorii lor, căci prea cu multă ură și dușmănie proletară s-a aruncat asupra mea. Și ce-am pățit eu de această dată nu am mai împărțit cu nimeni și nici nu i-aș dori nimănui.

În Mediaș era o vestită și unică familie de croitori de costume naționale de Săliște – Nicolae și Eufimia Păcurariu (mătușa mea). Aveau o familie grea, cu șapte copii. Fata cea mai mare, Eufimia, verișoară, de o vârstă cu mine, era bolnavă de TBC. Pentru a putea fi izolată de ceilalți frați ai ei mai mici, eu i-am pus la dispoziție camera mea studentească din Mediaș.

La Cluj eram foarte ocupat cu probleme profesionale și cu acțiuni ala luptei noastre anticomuniste, așa că nu mai reușeam să vin pe acasă și să mă opresc și pe la Mediaș, decât în trecere și pentru o scurtă vizită.

În noaptea de 15 mai 1948 a fost arestat la Mediaș unul dintre cei mai cinstiți, mai credincioși și mai respectați funcționari ai Primăriei, un model de om de omenie. Și, în continuare, poliția de atunci a comis a doua crimă de neiertat prin intimidare, ademeneli, promisiuni și poate chiar torturi, în mod sigur, însă, i-au promis unicului fiu al acelei familii că, dacă îi ajută să mă aresteze pe mine, o să-l elibereze pe tatăl său din închisoare, spunându-i că acesta este nevinovat, singurul vinovat de arestarea tatălui său fiind eu. Și astfel, acest student a acceptat colaborarea cu poliția ca turnător;

și turnător a rămas și ca inginer, și în mod sigur toată viața, ca toți cei ce fac pact cu diavolul, din ghearele căruia nu se mai pot elibera decât morți!

Acest student mă cunoștea foarte bine pentru relațiile cordiale ce le aveam cu ai săi, aceștia devenind a doua mea familie. El s-a dus la verișoara, pe care o știa că ocupa camera mea din Mediaș, și nu i-a fost greu să afle de la ea, care nu îl putea crede de rea-credință, că eu voi veni în Sâmbăta Rusaliilor acasă și că voi trece sigur prin Mediaș, oprindu-mă pe la acea locuință.

Camera mea a fost ocupată după Rusalii de către polițiști, care nu au mai părăsit-o timp de doi ani, până la data arestării mele. Pe verișoara mea au sechestrat-o, obligându-o să se mute într-o cameră a proprietarilor, și nu i-au mai permis să ia legătura nici măcar cu familia sa, amenințând-o că, dacă va divulga prezența polițiștilor acolo, o vor aresta și pe ea.

Poliția fiind sigură că în Sâmbăta Rusaliilor eu voi coborî în gara Mediaș, a apelat la doi consăteni ai mei, singurii care mă puteau recunoaște, căci până la acea dată eu nu mai avusesem de-a face cu poliția din Mediaș și, deci, niciun polițist nu știa cum arăt. Dar cei doi consăteni mă cunoșteau bine. Unul era Mircea Bălău, fost coleg în primele două clase de liceu – dar cum cartea era prea grea pentru el, s-a transferat ucenic la atelierele Societății de Gaz Metan, fiind printre primii cumpărați de securitate cu grad de căpitan. După eliberarea mea, în 1964, am locuit o scurtă perioadă în același bloc, pe aceeași scară. Ne întâlneam doar din întâmplare, foarte rar, dar niciodată nu i-am reproșat purtarea de iudă. Celălalt, Gheorghe Munteanu, pe care îl știam sergent de stradă la Poliția Mediaș, a fost cumpărat și el de securitate și securist a murit. La eliberarea mea era deja chemat la Dreapta Judecată, ca să-și răscumpere fărădelegile.

Menționez că în călătoria cu trenul de la Telciu la Mediaș, în gara Teiuș m-am întâlnit cu Popa Ștefan, camaradul de cameră de la Ghețăria din Cluj. Este eroul martir căzut în luptele cu securiștii din Munții Apuseni – în primăvara lui 1949.

Eu plecasem în ianuarie 1949 din acest centru de rezistență armată anticomunistă la București, din ordinul comandamentului de atunci al luptei anticomuniste.

Centrul din Munții Apuseni a fost condus de maiorul Dabija, acolo fiind înrolați mulți dintre studenții clujeni – alături de țărani, preoți, militari și alte categorii sociale hotărâte să apere țara și neamul de întunericul comunismului ateu, impus de hoardele sovietice înrobitoare. Dar un alt

maior, Oniga, din comuna Micoșlaca de lângă Aiud, așa precum altădată Iuda a însoțit pe oștenii care aveau ordin să-l aresteze pe Iisus Hristos, tot astfel și acest iudă al vremurilor noastre i-a condus pe securiștii care i-au înconjurat pe o parte din luptătorii anticomuniști ce făceau parte din grupul maiorului Dabija. Luptătorii au opus rezistență până la ultimul cartuș, dar în cele din urmă au fost învinși în luptă. Unii dintre aceștia au rămas morți pe acel câmp de bătălie. Printre ei era și Ștefan Popa, al cărui trup a rămas trei zile în comuna Între Galde, unde au fost aduși elevi de la școala din localitate ca să-l vadă răpus pe acel „bandit” – care era de fapt un erou martir al neamului românesc.

A urmat unul dintre cele mai mari loturi de arestări și condamnați, dintre care șapte au fost condamnați la moarte și executați sub comanda călăului de securitate Gheorghe Crăciun, cel ce va conduce în perioada 1960 – 1964 reeducarea de la Aiud, în calitate de comandant al aceluiași penitenciar. Aiudul rămăsese ultima redută de deținuți politici, în majoritate legionari, ce trebuiau exterminați conform planurilor „oculte”.

În 1994, un paznic de cimitir din Sibiu, a anunțat Asociația Foștilor Deținuți Politic că el bănuiește că ar fi o groapă comună la marginea cimitirului, unde atunci erau tufișuri și bălării. Camarazii supraviețuitori din Sibiu și Alba au făcut săpături și au descoperit groapa comună unde fuseseră aruncați unul peste altul cei împușcați pe marginea gropii, având lanțuri la picioare.

În august 1994 li s-a făcut acelor șapte eroi martiri o înmormântare creștinească, la care am participat camarazi din toată țara.

Dacă n-aș fi plecat în ianuarie 1949 la București din grupul luptătorilor anticomuniști din Munții Apuseni, aș fi ajuns și eu, în mod sigur, în aceeași groapă comună.

Așa cum am spus, în gara Teiuș m-am întâlnit cu Ștefan Popa. El s-a oferit să mă însoțească până la Mediaș și mi-a dat vești despre toate arestările ce se petrecuseră după 15 mai în Blaj, Mediaș și Sibiu. Erau toți luptătorii anticomuniști urmăriți și în pericol de a fi arestați în orice moment.

M-a însoțit până la Blaj. Vroia să vină chiar până la Mediaș ca să mă apere în caz de pericol. El era bine înarmat, dar l-am convins că și eu sunt la fel de înarmat și mă pot apăra, chiar cu prețul vieții.

Ne-am despărțit în tren la Blaj, eu continuându-mi singur călătoria până la Mediaș. Eram în primul vagon după locomotivă. Trecând trenul prin fața gării, i-am zărit pe cei doi consăteni. Erau la mică distanță unul de altul,

atenți la toți călătorii ce coborau din tren. Nefiind prea mulți călători în gară, m-ar fi putut ușor repera și aresta.

X. Scurt popas la Mediaș, Bratei și Biertan

*Domnul va judeca pe popoare; judecă-mă,
Doamne, după dreptatea mea și după
nevinovăția mea. Sfârșească-se răutatea
păcătoșilor și întărește pe cel drept.*

Psalmul 7

Când trenul se pregătea de plecare eu am coborât pe partea cealaltă în dosul gării și, în timp ce trenul se punea în mișcare, eu, la adăpostul vagoanelor ce se îndepărtau tot mai mult, am reușit să ies în afara gării să apuc pe o stradă lăturalnică. De aici, atent în toate părțile, am reușit să intru în curtea mătușii mele, croitoreasa de costume naționale din Săliște. Nu aveam ca bagaj decât servieta aproape goală.

Când m-a văzut mătușa, și-a amestecat lacrimile de bucurie cu cele de durere și mă strângea la piept ca pe propriul copil.

Din întâmplare, și spre norocul nostru, mătușa era singură acasă la ora aceea. Mi-a povestit cum locuința din str. O. Goga este supravegheată de poliție, care mă așteaptă să le cad în plasă, cum verișoara, fiica ei cea mare, este sechestrată acolo, nemaiavând voie să plece sau să discute cu nimeni despre faptul că polițiștii s-au instalat acolo. Aflase despre situația de acolo de la proprietăreașii casei, care reușise să se strecoare și să-i comunice toate acestea.

Când mătușa s-a mai dezmeticit, primul lucru a fost să-mi găsească în casă o ascunzătoare, ca să nu fiu găsit de copii când se vor întoarce acasă. Vroia ba să mă urc în pod, ba să cobor în pivniță sau chiar să mă ascund după un dulap din camera unde copiii nu prea intrau. Am asigurat-o însă pe mătușa mea că cel mai bine pentru mine este să rămân în grădină, de unde, la nevoie, să pot dispărea mai ușor. Ba și mai mult, că eu nu doresc să rămân la dânsii decât până se înserează, ca, apoi, să merg până în comuna mea Bratei, de unde voi lua în aceeași noapte un drum pe cărări numai de noi știute.

Am rugat-o însă să-l anunțe pe un alt văr de-al nostru, ce avea o casă la marginea Mediașului, pe șoseaua spre Agnita, și care știam că are căruță cu cai. Acesta moștenise casa bunicilor săi în comuna noastră și nu voia să o înstrăineze, fiindcă aici își petrecea sărbătorile, refugiindu-se din vacarmul

Mediașului. Zis și făcut. Pe la ora 9 seara, vărul nostru, Octavian Vlăduț, a venit cu căruța cu cai, a oprit în fața casei mătușii și eu am reușit să mă urc în căruța neobservat de nimeni.

Am întors capul și am surprins-o pe mătușa mea plângând. În căruța erau amândoi soții, care oricum ar fi mers în seara aceea la Bratei, fiind Ajunul Rusaliilor.

Șoseaua era aproape pustie, nu ne-am întâlnit nici cu oameni, nici cu mașini. Prin sat eu am stat acoperit cu o pătură ca orice obiect transportat.

Am trecut prin fața casei noastre, unde era liniște și întuneric. Între casa noastră și a rudelor noastre mai erau două curți. Ajunși cu bine, am aflat că țiganii din sat dau seara târcoale prin grădina noastră, doar-doar voi face greșeala de a mă abate spre casă prin grădină.

Fiind ajunul Rusaliilor, orice gospodar din satul nostru se pregătea ca pentru o mare sărbătoare. La fel erau pregătite și aceste rude ale mele. Se făcuse miezul nopții și noi ne ospătam încă cu mâncarea și băutura tradițională a țăranilor târnăveni. Tocană din carne de vită, salată verde și cozonaci cu vin de cea mai bună calitate. Era ultima noapte petrecută împreună, căci după 17 ani, la reîntoarcerea mea în sat, pe vărul meu nu l-am mai găsit în viață.

I-am rugat să nu spună nimănui că eu am trecut prin sat, chiar nici mamei, căci faptul de a mă fi găzduit pe mine ca „fugar”, deși rudă apropiată, se pedepsea cu închisoare. Dar nu și-au ținut promisiunea de a păstra acest secret, căci în toamnă, când eu am reușit să mai trec încă odată prin sat și să o văd pe mama, dânsa mi-a spus că a aflat nu după mult timp de trecerea mea prin sat, în drum spre nenea Zaharia din Fetea.

După miezul nopții, toți am căzut de acord ca să dormim măcar până se crapă de ziuă, când eu hotărâsem să plec la drum. Ei au adormit ușor, iar eu am rămas treaz în camera de dinainte, copleșit și îngrijorat de ce se va alege de noi toți, în urma acestei încleștări pe viață și pe moarte cu forțele satanice.

Încă nu se crăpase de ziuă, când eu i-am trezit și i-am anunțat că e mai bine să plec mai devreme, fiindcă voi avea un drum lung de străbătut. Ne-am îmbrățișat, ne-am sărutat și am trăit aieva aceeași scenă de la noi din sat, când mamele se despărteau de feciorii lor ce plecau pe front.

Vegetația nu crescuse bine pe câmp. Era de-abia pe la mijlocul lunii iunie. Cunoșteam bine drumul pe care aveam să-l străbat; îl puteam parcurge și pe întuneric și cu ochii închiși, fiindcă îl străbătusem de multe

ori până la o mătușă și la alte rude ale noastre din comuna Biertan. Este vorba de o soră mai mică din cele cinci ale mamei, care se măritase cu Ion Popovici, un văr din frați al episcopului ortodox Nicolae Popovici de la Oradea, care, din cauza faptului că s-a opus comunismului, a fost surghiunit la mănăstirea Suzana, din județul Prahova, unde curând a și murit. Am trecut peste trei dealuri și trei văi, ocolind comunele Ațel și Dupuș, pe cărări numai de noi știute, de cei ce după 23 august 1944 am înființat și am organizat, dacă nu primul, în mod sigur printre primele centre de rezistență armată anticomunistă din țara noastră (probabil după cele din Bucovina).

Fiind duminică dimineața și mare sărbătoare, ulițele satului erau aproape pustii. N-am întâlnit pe nimeni și am reușit să mă strecur ușor în casa mătușii și a cumnatului Ion Popovici, care era un om înțelept și țăran de frunte din sat, îndeplinind până la acea dată tot timpul funcția de agent agricol al comunei.

Rudele mele aveau și doi copii, un băiat și o fată, ambii sub 10 ani, bine educați de părinții lor, ca să știe să tacă în privința trecătorilor prin casa lor. Nașul lor a fost Ion Munteanu, șeful unei organizații ce cuprindea pe toți țăranii cinstiți, patrioți și buni creștini din comuna Biertan, care era vestită în tot județul pentru păstrarea tradițiilor creștine și românești. De aici plecase preotul Terente Radu, care a reușit să-i convingă pe țăranii de trăirea în duh legionar. Fratele său, Leonte Radu, de asemenea teolog, a reușit să se impună în rândurile luptătorilor anticomuniști. A supraviețuit prigoanelor și închisorilor din 1941 până în 1964. A fost pentru noi toți, câți l-au cunoscut în închisoare și după aceea în libertate, un model de creștin și bun român, care și-a dăruit întreaga viață luptei de rezistență anticomunistă. A supraviețuit cu ajutorul lui Dumnezeu, are 93 de ani și e stabilit la Sibiu. Străbunii și părinții săi au înființat cătunul Fetea, unde noi am reușit, în 2003, să ridicăm un monument pentru eroii martiri căzuți în lupta de rezistență anticomunistă pe aceste meleaguri.

După ce ne-am liniștit emoțiile întâlnirii, am explicat neamurilor mele că nu e bine să rămân mult timp la dânsii căci, fiindu-mi rude apropiate, ar putea să mă caute și acolo poliția să mă aresteze. Le-am mai spus că voi merge pentru o zi și o noapte la alte rude din sat, unde aș putea rămâne mai în siguranță, ca să treacă timpul mai ușor până ce voi pleca la Sibiu ca să mă întâlnesc cu Nelu Golea, la data și locul stabilit de noi încă de când eram la Cluj.

Mi-am schimbat hainele cele „domnești” cu un rând complet de „haine țărănești”, mi-am păstrat doar pistolul, iar servieta mi-am schimbat-o cu o traistă cu merinde, așa că eram gata de drum.

Am plecat când trăgeau clopotele de intrare în biserică, știind bine că noi românii nu plecăm chiar atunci, ci pe rând, unul câte unul, până la trasul clopotelor de ieșire din biserică, spre deosebire de sași, care umpleau ulița toți îndreptându-se deodată spre biserică la primul zăngănit de clopot. Am profitat de faptul că erau puțini oameni pe uliță la acea oră, așa că am plecat amândoi spre biserică, dar am ajuns la o casă săsească în piața comunei, care fusese cândva reședința episcopului evanghelic (de acolo mutându-se la Sibiu). În acea casă locuia o verișoară a mea, absolventă de gimnaziu, căsătorită cu brigadierul silvic din comună, care, la acea oră, era respectat ca autoritate comunală. Ne-am bucurat în primul moment de reîntâlnire. Nu aveau copii, nefiind de mult timp căsătoriți, dar s-au mirat amândoi când m-au văzut îmbrăcat ca țăran. Le-am spus adevărul pe care ei nu-l cunoșteau și aveam încredere deplină în acest brigadier – căci de-abia după 1948 securiștii i-au obligat pe pădurari, brigadieri și ingineri silvici să devină colaboratorii lor, adică turnători pentru prinderea „bandiților” ce împânziseră munții și pădurile țării, organizați în grupuri armate de rezistență anticomunistă.

Am convenit chiar de la început ca eu să rămân ascuns într-o cameră pentru a nu afla nimeni despre existența mea acolo. Ei însă au găsit o soluție mai bună. După ce s-au întors de la biserică, au încuiat portița curții, făcându-i pe eventualii vizitatori să-i creadă plecați de acasă.

Ziua a trecut pe nesimțite. Nu mai terminam a ne depăna amintirile din copilărie, petrecută împreună la bunicii noștri cu peste 30 de nepoți.

După ce s-a înserat, brigadierul a ieșit să vadă ce mai este nou prin comună. N-a durat prea mult lipsa lui de acasă, s-a întors grăbit și puțin îngrijorat, spunând că o mașină cu polițiști și-a făcut apariția în sat. În grabă am ieșit în grădină, de unde eu puteam în caz de pericol să ajung în hotarul ce avea o pădure la mică distanță. Părerea lui a fost să rămân ascuns în șură, dar nu în șura curții lor, ci am trecut împreună, prin grădini, la a treia șură dintr-o curte, de unde el știa că proprietarii lipseau pentru câteva zile.

Am rămas liniștit în acea ascunzătoare, atent ca un iepure și cu degetul pe trăgaciul pistolului.

Peste vreo două ore i-am auzit glasul și parola convenită între noi și ne-am întors liniștiți acasă, el povestindu-mi ce s-a întâmplat.

Polițiștii veniseră în comună ca să facă percheziție la doi săteni bănuți că ar face comerț cu talpă și cu piele, comerț clandestin din care se câștiga bine pe atunci, fiindcă rușii ne prădaseră de toate bogățiile noastre, inclusiv de piele și talpă. Brigadierul nu era străin de acest comerț, era și el implicat în astfel de afaceri, dar nu avea nimic depozitat la el acasă, ci la prieteni consăteni. Un polițist zis prieten a trecut și pe la el ca să-l salute și să îi spună pentru ce se afla la acea oră în comuna lor. O fi avut numai bănuiala sau chiar certitudinea că și el e amestecat în astfel de comerț ilicit – n-am mai aflat niciodată. Când am revenit după 17 ani, verișoara mea murise de cancer, după o grea și îndelungată suferință, iar el era recăsătorit cu altă femeie și stabilit în Mediaș.

XI. Statutul de „fugar”

*„Nu plânge mamă că mă duc
În codru, să mă fac haiduc.
Și nici nu plânge că rămâi
Fără feciorul tău dintâi”
Hristo Boteev*

A doua zi după-amiaza, am aranjat în așa fel timpul ca eu să ajung în gară la Dumbrăveni, la 12 kilometri distanță de comuna Biertan, ca să iau un tren personal, numit de noi „Țugul”, spre Sibiu.

Am plecat din Biertan toți trei cu căruța lor cu doi cai frumoși și bine îngrijiți – parcurgând la trap aproape tot drumul până la gara Dumbrăveni. Brigadierul mi-a cumpărat bilet. Ne-am despărțit ca niște prieteni buni și rude – ei urându-mi sănătate și reușită în lupta noastră, iar eu mulțumindu-le pentru tot ajutorul ce mi l-au dat.

Ajuns după o jumătate de oră la Sighișoara, liniștit și nereperat de copoi, m-am dus la biroul de informații să aflu ora primului trenuleț ce pleca prin Agnita la Sibiu. Dar surpriză, nenoroc, sau nu știu cum să numesc acest prim obstacol de a nu ajunge la Sibiu să mă întâlnesc cu Nelu Golea, de unde împreună să luăm calea exilului. Era întreruptă circulația pe acea linie ferată din cauza inundațiilor care au avariat două poduri. Ca să mă întorc și să trec din nou prin gara Mediaș, nu mai aveam curajul să încerc, știind bine că polițiștii sunt convingși că în această perioadă trebuie să fiu în Mediaș (așa cum bine îi informase studentul agronom, fost prieten) și că efectivele polițienești sigur erau încă în alarmă, făcând efortul de a mă aresta cu orice preț.

Pe atunci nu mă puteam gândi la consecințele binefăcătoare ale acestui prim eșec în drumul întâlnirii cu Nelu Golea. În mod sigur am fi trecut amândoi granița cu orice risc, dar și mai sigur, tot amândoi ne-am fi întors parașutați de avioane N.A.T.O. în 1951 – arestați în 1953 și condamnați împreună la moarte.

Ieșisem din gara Sighișoara. Era seară, întuneric și nu știam încotro să o apuc. Deodată un gând bun și salvator pe care eu nu îl avusesem în planurile mele până atunci: să merg și să rămân peste noapte la familia rudă

prin alianță cu mine, la care mai stătusem în gazdă și când eram în clasa a VIII-a de liceu, pe care îl absolvisem, la Sighișoara, în anul 1942.

Și am pornit, parcă împins din spate de cineva pe care nu-l vedeam, dar îl simțeam pe aproape, parcurgând distanța de la gară, de-a lungul Sighișoarei, cale de vreo trei kilometri pe jos, parcă plin de un curaj care nu știam de unde vine, fără să simt nicio oboseală și nici să mă intereseze pe cine întâlnesc pe drum. După mai bine de trei sferturi de oră am ajuns în cartierul mărginaș al Sighișoarei, ulița Șaeșului, Str. Zaharie Boiu nr. 48, așa cum sunt majoritatea cartierelor de români din orașele săsești și ungurești, căci, deși în Transilvania românii erau majoritari în proporție de 75%, ei locuiau aproape în exclusivitate la sate.

Portița curții nu era încuiată, am intrat în tindă, unde era lumina aprinsă. Aici mai rămăseseră bunicuța și fata ei, Florica (măritată cu ruda mea Zaheu Munteanu, din Dârlos) și fetița lor Olguța, în vârstă de vreo șapte ani. Ce se întâmplase? În noaptea de Rusalii, poliștii din Sighișoara îl arestaseră pe Zaheu. După 23 august 1944 a fost internat un timp în lagărul de la Caracal. A nu se uita că din acel prim guvern de după 23 august 1944, mai făceau parte, alături de comuniști, și socialiștii, liberalii și țărăniștii.

Peste drum de casa acestei familii locuia un zugrav, pe nume Cezar, care a ajuns ofițer de securitate și care a participat la arestarea vecinului său, pe care în mod sigur îl urmărise în tot ce făcea și până atunci, trăind liniștit din această slujbă de criminal al semenilor săi cu care, aparent, păstra relații de prietenie.

Le-am povestit cum am ajuns acolo, de ce nu am putut pleca direct la Sibiu, așa că îmi pare rău că am căzut și eu pacoste pe capul lor, dar voi pleca imediat în altă parte, ca să nu revină poliția pentru percheziție și să mă la ei.

Bunicuța și-a împreunat mâinile ca pentru rugăciune, le-a îndreptat spre cer și mi-a spus, cu toată hotărârea, din inima ei curată și credincios trăitoare:

- De aici nu mai pleci, aici rămâi cu noi, că tâlharii de poliști nu se vor mai întoarce în casa noastră. L-au luat pe Zaheu și astfel și-au făcut norma. Cu noi nu mai au nimic și n-au de ce să mai vină la noi.

Bunicuța îmi spunea acestea cu atâta convingere, încât nu puteam găsi nici eu în acel moment altă soluție.

Am căzut la înțelegere. Voi rămâne colo până se va relua circulația pe calea ferată Sighișoara – Agnita – Sibiu. Voi locui în șură, într-o

ascunzătoare pe care o voi face cu ieșire spre grădină, și de acolo în pădure. Doar trebuie să fie adevărat proverbul „Codru-i frate cu românul”. Nu vroiam să rămân în nicio cameră din casă pentru a nu mă vedea fetița, care nu putea încă să priceapă ce e voie și ce nu e voie de vorbit despre cei din casă.

Bunicuța mi-a pus și ea o condiție: să mă rog cât pot de mult, căci numai rugăciunea poate fi salvatoare în primejdii. Și chiar în acea seară mi-a dat o Psaltire din timpul regelui Carol I, pe care am reușit să o citesc în întregime, alegându-mi câțiva psalmi pe care i-am învățat pe de rost, încât nici azi nu i-am uitat.

Trecuse aproape o săptămână de când eram la bunicuța și circulația pe linia ferată încă nu se reluase. Pierdusem ziua de întâlnire cu Nelu Golea și totodată legătura cu alți camarazi, din cauza multelor arestări, poliția reușind prin torturi meșteșugite, insuportabile, să afle tot mai mulți camarazi angajați în lupta de rezistență armată anticomunistă.

Ce se întâmplase în această perioadă la Sibiu?

Pierdusem timpul și locul întâlnirii.

Cinci din cei șase colegi și camarazi de cameră de la Ghețaria din Cluj trebuia să ne întâlnim la Sibiu și să hotărâm ce o să facem în viitor. Popa Ștefan nu trebuia să vină la Sibiu, eu în tren i-am spus că voi pleca la Sibiu, el nu știa de această întâlnire a noastră, având o altă misiune, iar când ne-am reîntâlnit împreună în grupul condus de la maiorul Dabija, el m-a informat de cele întâmplate la Sibiu, căci legătura cu Sibiu îl rămăsese lui.

Golea, Păcurariu și Bubu Pinte (nu e sigur dacă nu a fost acolo și Pop Cornel, zis Puiu) s-au dus într-o seară în casa unei familii de legionari, care era sub observația Securității. După ce au intrat toți în casă, securiștii au înconjurat clădirea și unul dintre ei a intrat acolo, somându-i să depună armele că sunt înconjurați de securiști. Golea, fără a sta prea mult pe gânduri, a scos pistolul și a tras în bec, făcând întuneric în cameră. Tot Golea a descărcat apoi încărcătorul de cartușe în abdomenul securistului din cameră. I-am uitat numele securistului, oricum era cu „-escu” în coadă. După ce s-a însănătoșit, a devenit șeful arestului de la securitatea din Sibiu. Acoperiți de gloanțele trase din unul dintre cele două pistoale ale lui Golea, Păcurariu a reușit să scape din încercuire și să-și piardă urma prin oraș. Bubu Pinte a fost împușcat de securiști în picior, nu a mai putut fugi și a fost arestat, dus la Blaj, unde făcuse liceul și desfășurase cea mai mare parte din activitatea sa anticomunistă. Acolo, într-o noapte, a fost scos pe malul

Târnavei și împușcat de către un căpitan de securitate ucigaș, ce se numea Mathe. Nici acum nu sunt sigur dacă al patrulea, Puiu Pop, a fost acolo.

După doi ani, când am fost și eu arestat, anchetatorii au folosit toate argumentele lor contondente să recunosc că și eu am fost la Sibiu, atunci când Golea și Păcurariu au scăpat din încercuire. Bineînțeles că eu mă luptam în anchetă să nu recunosc fapte despre care aveau dovezi sigure, nicidecum cele pe care nu le-am făcut.

Axente Păcurariu a fost mai târziu arestat, tot în Sibiu, dus la securitate, de unde a reușit să evadeze. A fost prins și arestat din nou, scos în curtea Securității din Sibiu, pus la zid și împușcat fără nicio condamnare juridică, la fel ca și Bubu Pinte.

Nelu Golea a reușit să iasă din încercuirea din Sibiu, apoi a putut în scurt timp să treacă în Serbia, împreună cu fratele său, Traian Golea, și cu un student, frate al soției lui Traian.

Dacă ajungeam atunci la Sibiu, ori aș fi avut soarta lui Păcurariu și Bubu Pinte, ori aș fi scăpat odată cu Golea din încercuire, aș fi trecut și eu granița în Serbia împreună cu ei, apoi, în mod și mai sigur, aș fi venit și eu parașutat în țară în 1951 și aș fi avut aceeași soartă ca și toți cei parașutați din avioanele N.A.T.O., ca să continuăm lupta anticomunistă în România, căci la acea oră rămăseseră nearestați numai luptătorii din grupurile de rezistență armată din munți. Iar dacă nu aș fi fost arestat în 25 mai 1950, în mod sigur aș fi fost arestat împreună cu toți camarazii cu care am activat în București până la arestarea mea.

Arestați au fost toți cei care au luat legătura cu parașutații Golea și Samoilă, după sosirea acestora în țară, în 1951.

Aș fi fost și eu arestat odată cu aceștia, așa cum au fost colegii mei de la Cluj, Mihai Vlad și Ioan Buda, care vor fi de asemenea condamnați la moarte și executați, împreună cu Golea și Samoilă.

Acum, când scriu aceste dureroase amintiri despre despărțirea pentru totdeauna de cei mai buni colegi, prieteni și camarazi ai mei de luptă anticomunistă, eu nu găsesc altă explicație, oricât m-aș strădui, decât că Bunul Dumnezeu a fost Singurul care m-a călăuzit pe tot drumul vieții mele. El m-a ajutat să rămân singurul supraviețuitor din toți acești eroi martiri căzuți în lupta cu forțele satanice ale ateismului comunist, apărât de securiști, ucigașii celor mai buni români.

Vreau să adaug că la Căminul de Bătrâni al Asociației Cristiana, pe care l-au înființat un grup de medici fără arginți, vin diferiți reporteri tineri

de pe la televiziunile comerciale, ziare și reviste. După ce stăm de vorbă și văd realizările pe care le-am obținut, unii dintre aceștia, care îmi cunosc foarte bine și datele biografice, îmi pun următoarea întrebare:

- Domnule doctor, dumneavoastră credeți în Dumnezeu?

- Nu, le răspund eu – iar ei se bucură și mă întrerup zicând:

- Nici nu se putea ca un om de știință ca dumneavoastră să creadă în Dumnezeu.

Însă eu îmi continui răspunsul:

- Ai dreptate. Eu nu cred în Dumnezeu, ci eu sunt convins că există Dumnezeu.

Și pleacă parcă puțin rușinați.

Îmi amintesc că la o ședință a Centrului Studentesc „Ion Moța” din Cluj, la care a participat și domnul Nistor Chioreanu, în anul 1947, acesta ne-a spus: „Dacă vor mai veni din nou vremuri de prigoană pentru noi și nu vom mai putea să împărtășim și altora crezul nostru legionar, de viață creștină și naționalistă, să-l trăim măcar în familiile noastre, să-l păstrăm și să-l transmitem copiilor noștri, și dacă vom face astfel, vom putea muri împăcați că tot am reușit să realizăm ceva pentru salvarea acestui neam atât de greu încercat și chinuit.”

Trebuie să recunoaștem că numai Dumnezeu știe de ce a împărțit diferit între noi acest destin al supraviețuirii.

Iar eu m-am legat prin jurământ în fața lui Dumnezeu, în momentele cele mai grele și disperate din lupta noastră anticomunistă, că, dacă voi rămâne în viață, mă voi ruga neostenit pentru sufletele tuturor eroilor martiri ai neamului românesc, și că voi ajuta din toate puterile mele pe semenii noștri căzuți în suferință.

Dar ne-a rămas o întrebare în minte și în suflete, așa cum spunea adeseori prietenul, camaradul și colegul meu de clasă din liceu, Ursu Aurel: „Sunt multe amintiri care își păstrează fiorul și câteodată revolta și chiar marea întrebare la care nimeni nu a găsit răspunsul: De ce ei, și nu și noi? Sau de ce numai ei, și nu toți cei care au fost însuflețiți de aceleași idealuri, care au visat același răsărit de soare pentru neam?”

XII. Reluarea legăturii cu Șerban Secu. Fugar în București

*Scoală, Doamne, mântuiește-mă, Dumnezeu meu,
că Tu ai bătut pe toți cei ce mă vrăjmășesc în deșert.*

Psalmul 3

Valul de arestări din lunile mai–iunie 1948 se mai potolise. Beciurile securităților județene erau pline peste măsură. Pe atunci mai exista încă prin poliție și ici-colo câte un om cu suflet care își dădea seama că, odată cu înființarea securității statului, rămânerea lor în serviciu este condiționată de acceptarea aplicării dușmanilor clasei muncitoare de măsuri bestiale de exterminare, conform principiilor luptei de clasă și diabolicei uri proletare. De la aceștia mai puteam afla vești despre cei arestați.

Pierdusem legătura cu Golea. La Sibiu n-am mai putut ajunge. Eram sigur că o parte dintre colegii din Cluj a reușit să treacă granița în Iugoslavia, dar cei mai mulți, de bună seamă, erau deja arestați, iar cei rămași, «fugarii», stăteau ascunși pe la rude sau prieteni ori plecați la grupurile de rezistență armată din Munții Carpați sau Apuseni.

Salvarea mea a fost că am reușit să iau legătura cu Dina Teglaru – șefa studentelor legionare din Cluj, o camaradă de un curaj rar întâlnit la vreun băiat. Cred că a fost singura care, timp de doi ani până ce a fost arestată, nu a stat în vreo ascunzătoare, ci în tot acest timp a colindat țara în lung și în lat, refăcând legăturile între cei rămași nearestați. Ne cunoșteam foarte bine din perioada studenției de la Cluj: inteligentă, cultă, suflet curat, de eroină înăscută, de o credință în Dumnezeu rar întâlnită.

Găsea soluții și căi sigure de a ieși din încercuirea securiștilor. Eu n-am spus nimic despre trecerea mea pe la grupul de luptători armați din Munții Apuseni, condus de maiorul Dabija. Și sigur nici nu s-ar fi aflat vreodată, dacă ea nu ar fi scris în „*Lacrima prigoanei*” – o carte care cuprinde activitatea eroinelor și martirelor legionare în lupta anticomunistă, că, dintr-o astfel de încercuire a unor camarade și soții de membri din grupul maiorului Dabija, le-am eliberat printr-o acțiune armată împotriva securiștilor atacatori.

Prin ea am reușit și eu să ajung din nou în legătură cu grupurile de luptători rămași nearestați și retrași în Munții Apuseni, printre care se aflau și foarte mulți studenți, colegi de la Cluj, printre aceștia și colegul medicinist Titus Onea.

În ianuarie 1949, Șerban Secu, coleg mai mare de la liceul din Dumbrăveni, împreună cu fostul meu șef F.D.C. de la acest liceu, Constantin Voichin, rămăseseră printre puținele vârfuri legionare nearestat. Ei m-au luat din Munții Apuseni și m-au adus la București, unde, în urma arestărilor din 1948 rămăseseră foarte puțini dintre cei care ajutau în activitatea de „Curierat”, pentru refacerea legăturilor din țară.

La Aiud, la familia Hanu, m-am întâlnit cu Șerban Secu. La București căzuseră, la 27 decembrie 1948, într-o casă capcană, la debitul de tutun al Dochitei de pe calea Griviței, mai mulți dintre camarazii colaboratori ai lui Șerban. Trebuiau refăcute legăturile din țară. Șerban mi-a făcut legătura la București cu inginerul Ion Bucșan, camarad și coleg de facultate cu Traian Golea, unchi al Nadiei, soția lui Traian. Tatăl Nadiei, frate cu inginerul Bucșan, fusese deportat de ruși în Siberia în timpul ocupației Basarabiei din 1940 – 1941, și a murit după un an la Cercul Polar.

Spre sfârșitul lunii februarie 1949, atât Șerban, cât și Voichin au fost arestați. La locul stabilit de noi pentru întâlnire, eu am continuat să trec zilnic încă vreo lună, în speranță că va apărea măcar unul dintre ei, dar am așteptat în zadar. Niciunul dintre ei nu a mai apărut, dar niciunul dintre ei nu a divulgat locul nostru de întâlnire, în insuportabilele și bestialele anchete de la securitate. Și astfel am scăpat nearestat și de data aceasta. A fost Bunul Dumnezeu alături de mine, care m-a salvat de atâtea ori, în momentele grele prin care am trecut.

Pe Voichin l-am zărit o dată la închisoarea din Aiud, prin fereastra celulei din Zarcă, cu ocazia aducerii celor din celular la baia din curtea Zărcii. Eu, fiind izolat în Zarcă, nu am mai reușit să vorbesc niciodată cu el, chiar nici după eliberarea noastră din închisoare. Nu am putut afla nici până azi împrejurările în care au fost arestați.

Șerban a fost condamnat la moarte și executat. A mai căzut o stea! El era una dintre speranțele mișcării anticomuniste, neînfricat luptător și bun organizator, respectat și iubit de toți câți l-am cunoscut. Întreaga familie din Dumbrăveni a lui Șerban Secu a fost complet distrusă. A rămas o mamă îndoliată, îmbătrânită prea de timpuriu, dar cu speranța până în clipa când a închis ochii că fiul ei drag, Șerban, n-a murit.

Cine va reuși oare să immortalizeze legendara figură a lui Șerban Secu? Casa lor părintească din Dumbrăveni a fost complet demolată. În locul ei s-a construit o clădire pentru P.T.T.R., astfel încât să dispară orice urmă a familiei Secu din Dumbrăveni. Fratele lui Șerban, Bucur Secu, a fost

și el condamnat 15 ani, iar la scurt timp după eliberarea sa, în 1964, a fost rearestat și a dispărut pentru totdeauna.

Plecarea mea din Munții Apuseni mi-a fost, de asemenea, salvatoare. În luna martie a aceluiași an, grupul de comandă al maiorului Dabija a fost încercuit de securiști, prin trădarea maiorului Oniga din comuna Micoșlaca de pe Mureș. S-au dat lupte ca pe front între securiști și luptătorii anticomuniști, aceștia din urmă luptând până la ultimul cartuș. Printre cei căzuți în luptă a fost și Ștefan Popa, unul dintre cei șase colegi de la locuința noastră studențească din Cluj. Acest erou martir era feciorul preotului din comuna Decea, de pe Mureș, frate cu Aurel Popa, zis Popicu, trecut prin lagărele din Germania în perioada 1941-1944 și supraviețuitor al infernului din Pitești. Un frate al lor a fost întemnițat în timpul guvernării antonesciene, când generatul Antonescu a declarat război și Fraților de Cruce aruncându-i cu miile în închisori sau trimițându-i pe front cu batalioanele de reeducare de la Sărata.

Nu bănuiam, în ianuarie 1949, când m-am despărțit în gara Teiuș de Ștefan Popa, că este ultima oară când ne mai vedeam pe acest pământ. Corpul lui neînsuflăit a rămas trei zile în locul numit „Între Galde”, și apoi, probabil aruncat în vreo groapă comună sau în vreun mormânt fără cruce.

Dacă n-aș fi plecat în ianuarie 1949 la București, aș fi fost în mod sigur și eu prins în încercuire în luptele care s-au dat cu securiștii și azi n-aș mai fi putut face aceste mărturisiri. A fost încă o dată cu mine Dumnezeu. Deși eram și eu pregătit de jertfa supremă alături de ceilalți eroi martiri din acel centru armat de rezistența anticomunistă, totuși Dumnezeu nu a cerut și nu mi-a primit nici acum jertfa mea, la fel ca de atâtea alte ori, începând din 23 august 1944, ziua trădării naționale și a înrobirii neamului nostru pentru o perioadă de 50 de ani și chiar până astăzi.

În cartea pe care am scris-o, având titlul „*Noi nu am avut tinerețe*”, apărută în anul 2005, am redat în anexe și scrisoarea colonelului călău Gh. Crăciun, prin care raportează Direcțiunii Generale a Securității Statului, respectiv directorului Securității Statului, (tovarășul colonel Dulgheru, alias Dulberger) următoarele:

Raportăm că în dimineața zilei de 28 octombrie 1949, în urma respingerii cererilor de grațiere a celor 7 condamnați la moarte din lotul Dabija, și anume: Dabija Nicolae, Onea Titus, Scridon Ioan, Opriță Gheorghe, Mihălțan Traian, Rațiu Augustin și Bolfea Silvestru, susnumiții

au fost ridicați din penitenciar la orele 4.50 – fără a li se spune motivul și au fost transportați de organele noastre la locul execuției.

La orele 5 au fost așezați în linie condamnații Dabija Nicolae și Scridon Ioan, cărora li s-a citit degradarea, primul din gradul de maior, iar al doilea din gradul de plutonier de rezervă. După aceea, au fost așezați în linie și ceilalți condamnați, iar procurorul militar le-a făcut cunoscută respingerea cererii de grațiere și că, în consecință, condamnarea la moarte a rămas definitivă.

După aceasta, condamnații au fost legați la ochi, în care moment Dabija s-a exprimat că el nu vrea să fie legat la ochi și cere să-i fie îndeplinită această dorință. Au fost așezați pe locul execuției și, înainte de deschiderea focului, condamnații au început pe rând să se mai manifeste prin anumite exprimări astfel: condamnatul Mihălțan a spus «Cu aceeași monedă vă vom plăti», Bolfea Silvestru a spus: «Doamne, ajută!» iar Dabija a strigat «Trăiască România!».

A urmat apoi împușcarea lor, după care medicul legist a confirmat moartea tuturor celor 7 executați.

Atât tovarășul lt. colonel care a citit degradarea celor doi condamnați, cât și procurorul, au avut o atitudine demnă.

Plutonul de execuție s-a comportat conform instrucțiunilor primite de la comandantul de pluton, care după execuție a spus soldaților: «Tovarăși, ne-am îndeplinit datoria față de clasa muncitoare» (n.n. – nu față de neamul românesc, pe care acum îl omorâm!!!)

Cadavrele celor 7 au fost transportate de la locul execuției și au fost îngropate de către organele de miliție și securitate sub supravegherea discretă a noastră.

Execuția celor 7 a decurs în ordine, asistenții fiind comandanții militari din Sibiu, avocații apărători și membri din biroul județean PMR Sibiu.

Paza a fost în tot timpul asigurată de către organele noastre, ajutate de către organele de miliție:

Lt. colonel de securitate
Semnat Gh. Crăciun

Lt. de securitate
Semnat V. Nistor

Am ținut să transcriu în întregime acest raport, pentru ca să înțeleagă încă odată cei ce susțin că nu pot condamna regimul comunist și câinii lui de

pază – securiștii – fiindcă lipsesc probe juridice. (Doamne, cum îi mai poți răbda și ține printre noi pe călăii neamului românesc?)

Pe lângă cele șapte condamnări la moarte din lotul Dabija, au fost date atunci și peste 200 de condamnări (conform actelor din justiție). Aceștia li se alătură în plus și cei împușcați, căzuți în luptă cu securiștii, cei împușcați fără condamnare, cei morți în beciurile securității Sibiu, al căror tartor era tot călăul colonel Gh. Crăciun – reeducatorul din închisoarea Aiud, 1962-1964 – cel ce a conceput și aplicat exterminarea prin foame, frig și izolare a elitei din această închisoare.

Și azi, citind un astfel de document, te cutremuri de ceea ce au fost în stare să facă acei securiști trădători de neam și criminali fără egal.

Maiorul Nicolae Dabija a înțeles, mai înainte decât mulți alții, că neamurile au datoria sfântă să lupte pentru existența și libertatea lor, când vrăjmașii le pun în primejdie existența.

În fața puhoiului comunist, care amenința să ne desființeze ca nație, n-a pregetat. I-a strâns în jurul său pe cei care puneau ființa neamului mai presus de propria lor viață, au pus mâna pe arme și au înscris în Cartea Sfântă a Națiunii Române o pagină nepieritoare a luptelor de la Muntele Mare, în 1949.

Vânduți ca Hristos de un Iuda al vremurilor noastre în mâna securității, șapte dintre luptători au fost condamnați la moarte și executați în întunericul nopții - asasinii se tem de lumina zilei. Eroii au fost azvârliți ca niște câini într-o groapă comună din Dumbrava Sibiului.

Dumnezeu a rânduit, însă, ca după o jumătate de veac să fie descoperit locul unde s-a săvârșit asasinatul. Osemintele au fost deshumate, făcându-li-se înmormântarea creștinească la care am luat parte toți supraviețuitorii terorii comuniste.

Aceștia sunt eroii și martirii care au scris istoria din acea perioadă, prin jertfa lor supremă. Despre aceștia trebuie să învețe din manualele de istorie elevii români. Numai astfel am mai putea spera în supraviețuirea noastră ca Neam și Țară, împlinindu-se destinul hărăzit Dumnezeu!

Ajuns la București, pe la sfârșitul lunii ianuarie 1949, am comentat, la o întâlnire cu Șerban Secu și Voichin, legea prin care se introducea pedeapsa cu moartea pentru uneltire împotriva ordinii comuniste, care se înstăpânise bine în țară.

Știam ce ne așteaptă dacă vom cădea vii în ghearele securității. Fixasem o oră de întâlnire de-a lungul străzii Gr. Alexandrescu, unde se afla Spitalul de Pediatrie.

După câteva întâlniri nu a mai apărut la acea oră nici Șerban Secu și nici Voichim. Nu-mi venea să cred că ar fi putut fi arestați. Și totuși ...

Timp de aproape o lună de zile am trecut la ora respectivă pe strada Gr. Alexandrescu, dar nu l-am mai întâlnit pe niciunul. Eram sigur că amândoi fuseseră arestați.

În închisoare fiind și eu, am aflat că Șerban Secu a fost condamnat la moarte și executat, iar pe Voichin l-am zărit o dată în închisoare, când erau aduși la baie cei din celular. Noi, cei din Zarcă, puteam privi, cu mare risc, prin gratiile ferestrelor, pe aceia ce veneau la baia vecină cu Zarcă.

Nu l-am mai întâlnit și nici n-am mai aflat nimic despre dânsul, nici după eliberarea noastră.

Dacă unul dintre cei doi ar fi recunoscut la anchetă că eu mă aflam la București nearestat, și mai ales despre locul și ora la care stabiliserăm întâlnirile noastre, alta ar fi fost soarta mea. Am avut parte, așadar, de o nouă izbăvire providențială, rămânând liber încă un an și jumătate, până am fost și eu arestat.

În perioada de circa o lună, cât am fost la dispoziția lui Șerban Secu și a lui Voichin, am cunoscut printre alții și un legionar de nădejde, pe care poliția nu-l avea în evidență și deci rămăsese nearestat. Era șef de lucrări la Facultatea de Agronomie și locuia în fosta vilă a mareșalului Antonescu din Băneasa, trecută acum în patrimoniul acestei Facultăți. Era unchiul soției lui Traian Golea, fratele lui Nelu Golea, ambii ajunși în acea perioadă în Iugoslavia, tot comunistă. Tito rămăsese tot la ordinele Moscovei, dar reușise în 1948 să-i înșele pe englezi și americani, declarându-se formal rupt de Moscova, dovadă că și după ce Gorbaciov a încercat prin Perestroica să mai umanizeze regimul comunist din Rusia, Iugoslavia a rămas și mai comunistă.

Inginerul Ion Bucșan – cel ce ocupa o cameră în vila lui Antonescu din Băneasa, nu numai că ne-a pus această cameră la dispoziție studenților „fugari” în București, dar căzuse și în sarcina lui ca să ne ajute, asigurându-ne hrana zilnică pentru a putea supraviețui.

Între timp legăturile dintre studenții camarazi legionari din Iași, din Cluj și cei din București erau complet refăcute și căzuserăm toți de acord în primăvara anului 1950 ca să încercăm să trecem în grupuri mici granița în

Bulgaria cu sprijinul unor macedoneni care să ne asigure și trecerea graniței în Grecia, în lumea liberă.

Așteptam lunile iulie-august, când și sub protecția vegetației mari de pe câmp să ne putem mai ușor strecura spre Grecia. Legătura cu respectivul macedonean o aveam numai eu și s-a pierdut odată cu arestarea mea.

Nu dorim nimănui statutul de fugar pe care l-am avut noi în București. Menționez doar că în toată această perioadă niciunul dintre noi nu s-a urcat în niciun mijloc de transport, fiind obligați să facem drumul pe jos, atenți la fiecare colț de stradă la uniforme militare sau de poliție. Erau zile când parcurgeam pe jos și distanțe din cartierul Militari până în comuna Voluntari.

În afara camerei inginerului Ion Bucșan, fiecare dintre noi mai avea și alte gazde, la care însă nu puteam rămâne decât o zi, cel mult două.

Eu am fost și de această dată cel norocos, fiindcă aveam multe rude în București, mai apropiate sau mai îndepărtate, precum și cunoștințe și prieteni buni la care puteam apela cu toată convingerea că și ei au rămas cu aceleași sentimente anticomuniste, însă nu și le puteau manifesta pentru a nu-și pierde serviciul. Ba și mai mult, din cauza atâtor arestări, unele chiar din familie sau ale unor prieteni apropiați, deveniseră destul de atenți la tot ce vorbeau în public, unde niciodată nu știau câți au ajuns colaboratori ai securității - turnători.

Pot afirma însă cu toată convingerea că nimeni dintre rudele mele sau prietenii mei nu mi-a dat de înțeles că ar fi mai bine să evit vizitele sau întâlnirile cu ei, ca să nu le periclitez libertatea. Ba și mai mult, toți, fără excepție, se angajaseră în ajutorul pe care mi-l ofereau să participe la lupta noastră anticomunistă. Și ca în orice fenomen în care există acțiune, apare și reacțiunea, pot spune că în general reacțiunea anticomunistă la acea oră era cel puțin tot atât de puternică și generalizată, întreținută ca răspuns la teroarea și frica pe care securiștii încercau pe toate căile și prin toate metodele diabolice să o infiltreze și să o genereze în toți românii.

Se poate spune pe drept cuvânt că atunci era generalizată speranța: „Vin americanii?”. Bineînțeles, ca să ne scape de ruși și de cozile lor de topor: activiștii de partid, nomenclaturiștii și securiștii. Aceasta era doar o dorință, la fel de generalizată ca și ignoranța care ne stăpânește și astăzi, nevrând să recunoaștem că tocmai americanii ne vânduseră rușilor, la Yalta, pentru 50 de ani!

Grupul nostru de studenți fugari, și ca prin minune încă nearestați, deși eram toți dați în urmărire generală, și-a consolidat legăturile, și, atât cât puteam, încercam să rămânem egali cu noi înșine, cu toate obligațiile și datoriile ce ne reveneau în continuarea luptei anticomuniste – în momentul și condițiile de atunci.

Din Universitatea clujeană cei mai activi, menținând legătura cu acei camarazi ce rămăseseră nearestați în această regiune, erau doctorul Ioan Buda și studentul Mihai Vlad, ambii arestați în 1953 cu lotul legionarilor parașutați, toți condamnați la moarte și executați.

Din Iași și pentru legăturile cu Moldova era responsabil colegul meu Cristache Ștefănescu, care reușise să-și dea examenul de anul VI în mai 1948, dar n-a putut rămâne în postul de medic intern la Clinica Chirurgicală a profesorului Chipailă. În urma anchetelor, prin torturi inimaginabile aplicate studenților ieșeni, ajunși în penitenciarul de groază Suceava, cu niște securiști călăi care i-au întrecut și pe stăpânii lor, diavolii, s-au aflat în anchetă și numele celor ce rămăseseră necunoscuți, printre care și doctorul Cristache Ștefănescu.

Norocul lui a fost că în 1951 a fost și el arestat și condamnat, cu puțin înainte de a lua Golea legătura cu cei ce rămăseseră și activau în București. În mod sigur ar fi făcut și el parte din acest lot, împreună cu doctorul Buda și studentul Vlad, împărțând aceeași soartă: condamnarea la moarte și executarea.

Doctorul Ștefănescu reușise să scape nearestat în 1948, sărind de la etajul I al clinicii, atunci când securiștii l-au depistat în Clinica Chirurgicală, urmând a fi arestat.

Pentru București încercasem eu să mai refac legăturile pierdute în urma arestărilor din 1948, ajutat de Ioan Bucșan, căruia îi revenise și menținerea legăturilor cu Dobrogea.

Bucșan a căzut și el în 1953 cu lotul celor parașutați, distrus fizic și psihic în ancheta ce a urmat, condamnat la muncă silnică pe viață, eliberat în urma decretului de grațiere pentru toți deținuții politici din 1964, și decedat la scurt timp după eliberare.

Cine ar mai putea spune despre mine că eu nu am scăpat cu viață din toate aceste nenorociri ce s-au abătut împotriva grupului nostru din București decât numai cu ajutorul lui Dumnezeu? Dacă n-aș fi fost arestat în 1950, în mod sigur aș fi fost arestat în 1953, condamnat la moarte și

executat în lotul celor 13 condamnați la moarte și executați, în frunte cu Golea și Samoilă, doctorul Buda și studentul Vlad.

Mi-a părut foarte rău că „am căzut ca musca-n lapte”, în 25 mai 1950, într-o casă capcană a securității. Eram foarte revoltat pe mine însumi că deși îmi luasem toate măsurile ca să rezolv cu bine această situație în care m-a implicat Ștefănescu – cu preotul Matei, reprezentantul Vaticanului la Iași și cei doi polonezi care făceau spionaj pentru francezi, despre a căror activitate eu eram complet străin – am fost arestat. Nu-mi puteam da seama atunci că este din nou mâna întinsă de îngerul meu păzitor trimis de Dumnezeu pentru a mă salva de nenorocirea în care vor cădea după doi ani doctorul Buda și studentul Vlad – colegii, camarazii și prietenii mei buni cu care am împărțit necazurile de fugari timp de un an și jumătate în București.

Am mai spus-o și o repet, nu doresc nimănui să mai aibă statutul de fugar așa cum l-am avut noi la București în perioada 1949-1950.

Totuși, în acele situații anormale de viață prin care treceam noi atunci, fiecare ne-am păstrat curățenia sufletească și ne-am rugat zilnic Bunului Dumnezeu ca să ne ajute să scăpăm cu bine și din grelele încercări ce depășeau forțele noastre fizice și psihice de rezistență.

Fiecare dintre noi aveam gazde sigure care ne primeau și ne adăposteau, ne încurajau în lupta noastră și ne ajutau și cu bani. Ziua o petreceam prin oraș – cunoșteam toate străzile Bucureștiului, toate bisericile, în care zilnic intram și ne rugam, cerând lui Dumnezeu să ne ajute și să nu ne abandoneze în mâna securiștilor, să evităm trecerea prin fața lor.

Observam de la distanță patrurile ce operau razii și le ocoleam. Obișnuiam să apărăm pe stradă doar câte doi împreună, eu și studentul Vlad, cu care am împărțit toate necazurile, multe, și prea puținele bucurii. Ceilalți aveau fiecare grupul lor, iar întâlnirile dintre noi se făceau din zece în zece zile fixe din calendar, în două locuri prestabilite, unul dintre acestea fiind în împrejurimile bisericii Sfântul Gheorghe.

Toți aveam acte false de identitate și toți purtam pistol, cu excepția studentului Vlad. Eram hotărâți să ne apărăm viața și să nu cădem vii în mâinile securiștilor, despre care știam bine că ne-ar ucide.

Unele dintre cunoștințele noastre m-au recomandat pe la prieteni ca fiind tâmplar, angajat la un atelier particular din București, iar în timpul liber mă ocupam cu reparatul de mobilă pe la diferite familii, respectiv mese, scaune, paturi, dulapuri etc. Fiind copil de țăran, mă pricepeam de acasă la dulgherit de la tatăl meu, care fusese dulgher și agricultor. Această

meserie am practicat-o la București cu succes, câștigând sume de bani modeste. Toate acestea le făceam cu ucenicul meu tâmplar, studentul Vlad, băiat și el de țărani din Maramureș, comuna Drogomirești, dintr-o familie cu cinci feciori. Colegul meu, doctorul Vlad Gheorghe, de la Circumscripția sanitară Săcel – Maramureș, a făcut și el ani grei de închisoare, unde s-a îmbolnăvit, decedând curând după eliberare.

Tot împreună cu Vlad Mihai am mai lucrat și ca hamali în Gara de Nord, angajați de patroni de ocazie.

O perioadă mai lungă am lucrat împreună la trierea cărților din subsolul Ministerului Culturii. După 23 august 1944, au fost retrase bibliotecile din unele ambasade române din țările apusene. Din Grecia a fost retrasă întreaga bibliotecă de la unicul gimnaziu românesc pentru macedoneni. Erau acolo cărți de mare valoare, ediții princeps ale clasicilor noștri, cărțile doctorului Paulescu, cel căruia doi canadieni i-au furat premiul Nobel pentru descoperirea insulinei, “Medicina Socială” a renumitului profesor Ioan Banu, de la Facultatea de Medicină din Cluj etc.

În afara acestor ocupații ocazionale, timpul liber ni-l petreceam ascultând radioul, așteptând să ni se spună că vin americanii.

Citeam pe apucate cărți de istorie, de literatură universală, dar mai ales Viețile Sfinților, scrise de Lascarov Moldoveanu, scrierile pe care le-am sustras din subsolul Ministerului Culturii, ca să nu ajungă la incinerare.

Mătușa Elena, gazda mea de bază, era foarte credincioasă și făcea zilnic acte de milostenie pentru biserici, călugări și călugărițe, oameni săraci, cum eram și noi. Ea îi invita pe rând la masa de amiază și pe camarazii fugari.

Tatăl mătușii era frate cu bunicul meu, un luptător român din timpul asupririi austro-maghiare din Transilvania. Temându-se bătrânul de a fi arestat și asasinat, într-o noapte și-a luat soția și cei opt copii, trecând cu ei granița în România. Aici, în județul Buzău, s-au stabilit pe moșia unui boier, efectuând munci agricole pentru a-și câștiga cele necesare.

După Unirea cea Mare, mătușa Elena (cea mai mare dintre frați) a ajuns la București, învățând meseria de coafeză. După doi ani avea deja prăvălie proprie, iar după alți doi îi adusesese și pe ceilalți șapte frați în București. Mătușa avea pe atunci 25 de ani, nu știa să scrie, decât să-și semneze numele, însă avea un spirit comercial deosebit, reușind ca în cinci ani să înființeze cinci prăvălii, dintre care un atelier de cizmărie pentru unul dintre frați. Zilnic își petrecea timpul între prăvălii și biserică. Avea contabil

ce ținea registrul de casă (venituri și cheltuieli) și locuia într-o casă veche, la intersecția dintre Bulevardul Carol cu Calea Moșilor, colț și cu strada Latină. Acolo, noi puteam intra în siguranță la orice oră din zi sau noapte, circulația fiind în acel sector central continuă și intensă.

Pe atunci mătușa era căsătorită și avea doi copii, verii mei, Puiu și Mara – măritată Mălineanu. Puiu era elev în clasa a VII-a la Seminarul Teologic. Visul și dorința mătușii, ca a oricărei mame țărance din Ardeal, era să-și vadă copilul ajuns preot. N-a mai reușit, căci după 1948 seminarul a fost desființat, Puiu transferându-se pentru clasa a VIII-a la liceul Mihai Viteazul. Mara, cântăreață de muzică ușoară, s-a căsătorit la terminarea liceului cu compozitorul Henri Lazarovici – Mălineanu. Ultimul ei soț a fost compozitorul Florentin Delmar, decedat, iar ea a rămas văduvă și a avut de tras consecințe ca angajată la teatrul de revistă Tănase, unde directorul aplica politica de cadre comunistă.

Mă simțeam în această familie ca acasă, mătușa știind rostul nostru prin București și încercând să ne ocrotească și să ne încurajeze. Stătea pe atunci foarte bine din punct de vedere material (financiar), dar mai apoi prăvăliile i-au fost naționalizate, mătușa ajungând să facă un an de închisoare la Jilava pentru că m-a găzduit pe mine, deci pentru omisiune de denunț.

XIII. Arestarea

*Nu mă voi teme de mii de popoare
care împrejur mă împresoară.*

Psalmul 3

Așa cum am mai spus, am fost arestat pe data de 25 mai 1950, într-o casă capcană a securității pe str. Viespari nr. 12 (în fața spitalului Colentina).

Dacă aș fi reușit să scap până creștea vegetația pe câmp, prin legăturile ce le aveam eu cu o familie de macedoneni, puteam trece cu ajutorul lor frontiera în Bulgaria și de acolo în Grecia. Singur inginerul Bucșan știa de acest plan, dar după arestarea mea a rămas nerealizat, fiindcă nu reușisem să-i dau și legătura cu familia de macedoneni.

În luna mai 1950 a căzut pe mâna securității din București rețeaua anticomunistă romano-catolică, condusă de părintele Matei, de la episcopia din Iași. El a fost condamnat la moarte și executat. Legătura noastră cu această rețea era întreținută prin Dr. Ștefănescu.

Părintele Matei avea legătură și cu o rețea de polonezi, angrenată la rândul ei într-o altă rețea de spionaj cu francezii din exterior. Eu eram complet străin de obiectivele și legăturile lor, aceștia lucrând pe cont propriu. Ei aveau în dotare și un aparat de radio emisie-recepție. Cum dușmanul nostru comun era același, comunismul, bineînțeles că ne ajutam, mai ales că toți aveam același statut de fugari.

Așa se face că după arestarea părintelui Matei, care locuia împreună cu Dr. Ștefănescu, fiind buni prieteni, acesta a venit la mine în aceeași zi, anunțându-mă că părintele Matei nu s-a mai întors de la întâlnirea unde plecase și probabil că a fost arestat. I-am recomandat colegului Ștefănescu să nu mai treacă pe la acea adresă și să vină să doarmă cu mine la mătușa mea, a cărei adresă o cunoștea bine, până vom găsi o altă rezolvare. Dar Ștefănescu nu a mai venit în seara aceea la mătușa, apărând doar în dimineața următoare, plin de sânge, obosit și spunându-mi: „Uite ce am pățit. M-am întors la casa respectivă – iartă-mă că nu te-am ascultat, dar acolo în camera alăturată era logodnica mea (eu nu știam despre aceasta) și m-am dus să-mi iau rămas bun. Dar pe la miezul nopții a bătut securitatea în ușă ca să deschidem. Eu am avut timp doar atât cât să sar pe fereastră într-o curte vecină și apoi să mă strecor în strada cealaltă, care nu era

supravegheată și să o iau pe jos pe străzi, ajungând până în Bucureștii Noi. De acolo mă întorc acum. Îmi pare rău, dar acum e prea târziu”.

Menționez că acum era a doua oară când doctorul Ștefănescu a sărit de la primul etaj pe fereastră ca să scape de arestare, și a scăpat. Prima dată, în vara 1948, a sărit de la primul etaj al Clinicii chirurgicale din Iași.

Bineînțeles că pedeapsa pe care și-o primise pentru neascultare m-a scutit pe mine de a-i mai face reproșuri. Din contră, i-am spus să se spele de sângele ce-i curse dintr-o rănire a mâinii, am mâncat împreună dejunul oferit de mătușa, după care i-am arătat patul și l-am rugat să se culce și să se liniștească. Dar el mi-a spus că la ora 12 vor veni la părintele Matei doi polonezi, dintre care unul era căsătorit, iar soția sa este gravidă în luna a VIII-a. L-am întrebat dacă știe drumul pe care vor veni cei doi polonezi ca să mergem în întâmpinarea lor și să-i împiedecăm de a mai ajunge la camera părintelui Matei.

Ștefănescu știa bine pe unde vor veni. Am plecat amândoi ca să-i oprim de a ajunge în camera unde în mod sigur îi așteptau securiștii pentru a-i aresta pe vizitatori.

Când le-am spus polonezilor cele întâmplute cu părintele Matei, aceștia au rămas muți de mirare. În mod sigur nu aveau experiența noastră de luptă anticomunistă și probabil că niciodată nu ajunseseră atât de aproape de arestare ca în acel moment.

În primul rând ei trebuiau să-și găsească alte gazde decât cele pe care le știa și părintele Matei, conștienți fiind că probabil nu va putea rezista până la capăt torturilor din timpul anchetelor și îi va declara și pe ei, cu locuințele lor cu tot.

Pentru Ștefănescu problema unui nou adăpost s-a rezolvat mai ușor, eu luându-l cu mine pe la gazdele ce le aveam prin București. Pentru cei doi ingineri polonezi am găsit o cameră la un student, Victor Constantin, fiu de preot din Craiova, fost ofițer (epurat), atunci student la Facultatea de Drept din București. Acolo au rămas la început cei doi ingineri polonezi. Victor a dormit în acel timp la vărul său Ion (Jean) Constantin, un bun prieten al meu.

Le-am interzis polonezilor de a ieși din acel adăpost până ce eu voi reuși să le procur acte false de identitate, precum și să le găsesc posibilități de a pleca din București. Totuși, după trei zile, unul dintre ei a ieșit la o întâlnire de la care nu s-a mai întors. După câte am aflat ulterior, avea o întâlnire cu un student de la Iași, pe nume Gheorghiu, băiatul unui profesor

universitar ieșean, despre care polonezii nu știau că între timp devenise omul securității. Întâlnirea a fost regizată, respectivul inginer polonez a fost arestat și în aceeași zi securiștii au arestat și familia celui căsătorit – cu femeia gravidă în luna a VIII-a.

În cameră s-au instalat patru securiști înarmați. Eu, neștiind cele întâmplate, și contând pe promisiunea lor că nu vor părăsi adăpostul, am mers a doua zi la acea adresă, ca să le duc merinde și să le spun că în două-trei zile vor putea părăsi Bucureștiul, cu acte de identitate false.

Am bătut discret în ușă semnalul convenit și ușa s-a deschis. În cameră era întuneric. Ușa s-a închis, lumina s-a aprins și eu m-am trezit în fața a patru namile, haidamaci, toți cu pistoale îndreptate spre mine. Așa am fost arestat. Seara a trecut pe acasă și Victor, care a avut aceeași soartă ca și mine. Ni s-au pus cătușe la mâini și ochelari negri de tablă pe ochi, fiind conduși cu o mașină neagră la arestul Ministerului de Interne.

A fost pentru mine prima zi în acei ultimi doi ani de fugar, când nu am avut pistolul asupra mea. Știam prea bine că soarta celor arestați cu arma în mână este împușcarea fără milă din partea securiștilor. În ziua aceea, fiind foarte cald în București, eu am plecat de la mătușa numai într-o salopetă de vară, în care nu aveam cum să camuflez pistolul. De obicei îl purtam la brâu, în față, toate cămășile mele având pete de rugină în acel loc.

Cu toate că pe drum spre securitate l-am rugat pe Victor să spună orice despre mine, dar să nu pomenească nimic despre vărul său Jean Constantin, el a refuzat, necunoscându-i pe securiști și sperând că dacă va declara în anchetă tot adevărul, aceștia îl vor elibera. Este o victimă a noastră, căci a fost condamnat la 10 ani pentru găzduire de „bandiți” și omisiune de denunț. A murit în timpul detenției la minele de plumb de la Baia Sprie. Inginerul polonez, posesorul aparatului de radio emisie-recepție, a fost condamnat la moarte și executat. Soția sa a fost condamnată la ani grei de închisoare, unde a și născut. Celălalt inginer polonez a fost condamnat la 25 ani de muncă silnică. L-am întâlnit în închisoarea Aiud și de la el am aflat tragicul sfârșit datorat neascultării.

Când depăn aceste amintiri, mă conving și mai mult că nu prin puterile mele, oricât aș fi fost de puternic, am reușit să supraviețuiesc atunci când ajungeam în pragul disperării. A fost numai Dumnezeu care pe toate le-a orânduit spre supraviețuirea mea și Căruia l-am promis în fiecare moment, că dacă voi rămâne în viață, mă voi ruga în toate rugăciunile mele

pentru sufletele tuturor eroilor neamului românesc și că voi ajuta din toate puterile mele pe semenii noștri căzuți în nenorocire.

XIV. Condamnarea

*Istovitu-s-a sufletul meu de supărare, întărește-mă
întru cuvintele tale. Depărtează de la mine calea
nedreptății și cu legea Ta mă miluiește.*

Psalmul 118

La data arestării eu aveam deja o condamnare (în lipsă) de 15 ani muncă silnică, cu lotul studenților anticomuniști de la Cluj, condamnat în primăvara anului 1949.

Aceeași pedeapsă maximă de 15 ani, conform Codului penal al vremii, se dăduse tuturor studenților pe care până atunci securitatea nu reușise să-i aresteze: Nelu Golea, Grigore Nicoară, Vlad Vasile, Popa Eugen, Ion Gavrilă și alții.

Pentru condamnare, formase acum un lot din trei condamnați în lipsă. Alături de mine era Mihai Maga, medicinist, condamnat la 10 ani, și Nogea, student teolog, condamnat la 7 ani.

Acest lot de trei ne-am întâlnit pentru prima dată în ziua rejudecării proceselor noastre, în anticamera ce dădea în sala de ședință a Tribunalului Militar Cluj. Paza pentru noi a fost lăsată pe seama unui plutonier vârstnic, probabil în pragul pensionării, un om încă cumsecade. S-a făcut că nu ne vede când eu mă străduiam să-i conving pe camarazii mei să aibă curajul și să nu recunoască absolut nimic din cele recunoscute și declarate la securitate. Să susțină hotărât că toate acele declarații li s-au smuls prin torturi insuportabile. S-au lăsat greu convinși, de teama de a nu fi întorși la securitate și supuși iarăși aceluiași torturi bestiale, reluându-se anchetele prin aceleași metode de convingere. În cele din urmă m-au ascultat și fiecare a spus că nu recunoaște declarațiile date la securitate, care le-au fost smulse prin bătaii, schingiurii și torturi.

Bineînțeles că aceeași atitudine am adoptat-o și eu. Președintele completului de judecată, colonelul Bunescu, un magistrat din vechea gardă, care, la puțin timp după procesul nostru, a fost arestat și el de comuniști, s-a comportat în tot timpul procesului ca un român adevărat.

El a început interogatoriul meu astfel:

- Sper că dumneata ai să recunoști cele declarate în anchetă, uite, ai un dosar cât capul dumnitale de mare.

A făcut această afirmație pe un ton astfel nuanțat, din care eu am dedus că în acel moment parcă el se teme ca nu cumva eu să adopt altă atitudine decât a celorlalți camarazi ai mei și să recunosc declarațiile de la dosar date la anchetă securiștilor. Parcă am simțit cum s-a liniștit în momentul când nici eu nu am vrut să recunosc nimic din declarațiile date la securitate.

Nogea avea avocat plătit de părinții săi, care erau din Satu Mare. Acesta a pledat ca un fricos, cerând instanței să-i reducă clientului său pedeapsa de la 7 ani la 5 ani – pedeapsă ce se mai redusese și mai înainte în astfel de cazuri.

Maga și cu mine am avut avocat din oficiu, pe tovarășul Haimovici. Apărarea lui pentru noi s-a rezumat la o singură frază, dar acuzațoare: *Onorat tribunal, vă rog să aveți în vedere că acești studenți sunt intelectuali și au putut să-și dea seama de gravitatea faptelor pe care le-au comis.*

La ultimul cuvânt ce ni s-a dat nouă, acuzaților, cei doi colegi au vorbit mai puțin, fiecare accentuând că își menține numai declarația în fața instanței, respingând categoric acuzațiile formulate de securitate.

Când mi-a venit rândul mie, m-a lăsat să vorbesc cam un sfert de oră, timp în care am combătut cu argumente câteva capete de acuzare ce mi se aduceau, toate bazate numai pe atitudini: antimuncitorească, antidemocratică și antirusă.

Când am revenit în cameră, unde așteptam pronunțarea sentinței, bătrânul plutonier, sub paza căruia eram și care asistase și el în sală la proces, ne-a lăsat să comunicăm în voie și de-abia ne stăpâneam lacrimile care începuseră să curgă șiroaie pe obraji. Am simțit atunci că plutonierul nostru ne-a trimis tainic un sentiment încurajator. Probabil că acel om nu-și vânduse de tot sufletul. Dar și mai încurajatoare a fost Sfânta Cruce, pe care tribunalele o mai păstrau, și căreia m-am rugat să ne ajute să scăpăm cu bine.

După circa 30 de minute, am fost din nou introduși în sala de ședințe și procurorul ne-a citit sentințele:

Nogea: 1 an de închisoare corecțională, dar, cum executase deja mai mult de un an de detenție la securitate, a fost eliberat chiar în aceeași zi.

Maga: 1 an și două luni de închisoare corecțională. Și el executase deja mai mult decât era condamnat, însă exista pe atunci o procedură pe care noi o cunoșteam și anume: toți cei condamnați peste un an, să nu fie eliberați la data expirării pedepsei, ci să fie trimiși în lagăre de muncă.

Mija: 3 ani de închisoare corecțională.

Procurorul ne-a anunțat că avem dreptul să facem recurs, ceea ce nici unul dintre noi nu a mai făcut.

Nogea a plecat acasă, iar pe Maga și pe mine nu ne-au mai întors la securitate, ci ne-au trecut direct în închisoarea tribunalului, aflată în aceeași clădire.

Bucuria noastră a fost atunci de nedescris și iarăși i-am mulțumit Bunului Dumnezeu pentru că după atâtea suferințe, cu bătaii și torturi meșteșugite la securitate, ne-am apropiat de libertatea pe care o simțeam cum vine spre noi, știind că trei ani de condamnare vor trece mai ușor în închisoare decât în securitate.

Țin să precizez că după ancheta de la securitatea București am fost predat Clujului, cu un dosar foarte voluminos, așa cum remarcase și colonelul Bunescu. Îmi dădeam seama că în cei doi ani, rămas în libertate, față de colegii mei arestați din 1948, probabil că securiștii erau sătui de sângele victimelor lor, iar ceea ce aflaseră de la cei două mii de studenți arestați și anchetați nu mai prezenta interes deosebit pentru ei, fiind convinși că toți gândim și simțim la fel, că nu vrem instalarea comunismului în țara noastră, așa că o declarație în plus de același fel pentru ei nu mai conta.

Cei doi oameni de la securitatea din Cluj, cărora le-am fost transferat ca un plocon, respectiv Bainer și Gruia (alias Grumberg), nu au mai reluat ancheta mea, considerând că cei de la București au stors toate informațiile ce le mai puteau fi de folos de la mine sau poate că nu îndrăzneau să verifice concluziile puse de cei de la București.

Dar, ca să-i țin minte cât trăiesc, mi-au aplicat și mie rețeta lor originală, respectiv „Plaja”. Aceasta însemna că deținutul, dezbrăcat, rămas numai în chiloți, fără ciorapi, era împins într-o cameră de la subsol, cu gheață pe jos, gheață pe pereți, cu geamul deschis (în decembrie!), unde oricât ai fi fost de rezistent (călit în chip sportiv) nu se putea rezista mai mult de o jumătate de oră, după care îți pierdeai cunoștința. Milițianul, care pândea în tot acest timp la vizită, te ridica de jos și te târa în cabinetul unuia din cei doi călăi și te înveleau în covorul persan din birou, începând să te bată până te trezeai.

Iar azi tovarășul colonel Bainer se plimbă zâmbitor prin Cluj, iar Grumberg probabil prin Tel-Aviv sau prin USA.

Când noii veniți intrau într-o celulă cu deținuți cu vechime, acolo, exista în mod sigur o singură întrebare: *Când vin americanii?*, întrebare de

care n-am scăpat nici noi. Le-am relatat că după informațiile ce circulă pe afară, americanii vor veni cât de curând. Era aceasta o pilulă de optimism, care să le întărească speranța, deci și rezistența.

Bucuria lui Maga și a mea pentru pedepsele mici pe care le primiserăm la Tribunal a fost de scurtă durată, căci ne păștea o mare nenorocire, care s-ar fi putut transforma chiar într-o tragedie.

În timpul nopții, Maga a făcut o criză de edem pulmonar, căci fusese supus la securitatea din Cluj la torturi groaznice, ce i-au distrus inima. Emoțiile din timpul zilei, un adevărat stres pentru noi, cei ce jucam în fața Tribunalului, ultima noastră încercare de salvare, care s-ar fi putut termina și cu întoarcerea noastră în iadul beciurilor de la securitatea din Cluj, au contribuit în mod sigur la declanșarea edemului pulmonar.

Fiind nou venit în această închisoare și necunoscând rigorile ei, am început să bat în ușă ca un disperat, de am ridicat în picioare tot penitenciarul. O astfel de îndrăzneală s-ar fi lăsat la oricare alt penitenciar cu o izolare sau carceră pentru mine, dacă nu și cu o bătaie soră cu moartea.

Spre norocul nostru, ofițerul de serviciu, singurul care avea voie să deschidă o celulă în timpul nopții, era o cunoștință bună de a mea, persoana prin care eu avusesem legătură cu această închisoare în perioada 1946-1948. Cu ajutorul și cu complicitatea sa, reușeam să introduc ajutoare și corespondență pentru camarazii noștri.

Deschizând ușa celei – ne-am trezit din nou față în față, dar fără a schița niciunul vreun gest că ne cunoșteam. M-a întrebat: ce trebuie făcut? I-am cerut voie să-mi permită să duc bolnavul la cabinetul medical al închisorii, care era aproape de celula noastră, și dânsa mi-a dat acea aprobare. Acolo am găsit trusa de seringi și fiole de strofantină, pe care le-am administrat bolnavului, plus o emisie de sânge din vena antebrațului.

Până dimineață când a venit medicul închisorii (dr. Itu, ginecolog de la clinica universitară), pe care îl știam din timpul studenției, camaradul Maga era deja salvat de la o moarte sigură. Dar numai de acea dată, fiindcă după despărțirea noastră, am aflat că ar mai fi repetat acea criză, care i-a fost fatală.

Gestul ofițerului de serviciu, Doamna Peșteanu, merită să fie cunoscut ca un exemplu de omenie, devenind unicat pentru temnicerii de atunci.

XV. Cum am scăpat de iadul din Pitești

*Domnul va judeca pe popoare.
Judecă-mă Doamne după dreptatea
mea și după nevinovăția mea.
Sfârșească-se răutatea păcătoșilor și
întărește pe cel drept.*
Psalmul 7

În luna februarie 1951, am fost trimis de la Penitenciarul Cluj la Penitenciarul Aiud pentru continuarea executării pedepsei de trei ani. Aiudul era atunci aproape în totalitate populat cu legionari și criminali de război (eroi de pe frontul anticomunist rusesc).

Ofițerul politruc al penitenciarului Cluj era un oarecare tânăr, pe nume Pop. El făcea repartitia la penitenciarele de execuție pentru continuarea pedepsei, după profesioni și apartenență politică, astfel: studenții la Pitești, elevii la Târgșor, femeile la Mislea, țăranii și muncitorii la Gherla, iar legionarii la Aiud. El știa la acea oră ce se petrecea cu studenții la Pitești, pentru că toți securiștii și în mod sigur ofițerii politici din penitenciare erau la curent cu noua metodă de reeducare tip Macarenko, aplicată și studenților de la Pitești. Poate unii dintre acești politrucii fuseseră chiar la Pitești, ca să asiste pe viu la acea unică experiență de spălare a creierului.

Acea metodă fusese practică în Rusia, încă din timpul țarului Petru cel Mare, care s-a distrat ucigându-și unicul fiu, în beciul palatului din Petrograd, după ce l-a supus la cele mai cumplite și inimaginabile torturi.

Ofițerul politruc Pop, însoțit de această dată de doamna Peșteanu, care ținea dosarele noastre, ale celor triați de Pop pentru plecarea în alte dispensare, treceau din celulă în celulă, verificau identitatea deținuților propuși pentru transfer și-i anunțau pe cei repartizați la alte penitenciare ca să-și pregătească bagajele de drum, indicându-le și închisoarea la care fuseseră repartizați. Când mi-a venit rândul, politrucul, știind bine că eu am fost condamnat cu lotul studenților din Cluj, mi-a spus că mă favorizează repartizându-mă la Pitești, unde studenții au un regim preferențial de reeducare, pentru a deveni cetățeni de încredere ai regimului. Menționez că, după scandalul din prima noapte, pe care l-am făcut ca să vină ofițerul de

serviciu să deschidă ușa pentru a-l salva pe camaradul Maga, personalul penitenciarului mă cunoștea ca fiind medic.

Fără să-mi dau seama, probabil din străfundul ființei mele și al instinctului de apărare, în mod sigur însă inspirat de îngerul meu păzitor și salvator, am mai învins încă o dată (a nu știu câta oară) și m-am opus repartizării mele la Pitești. Am susținut, și aceasta era realitatea, că eu nu mai sunt student, că am fost medic de circumscripție în comuna Săcel, județul Maramureș, numit cu decizie dată direct de Ministerul Sănătății (în mod sigur acest act era și la dosarul meu de deținut).

Ofițerul Pop a încercat să mă convingă că dacă nu accept Piteștiul, nu am altă alternativă decât să fiu trimis la închisoarea de la Aiud, de unde nu voi mai scăpa cu viață. Acest argument al său, în loc să mă convingă să accept Piteștiul, parcă și mai mult m-a îndârjit să refuz. A urmat un moment de complicitate între doamna Peșteanu și politrucul Pop, apoi acesta, întorcându-se spre mine, cu un ton hotărât și amenințător mi-a spus: *„Bine, atunci o să vă trimit la Aiud, dar o să regretați că ați refuzat să vă reeducați!”*

Mai târziu, după ce am aflat despre iadul închisorii din Pitești, unde au fost masacrați 1000 de studenți legionari, prin spălarea creierului, mi-am dat seama și am fost încă o dată convins că a intervenit direct Providența, salvându-mă iar de la moarte, și i-am mulțumit Bunului Dumnezeu și binefăcătoarei mele, doamna Peșteanu, care acum un an, încă trăia în Cluj, aproape oarbă.

Ajuns în Aiud, am fost repartizat pe celular, fiindcă aveam pedeapsă mică, rar întâlnită printre deținuții Aiudului.

Despre iadul închisorii Pitești au scris o parte dintre colegii și prietenii mei cărora Dumnezeu le-a salvat viața din reeducare: Viorel Gheorghită, Marișca Costin, Gheorghe Stănescu, Dumitru Bordeianu, Dr. Ion Munteanu, Nicolae Călinescu, Prof. Boldur Lătescu, Sergiu Mandinescu, Virgil Constantinescu, Emilian Brânzei, Costache Oprișan („Postume”), Virgil Maxim, Ion Ianolide, Ion Păunescu, Eugen Șahan, Aurel Vișovan, Aurel Obreja, Nae Purcărea, Octavian Tomuță, Mihai Timariu, Traian Popescu, Dr. Nicu Ioniță etc.

În 10 noiembrie 1954 a avut loc procesul Țurcanu. Toți cei 24 inculpați au fost condamnați la moarte.

În 10 aprilie 1957 a avut loc procesul ofițerilor politrucii călăi. Au fost condamnați următorii:

Tudor Sepianu – 8 ani – fost inspector șef al Direcției Penitenciarelor

Alexandru Dumitrescu – 7 ani – fost director al Penitenciarului Pitești

Gheorghe Sucegan – 7 ani – ofițer politic, Gherla

Constantin Avădanei – 6 ani – ofițer politic, Gherla

Viorel Bărbosu – 5 ani – medicul închisorii Gherla

Nu există nicio dovadă ca aceștia și-au executat pedepsele. Acest proces a fost o mascaradă.

XVI. „Canalul Morții”

*„Al Tău sunt eu, mântuiește-mă, că
îndreptările Tale am căutat. Pe mine
m-au așteptat păcătoșii ca să mă piardă.
Mărturiile Tale am priceput. În veac nu
voi uita îndreptările Tale că într-însele
m-ai viat, Doamne.”*
Psalm 118

La începutul lunii martie 1951 am fost trimis la Canalul Dunăre-Marea Neagră - Canalul Morții, Siberia României - înființat de regimul comunist pentru exterminarea reacțiunii anticomuniste, de fapt elita neamului românesc.

Eram un lot de 100 de persoane, toți cu pedepse până la 10 ani. Deținuții cu peste 10 ani erau trimiși la minele de plumb din Maramureș: Baia Sprie, Cavnic și Nistru.

Ajuns în Colonia de muncă Poarta Albă (așa se numea acest lagăr de exterminare), după șase luni de muncă forțată la roabă și la lopată („Am spart Dobrogea cu lopata”, vers dintr-o poezie despre Canal), am fost propus de dr. Cârstea, care se elibera, ca să-i iau locul la cabinetul medical de medicina generală al Policlinicii Coloniei Poarta Albă. Mă cunoșteam bine cu dr. Cârstea, fiindcă împreună rezistaserăm și supraviețuiserăm dintr-un alt iad, Jilava, în vara anului 1950, la celula 6. Această închisoare era patronată pe atunci de alți doi călăi, maiorul Maromet (bulgar) și plutonierul Ivănică (țigan).

Dr. Cârstea avusese și el o pedeapsă mică, de numai trei ani. Nici nu știa pentru ce fusese condamnat. Ca medic, fusese cu un spital militar pe front. Era cadru didactic la Facultatea de Medicină din București.

Policlinica din Poarta Albă era încadrată numai cu medici deținuți, la toate specialitățile medicale. Șeful oficial al acestei policlinici era un sergent major sanitar securist, pe nume Paraschiv. Nu era un om rău, avea încă bun simț și semna fără ezitare orice act medical îi prezentam noi. Eram convins că nu-și dă seama de responsabilitățile ce i se încredințaseră și pe care și le asumase.

Cum am ajuns eu acolo, la acea policlinică? După propunerea ce mi-a făcut-o domnul doctor Cârstea, m-am dus direct la Radu Leonte, teolog,

care intrase în închisoare încă din 1941. Leonte era un om înțelept, bun și cu multă experiență în raporturile cu comuniștii. I-am prezentat situația și oferta ce mi s-a făcut de a ajunge medic la Policlinica din această colonie. În același timp, i-am enumerat și motivele pentru care refuzam acea ofertă.

- Care sunt acelea? m-a întrebat el.

- Trei sunt cele importante, și am început să i le înșir:

1) Eu nu pot să apar aici ca medic, din moment ce nici diploma nu mi-am luat-o încă. Aici sunt medici renumiți, cadre universitare, bătrâni etc., iar eu nu-mi pot permite să trec înaintea acestora.

2) Nu se poate ca politrucul să nu-mi ceară informații, ceea ce eu nu voi putea accepta.

- Atât, mi-a spus domnul Radu. Al treilea nu trebuie să mi-l mai spui, că ți-l spun eu. Te duci și îi spui doctorului Cârstea că accepți postul. Rămâi acolo cât poți, până când îți cer informații. Atunci vei pleca și va veni altul în locul tău. Acest post nu trebuie să-l pierdem.

Și așa, am acceptat.

Este imposibil de descris infernul din acea colonie de muncă forțată. Am încercat și eu să schițez în cartea mea, „Noi nu am avut tinerețe”, câteva momente ale aceluia calvar.

Se spunea că Gheorghiu-Dej a înființat „Canalul morții” la ordinul lui Stalin, deoarece noi nu aveam Siberia, ca rușii, pentru exterminarea dușmanului de clasă. Și într-adevăr acest Canal al Morții a fost înființat cu unicul scop de a extermina elita neamului românesc, a rezistenței anticomuniste. Acolo oamenii ajungeau sleiți de puteri, extenuați la maxim, distrofici de gradul III și erau exterminați.

Pe șantier se lucra în trei schimburi a câte opt ore.

Toți medicii din policlinică eram solidari și ne străduiam să-i ajutăm cu tot ce puteam pe cei căzuți în suferință. Ajutorul salvator era atunci când reușeam să-i convingem pe politrucii, numai noi știm cum, să accepte evacuarea de pe șantier a celor căzuți și reîntoarcerea la închisorile de unde fuseseră aduși sau uneori chiar la spitalul închisorii Văcărești - spital al MAI.

Această tactică ne-a reușit până într-o zi când toporul și-a găsit coada.

Era pe la sfârșitul lunii februarie 1952, într-o zi geroasă de Dobrogea, ca în Tristia lui Ovidiu, cu un vânt năpraznic de stepă, venit, ca toate relele, din Răsărit. În acea după-amiază ne-au adus la policlinica de pe

șantier, din schimbul I, vreo zece oameni înghețați de frig, dintre care vreo șase în stare foarte gravă, unul fiind deja în comă.

Cu toate eforturile depuse la policlinică de toți medicii, pe cel adus în stare de comă nu l-am mai putut salva. Era un țăran de 39 de ani, Gavrilă Pelecaci, tatăl a cinci copii minori, din județul Arad, trimis la Canal pentru câteva banițe de grâu lipsă la cote.

După îmbrăcăminte se putea ușor deduce că fusese arestat în timpul verii: pantofi scâlciți, cu talpa ruptă, niște resturi de ciorapi, chiloți și cămașa numai pețece, fără mâneci, cu pantaloni și haine de vară din doc și o bască pe cap. Așa fusese obligat să muncească la Canal, iar la talia lui de 1,90 cm – rămăsese numai piele și os, un schelet ambulant. Așezat într-un sicriu improvizat din scânduri uzate, părea lipit de fundul sicriului, cu abdomenul lipit de șira spinării, fără niciun gram de țesut celulo-adipos.

Completarea certificatului de deces mi-a revenit mie, deci și stabilirea diagnosticului cauzator de moarte. M-am sfătuit cu medicul acceptat de noi ca șef al Policlinicii, dr. Mihăilescu, fost medic militar, chirurg renumit, colonel, fost director al Spitalului Militar Central din București. Eu am stabilit diagnosticul de distrofie grad III, degerături multiple. I-am atras atenția domnului dr. Mihăilescu ce consecințe vor urma pentru noi, scriind pe hârtie acest adevăr. Și el a fost de acord cu diagnosticul stabilit de mine. Ne-am asumat toate riscurile și consecințele. Adevărul trebuia spus și mai ales trebuia scris.

Eram sigur că acest diagnostic, care dovedea ultima degradare a ființei umane, nu va fi admis de politrucii Canalului. Am întocmit certificatul de deces, iar sergentul major sanitar securist Paraschiv l-a semnat. În mod sigur acesta nu știa ce însemna acest diagnostic. Apoi am așteptat deznodământul.

Au trecut o zi, două, trei, iar în a cincea zi a apărut la policlinică un medic civil de la serviciul de Medicină Legală Constanța, însoțit de Paraschiv. Medicul civil era un fost coleg al meu de an de la Facultatea de Medicină din Iași, un tovarăș comunist basarabean, dr. Horhogeia.

Cred că Paraschiv nu a sesizat că noi ne cunoștem și că, reîntâlnindu-ne în astfel de condiții, niciunul dintre noi nu putea scoate, în primele momente, vreun cuvânt. Revenindu-și primul, colegul meu ne-a spus că are ordin să verifice cauza morții deținutului Pelecaci, deoarece diagnosticul pus pe certificatul de deces trebuie schimbat, și ne-a întrebat:

- Cum se poată să moară oameni la Canal de foame și de frig?

El s-a arătat de-a dreptul revoltat de această îndrăzneală și greșeală a noastră. Cred că, în acel moment, Paraschiv și-a dat seama de ceea ce semnase.

Drept răspuns l-am invitat pe fostul meu coleg, acum medic legist, să vadă cadavrul. În prezența lui Paraschiv am ridicat capacul sicriului. Ceea ce a văzut atunci colegul meu legist sunt sigur că nu a mai văzut niciodată nici până atunci și nici după aceea, în toată cariera lui de medic legist. Am acoperit cadavrul. În noaptea următoare sicriul decedatului a dispărut din capătul de coridor al policlinicii unde îl depozitasem.

Cadavrele erau scoase din Colonie cu o căruță trasă de doi măgari și înmormântate de deținuți de drept comun, în timpul nopții. La început n-au fost cimitire la canal - cadavrele erau aruncate la întâmplare și acoperite cu pământ adus cu buldozerele, ca să li se piardă urma.

Nu știm dacă au schimbat diagnosticul stabilit de mine și avizat de doctorul Mihăilescu. Mai mult ca sigur au întocmit un nou certificat de deces, pentru a se pierde orice act acuzator despre genocidul săvârșit de regimul comunist la Canalul Morții.

După vreo săptămână, brigadierul-șef al coloniei, pe nume Dorneanu, un fost ofițer devenit turnător, m-a luat din policlinică, unde eu dormeam împreună cu bolnavii, și m-a dus la brigada disciplinară, înființată cu scopul mărturisit de exterminare pentru cei ce aveau nenorocul să ajungă acolo. Tartorul (brigadierul acestor deținuți) era fostul colonel Haralambie, învățător dintr-o comună din județul Buzău, condamnat de drept comun pentru furt de echipamente militare (hamuri, ghete etc.) de la divizia Tudor Vladimirescu, cea care a fost formată de Ana Pauker, în timpul războiului, din prizonieri de război trecuți în tabăra rușilor. El fusese colonel în această formație militară trădătoare, iar la Canal își continua misiunea primită de la dușmanii țării noastre.

Medicul legist n-a mai scos niciun cuvânt, ci a făcut stânga-mprejur și a plecat însoțit de Paraschiv.

Menționez că, după decembrie 1989, am fost de două ori la Asociația Foștilor Deținuți Politic din Arad, încercând să aflu de familia lui Gavrilă Pelecaci, pentru a le spune copiilor cum a murit tatăl lor la Canal. Pelecaci nu era în evidență la Asociație, nu știa nimeni despre acest caz. Aceasta, fiindcă țărani condamnați pentru „cote” erau considerați sabotori și, deci, deținuți de drept comun.

Nu am mai putut să aflu niciodată dacă Dr. Mihăilescu a pățit ceva. De altfel, el nu avea nicio vină, eu singur completasem certificatul de deces pe care Paraschiv doar îl semnase.

Țin să menționez că la câteva zile după transferul meu în brigada disciplinară a lui Haralambie a venit la Poarta Albă colonelul Albon, comandantul securist al Canalului, fost croitor din Turda, o stârpitură degenerată care își găsisse menirea de călău, singura care i se potrivea. După un scandal și o prelucrare a medicilor din policlinică, Albon i-a pedepsit cu zece nopți de carceră. Ziua erau de serviciu, iar noaptea la carceră. Aceasta din cauză că au tolerat în mijlocul lor un „bandit”, care a încercat să compromită marea operă de construire a Canalului și a comunismului în țara noastră.

În brigada disciplinară Haralambie era atotputernic. Avea libertatea de a extermina prin orice mijloace pe cei ce aveau nenorocul să ajungă acolo. La acea oră predominau în acea brigadă elevi fedeciști, pedepsiți pentru crima de a fi cântat, în baraca lor, colinde în ajunul Crăciunului din 1951.

Ori de câte ori reușeau acești elevi, având vârste cuprinse între 13 și 18 ani, să ajungă la mine în Policlinică, se întorceau cu bilete de scutire de muncă, aprobate și semnate de Paraschiv, fără niciun comentariu. Când elevii prezentau lui Haralambie aceste bilete de scutiri de muncă, acesta îi primea întotdeauna cu înjurături, atât pentru ei, cât și la adresa medicului de la care au obținut aceste scutiri, și încheia astfel: „*Aici o să vă beau sângele, al vostru și al medicului vostru!*”. Așa că vă puteți închipui cu ce sentimente m-a luat în primire Haralambie!

Aveam nevoie din nou de ajutorul salvator al Bunului Dumnezeu, prin îngerul meu păzitor. Și eram la fel de convins că Dumnezeu nu mă va părăsi și de acea dată. Și atunci, rațional, ar fi trebuit să spun: până aici am ajuns, mai departe numai Dumnezeu mă mai poate salva. Și de data această convingerea mea este că Dumnezeu m-a salvat chiar din prima zi când am ieșit la lucru pe șantier.

Brigada noastră ieșea la lucru cu o pază specială: un ofițer, doi subofițeri, patru soldați, toți securiști, împreună cu doi câini lupi, dresați în stil securist, care asigurau paza noastră. Eram comasați pe șantier, împreună cu brigada disciplinară a „hoților”, cei condamnați ca fiind criminali.

Șeful conducător al acestei brigăzi era vestitul criminal, fiorosul Stănciugel, cel care, înaintea lui Dorneanu, îndeplinise în colonie funcția de brigadier-șef.

Stănciugel era pe atunci cel mai temut și cunoscut brigadier, nu numai în Poarta Albă, ci și pe întreg traseul Canalului, pentru bătăile și crimele comise în calitate de brigadier-șef. Umbla toată ziua prin colonie cu o coadă de lopată în mână și lovea fără niciun motiv pe deținuții pe care îi întâlnea în cale. El este cel care l-a omorât acolo în bătaie pe un deținut politic, fost ofițer aviator, numit Rambela, aruncându-l într-o groapă cu var. Stănciugel și-a recunoscut această crimă, care nu a mai contat pe lângă celelalte câteva pentru care era condamnat: soție, soacră, mamă etc.

Despre acest caz s-au făcut referiri, dar numai în prima lună a anului 1990, căci ulterior redactorii ziarelor „libere și independente”, inclusiv cei de la România Liberă, au refuzat să mai publice informații despre crimele comise de comuniști la Canal.

După ce am ajuns în prima zi de muncă pe șantier, Stănciugel a dat cu ochii de mine. Mare i-a fost mirarea când a văzut că și eu am ajuns în brigada de exterminare. Mă cunoștea foarte bine, fiindcă eu l-am tratat de o pneumonie, care îi pusese viața în pericol și nimeni din colonie nu i-ar fi regretat sfârșitul. În cartea mea, „Noi nu am avut tinerețe”, am relatat pe larg îmbolnăvirea lui Stănciugel și tot ce am făcut eu ca medic deținut la policlinica Poarta Albă, ca să-l salvez.

Ferindu-se de Haralambie, cu multă precauție, Stănciugel s-a apropiat de mine și mi-a spus: „nu vă temeți, domnule doctor, cât voi fi eu aici, vă voi ajuta ca să scăpați, dar feriți-vă de Haralambie”.

Pentru mine, această promisiune a celui mai fioros criminal din Colonie era lesne de înțeles. Îl salvasem de la moarte atunci când era aproape în comă, cu insuficiență respiratorie, el, o namilă de 120 de kilograme, când numai eu știu cum am procurat fiolele de penicilină pe care i le-am administrat, fiindcă a refuzat internarea la infirmerie, la baracă, timp de o săptămână. Acesta era motivul recunoștinței sale.

Și Stănciugel s-a ținut de cuvânt. În fiecare dimineață îmi alegea hârlețul cel mai ascuțit (fusesse fierar în libertate) și, profitând de orice neatenție a lui Haralambie, se apropia de mine, îmi lua hârlețul din mână și, în scurt timp, cu forța lui de Hercules bine furajat, îmi făcea jumătate din norma ce ne era impusă: 4 m³ de pământ săpat și aruncat în vagon de la

talpa traversei, în opt ore, iar pentru noi, cei din brigada disciplinară, norma era dublă.

Și am rezistat astfel o lună de zile în care rugăciunea mea și a celorlalți camarazi supuși aici exterminării era aproape continuă – toți fiind convinși că de aici numai Dumnezeu ne mai poate salva. Și așa a fost.

Canalul

de Robert Cahuleanu (Andrei Ciurunga)

Aici am stat și-am sângerat cu anii
Și ne-am scuipat plămânii în țărână
Aici ne-am logodit cu bolovanii
Câte-un picior uitat sau câte o mână.

Pe-aceste văi și dealuri dobrogene
Am dat cu veacuri înapoi lumina.
Amare bezne-am așternut pe gene
Și le-am gustat în inimi rădăcina.

Aprinși sub biciul vântului fierbinte,
Bolnavi și goi pe ger și pe ninsoare,
Am presărat cu mii de oseminte
Meleagul dintre Dunăre și Mare.

Trudind, flămânzi de soare și de pâine,
Înjurături și pumni ne-au fost răsplata.
Să facem drum vapoarelor de mâine,
Am spintecat Dobrogea cu lopata.

Istoria noastră, cea din lacrimi toarsă,
Va ține minte și-ntre foi va strânge
Acest cumplit Danubiu care varsă
Pe trei guri apă și pe-a patra sânge.

Iar cântecele noastre de robie
Vor ctitori, cu anii care vin,

În cărțile pe care le vom scrie,
O nouă Tristie la Pontul Euxin.

XVII. Din nou la Aiud

*Mâna Ta să mă izbăvească
că poruncile Tale am ales.*

Psalmul 118

După vreo lună de zile, pe la sfârșitul lunii martie 1952, am fost dus cu tot bagajul în poarta Coloniei, pus în lanțuri și trimis cu o dubă la Jilava. Eram convins că până aici a fost rezistența mea și i-am mulțumit Bunului Dumnezeu că m-a salvat și de la Canalul Morții.

La Jilava, la camera de trecere, i-am întâlnit pe studentul craiovean Aurelian Guță, pe părintele Adrian Cărașu și pe doctorul Cepi, toți puși în lanțuri, evacuați de la închisoarea-spital de tuberculoză Târgu Ocna, pentru că se opuseseră reeducării pe care unii studenți, veniți de la închisoarea din Pitești, au avut misiunea de a o extinde și printre acei bolnavi.

Îmi apărea acum mai clar și mie motivul evacuării din Poarta Albă.

Împreună, tuspătru, cu lanțuri la picioare, am ajuns direct într-o celulă din Zarca Aiudului, unde ni s-a aplicat un regim sever timp de încă șase luni.

Abia după trecerea acestei perioade, am fost scoși la grefă pentru încarcerare.

În timp ce grefierul îmi completa o fișă cu datele personale, fiind probabil mai puțin criminal și bestie decât toți temnicerii securiști din Aiud, a lăsat, ca din întâmplare, la o mică distanță, atât cât să pot citi bine, scrisoarea adresată de Ministrul de Interne către Colonia de muncă nr. 3 Poarta Albă, în baza căreia mă găseam acum izolat în Zarca din Aiud. Am citit-o și i-am reținut conținutul pentru tot restul vieții.

„Veți izola imediat cu regim sever pe deținutul Mija Teofil. Cu prima dubă va fi trimis la penitenciarul Aiud, cu tot cu bagajul personal și bunurile de valoare ce-i aparțin!

Pe timpul transportului va fi supravegheat în mod special. La penitenciarul Aiud va rămâne în izolare timp de șase luni cu regim sever. Nu va mai fi scos la niciun fel de muncă exterioară până la terminarea pedepsei”.

Deci asta era! De acum puteam sta liniștit la Zarcă. Știam de ce! Asta era deocamdată răsplata pentru completarea cu diagnosticul adevărat de deces al unui deținut politic exterminat la Canal. Dar pedeapsa nu s-a

limitat numai la atât, fiindcă de-abia acum începea a doua tură de suferință, având ca scop exterminarea mea.

Mai târziu, trecând ani de zile prin torturile și izolările insuportabile, mi-am dat seama de ce nu mi-au luat viața atunci când eram în mâinile lor și comisese greșeala de neiertat de a spune adevărul despre crimele pe care le comiteau securiștii de la Canal. Răzbunarea lor era să nu ne lase să murim ușor, scăpând de suferințele insuportabile, ci, din contră, regimul de exterminare pe care ni l-au aplicat comuniștii, prin slugile lor credincioase – securiștii – a fost ca suferința noastră să dureze o perioadă cât mai lungă și cât mai insuportabilă. Aceasta era rețeta născută în întunericul ocultelor, o rețetă bine studiată de specialiști, aplicată pentru exterminarea românilor, în special a tineretului (elevi și studenți), garanția viitorului oricărui neam.

În Zarcă am rămas până în septembrie 1953. Îmi expirase pedeapsa de trei ani, în 25 mai 1953, dar nu m-au pus în libertate. Mulți supraviețuitori din Zarcă au scris despre condițiile și regimul de exterminare pe care l-au aplicat comuniștii celor ce au avut nenorocul să treacă pe acolo. Am scris și eu în cartea mea. Aici erau foștii miniștri ai guvernului Antonescu și chiar și cei din perioada interbelică. Majoritatea generalilor și coloneilor Armatei Române ce au luptat împotriva comunismului au fost stigmatizați cu eticheta de „criminali de război” și acolo și-au găsit sfârșitul. O însemnată parte a elitei noastre interbelice a fost exterminată la Aiud, în Zarcă.

Noi, cei patru aruncați în Zarcă, în primăvara lui 1952, n-am fi avut ce căuta în Zarcă, dar faptul că am refuzat compromisul cu regimul, colegii mei refuzând reeducarea de la Târgu Ocna, iar eu scriind în acte oficiale crimele comise de comuniști, au fost suficiente motive ca să ne treacă și pe noi în rândul celor propuși pentru exterminare lentă, dar sigură, și deci să ajungem în Zarcă.

Pe la sfârșitul lunii septembrie 1953, împreună cu dl. prof. Pătrașcu, am fost duși din nou la MAI – București. Am fost amândoi puși în aceeași cătușă, cu ochelari de tablă neagră pe ochi, aruncați pe banca din spate a unui autoturism Buick, însoțiți de patru securiști civili.

Stând în poarta închisorii, cu fața la perete, înainte de a ne urca în mașina – autoturism, domnul profesor m-a întrebat cine sunt. I-am răspuns, iar el a adăugat:

- Să știi că ne duc pe amândoi la Interne. S-au întors parașutați Golea și Samoilă. Săptămâna trecută am fost la securitate la Cluj.

Aceste șoapte au fost salvatoare pentru mine. Știam ce mă așteaptă...

Acum, după atâta experiență de viață, îmi dau și mai mult seama de valoarea informației pentru cel ce o are cu câteva minute înaintea adversarilor.

Și trebuie să recunosc că salvarea mea din această anchetă i-o datorez în primul rând informației pe care mi-a dat-o domnul profesor Pătrașcu, stând cu fața la perete, în poarta închisorii din Aiud.

Era deci clar că securitatea se va strădui să ne implice și pe noi în procesul parașutaților legionari, Golea și Samoilă.

Cunoscând intențiile securiștilor, știam deja ce atitudine să adoptăm. A fost ultima mea întâlnire cu domnul profesor Pătrașcu. Pe mine m-au trimis după un an și junătate de anchetă la MAI (când am cunoscut și talpa iadului, al doilea subsol cu celule, cu aer condiționat), la închisoarea din Oradea.

Am aflat apoi că, în vara anului 1956, l-au adus și pe dânsul de la MAI, iarăși în Zarcă. De data aceasta transportat pe targă, fiindcă nu se mai putea mișca. La ce torturi groaznice fusese supus, în timpul anchetei din perioada 1953-1956, se putea ușor deduce după starea în care ajunsese, rămânând imobilizat la pat până în ziua eliberării, în august 1964.

Nu cred să fi fost cineva dintre supraviețuitori eliberați pe poarta închisorii Aiud, în 1964, care să fi fost atât de mult anchetat și torturat precum Nicolae Pătrașcu. Și ce n-au reușit prin anchetă și torturi în cei 17 ani de detenție au reușit, într-un sfert de oră, în ziua de 25 octombrie 1968, securiștii, asasinându-l în propria locuință din Sibiu în cel mai bestial și criminal mod. Asasinarea sa a fost relatată de inginerul Brahonschi, bun prieten cu familia Pătrașcu, într-un articol trimis spre publicare presei centrale din București. Este de menționat că toate ziarele „libere și independente” au refuzat să-l publice după Decembrie 1989.

Cu această moarte de martir și-a încununat și el crezul de erou și de martir pentru Dumnezeu și neamul său.

Fie-i țărâna ușoară și amintirea lui din neam în neam!

Metodele de anchetă, cu tot tabietul, de data aceasta fiind a doua oară când treceam prin astfel de torturi la MAI, nu au mai avut rezultatul scontat de anchetatori. Presiunile făcute de anchetatori ca să recunosc că cei arestați împreună cu Golea și Samoilă, respectiv inginerul Ion Bucșan, doctorul Ion Buda și studentul Vlad Vasile, au fost cunoscuți de mine și că am activat împreună la București, până la arestarea mea, că eu am continuat

împreună cu aceștia activitatea legionară, respectiv lupta anticomunistă până la venirea lui Ion Golea și, apoi, am lucrat împreună la împlinirea aceluiași obiective, toate acestea nu au dus la rezultatul dorit de anchetatori. Am cerut în tot timpul ca să fiu confruntat cu Ion Golea, în speranța că, printr-un semn, aș putea să-l fac să înțeleagă, că în fața evidenței chiar, nu numai a trucurilor anchetatorilor, singura zeiță salvatoare pentru noi se numește NU. Anchetatorul și-a dat seama pentru ce refuz orice declarație, înainte de confruntarea cu Golea, așa că orice metodă de a mă face să declar ceea ce voia anchetatorul s-a dovedit ineficace. Și sunt convins că, și de data aceasta, îngerul meu păzitor mi-a dat tăria de a rezista fizic și psihic ca să nu cad în capcana lor, să fiu târât în procesul camarazilor mei, și n-aș fi fost departe de a avea aceeași soartă ca și doctorul Buda sau studentul Vlad, condamnați la moarte și executați împreună cu Golea, cu Samoilă și cu ceilalți parașutați și tăinuitori ai acestora: în total 13 eroi morți, 13 morminte fără cruci sau poate o groapă comună în Valea Piersicilor, din curtea închisorii Jilava. Atitudinea mea de a nu recunoaște faptele, care m-ar fi inclus și pe mine în procesul legionarilor parașutați, m-a costat scump. Mi-a spus direct anchetatorul că nu-și mai pierde timpul cu mine, pentru că are el ac de cojocul meu. Mi-a spus că știa bine ce am făcut la canal, că am încercat, prin diagnosticele puse de mine deținuților, să compromit MAI-ul, că am refuzat reeducarea etc. Așa că tot n-am să le scap din mână de data aceasta și, într-adevăr, după aproape un an și jumătate de anchetă, greu de suportat, au găsit soluții „de rezolvare”. Procurorul General al republicii, nu mai știu care era pe atunci, mi-a făcut recurs în supraveghere, cerându-mi prelungirea pedepsei de la 3 la 15 ani. Motivul: tribunalul din Cluj n-a ținut seama de gradul de pericolozitate al individului și al faptelor lui.

În 6 ianuarie 1955 m-am trezit transportat de la M.A.I. la Tribunalul Militar din Oradea.

XVIII. Procesul de la Tribunalul Oradea

Ajutorul meu de la Domnul, Cel ce a făcut cerul și pământul.
Psalmul 120

Nu voi uita niciodată această Sfântă zi de Bobotează, în care priveam, printre gratiile ferestrelor dubei – tren, defileul Crișului de la Huedin, troienit de zăpada argintie.

I-am mulțumit încă o dată lui Dumnezeu că am scăpat teafăr, după aproape un an și jumătate de anchetă neîntreruptă la M.A.I. București.

Și Bunul Dumnezeu nu m-a lăsat nici de această dată.

La închisoarea Tribunalului Militar Oradea am fost introdus într-o celulă cu vreo 20 de deținuți, toți așteptându-și data procesului. Și pentru noi, după atâția ani de găzduire nedorită prin închisorile comuniste, și mai ales la Canalul Morții, aproape pe oriunde treceam întâlneam camarazi cunoscuți sau alte persoane despre care auzisem în această perioadă, așa cum auziseră și ei despre noi. Așa se face că și în acea celulă a închisorii din Oradea, chiar șeful camerei era un consătean de-al meu (o rudă mai îndepărtată), Achim Munteanu. El fusese maistru la atelierele CFR Cluj, în 1933, când avusese o altercație cu un subaltern leneș și nepriceput la nimic, colonelul de securitate de mai târziu Gheorghe Crăciun, șeful regiunii Sibiu, care, personal, s-a deplasat în Bratei când l-a arestat pe fostul său șef.

Mare noroc am avut cu Achim Munteanu, pentru că el, fiind proaspăt arestat, avea rezerve de țesut celular adipos, așa că mi-a dat zilnic din porția sa de mâncare, pentru a-mi reface organismul după regimul sever de la securitate.

În 16 februarie 1955 am fost scos din celulă și dus direct în sala de ședințe a Tribunalului Militar Oradea, în fața unui complet de judecată, în care numai procurorul era cu nume românesc. Pe acesta mi-l aminteam din perioada studenției de la Cluj. Fusese un depravat înscris la Facultatea de Drept.

Nu știam despre ce este vorba, nimeni nu îmi spusese nimic despre un nou proces.

Președintele a anunțat în deschiderea ședinței:

- Aici luăm un supliment de interogatoriu.

Și a început procedura obișnuită, într-o formă prescurtată și mai grăbită, pentru că sentința mea era deja dată de securitate.

Față de ceea ce știam eu, din activitatea Centrului Studențesc Cluj, au apărut și unele acuzații halucinante, smulse cu cleștele înroșit de la colegii mei, în timpul reeducării.

Tragi-comicul a început odată cu intrarea procurorului în scenă. Era foarte revoltat că la toate întrebările puse de președinte, eu aveam un singur răspuns monosilabic: NU.

Acesta a continuat, referindu-se la fapte și întâmplări necunoscute și cu care eu nu aveam nicio tangență. Între altele a spus:

- Este cald încă sângele celor de la atelierele Grivița, din 1933. Acești bandiți și criminali sunt vinovați de toate relele, căci vor din nou să verse sângele clasei muncitoare.

Atunci n-am știut că mama se afla pe o bancă în sală, însoțită de o soră a sa mai mică, mătușa Maria, văduvă de război, rămasă cu șase copii orfani de tată.

Avocatul din oficiu, pe care îl chema Pop, o anunțase pe mama despre acest nou proces. Desigur că mama l-a răsplătit cum se cuvine. Dar și el s-a achitat onorabil de această ingrătă sarcină, cu mult peste așteptările mele.

Din pledoaria avocatului Pop am aflat că nu a avut timp să cerceteze dosarul, în timpul foarte scurt ce i s-a pus la dispoziție înainte de începerea procesului. Dar a reținut din recursul procurorului RPR că deținutul nu s-a reeducat în perioada cât a stat în închisoare și că prima instanță nu a ținut seama de pericolozitatea inculpatului și a faptelor sale.

Pe marginea acestor acuzații avocatul a spus că acest recurs este ilegal și nemotivat juridic. Mare curaj a avut acel avocat! El a susținut că recursul trebuia făcut în termen legal sau măcar în cei trei ani în care mi-am executat pedeapsa, nicidecum după doi ani de la expirarea condamnării inițiale.

Cât privește nereeducarea, el a susținut că eu nu am avut timpul material ca să pot dovedi dacă m-am reeducat sau nu, de reeducare dându-se dovadă nu în închisoare, ci după punerea în libertate a deținutului, ceea ce mie nu mi s-a permis, fiind ținut abuziv încă doi ani în închisoare, după expirarea primei pedepse.

Fără a mi se da dreptul la ultimul cuvânt, magistrații s-au retras pentru deliberare și, după mai puțin de cinci minute, s-au întors, grefierul citind într-o limbă română stâlcită sentința mea de condamnare la 15 ani de muncă silnică pentru crimă de uneltire contra ordinii sociale.

Aveam dreptul la recurs. Și am avut intenția de a-l face.

Întors în cameră, le-am comunicat colegilor ce am pățit, cum în decursul celor două ore cât am lipsit dintre ei, am luat contact cu așa-zisa „lume liberă”, mai corect spus cu cei care ne luau libertatea, la ordinele securității.

Eram abătut și îngândurat, cum rareori mai fusesem în viață. Camarazii mei făceau haz de cei 15 ani de condamnare a mea, având convingerea că „vin americanii” și că cei 15 ani de condamnare ce i-am primit o să-i execute cei ce mi i-au dat. Nu eram de părerea lor, dar nici nu încercam să-i contrazic, să le răpesc și ultima speranță ce le mai rămăsese în acest coșmar de infern comunist.

Am așteptat să se dea stingerea, după care, liniștindu-mă, m-am regăsit din nou pe drumul cel bun. Nu împărtășeam speranța lor că vin americanii și ne vor scoate din închisori, terminându-se cu acest vis urât, atât de macabru pentru neamul românesc, căci eu știam bine că americanii ne-au vândut rușilor și că pacea încheiată între marile puteri pecetluisese această nenorocire chiar și cu un termen ce va fi respectat de către semnatori: 50 de ani.

Am început să-mi fac obișnuitele rugăciuni ale zilei, să-mi repet psalmii memorați în Sighișoara și în perioada celor doi ani de „fugar”. Și, deși avusesem parte de o zi rea, totuși nu eram obosit, nu-mi venea somnul. Am început rugăciunea inimii – „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul!” – și am adormit. Dimineața eram liniștit, cu mintea limpezită – știam ce aveam de făcut, convins că îngerul meu păzitor este lângă mine și că nu mi se poate întâmpla acum ceva mai rău decât cei 15 ani de condamnare.

Prima hotărâre a fost să înaintez recurs în termen legal. Poate îl va înainta și avocatul din oficiu, folosind argumente juridice. Eu nu aveam decât unul, care în vremuri normale, și nu la comuniști, ar fi fost luat în considerare.

Recursul trebuia să-l scriu ca să rămână mărturia despre aceste vremuri apocaliptice, atunci când în mod sigur binele va învinge răul și astfel vom scăpa și noi de comuniști.

Aflasem între timp, în închisoare, că lucrările la Canal au fost sistate și că fuseseră condamnați câțiva țapi ispășitori, printre care și medici deținuți, care au colaborat cu securității la exterminarea deținuților politici.

Întâi trebuia să cer hârtie și creion ofițerului de serviciu pentru redactarea recursului.

Eram deja în 1955, după șapte ani de la arestările masive din 15 mai 1948, și se mai potolise demențiala ură de clasă a securiștilor; cursese destul sânge nevinovat, torturile intraseră în faza caracterizată de noi astfel: „Nu ne băteau cu parul, ci cu mâinile înmănușate”.

Pentru redactarea recursului am cerut sfaturi unui fost procuror, care ajunsese deținut politic și era cu noi în cameră. Părea un om de bună credință. Acestuia i-am povestit ce am pățit eu la Canal, cum am întocmit acel certificat de deces cu diagnostic real, din care se putea deduce clar că la Canal au murit oamenii de foame și frig, și care au fost măsurile luate de atunci împotriva mea, culminând cu această condamnare la 15 ani de închisoare. I-am spus că vreau să scriu de data aceasta că eu am avut dreptate, refuzând colaborarea cu securiștii, neîntocmind certificate de deces false, așa cum doreau ei, ca să nu poată fi învinuiți că ei au aplicat măsuri de exterminare, ajungându-se până la crime. Acum, odată cu desființarea Canalului, au fost condamnați și medicii deținuți politic, alături de securiștii care au aplicat aceste măsuri de exterminare. Am dat exemplu pe comandantul de la colonia Capul Midia, maiorul Borcea, unde era un medic din Brașov, pe nume Radu, care a fost condamnat împreună cu acest ofițer comandant.

Acesta din urmă îl întreba în fiecare dimineață pe medic: „Câți deținuți au murit în timpul nopții?”. Dacă medicul răspundea că au murit mai puțin de zece, acesta îi reproșa că nu și-a făcut norma. Voiam să arăt în recurs că eu sunt condamnat că n-am vrut să particip alături de securiști la exterminarea deținuților politic, iar acum sunt condamnați medicii deținuți care au colaborat cu politrucii la această exterminare. Logic ar fi ca să fiu absolvit de această condamnare, tocmai pentru faptul că am refuzat participarea la comiterea acestor crime la Canal, pentru care acum sunt condamnați cei ce le-au comis.

Discuția cu procurorul de bună-credință a durat în tot cursul acelei zile. Seara când ne-am despărțit, procurorul a spus că acum cunoaște adevărul și că a doua zi îmi va spune ce trebuie să scriu.

În dimineața următoare, procurorul binevoitor mi-a dat următorul răspuns:

- Măi copile, văd că judeci bine lucrurile, dar nu știi cu cine te lupți. Nu cunoști sistemul comunist care se bazează numai pe crime și minciuni.

Dacă vei scrie pe hârtie cele ce mi le-ai povestit mie, eu te asigur că te vor face „dispărut” în cel mai scurt timp, fiindcă dumneata cunoști adevărul și ești o mărturie încă vie despre crimele comise de ei la Canal. Eu te rog ca pe copilul meu să nu mai scrii așa ceva pe hârtie. Mulțumește lui Dumnezeu că ai rămas în viață, după ceea ce ai pățit la Poarta Alba, căci eu mă mir cum de nu te-au lichidat atunci. Se vede că dumneata nu dai prioritate rațiunii, ci sentimentului. Dar trebuie să înțelegi că acest regim trăiește prin crime, acestea sunt hrana lor zilnică, fără de care ar muri. În plus, acest recurs pe care vrei să îl faci și în care să scrii cele ce mi-ai spus, te asigur că nu va ajunge la tribunal, ci se va opri la politrucul acestei închisori, care îl va prezenta șefilor săi securiști, iar aceștia îl vor da oculte care menține acest regim de teroare prin frica pe care a inoculat-o tuturor celor ce vor să trăiască oricum, dar să trăiască.

Cele ce mi le spunea procurorul nu erau pentru mine noutăți. Le cunoșteam de când am făcut primii pași în Frăția de Cruce, ca să mi le confirm și să-mi îndreptățesc lupta mea anticomunistă.

Dar modul cum mi le prezenta acest om cu experiență juridică și, bineînțeles, opozant convins al regimului comunist, căci altfel nu s-ar fi aflat printre noi, mi-a temperat puțin dorința de a le dovedi și eu comuniștilor cât de mincinoși și de criminali sunt. Și cum se întâmplă în viață, când iei hotărâri fără a fi convins pe deplin de justețea lor, ca pe parcurs să apară confirmarea că a fost foarte corectă acea hotărâre, tot așa și de această dată, deși cu sufletul îndoit, am acceptat sfatul acestui binevoitor, fiindcă din punct de vedere rațional nu avea nicio fisură.

A doua zi i-am comunicat hotărârea mea cu mențiunea că, deși, formal, trebuie să accept să cânt în cor cu majoritatea celor din cameră, care mai așteaptă încă pe americani, totuși eu am altă certitudine, pe care nimeni și nimic nu mi-o poate șubrezi: este nădejdea că numai Bunul Dumnezeu ne poate salva din acest iad.

L-am anunțat pe ofițerul de serviciu că renunț la recurs. I-am mulțumit în mod deosebit sfătuitoarei mele și am intrat în programul meu zilnic: rugăciunea.

Și nu a trecut nicio săptămână, când surpriza binefăcătoare a apărut. Am fost scos din această cameră și dus într-una mai mică, unde se aflau patru camarazi studenți de la Cluj, pregătiți toți pentru transferul la Zarca din Aiud. Știam sigur că locul meu de detenție a rămas același, și anume Zarca din Aiud.

Toți cei patru pe care i-am regăsit în acea cameră erau buni prieteni și luptători convinși anticomuniști, binecunoscuți în Universitatea clujeană, atât pentru faptul că erau fruntași la învățătură, cât și pentru atitudinea lor anticomunistă afirmată ori de câte ori li se dădea ocazia. Printre aceștia se afla Ovidiu Cotruș, nepotul poetului Aron Cotruș, exilat în Spania. Era student la Litere și Filosofie, șeful studenților legionari de la această facultate. Era unul dintre cei mai iubiți studenți ai lui Lucian Blaga, sortit să-i fie urmaș la catedra universitară, fără alți concurenți care să-l poată egala. Făcuse deja șapte ani de închisoare, spera să fie pus în libertate, dar nu era prea sigur.

Se îmbolnăvise grav în detenție, avea o hepatită cronică netratată, care i-a provocat moartea curând după eliberare.

Este binecunoscut faptul de către toți deținuții politic care au avut norocul să stea cu Ovidiu Cotruș în aceeași celulă, în diferitele închisori prin care a trecut, că acesta considera drept o obligație morală de a sacrifica două ore din timpul său pentru a ține prelegeri, adevărate cursuri universitare, făcând incursiuni în literatură, filosofie, morală, istoria religiilor etc. La închisoarea Jilava a prezentat camarazilor săi din celulă, zilnic câte două ore, timp de șase săptămâni, analiza psihologică a eroilor romanului „Crimă și pedeapsă” al lui Dostoievski. Nouă, studenților camarazi clujeni, în celula în care ne aflam, în cele două săptămâni cât am stat împreună, ne-a prezentat, tot câte două ore zilnic, romanul „Posedații” al lui Dostoievski. De-abia atunci am putut înțelege „fenomenul Pitești”. Era recunoscut de toți camarazii, de toți studenții și de toți câți l-au cunoscut mai bine, ca fiind o „enciclopedie ambulantă”, alături de celălalt titan al culturii generale, profesorul George Manu, veteranul din Zarca Aiudului, care de asemenea nu a acceptat să facă niciun compromis, preferând moartea, dar cu demnitatea și cu integritatea morală neștirbită.

Conviețuirea cu Ovidiu Cotruș și cu ceilalți camarazi a fost pentru mine cu adevărat o îmbăiere sufletească, o oază, căci ultimii ani de detenție erau din ce în ce mai greu de suportat, odată cu reducerea forțelor noastre fizice de pe urma regimului de înfometare la care am fost supuși. Aveam nevoie de acest mediu de reîntâlnire a noastră, ca să ne odihnim o clipă și apoi, cu forțe sufletești noi, să continuăm drumul în care nu aveam decât pe Bunul Dumnezeu.

În cartea „Noi nu am avut tinerețe” i-am dedicat lui Ovidiu Cotruș cinci pagini, anexând acolo și portretul său spiritual, pe care i-l făcuse

prietenul și colegul său, Ștefan Augustin Doinaș, în prefața ce i-o făcuse cărții lui postume, „Meditații critice”, apărută la editura Univers, în anul 1983.

În neamul românesc care va dăinui în istorie prin eroii săi, Ovidiu Cotruș va rămâne la loc de cinste alături de cele mai realizate personalități românești: Petre Țuțea, Mircea Eliade, George Manu, Nae Ionescu, Mircea Vulcănescu, C. Noica, L. Blaga și alții.

Al doilea camarad era Ion Gherasim, student la Agronomia din Cluj. Făcuse Liceul la Blaj, sub îndrumarea spirituală și națională a episcopului Ioan Suci - martir și erou național - cel omorât cu zile în închisoarea Sighet. Gherasim mai făcuse închisoare și în timpul lui Antonescu, cel ce declarase război și Fraților de Cruce.

Ion Gherasim trecuse prin iadul Piteștiului, iar tot ce ne-a povestit despre cele întâmplate acolo unde studenții au fost supuși spălării creierelor, după metoda Macarenko, nouă, celor care n-am trecut pe acolo, ne era imposibil să înțelegem, nicidecum să credem că în timpul nostru s-a putut produce așa ceva. A fost Ovidiu Cotruș cel care ne-a lămurit acest fenomen, și totuși era peste puterile noastre de a crede și de a înțelege așa ceva.

Al treilea camarad era Grigore Nicoară, colegul meu de an și de facultate de la Cluj, ce reușise să rămână „fugar” nearestat până în anul 1956. Făcea și el parte, împreună cu Ovidiu Cotruș, din cenaclul literar al lui Blaga. Părinții săi erau intelectuali (tatăl lui era avocat în Cluj), provenind dintr-o vestită familie, toți plecați din vestita comună românească Bănești, de lângă Reghin. Ne depășea pe noi, toți colegii, prin cultura literară și filosofică. Vorbea perfect limba franceză, mama sa fiind franțuzoaică. După eliberare a ajuns medic dermatolog la Spitalul din Baia Mare, fiind și el urmărit în continuare zi și noapte de către securiștii criminali. În cele din urmă, aceștia l-au aruncat pe unicul său fiu, student în vârstă de 22 de ani, de pe acoperișul unui bloc din Baia Mare. O nouă crimă abominabilă în palmaresul criminalilor securiști!

Cel de-al patrulea camarad era studentul teolog Matei, șeful studenților de la Facultatea de Teologie Cluj. Provenea dintr-o familie de țărani, dintr-o comună de pe Târnava Mică. Eram buni prieteni, ne cunoșteam din perioada studenției, iar această reîntâlnire ne-a produs o mare bucurie. Acum era și el candidat pentru Zarcă. Acolo ne-am revăzut, căci pe vremea aceea știam că toate drumurile noastre duc la Zarcă din Aiud.

Timpul de două săptămâni petrecut împreună în acea celulă din închisoarea Oradea a trecut foarte repede. A fost un popas binecuvântat și binemeritat pentru noi toți, căci fiecare în parte avea crucea sa, despre care până atunci fiecare credea că a lui e cea mai grea, dar după ce am cunoscut fenomenul Pitești de la sursă, relatat de Gherasim, am mai mulțumit încă o dată lui Dumnezeu că niciodată nu ne-a dat mai mult decât am putut duce...

XIX. Revenirea în Zarca din Aiud

*Doamne, Dumnezeul meu, în Tine
am nădărduit. Mântuiește-mă de toți
cei ce mă prigonesc și mă izbăvește.*

Psalmul 7

Ajuns în primăvara anului 1955 din nou în Zarca Aiudului, am constatat cât de mult progresase conducerea acestei închisori în aplicarea măsurilor de exterminare a deținuților politic.

Colonelul Koller, comandantul închisorii, găsisse o soluție (invenție proprie), de a ne lua și aerul și lumina ce mai răzbăteau printre zăbrele în celulele noastre. Dăduse ordin, care fu executat întocmai, ca toate ferestrele celulelor să fie acoperite pe suprafața lor exterioară cu obloane din scânduri, prin care nici aerul, nici lumina nu mai puteau pătrunde prin vreo fisură. În plus, mâncarea era atât de lipsită de principiile alimentare de bază (proteine, lipide, glucide) încât nu acoperea nici măcar un sfert din necesarul zilnic de calorii.

Deținuții nu se mai puteau ține pe picioare. Fructele și zarzavaturile de mult nu se mai dăduseră. Despre plimbare nici nu mai putea fi vorba, căci la Zarcă aproape că niciodată n-a fost respectată acea jumătate de oră prevăzută în regulament pentru plimbarea zilnică. Izolările se țineau lanț, cu sau fără motiv, ci doar la propunerea politrucului de a face milițianul supraveghetor un raport în acest sens.

Toți simțeau că ne aflăm într-o fază de strângere a șurubului care ar grăbi exterminarea noastră. Secretul în Zarcă era perfect. Nicio veste din afară nu mai ajungea la noi. Comunicarea între celule cu alfabetul Morse se făcea prin bătaii discrete în perete, căci în Zarcă nu erau țevi de calorifer.

Încălzirea se făcea cu lemne sau cărbuni. Era un fel de a spune încălzire, căci în metodele lor de exterminare, frigul de afară le-a fost cel mai fidel ajutor.

Dacă foamea și torturile le suportam, ne obișnuiserăm cu ele, în schimb frigul era cel mai mare dușman al nostru, mai ales că aveam și organisme sleite de foame. Simțeam cum se pregătește ultimul act al exterminării noastre, dar nu aveam nicio posibilitate de a ne opune acestor măsuri diabolice, folosite peste tot de către comuniști, pentru eliminarea și distrugerea dușmanilor de clasă.

Simțeam însă în tainițele sufletului că nici această strângere de șurub nu ne va putea învinge, chiar dacă vor mai cădea în această încheștare pe viață și pe moarte cu forțele răului, încă mulți dintre noi. Pe toți însă nu ne vor putea omorî, și chiar dacă prin absurd am admite și așa ceva, crezul și principiile noastre creștine tot vor birui, vor ieși la suprafață ca untdelemnul deasupra apei.

XX. Greva din închisoare – Aiud, 1957

*De vii ne-ar fi înghițit pe noi când s-a
aprint mânia lor împotriva noastră.
Sufletul nostru a scăpat ca o pasăre din
cursa vânătorilor: cursa s-a sfârmat și
noi ne-am izbăvit. Ajutorul nostru este în
numele Domnului, Cel care a făcut cerul
și pământul.
Psalmul 123*

Șefii noștri erau duși dintre noi, din Zarcă, și răspândiți prin țară pe la diferite securități pentru tot felul de anchete, utile sau inutile, dar în mod sigur pentru a ne lipsi pe noi de un ordin, o dispoziție dată de sus în jos, în care cineva să-și asume responsabilitatea unor măsuri de autoapărare, înainte de a ne distruge complet. Știam prea bine că, în mod oficial, șefii noștri nu vroiau să fie implicați în niciun fel de protest colectiv, ceea ce ar face jocul dușmanului, care nici nu așteaptă altceva decât o dovadă sau chiar o bănuială că în închisoare se pune la cale ceva ordonat de șefii noștri, pentru ca securiștii să-i considere ca instigatori împotriva condițiilor impuse de administrația închisorii și ca să-i condamne din nou, poate chiar și cu pedeapsa capitală, pentru astfel de fapte. Pe de altă parte, toți știam prea bine ca să nu cădem sau să ne lăsăm provocați la lucruri împotriva regulamentului închisorii, provocări pe care ni le făceau direct sau indirect, prin colaboratorii lor (turnători, iude). Ajunsesem să ne comportăm în așa fel încât fiecăruia îi revenea responsabilitatea propriilor sale acțiuni sau fapte.

Cu această stare de lucruri am ajuns în primăvara anului 1957. Primăvara se suporta mai greu în închisoare, organismele erau epuizate, secătuite alimentar și din cauza frigului îndurat în timpul iernii. Cei din Zarcă ajunseseră ca un cazan cu apă caldă înainte de a da în clocot. Știam că vom muri, căci organismele noastre nu mai rezistau biologic, deși suportul moral era mai tare ca oricând. Dar înainte de a muri, aveam datoria de a ne mai opune o dată acestor securiști, cu ultimele forțe ce ne mai rămăseseră, ca să nu murim fără a schița niciun gest de apărare împotriva răului care ne împresura.

Noi, în Zarcă, eram într-o izolare perfectă. Câțiva erau izolați câte unul în celulă, alții chiar lângă celule vecine nelocuite (atât în dreapta cât și în stânga). Alții, câte 4 – 6 într-o celulă, dintre care unul, cel puțin, era, în mod sigur, turnător. Pe lângă turnători mai apăruse o specie de jigodii, neoameni, anume provocatorii, care făceau și mai greu de suportat viața în celule. Din această situație nu se putea scăpa decât impunându-ți tăcerea și lipsa oricărei reacții la provocările lor.

Și cum se întâmplă în astfel de situații, materialul inflamabil era pregătit, lipsea numai scânteia. Probabil, în celular, unde secretul era mai greu de păstrat, s-a discutat asupra unor reacții de apărare din partea noastră înainte de a ne lăsa exterminați. Riscul unei acțiuni generale era mult prea mare și încă nu se angajase nimeni la această responsabilitate. Dar, când cazanul cu apă dă în clocot, vrând-nevrând trebuie să fie luate măsuri în consecință, cu responsabilitate deplină.

Cam aceasta era starea generală în închisoarea Aiud, în primăvara anului 1957, când Moșul Chioreanu, abia întors dintr-o anchetă de la M.A.I., izolat complet în Zarcă, a fost scos pentru o altă anchetă la birourile din poarta închisorii.

În timp ce Moșul Chioreanu era la anchetă, ca la o comandă, toți din celular și cei din Zarcă au aruncat de la ferestre tablele de scândură, s-a făcut un zgomot ca de o explozie prelungită, apoi toți deținuții au apărut la ferestre, strigând din toate puterile care le mai rămăseseră:

- Ne omoară, ne omoară, ne omoară!

Timp de câteva minute, strigătele păreau un cor puternic, încât s-a auzit în oraș, până departe de închisoare. Populația orașului a alergat buzna spre închisoare, ca să afle ce se petrece acolo, unde unii deținuți disperați mai continuau să strige: „*Ne omoară, ne omoară!*”.

A urmat alarma pentru personalul militar din închisoare. Au venit și trupe ale armatei din oraș, care au început să se alăture focurilor de armă care începuseră a fi executate de gardienii din paza închisorii. Noi, din Zarcă, nu puteam ști ce se întâmplă în afara închisorii, pentru că aveam ferestrele spre curte, dar cei din celulele care aveau ferestre prin care acum puteau privi în afara zidurilor închisorii, ne-au spus că poliția i-a împrăștiat cu greu pe locuitorii Aiudului, care au auzit strigătul nostru de disperare, „*Ne omoară, ne omoară!*”. Voiau să afle dacă, într-adevăr, în închisoare se petrec astfel de crime.

După ce s-au liniștit strigătele disperate și focurile de armă, gardienii au invadat coridoarele, controlând fiecare celulă, amenințându-i pe deținuți și înjurându-i. Acum, gardienii intraseră în panică, umblau înfuriați din celulă în celulă, căutând în zadar provocatorii, instigatorii la grevă în închisoare, care odată identificați, în furia aceea oarbă, ar fi putut fi executați pe loc. Gardienii, care, de regulă, în închisoare umblau fără pistoale, acum purtau pistoale, mitraliere, pentru a ne intimida și a ne preveni asupra consecințelor și măsurilor ce se vor lua împotriva noastră.

Ancheta Moșului a fost întreruptă și a fost trimis cu un gardian la celula sa din Zarcă. La intrarea în Zarcă, ofițerul ce primise sarcina să supravegheze Zarcă îl întrebă pe gardian:

- Ce-i cu asta?
- A fost în poartă la anchetă.
- Bagă-l la celulă.

Menționez că Moșul Chioreanu se întorsese de curând în Zarcă. Iată câteva spicuiuri din cartea „Morminte vii”, despre cele întâmplate atunci la Aiud.

Bucătarul Ighișan, de profesie medic, ce fusese și el închis în perioada 1941 – 1944 împreună cu „Moșul” în lagărele din Germania, când i-a adus gamela cu mâncare, l-a întrebat:

- „- Moșule, de când ești aici?
- De trei zile, i-a răspuns.”

În continuare, pe apucate, ca să nu fie surprinși de gardieni, doctorul Ighișan i-a raportat Moșului situația din celular și din Zarcă astfel: la etaj, în Zarcă sunt izolați numai legionari, printre care Radu Mironovici și George Manu. Despre domnul comandant Pătrașcu nu se știa nimic. În Celularul Mare sunt în jur de 5000 de legionari.

„Aurel Călin, doctorul Mija, doctorul Boieriu și alții mă roagă pe mine să le dea dezlegare pentru o grevă generală în tot Penitenciarul, căci mizeria a ajuns la culme și n-o mai pot suporta. Îmi era foarte greu să dau o asemenea dezlegare care ar fi putut provoca suferințe enorme pe de-o parte, iar pe de altă parte, s-ar fi putut solda cu un mare eșec, dacă nu vor intra toți în grevă. Cum eram mereu singur, nu mă puteam sfătui cu nimeni. I-am spus doctorului Ighișan să-i întrebe pe Radu Mironovici, pe Manu și pe alți câțiva, ce părere au despre grevă. (...)

În sfârșit m-am decis. În opta sau a noua zi de la sosirea mea la Aiud, când Ighișan a deschis ușa și mi-a cerut gamela, i-am spus cu voce tare:

- Te rog spune-i domnului șef că refuz mâncarea. Cu ziua de azi intru în greva foamei. Îl rog să-mi dea hârtie și creion ca să declar și în scris.

Numaidecât a venit gardianul și m-a întrebat:

- De ce nu vrei să mănânci?

- Domnule șef, i-am răspuns, eu sunt de peste cinci ani izolat. Nu mai pot suporta singurătatea și de aceea declar greva foamei, ca să fiu scos din izolare.

- Treaba ta!

Mi-a trântit ușa în nas și a încuiat-o. Seara, când mi-a cerut gamela, Ighișan mi-a șoptit că Zarca este pe jumătate în grevă. (n.n. la parter erau foști ofițeri, țărăniști și liberali).

(...)În a cincea zi de grevă, dimineța, un gardian m-a dus în față, la anchetă. Îndată după mine au intrat în cameră doi ofițeri, un colonel și un maior. Colonelul mi s-a adresat:

- Domnule Chioreanu, eu sunt colonelul - nu i-am reținut numele) - din Ministerul de Interne și sunt trimis aici ca să anchetez isprava dumitale. Abia ești venit la Aiud și te-ai și apucat să tulburi liniștea oamenilor. Pentru care motiv ai dat ordin să se intre în această grevă?

- Domnule colonel, i-am răspuns, de ce vă bateți joc de mine? De ani de zile mă țineți izolat complet de lume, de ani de zile nu mai văd oameni, afară de gardienii care mă păzesc, și acum mă acuzați că am dat ordin să se facă grevă! Cine face grevă afară de mine? Și prin cine aș putea da ordin? Prin gardian? Nu vi se pare că acuzația este nu numai nedreaptă dar și absurdă?

- De ce faci greva foamei?

- Tocmai pentru a fi scos din izolarea în care mă țineți de peste cinci ani.

- Zici că nu ai dat ordin, dar cum îți explici că până să vii dumneata n-a fost nicio mișcare aici, și cum ai venit dumneata, toți legionarii au intrat în grevă?

- Eu să explic? Cum să explic? Ce posibilități am eu de a comunica cu cineva? Eu nu știam că și alți deținuți fac greva foamei, acum aflu de la dumneavoastră.

- Domnule Chioreanu, te rog să ieși din greva foamei și să dai dispoziție celorlalți legionari să iasă, altfel va fi foarte rău, nu numai pentru dumneata dar și pentru mulți alții. Dumneata vei fi răspunzător pentru cele ce vor urma!

- Domnule colonel, în ce mă privește, eu ies din greva foamei îndată ce mă scoateți din izolare și îmi veți da posibilitatea să iau legătura cu familia mea. Sunt opt ani de când am fost arestat și de atunci nu mai știu nimic de ei, și tot de atunci nu am mai citit o carte, o revistă sau un ziar. Nu cred că mai există pe globul pământesc o țară în care condițiile deținuților să fie atât de grele. Pentru aceasta am făcut greva foamei. În ce privește cererea ca să dau ordin deținuților să iasă din grevă, dacă, precum spuneți, sunt în grevă, eu nu am cum să dau un asemenea ordin, căci sunt complet izolat. Dar, chiar dacă n-aș fi izolat, tot nu aș da niciun fel de ordin. Eu nu am calitatea de a da ordine. Din momentul când am fost arestat, eu nu mă simt legat politic de nimeni. Sunt un simplu deținut și nu răspund de faptele nimănui, după cum nimeni, în afară de mine, nu răspunde de faptele mele.

Discuțiile au fost lungi și anevoioase; colonelul când mă anunța că în pușcărie o să-mi putrezească oasele, că ei nu se lasă înduplecați de atitudinea mea, când îmi imputa că această atitudine nu face decât să aducă suferință și necazuri celorlalți deținuți.

- Ești un egoist, domnule Chioreanu, că nu te gândești decât la ambiția dumată și nu îți pasă că atâția camarazi ai dumată o să plătească cu viața această prostie. (n.n. amenințare directă cu împușcarea a instigatorilor la grevă!)

Ceasuri întregi au trecut astfel. Aproape de amiază, când colonelul slobozea un nou torent de amenințări asupra mea, auzim strigăte puternice venind de la Celularul Mare:

- Ne omoară... Ne omoară... Murim de foame!... Ne asasinează!...

Apoi niște zgomote puternice ca și când s-ar sparge ușile și ferestrele. Tot așa veneau strigăte și zgomote de la Zarcă. Colonelul și maiorul s-au ridicat în picioare, au ascultat puțin, apoi au ieșit din cameră și m-au încuiat acolo. Zgomotele și împușcăturile au mai durat cam o jumătate de oră, apoi au încetat. În tot timpul cât au durat țipetele și împușcăturile eram într-o stare sufletească teribilă. Mă gândeam că se putea să se fi tras în deținuți și că, până la urmă, rezultatul acestei greve să fie numai un morman de cadavre. Mă gândeam acum că, dacă au făcut să curgă sânge, mie nu-mi mai rămânea decât să țin greva până la moarte. O tăcere apăsătoare s-a lăsat

pe întregul penitenciar. Nu mai auzeam absolut nici un zgomot. A trecut astfel ziua și începea să se întunece. În sfârșit, s-a deschis ușa și un gardian mi-a spus să ies. M-a dus înapoi în Zarcă. Ajungând în curtea Zărcii, am văzut că în fața clădirii erau o grămadă de paturi, iar în momentul când am dat să intru, un ofițer în uniformă kaki și vreo trei subofițeri după el:

- Ce-i cu ăsta?, a întrebat ofițerul pe gardian.
- A fost la anchetă, a răspuns gardianul.
- De când?
- De azi dimineață.
- Deci nu a fost aici când s-a produs scandalul?
- Nu.
- E singur în cameră, ori cu alții?
- Singur.
- Du-l atunci la locul lui.

Am intrat în cameră, pe care am găsit-o așa cum am lăsat-o. Toate camerele în care erau deținuți nu mai aveau obloane. Mi-am dat numaidecât seama ce s-a întâmplat. Deținuții au spart ferestrele și au doborât obloanele. Ca pedeapsă, li s-au scos paturile la toți. Al meu nu l-au luat pentru că nu fusesem aici. Dimineața, când am ieșit să-mi golesc tineta, mi-am luat îndrăzneala să-l întreb pe gardian.

- Ce s-a întâmplat aici, domnule șef, cât eu am lipsit?

S-a uitat lung la mine, apoi mi-a răspuns:

- Or stricat ferestrele și or doborât obloanele și drept pedeapsă li s-or luat paturile.

Vorbea cu destulă bunăvoință. Se vede că l-a impresionat manifestația.

- Dar cu pușcăturile ce-a fost?

- Au venit pionierii de la cazarma din apropiere și au tras în aer, ca să bage frica în ei. Acum, ce faci? Mănânci?

- Nu! Continui greva până la moarte!

La vreo jumătate de oră după aceea, mi-au luat și mie patul și mi-au dat în schimb o rogojină. Mă așteptam să mă ducă din nou la anchetă, dar nu m-au dus. Gardianul m-a mai întrebat de câteva ori dacă vreau să mănânc. I-am răspuns totdeauna prin nu! Am dormit și eu o noapte pe rogojină apoi, în dimineața următoare, deci în a șaptea zi de grevă a foamei, a venit un gardian și mi-a spus:

- Ia-ți tot ce ai și vino!

M-a dus în prima curte, unde mă aștepta un camion–dubă. Am fost ultimul care m-am urcat în el. Mai erau acolo cu spatele către mine alți șase deținuți. Am putut să-i recunosc pe Radu Mironovici, George Manu, Călin Aurel și doctorul Mija. Pe ceilalți doi, chiar în față, nu i-am putut identifica. Înainte de a mă urca în camion, mi-au legat mâinile la spate cu cătușe, apoi doi gardieni m-au ridicat și m-au așezat pe platforma camionului, cu spatele către ceilalți. Patru gardieni cu pistoalele automate aveau grijă să nu facem nicio mișcare.”

Voi n-ați fost cu noi în celule

de Radu Gyr

Voi n-ați fost cu noi în celule
să știți ce e viața de bezne,
sub ghiare de fiară, cu guri nesătule,
voi nu știți ce-i omul când prinde să urle,
strivit de cătușe la glezne.

(...)

Voi nu știți în crunta-nchisoare
cum minte speranța și visul,
când usile grele se-nchid în zăvoare,
și-n teama de groaznica lui încleștare
pe sine se vinde învinsul.

(...)

Când porțile sparge-se-or toate
și morții vor prinde să urle,
când lanțuri și ziduri cădea-vor sfărmate,
voi nu știți ce-nseamnă-nvierea din moarte,
căci n-ați fost cu noi în celule.

XXI. Din nou la securitatea lui Bainer și Gruia

*Strigat-au dreptii și Domnul i-a auzit și
din toate necazurile lor i-a izbăvit!*

Psalmul 35

Aici vreau să completez cele relatate de Moșul. În camionul–dubă am fost urcați 13 deținuți, toți din Zarcă. În camera în care am fost izolați la Gherla eram patru din acest lot, pe care noi toți credeam că ne duc să neucidă ca instigatori și organizatori de grevă în închisoare. Ceilalți trei, pe care Moșul nu i-a văzut, erau:

- Nae Cojocaru, fost prizonier în lagărul Oranki din Siberia, condamnat la 10 ani pentru greva ofițerilor, organizată în acea închisoare. După executarea pedepsei de 10 ani, a fost trimis în țară, dar, de la frontieră, grănicerii l-au adus direct în închisoarea Aiud. A fost, și în continuare, la Aiud, un viteaz între viteji, nefăcând niciun compromis cu regimul comunist;

- Nicu Stănescu, coleg și bun prieten cu Nae Cojocaru, fuseseră împreună pe front, amândoi fiind distinși nu numai cu decorațiile românești, ci și cu Crucea de Fier, cea mai înaltă distincție germană;

- Nicolae Greavu (Lae), student la Teologia din Blaj, student din generația 1948, un viteaz fără nicio abatere de la crezul național–creștin. Originar din comuna Olteț, județul Făgăraș, crescuse și se formase în Frăția de Cruce a liceului „Radu Negru” din Făgăraș, fiind prieten apropiat al lui Ion Gavrilă. Lae Greavu este unul dintre cei ce au fost cel mai mult pedepsiți cu izolare și carceră în închisoarea Aiud pentru atitudinea sa dârză și neînfricată. În celulă se ruga cel mai mult dintre noi, repetând mai ales Rozarul Maicii Domnului. Era de o extremă seriozitate și severitate, mai ales cu el însuși, calități care îl făceau respectat de către toți cei care îl cunoșteau.

Revin la nea Nae Cojocaru, care și-a scris memoriile (eu le-am citit), de o valoare documentară excepțională pentru lupta anticomunistă a neamului românesc. El nu se va mai bucura de publicarea lor, căci, din cauza bolilor netratate în închisorile comuniste și cronicizate, a decedat în 1994.

Împreună cu alți 12 supraviețuitori din infernul închisorilor comuniste, printre care și subsemnatul, am pus bazele partidului „Pentru

Patrie”, al foștilor deținuți politic, al veteranilor de război, al luptătorilor din munți și al altor militanți anticomuniști. Înființarea partidului „Pentru Patrie” a avut loc în casa camaradului Nae Purcărea, din Brașov, legionar de elită, educat în Frățiile de Cruce și trecând necompromis prin experimentul Pitești.

Din cei 13 fondatori ai partidului „Pentru Patrie”, înființat în 1992, azi am rămas numai doi: Nae Purcărea și eu.

Menționez și completez relatările Moșului cu următoarele fapte. Înainte de a-l scoate pe Moșul și de a-l arunca între noi, pe platforma camionului – dubă, eu am fost încheietor de pluton. Mașina a pornit apoi spre o destinație necunoscută, dar care la acea oră nu mai avea nicio importanță. Noi eram convinși că ne vor opri undeva, și ne vor împușca, așa cum comiseră și până atunci securiștii multe crime, de care eram convinși că niciodată nu-i va întreba nimeni, nicidecum să răspundă de ele și să fie pedepsiți.

Cei doisprezece care fuseserăm înghesuiți în duba-camion, înainte de a-l urca și pe Moșul, am fost scoși în acea dimineață în curtea Zărcii, unul câte unul, unde ne așteptau doi gardieni împreună cu doi deținuți de drept comun, probabil fierari, și ne-au ferecat astfel: lanțuri la picioare, lanțuri la mâini și un alt lanț scurt, legând lanțul de la picioare de cel al mâinilor. Fierarii au bătut niturile pe nicovală la toate aceste lanțuri. Pentru noi toți era o premieră de care nu mai auziserăm până atunci, cu toate că am trecut prin multe astfel de ferecări pentru siguranța lor și intimidarea și umilirea noastră.

Nici chiar în literatura de specialitate n-am mai citit despre această metodă. Probabil că era invenția vreunui creier de securist dezumanizat, idee pentru care a fost răsplătit cu brevet și bani ca pentru orice invenție.

Camionul – dubă s-a îndreptat spre Cluj. Cât a durat călătoria, Moșul, cu pregătirea lui de avocat, și-a frământat creierul cu tot felul de consecințe ale acestei greve:

<< Mă întrebam acum, dacă ne duc la Cluj sau înapoi la Gherla (n.n. de unde „Moșul” revenise cu 10 zile în urmă la Aiud), precum și dacă odată plecați din Aiud, mai are rost greva? Pentru mine da, cât timp motivele care au cauzat-o nu vor fi înlăturate. Dar eu trebuia să mă gândesc la toți ceilalți. Toți au înțeles semnalul meu și au intrat în grevă îndată după mine. Acum, dacă nu ies din grevă și eu, mă vor urma, o mulțime dintre ei se vor îmbolnăvi grav, poate unii vor muri. Ori intenția mea n-a fost aceasta. Greva

a fost un semnal de alarmă, care, cu siguranță, a fost auzit și la securiști și în opinia publică, deci și-a atins scopul. Dacă autoritățile vor persista în menținerea unui regim de exterminare, eu nu am dreptul să grăbesc și, mai ales, să agravez acest regim. Se punea deci problema: ce atitudine să adopt în continuare? Personal, eram obișnuit cu grevele. Făcusem mai multe până acum și știam că numai primele 3 - 4 zile sunt mai chinuitoare, după aceea, corpul intra într-un fel de letargie, foamea nu te mai chinuiește, dar simți cum puterile fizice te părăsesc în fiecare zi, apoi cu fiecare oră. Mă aflam acum în această fază. Foamea nu mă mai chinuia, iar facultățile mintale erau întregi. De ele aveam acum mare nevoie, ca să gândesc atitudinea justă pe care trebuia să o adopt în continuare. Tot gândindu-mă la atâtea probleme, nici nu am știut când am ajuns în Cluj, și m-am trezit coborând serpentinele de pe dealul Feleacului. >>

În timp ce Moșul se gândea la atâtea, sunt sigur că toți ceilalți din duba – camion ne făceam fără întreruperi rugăciunile, pe care sunt convins că nu numai eu, dar și ceilalți, credeam că sunt rugăciunile noastre din urmă.

Ajunși la securitatea din Cluj, am fost descărcați unul câte unul și repartizați câte unul în celulă. Descărcarea noastră s-a făcut în fața celor doi colonei călăi ai securității din Cluj – colonelul Bainer și Gruia (alias Grümberg).

Ultimul scos din dubă am fost eu. Nu știu care dintre ei, fiindcă nu doream să le văd fizionomiile lombroziene, a exclamat plin de mirare și ură:

- Uite-l și pe doctorul Mija! Se putea să lipsească martie din post?

Mi-am închipuit că și ei sunt surprinși de ce căutam eu, și în mod sigur și Lae Greavu, doi copii față de toți părinții și bunicii care alcătuiau acest lot. Și așa s-a și întâmplat, pe Greavu și pe mine nu ne-a întreat nimeni nimic, nu aveau nevoie de păreri noastre privind regimul criminal comunist, ni le cunoșteau prea bine din anchetele prin care amândoi trecuserăm și pe la securitatea din Cluj. Nu știu cât au fost ceilalți componenți ai acestui lot anchetați aici la Cluj. Sigur nici Nae Cojocaru, nici Nicu Stănescu, cei cu care am stat la Gherla în aceeași celulă drept pedeapsă, n-au fost anchetați. Cu nea Nae Cojocaru am rămas împreună numai o jumătate de an, iar în cealaltă jumătate de an am rămas numai trei, pe Nae Cojocaru luându-l personal colonelul Goiciu (comandantul închisorii Gherla, un criminal înăscut, fost hamal în portul Galați, după unii, cumnat cu Gheorghiu – Dej). L-au zidit într-un cap de coridor, unde avea doar o mică deschizătură prin care primea mâncarea și alta prin care să evacueze

scaunul și urina. Aici a stat murdar, nebărbierit, cu lenjeria neschimbată, timp de șase luni, până la expirarea pedepsei de un an izolare, la Zarca închisorii Gherla.

Redau ancheta Moșului de la securitatea Cluj.

“După-amiază, un domn în civil m-a invitat să merg la <<tovarășul colonel>>. M-a dus într-o cameră elegantă unde, la un birou, un colonel cu ochelari m-a invitat să iau loc pe scaunul din fața lui.

- Domnule Chioreanu, începu el, eu sunt colonelul ... din M.A.I. și să fac actele de trimitere a dumneavoastră și încă a câtorva conducători în judecata Tribunalului Militar, pentru rebeliune în închisoare. Ce aveți de spus?

- Domnule colonel, eu mă bucur din toată inima că, în sfârșit, am să ajung în fața unei instanțe de judecată, unde să pot spune și să arăt condițiile inumane în care sunt deținut de ani de zile, precum și torturile și atentatele la care am fost supus. Sunt convins că forurile superioare, cele politice, cele judiciare, nu cunosc aceste condiții, și acum voi avea prilejul să le fac cunoscute. Chiar dacă s-ar întâmpla să mai adaug câțiva ani la cei 20 la care sunt condamnat, va fi totuși un câștig, nu numai pentru mine, dar și pentru toți deținuții din toate închisorile.

- Pentru cei cărora le-ați dat ordin să intre în grevă?

- Eu nu am dat niciun ordin, domnule colonel, dar un alt colonel, acum câteva zile în Aiud, aducându-mi aceeași acuză, mi-a spus că tot Penitenciarul Aiud este în grevă. De la el am aflat, nu din altă parte. Eu, repet, nu am dat niciun ordin și nici nu puteam da, chiar dacă aș fi vrut, căci de ani de zile sunt ținut izolat și nu am văzut decât gardieni în uniformă. Cum aș fi putut, și prin cine, să dau ordin? Mai mult, de când am intrat în închisoare, am renunțat la orice activitate politică, deci din acest punct de vedere nici nu mai am cui să dau ordine, nemaisimțindu-mă legat de cineva.

- Bine, acestea le veți lămuri în fața Tribunalului. Acum mie să-mi dați o declarație scrisă, în care să arătați motivele care v-au determinat să faceți greva foamei și dacă ați dat sau nu ordin și altora să facă același lucru. Bine?

- Bine, domnule colonel, sunt gata să dau o astfel de declarație.

- Acum, domnule Chioreanu, din moment ce v-ați atins scopul de a face cunoscute doleanțele dumneavoastră, nu credeți că greva nu mai are niciun rost mai departe? Sunteți și așa destul de slăbit. Eu vă sfătuiesc să

mâncăți, să prindeți un pic de putere pentru ancheta și judecata care oricum urmează.

- Bine, domnule colonel, în aceste condiții renunț la greva foamei.

- Îmi dați o declarație scrisă?

- Da.

Mi-a dat hârtie și cerneală și am făcut o declarație scurtă, în care am arătat că, în vederea procesului care ni se pregătește, renunț la greva foamei.

- Bine, mi-a spus foarte vesel și binevoitor colonelul. Acum, domnule Chioreanu, sunteți foarte slăbit și nu e bine să mâncați o mâncare substanțială. Vă dau un cozonac ușor, cu un ceai vitaminizat, și de mâine dimineată veți primi o mâncare mai substanțială, apoi după ce vă refaceți puțin, începem ancheta. Acum mergeți să mâncați. >>

A urmat pentru Moșul o noapte de nesomn, întrebându-se dacă a făcut bine sau nu, renunțând la grevă.

<< În trei zile am terminat de așternut pe hârtie tot ce doream să se știe. La urmă colonelul mi-a spus:

- Domnule Chioreanu, eu am terminat cu dumneavoastră. Așteptați liniștit. Voi înainta dosarul acolo unde trebuie. Pot să vă comunic că lucrurile s-au liniștit și la Aiud, toți au ieșit din grevă.

- Dar cei care au fost aduși aici odată cu mine?

- A, ei au ieșit îndată ce le-am spus că ați ieșit dumneavoastră. Și au fost tratați tot așa ca și dumneavoastră.

Pe colonel nu l-am mai văzut niciodată. La vreo zece zile de la venirea la Cluj, un gardian, de această dată în uniformă, îmi spune:

- Ia-ți lucrurile și hai!

M-am urcat într-un jeep, între doi gardieni, și am pornit.>>

XXII. La Zarca din Gherla

Dintru adâncuri am strigat către tine:

Doamne! Doamne, auzi glasul meu!

Psalmul 129

Noi, ceilalți doisprezece, care l-am însoțit pe Moșul la Cluj, am renunțat la greva foamei pe care am ținut-o timp de șapte zile. Când ne-a anunțat personal colonelul Bainer că „șeful nostru” a renunțat la grevă, i-am spus că nu din cauză că a renunțat șeful nostru renunțăm la grevă, că așa cum n-am primit ordin de la el să intrăm în grevă, tot așa nici acum nu ieșim din grevă fiindcă a ieșit el, ci noi considerăm că protestul nostru prin grevă nu-și mai are rost o dată ce am fost scoși din condițiile inumane din Aiud, împotriva cărora am protestat prin grevă.

Peste două zile, tot izolați și strict supravegheați de patru gardieni, cu aceeași dubă – camion am fost duși și internați la Zarca închisorii din Gherla. Eram pedepsiți cu regim sever în continuare, pe o perioadă de un an, după care ne-am întors iar la locul nostru în Zarca Aiudului.

Am ocupat la Zarca din Gherla o celulă la parter, la fel ca și cea din Zarca Aiudului. Eram într-o formație foarte bună, patru într-o celulă, respectiv nea Nae Cojocaru, Nicu Stănescu, Lae Greavu și eu.

Am amintit că, după șase luni, pe Nae Cojocaru l-a luat colonelul Goiciu dintre noi și l-a zidit de viu într-un capăt de coridor, dar a supraviețuit.

Făcând un bilanț la sfârșitul anului de pedeapsă, aici, la Gherla, am constatat că noi, cei trei care mai rămăseserăm în celule după ce-l luaseră pe nea Nae Cojocaru dintre noi, făcuserăm mai multă izolare și carceră decât timpul petrecut în celulă, și că toți patru ne-am întors din Gherla la Aiud, bolnavi de tuberculoză.

Îmi amintesc cum în timpul când executam o izolare în celulele din pivnița Zărcii, am fost scos grăbit și introdus în țarcul de plimbare, de care noi nu avuseserăm parte un an întreg, nicidecum când executam o pedeapsă de izolare. Avea loc tocmai atunci, la închisoarea Gherla, vizita procurorului general al RPR (probabil Răpeanu). Știind temnicerii că procurorul va vizita și celulele de izolare din subsolul clădirii, m-au scos pe mine de la subsol, și m-au băgat să mă plimb în țarcul de la curtea Zărcii. De acolo am reușit să observ, prin crăpătura dintre scânduri, trecerea acestei delegații compusă din

4–5 civili, însoțiți de politrucii penitenciarului. La ieșirea lor de la subsol în curte, am strigat că vreau să raportez și eu ceva acestei delegații. S-au oprit toți în fața ușii de la intrarea în țarc și m-au întrebat ce am de raportat. Eu le-am explicat că sunt ținut pedepsit în acele celule insalubre de la subsol, pe care ei le-au vizitat și că tocmai pentru acest fapt am fost scos, deși fără drept de plimbare, ca să nu mă găsească ei în acele celule. Și iată ce mi-a răspuns procurorul general al R.P.R.:

- Nu-i nimic dacă mori, un legionar mai puțin pentru regim, iar americanii și camarazii tăi din țările capitaliste vor veni și-ți vor ridica o statuie aici.

Mi-au întors spatele și au plecat, iar pe mine m-a scos un gardian și m-a băgat din nou în aceeași celulă de izolare, la subsol.

Peste câțiva ani, în ianuarie 1964, la ultima izolare pe care am făcut-o la Aiud, în perioada de reeducare, cu intenția lor vădită de a mă asasina (în cartea mea am descris această întâmplare), politrucul colonel Iacob mi-a declamat exact același slogan ca și procurorul general.

Regăsindu-ne cei patru camarazi și buni prieteni care ne cunoșteam din Zarca Aiudului, am fost toți foarte bucuroși și mulțumiți că ne vom duce împreună calvarul acestor suferințe. Toți credeam din toată ființa noastră în ajutorul Bunului Dumnezeu și eram convinși că și de data aceasta vom reuși să supraviețuim condițiilor atât de bestiale pe care ni le aplicau. Aveam zilnic timpul împărțit pentru meditații și rugăciune individuală, rugăciune în comun, texte din Biblie, literatura și poezia detenției etc.

Nea Nae Cojocaru ne-a povestit despre cei zece ani petrecuți în Siberia, Nicu Stănescu – întâmplări de pe front. Era căsătorit, soția sa era medic la Brănești, nu departe de București, unde aveau casă proprie cu curte și grădină, gospodărie în toată legea. Avea un băiețel de 10 ani, pe care îl adora. Nea Nae Cojocaru nu avusese timp să se căsătorească. Fusese avocat în Hârșova, dar provenea dintr-o familie de făgărășeni colonizați în Dobrogea, după primul război mondial.

Rugăciunea Rozariului o făceam zilnic numai noi, cei doi studenți - Greavu și eu.

Am suportat foarte ușor tot regimul de teroare, înfometare și izolare ce ni se aplica pentru exterminarea noastră, fiindcă Dumnezeu era cu noi în tot timpul.

Poezia lui Radu Gyr – „Iisus în celulă” – parcă ni se potrivea și nouă; era nelipsită din repertoriul nostru de poezii în programul zilnic. Prietenii adevărați suportă mai ușor suferința în comun.

Am extins acest capitol al grevei din Aiud, deoarece în precedenta mea carte l-am amintit doar. Am fost convins că alții au putut să-l prezinte și mai bine. Spre exemplu, Moșul, care îi acordă în cartea sa, „Morminte vii”, un număr de 16 pagini.

După ce am ajuns în Zarca din Gherla, noi, cei 13 luați din Zarca Aiudului, au mai fost aduși, disciplinar, încă 100 de legionari din Celularul Mare. Era probabil un lot format din cei din celular, cărora trebuia să le intensifice metodele de exterminare, pentru a nu mai ajunge niciodată în libertate.

Vreau să redau pe scurt cât a pățimit Moșul în acel an la Gherla.

Despre nea Nae Cojocarul am relatat în ce condiții a trăit în ultimele șase luni înainte de a ne întoarce la Aiud. Acum, când recitesc cele scrise de Moșul, despre câte a pățimit la Gherla, cu greu mă pot abține ca să nu-mi dea lacrimile. Nimeni n-a fost mai torturat, mai umilit și mai distrus decât dânsul în această perioadă la Gherla.

Moșul descrie astfel primul contact cu Zarca din Gherla:

<< Totul era pregătit în celulă pentru primirea mea.

Dintre cele patru paturi, un singur pat, cel din interior, era prevăzut cu saltea, cearceaf și pernă, celelalte erau numai fiare goale. M-am trântit pe spate în pat și am început să mă gândesc la noua mea situație. N-am apucat însă să mă adâncesc prea mult în gânduri, că am auzit o bătaie în perete. Am răspuns în alfabetul Morse de închisoare, iar vecinul m-a întrebat cine sunt. I-am spus numele: Moșul. „Da? Sigur?”. „Da”. „Veniți la țeava de la calorifer”. M-am ridicat și m-am dus la cele două paturi din fund care acopereau aproape în întregime fereastra și caloriferul. M-am lungit pe patul de jos care lega caloriferul meu de cel al camerei vecine.

- Moșule, mă auzi?

- Te aud foarte bine, cine ești?

- Sunt doctorul Mija și mă bucur că vă știu aici, scăpat din Cluj.>>

I-am spus pe scurt cum au renunțat la greva foamei toți cei doisprezece veniți odată cu dânsul la Cluj, cum ne-au amenințat că ne vor face proces pentru încercare de rebeliune în închisoare, cum toți eram îngrijorați de soarta dânsului, dar în același timp convinși că, așa ca în altă asemenea situație, se va apăra pe viață și pe moarte, știind bine că în felul

acesta ne apără și pe noi. I-am spus că bădia Radu Mironovici este în prima cameră de la intrare cu încă cinci legionari, că George Manu se află deasupra camerei dânsului, că Aurel Călin este și el undeva pe la etaj, că, după noi, au mai fost aduși de la Aiud la Gherla în jur de 100 de legionari, vreo 20 de național – țărăniști, 5–6 liberali și 4–5 de altă formație.

Cât privește regimul de la Gherla, i-am spus că este mult mai bun ca la Aiud, două plimbări pe zi câte o jumătate de oră și medicamente pentru cei bolnavi (așa a fost la început!).

I-am relatat ce știam despre cele petrecute la Aiud, iar în încheiere i-am spus că, oricum, noi credem că un efect bun tot a avut greva. Și Moșul a adăugat:

- Da, am auzit și eu, mai mult decât atât nu se poate obține, bine că s-a terminat cu atât.

Dar Moșul a avut la Gherla un tratament de exterminare rapidă. Iată ce ne spune:

<< Personal însă nu m-am ales cu niciun câștig. Am rămas tot izolat și, față de hrana pe care spuneau vecinii mei că o primesc, hrana mea era mult mai slabă.

(...) Apoi a venit toamna și a început să fie frig. Vecinii mei îmi spuneau că primesc căldură prea multă, pe când caloriferul meu era rece. (n.n. dovadă sigură că se urmărea asasinarea lentă prin foame și frig a Moșului).

Am cerut de mai multe ori gardienilor să-mi repare caloriferul. Fiind izolat, nu mă bucuram nici de plimbare ca toți ceilalți. >>

Printr-o complicitate cu maistrul pe care gardianul l-a adus ca să repare caloriferul, Moșul l-a convins să-i repare caloriferul de-a binelea și să nu mai sufere de frig.

<< Într-o zi de duminică, după ce mi-a dat ceaiul, gardianul deschide ușa și-mi spune:

- Ia-ți gamela și vino cu mine.

Trecem prin fundul curții, se oprește la o ușă de fier, o deschide, și mă împinge înăuntru, încuind repede. O putoare teribilă m-a lovit drept în cap... Era o hrubă de cărămidă netencuită, 3 metri pe 2, cu un plafon jos, să-l atingi cu mâna... Aceasta era, se pare, modul în care maiorului Goiciu îi plăcea să-și tortureze deținuții.

La amiază au venit doi gardieni ca să-mi aducă mâncarea. Dacă ar fi fost numai unul, aș fi încercat să sar afară. Timp de șase zile intra câte un

gardian și-mi lăsa gamela cu mâncare pe masă... Începând cu ziua a treia, nu mă mai puteam ridica din cauza durerilor de șale, căci aburii pătrunseseră peste tot, ca și în hainele care acum miroseau nu numai a fecale, dar și a putreziciune. De fiecare dată când deschideau ușa să-mi aducă de mâncare, strigam: „Să vină medicul!”.

În sfârșit, când n-am mai putut vorbi decât în șoaptă, în ziua a șaptea, zi de vineri, a venit medicul... A făcut un pas, n-a putu intra de putoare și mi-a spus:

- Sunt doctorul, de ce m-ați chemat?

Am făcut un efort și cu voce foarte scăzută i-am spus:

- Doamnă doctor, ca om și ca medic, puteți admite ca un deținut să fie ținut aici în aceste condiții? Sunt bolnav și nu mă mai pot scula din pat. Fac apel la conștiința dumneavoastră de om și de medic, să mă ajutați ca înainte de moarte să pot respira aer curat.

- Cum te cheamă, domnule?

- Nistor Chioreanu. Vă rog să țineți minte numele meu și când va veni vremea, să spuneți condițiile în care am murit.

- Am să fac tot ce este omeneste posibil. Și a plecat.

Nu aveam nicio încredere că va putea face ceva. Auzisem despre maiorul Goiciu atâtea ticăloșii și acte de cruzime, încât nu-mi puteam face nicio iluzie. Și totuși minunea s-a întâmplat: după masă, a venit gardianul și mi-a spus să ies afară. Am încercat, dar mi-a fost cu neputință să mă ridic din pat. A venit el și m-a ridicat, dar în loc să mă ducă la camera mea, am ajuns la ușa vechiului castel, m-a coborât pe scări și am ajuns la subsol, într-o cameră de izolare. M-a culcat pe patul de jos, m-a acoperit tot cu pătura, apoi s-a grăbit să plece; bănuiesc fiindcă puteam îngrozitor. Fiindcă timp de șase zile nu adormisem decât pe apucate, am căzut într-un somn profund. M-am trezit cu niște dureri teribile de șale și-mi era îngrozitor de frig. Când a venit gardianul cu mâncarea, i-am spus că nu voi mânca până ce nu mă vor pune în condiții omeneste de detenție.

A doua zi a venit medicul și i-am spus și lui același lucru. Mi-a spus că, dacă mănânc, îmi va da medicamente și o hrană de refacere. Am stat și aici o săptămână.

În a șasea zi au venit doi gardieni, m-au ridicat pe sus și m-au dus în fundul curții la baie, m-au dezbrăcat la piele, m-au îmbăiat și mi-au dat haine curate, după care m-au dus în camera mea, unde era cald și aerul curat.

- Mănânci acum?, m-a întrebat gardianul de servicii.
 - Nu mănânc până nu mă scoateți din izolare. A venit iar doctorul cu un sanitar și cu un gardian.
 - Domnule Chioreanu, dacă refuzi mâncarea te vom hrăni cu forța...”
- Și Moșul descrie cum au încercat să-l hrănească cu forța, dar nu au

reușit:

„Nu intenționez să mor, să merg până la ultima limită a puterilor. După două zile doctorul a venit iar. Acum nu mai puteam vorbi... Eram în a optsprezecea zi de nemâncare. Doctorul m-a examinat, apoi mi-a spus:

- Domnule Chioreanu, astăzi încă vă mai pot salva, dar mâine nu mai garantez de viața dumneavoastră. Corpul vă miroase deja a cadavru. Dacă acum ieșiți din greva foamei, mă fac luntre și punte și vă salvez. Vă mai promit că voi încerca, după ce vă refaceți, să vă ajut să ieșiți din izolare. Primiți? Am făcut din cap în semn afirmativ. Peste câteva minute doctorul s-a întors și cu mâna lui mi-a dat puțin câte puțin, o ulcică destul de mare de lichid dulce, cu trei feluri de vitamine și întăritoare. Apoi mi-a spus:

- Acum dormiți și când vă sculați vă dau altceva.

Trei zile în șir am mâncat sub supravegherea medicului. În a opta zi la amiază în loc de mâncare de regim, gardianul mi-a adus o gamelă cu fasole. I-am spus că eu am regim, nu fasole. El mi-a spus: „Asta mi-a dat, asta vă dau”, și a plecat.

Mi-am dat seama că dacă mănânc ciorba aceea de fasole, stomacul meu se face praf. Nu m-am atins de ea și m-am hotărât să intru din nou în greva foamei.

I-am comunicat prin perete doctorului Mija situația și hotărârea mea.

„Pentru nimic în lume să nu faceți treaba asta, Moșule, mi-a spus. Fasolea este o hrană perfectă, dar să nu o mâncați, s-o sugeți boabă cu boabă. Până deseară să o terminați și aveți puțină răbdare că într-o zi două găsim noi mijlocul să vă dăm vitamine.” A doua zi tot Dr. Mija mă cheamă la bara de fier de la calorifer.

- Moșule!

- Da.

- Fii atent, am lărgit gaura din perete pe lângă țevă și îți împingem niște polivitamine învelite într-o cârpă. Ia câte una după fiecare mâncare.

Îndată am auzit mișcarea pe care o făcea pachetelul cu vitamine de-a lungul țevii de calorifer, și nu după mult timp a apărut. L-am luat în primire.

Era un gest așa de măreț, o jertfă atât de frumoasă, încât, de emoție, mi-au dat lacrimile și nu găseam cuvinte potrivite pentru o așa faptă.

- Mija...

- Da, Moșule.

- Mă nebunilor, voi sunteți niște îngeri mă! Sunt așa de emoționat că nu știu ce să vă spun. Vă sărut pe toți cu lacrimi în ochi, dar vă rog să nu mai faceți vreo imprudență, că de vă prinde, va omoară Goiciu.

- Să n-ai teamă, Moșule. La ușa de la intrare în coridor este în permanență un om de pază și cum intră cineva, în câteva clipe se și dă alarma. Numai dumneavoastră să găsiți un ascunziș bun pentru medicamente.

[...]

După încă două săptămâni am început să mă ridic din pat și să fac plimbări prin cameră. Am observat gaura din perete unde fusese băgat hornul sobei de încălzit. M-am apropiat mai bine și auzeam cum voci de deasupra mea vorbeau cu cei de deasupra lor. Știam că deasupra mea era și doctorul Boeriu. Am cerut vecinilor mie să-mi facă de pază, am venit iar la horn. Am vorbit tare:

- Alo, aici Moșul, care vorbiți acolo?

- Aici doctorul Ighișan, Moșule de unde vorbiți?

- Din camera mea și vă aud foarte bine.

- Dar vine hornul până la dumneata?

- Da!

- Extraordinar. Ce proști am fost. Nu știam asta și tocmai am confecționat o sfoară, și-ți lăsăm medicamente până în dreptul geamului. Și ne tot gândeam cum să facem. Stai puțin, Moșule!

N-au trecut nici cinci minute și în horn a apărut un săculeț lăsat cu o sfoară. L-am dezlegat, l-am golit în gamela mea, l-a legat din nou la sfoară, și i-am spus: „Trage”.

Sfoara s-a ridicat numaidecât, apoi am auzit vocea lui Boeriu:

- Moșule, alifia este pentru durerile dumatiale reumatice, iar bucățelele de slănină sunt strânse de noi din mâncare, anume pentru dumneata. Mănâncă 2 – 3 odată cu ciorba. Și de acum înainte ești în subsidența noastră.

[...]

Într-o zi aproape de Paște, vecinii dau semnalul de alarmă. M-am așezat în pat, aud că se deschide lacătul, se deschide ușa și intră maiorul

Goiciu însoțit de doi locotenenți majori și un locotenent. M-am ridicat în picioare fără să spun nimic.

- Cum îi?, m-a întrebat maiorul Goiciu

- Cum vedeți, am răspuns.

- Eh, n-ai murit, tu-i mama mă-sii!

- Nu, am răspuns, dar nu din mila dumneavoastră.

- Da' din a cui?

- Din mila lui Dumnezeu.

- 'Tu-ți Dumnezeuul Dumnezeului tău!

Și s-a întors să plece. Când să iasă pe ușă a dat cu ochii de gaura hornului. S-a oprit.

- Ia uitați-vă dobitocilor pe unde vine Dumnezeu lui. Ia astupați numaidecât hornul.

Și în aceeași zi l-au astupat. >>

După un an de regim de pedeapsă la Zarca din Gherla, ne-am întors iarăși la Zarca din Aiud. Planurile securiștilor de a ne asasina pe toți și, în mod sigur, pe Moșu, nu le-au reușit. Și nu le-au reușit căci cu noi este, a fost și va fi Dumnezeu.

Și noi în celula noastră ne-am rugat zilnic împreună, căci rugăciunea în comun e mai puternică, pentru sănătatea tuturor celor ce erau în suferință și în mod deosebit pentru salvarea lui Moșu – pentru că eram siguri că s-a făcut un plan de a-l asasina.

Împreună cu studentul teolog Greavu făceam rugăciunea Rozariului – cu aceeași intenție. Și nu ne-am pierdut nici noi, nici Moșul. Aveam speranța că Dumnezeu nu ne va lăsa pe mâna îndiavoliților – și ne va ajuta și de această dată să supraviețuim, deși forțele noastre erau tot mai diminuate din încercările tot mai grele.

XXIII. Ultima încercare de a mă asasina

*Ia aminte la rugăciunea mea, că m-am smerit foarte.
Izbăvește-mă de cei ce mă prigonesc, că s-au întărit
mai mult decât mine. Scoate din temniță sufletul meu,
ca să laud numele Tău, Doamne. Pe mine mă
așteaptă drepții, până ce-mi vei răsplăti mie.
Psalmul 141*

După expirarea pedepsei de un an de izolare la Zarca închisorii din Gherla, ne-am întors toți cei 13 deținuți (aleși din Zarca Aiudului spre a fi condamnați pentru instigare și organizare de rebeliune în închisoare) în Zarcă, la Aiud. Nu murise niciunul dintre noi în timpul cât am stat în regim sever de izolare în Zarca din Gherla, dar, așa cum toți patru câți fuseserăm în aceeași celulă ne-am îmbolnăvit de tuberculoză, așa putea afirma fără să greșesc că și dintre cei 100 de deținuți luați din celularul din Aiud și trimiși în același regim de exterminare ca și noi, majoritatea au plecat din Gherla după un an de izolare, bolnavi de tuberculoză.

Nu știu câtă izolare și carceră au făcut și ei, dar noi cei patru din aceeași celulă, făcând un calcul, am constatat că am petrecut mai mult de jumătate din timpul de un an, cât am rămas la Gherla, cu pedepse date de politrucii fără ca noi să fi călcat regulamentul închisorii, în celulele de pedeapsă de la subsolul Zarcăi și în carcere. Dintre noi toți, cei asupra cărora s-au exercitat cel mai mult torturi pentru a fi asasinați au fost Moșul și nea Nae Cojocar. Ambii însă au scăpat cu viață, ca prin minune. Suntem convinși că numai Dumnezeu i-a salvat, ca și pe noi, ceilalți, considerați instigatorii și organizatorii grevei din penitenciarul Aiud. Ceea ce regimul comunist nu admite și nu iartă niciodată.

Ultima lovitură criminală pentru exterminarea celor ce încă mai supraviețuiam, dintre cei care după calculele lor nu mai trebuia să ieșim vii pe poarta închisorii Aiud, a fost reeducarea. Putem spune, fără a greși, că torturile aplicate de securiștii comuniști în scopul exterminării deținuților politic, încet dar sigur, au depășit cu mult pe cele aplicate legionarilor în timpul dictaturii regelui tiran, imoral și criminal Carol al II-lea și pe cele ale generalului Antonescu. Unii securiști au fost angajați în „întrecerea socialistă”. Inovațiile în torturi, bestialități, umilințe, chinuri inimaginabile erau repede însușite și aplicate „cu mult zel și ură proletară” de către aceste

fiare „cu chip de om”. Torturile și bestialitățile securiștilor au depășit orice limită imaginabilă. Cei ce au aplicat aceste metode de exterminare nu s-au deosebit prea mult prin grade militare, etnie sau școlarizare. Aproximativ pe aceleași coordonate se înscriu și turnătorii, delatorii, această subspecie umană care a provocat uriașe suferințe deținuților politic, atât în securități și în închisori, cât și după eliberarea noastră.

Securiștii comuniști erau capabili să producă orice crimă, dacă superiorii le-ar fi dat asemenea ordin. De altfel se știe azi, din declarațiile foștilor securiști, că aceasta era prima condiție pentru a deveni angajat al poliției politice. Și cum deținutul politic era proscris (scos în afara legii), condamnarea lui din oficiu la exterminare venea automat. Astfel securiștii își permiteau să comită orice crimă fără teama de a fi trași la răspundere vreodată de instanțele judecătorești. Cinismul și bestialitatea cu care au săvârșit securiștii atâtea crime contra umanității, nemaiîntâlnite până atunci într-o țară pretins civilizată, se pot înscrie la loc de frunte în „Cartea recordurilor” (Pitești, Aiud, Gherla, Canal etc).

Rezistența și supraviețuirea unora dintre deținuții politic este greu de explicat pe cale rațională. Perioada 1957–1962 este totuși pentru cei rămași în Zarcă, deși slăbiți de puteri, înfometăți, torturați și umiliți peste măsură, o perioadă în care am reușit să ne cunoaștem mai bine pe noi înșine, pe semenii noștri, dar mai important decât atât, să-l cunoaștem pe Dumnezeu. A fost o perioadă de intensă trăire creștină, de trăire în duh și în adevăr. În celulele în care am avut norocul să fie printre noi un preot adevărat am simțit și noi cum suntem păziți de îngerul nostru, care ne-a ajutat să trăim în armonie, frățietate, creștinește. Numai astfel se explică rezistența pe care am avut-o de a nu cădea în ispita diavolului, atunci, după 1962, când s-a instituit reeducarea și în închisoarea Aiud.

Politrucii securiști controlau, prin turnătorii pe care îi plasau în celulele noastre, starea de spirit, rezistența noastră, pe care cei ce nu cred în Dumnezeu nu o înțeleg și nu o pot admite.

Pentru partidul comunist și câinii săi de pază, securiștii, rămăsese doar o redută de cucerit: legionarii din închisoarea Aiud. Și doreau, conform statutului lor, proletarizarea prin desființarea neamului, intrând totul în marea cușcă sovietică, să distrugă definitiv această redută, atât biologic, cât mai ales spiritual. Și făcând, la eliberarea noastră din 1964, un bilanț în acest sens, putem spune că, chiar dacă din punct de vedere biologic au reușit în bună parte, totuși, spiritual au trebuit să-și recunoască eșecul. Cu toate că

și-au mobilizat la Aiud, în această perioadă, toate forțele în experimentarea planurilor lor criminale pe care le-au aplicat cu succes la Pitești. Deși suntem siguri că au fost călăuziți și de tovarășii lor de drum pe calea înrobirii statului nostru, prin dispariția oricărei forme de rezistență, cu excepția grupelor de luptători din rezistența armată din întreg lanțul carpatic, distrugerea elitei neamului și inocularea fricii în sufletele românilor (cuvânt care nici nu se mai folosea de nimeni înainte de evenimentele din decembrie 1989), totuși le stătea încă în față forța spiritului din penitenciarul Aiud, pe care nicidecum nu o puteau învinge. Presați probabil și din exterior (acceptarea în Organizația Națiunilor Unite) au hotărât ca cei ce vor supraviețui diabolicelor măsuri de reeducare să ajungă în așa hal, încât după eliberare (cei ce nu vor accepta reeducarea) să rămână în libertate complet epuizați, iar alții înrolați în slujba lor.

Era clar că ținta reeducării de la Aiud a fost proiectată în hrubele ocultei ce urmărea desființarea neamului românesc, iar metodele și măsurile experimentate în URSS erau deja aplicate cu succes în țara noastră.

Lovitura fatală, terminală, folosită de călăul colonel de securitate Gheorghe Crăciun, directorul penitenciarului Aiud în perioada reeducării, era izolarea cu regim special de asasinare prin exterminare, într-o fostă capelă creștină a penitenciarului. Nu trebuie uitați nici colaboratorii angajați în acțiunea de reeducare a colonelului Crăciun: colonelul politic Iacob, primul adjunct al lui Crăciun, colonelul Ivan, plutonierul Dumitrescu și ceilalți ofițeri și politici, ajutați de subofițeri securiști, paznicii de închisori, selectați și verificați ca fiind cei mai devotați conducătorilor regimului comunisto-securist.

Menționez că acest colonel de securitate Gheorghe Crăciun era chestorul Poliției Cluj pe timpul grevei studentești de la Cluj din 1946. Este bine cunoscut faptul că polițiștii de atunci au flancat și condus spre Căminul studentesc Avram Iancu hoardele comunisto-maghiare de la fabrica Dermata și atelierile CFR Cluj, ca să dea o lecție de pomină „reacțiunii” reprezentată atunci în Cluj de studenții români din acest cămin. Prinzând de veste, studenții români au reușit să se baricadeze la etajul I al căminului, evitând astfel în mod sigur o baie de sânge. Tot colonelul Crăciun, ajuns apoi șeful Securității din Sibiu, este executantul condamnărilor la moarte ale luptătorilor anticomuniști din Munții Apuseni, conduși de maiorul Dabija, centru din care au făcut parte și mulți colegi de la Universitatea clujeană.

Din aceste grupuri de rezistență armată anticomunistă am făcut și eu parte, înainte de a pleca, în ianuarie 1949, la București.

După rezistența opusă la reeducare de către majoritatea deținuților izolați în Zarcă, a urmat în perioada reeducării o altă formă de izolare și mai diabolică. În jumătate dintre cele 60 de celule din Zarcă am fost izolați doar câte un singur deținut politic într-o celulă, sau cel mult doi, dacă unul nu se mai putea ridica de pe rogojina așternută direct pe podea. Concomitent, în celulele rămase cu mai mulți deținuți, politrucii au avut grijă să-și plaseze turnătorii, așa-ziii reeducați, care le-au amărat și mai mult zilele nereeducaților, provocându-i la tot felul de discuții despre reeducare, șicane și umilințe. Instinctul de apărare al celor nereeducați i-a obligat să-și ia drept scut autoizolarea, nescoțând niciun cuvânt, abținându-se de la orice fel de discuții cu acei indivizi lipsiți de scrupule.

Se terminase cu reeducările la Pitești, Gherla, Canal și la celelalte închisori. Rămăsese doar Aiudul. Știau securiștii prea bine că aici, la Aiud, este tot ce a mai rămas în viață dintre adversarii politici, capabili oricând de a protesta și a mărturisi adevărul despre genocidul îndreptat și executat asupra neamului românesc, a cărui responsabilitate o poartă în întregime partidul comunist din România și securitatea. Toți experții securității, o întreagă armată de consilieri ai PCR, erau acum întruniți la Aiud și angajați să-i extermine fizic și psihic pe legionari, ultimul obstacol în calea animalizării neamului nostru. Și au început cu reeducarea și cu izolarea.

Pedepsirea deținuților cu un regim de izolare în celulele morții dintr-o fostă capelă creștină, pe o durată limitată între 7 și 21 de zile, se făcea în baza unui raport al gardianului de serviciu din Zarcă, de regulă impus de către ofițerul politic. Nu conta dacă era sau nu vreun motiv de încălcare a regulamentului închisorii de către respectivul deținut politic pedepsit. Totul se petrecea în afara celor mai elementare norme de legalitate și responsabilitate. Puteai fi pedepsit cu regim de izolare, în cadrul planului de asasinare pe care ni-l aplicau, și pentru simplul fapt că paznicul milițian afirma că te-a surprins uitându-te dușmănos și amenințător la el în timp ce te însoțea ca să golești tineta la WC.

După cum am mai amintit, în închisoarea Aiud, în corpul de clădire dintre Zarcă și celular era o clădire numită „secție” unde au fost construite trei capele creștine (ortodoxă, catolică și reformată), toate având forma unei mici biserici, datând de pe vremea întemeietorului acestui blestemat locaș, împărăteasa Maria-Tereza. Regimul comunist a transformat una din aceste

capele în celule de izolare, prin compartimentarea unor pereți de beton înalți de 6-8 metri, atât cât fusese înălțimea capelei. Câteva din aceste celule, care corespundeau altarului, aveau și aerisire spre exterior, prin micile ferestre ale altarului, care acum erau acoperite cu scânduri bătute în cuie, dar în așa fel ca să poată intra aerul rece din timpul iernii. Nu aveau nicio sursă de încălzire, iar gardienii aruncau apă pe pavimentul de ciment, care iarna se transforma în gheață. Uneori și pe pereți sclipeau flori de gheață. Toate aceste celule erau iluminate permanent, zi și noapte, pentru ca milițianul paznic să poată observa prin vizetă orice mișcare a condamnatului. Zidurile din beton asigurau în permanență o temperatură în celulă mai scăzută decât cea din afara clădirii.

Într-o astfel de celulă te aruncau gardienii după ce te percheziționau și te lăsau numai în cămașă, indispensabili, pantaloni, vestă și o bonetă, iar în timpul iernii și mantaua de pușcăriaș.

În fiecare dimineață pedepsitul primea rația de alimente pentru ziua întregă: un polonic de apă caldă sărată, iar tot a treia zi și câte 80 grame de pâine.

Acolo m-am convins că cel mai mare dușman al omului nu este foamea sau setea, ci frigul, pentru unii insuportabil. Nici nu-mi pot închipui, nici nu pot să-mi explic cum am putut totuși rezista frigului în celula cu gheață, fără îmbrăcăminte adecvată. Iar, pentru ca suferința să fie și mai insuportabilă, gardienii discutau pe coridor împreună cu politrucii, ca să-i auzim noi, amuzându-se cu întrebarea „Câți deținuți au mai rămas în viață?” Doamne, cum i-ai putut răbda să comită atâtea crime? Mă întreb adesea și azi cum mai pot să trăiască în mijlocul familiei lor, lângă neveste și copii, poate și nepoți, părinți, bunici sau rude, în societate, acei securiști temniciperi, niște călăi care, în întreaga lor carieră, au chinuit, au torturat, au bătut cu ură și cu sete, au asistat la zvârcolirile între viață și moarte ale victimelor lor. Ei au provocat, au colaborat și au asistat la acele tragice spectacole care nu pot fi de nimeni admise, înțelese fiind ca asemenea cu lupta pierdută a unui șoricel în fața pisicii.

Aceste celule de izolare din capela creștină au funcționat fără întreruperi în toată perioada reeducării din 1962-1964, ca o moară ce macină zi și noapte. Există o planificare a victimelor, ținută de colonelul politic Iacob, pentru pedepsirea (adică asasinarea) prin izolare în celulele morții, după cum acestea erau ocupate sau se eliberau. Au reușit să scape în perioada reeducării numai acei deținuți din Zarcă ce erau imobilizați la pat,

dar în mod excepțional se aplica această izolare și acestor bolnavi, dacă erau surprinși comunicând cu vecinii de cameră prin alfabetul morse sau prin țeava de la calorifer. Ce diferență între regimul de detenție al legionarilor, care erau închiși pentru apărarea țării și a neamului pe care dușmanii încercau să-l distrugă, față de regimul de închisoare aplicat celor câțiva fruntași comuniști, considerați singurii responsabili de genocidul neamului românesc, inclusiv pentru crimele din decembrie 1989!

Reușisem să scap cu bine și după astfel de izolări, dar am avut totuși parte de una, ultima, în care mi-am văzut moartea cu ochii! În mod sigur numai mâna nevăzută a lui Dumnezeu m-a salvat și de această dată. Am simțit cum îngerul meu păzitor m-a scos din acel infern. Iată cum.

Era pe la începutul lunii ianuarie 1964. În Zarcă rămăseserăm tot mai puțini dintre cei pe care politrucii ne considerau refractari la reeducare, irecuperabili. Pe mine mă „băgase” (deci fără voia mea) până la această dată de două ori, de fiecare dată într-o altă cameră, la secția cu reeducați. Dar, de fiecare dată, eu refuzam să scot măcar o vorbă, așa că m-au readus în celula mea, de unul singur, din Zarcă.

În câteva cuvinte, mă simt obligat pentru necunoscători ca să explic reeducarea de la Aiud din perioada 1962-1964, înainte de eliberarea deținuților politic din închisorile comuniste.

Regimul comunist și stăpânii lor din întuneric au hotărât ca acești ultimi supraviețuitori, ca prin minune, care au reușit să îndure toate metodele de asasinare la care au fost supuși, să nu iasă pe poarta închisorii în libertate (mai bine spus, dintr-o închisoare mai mică într-una mai mare), decât distruși biologic și compromiși moral, în așa fel ca niciodată, dacă totuși vor mai rămâne în viață și afară, să nu mai constituie un pericol pentru regimul comunist. Să renunțe la crezul lor național-creștin pe care să-l autocondamne și să colaboreze cu securitatea.

Spre deosebire de Pitești, acolo nu se mai foloseau bătaia și spălarea creierului, ci se foloseau izolările ca mijloc de represiune, armă ce poate aduce aceleași rezultate, fără teama de vreo responsabilitate, căci acest sistem fusese bine studiat științific și verificat înainte de a trece politrucii la aplicarea lui.

Fiecare deținut care intra în reeducare trebuia să-și facă autocritica, să-și pună cenușă pe cap, să recunoască, în public, că alesese un drum greșit în viață, că se desolidarizează de toți cei ce vor continua să rămână și să meargă pe acel drum, să-i demaște pe toți care mai persistă în crezul lor

național-creștin, să recunoască regimul comunist ca singurul regim cu dreptul de a conduce societatea noastră și întreaga lume. În final, trebuia să-și ia angajamentul că el a va colabora cu regimul comunist când va ajunge în libertate. Unii mai zeloși (adică, mai ticăloși) și-au luat chiar angajamente în scris că vor colabora cu securitatea, că vor deveni turnători!

În camerele de reeducare nu se putea sta de vorbă cu cineva decât în prezența unui reeducat. Nu este cazul aici să spun ce dureri sufletești suportam când auzeam pe unii cum înjură pe mentorii lor, dar și mai greu suportam când vedeam fețe bisericești dând mâna cu diavolul.

Sentința asupra noastră, a celor din Zarcă, nereeducabili, ne fusese deja dată: trebuia să fim exterminați cât mai repede. Ne încadraseră perfect în categoria celor nedecedați încă, dar care urmau a fi asasinați prin foame și frig.

Noi eram atunci complet dezinformați, nu ni se putea strecura în Zarcă nici cea mai mică informație de afară, de natură politică. Secretul în Zarcă era strict supravegheat și direct de către politrucii. Ca atare, nu știam pe atunci că se hotărâse pe plan internațional, și era fixat deja termenul pe care țara noastră trebuia să-l respecte, 1 august 1964, data până la care să fie eliberați toți deținuții supraviețuitori din închisorile comuniste.

Bănuiam că aveam un raport pentru izolare pe care mi-l promisese gardianul Barabas, un criminal înăscut, pentru că într-o dimineață nu am ieșit de la WC atât de repede cât ar fi dorit el. M-a acuzat că am întârziat în WC ca să scriu pe pereți mesaj pentru alt camarad din Zarcă. Bineînțeles că nici nu s-a sinchisit să intre în WC să se convingă dacă am scris sau nu, căci el știa bine că aceasta este o acuzație falsă. Adevărul îl știa el prea bine, că e ordin de la colonelul politic Iacob ca să-mi găsească nod în papură, și să mă poată astfel izola. Însă motivul real al noii izolării de acum era a doua tentativă eșuată de a mă face să accept reeducarea.

Mă pregăteam sufletește și așteptam din zi în zi să fiu dus la izolare, în capelă. De abia după vreo două săptămâni, când se eliberase una din cele mai de temut și îngrozitoare celule de izolare, m-au băgat acolo. Celula era orientată spre Nord, ghețarie curată, având o fereastră de altar bătută în scânduri, pe unde intrau frigul și umezeala ca afară, în curte. În prezența plutonierului Biro, care pe atunci era șeful acestei secții de izolare (a morții), am fost dezbrăcat de alt gardian cu gradul de sergent-major, lăsat numai în cămașă și în indispensabili și aruncat în mijlocul acelei celule. Ușa s-a închis. Era vădită intenția lor de a mă ucide, căci mai mult de câteva ore

n-aș fi putut rezista în acel ger. Rămas în mijlocul celulei, fără nicio posibilitate de reacție, știam sigur că securiștii gardieni nu pleaseră din fața ușii, ci mă pândeau pe vizetă, trebuind să raporteze ofițerilor politici situația și reacția mea. Ca o străfulgerare mi-a apărut atunci în minte ce trebuia să fac. Să mă împotrivesc cu ultimele mele puteri acestui abuz de a mă băga dezbrăcat la izolare în celula înghețată pe paviment și cu flori de gheață pe pereți. Dintr-un salt m-am repezit la ușă, bătând în ea cu pumnii cât m-au ținut puterile și strigând să vină directorul închisorii, deoarece gardienii vor să mă omoare prin congelare. Cred că erau vreo zece celule de izolare în capelă, la ora aceea toate fiind ocupate de victime ca mine. Băteam zadarnic în ușă, căci nu răspundea nimeni, deși știam bine că gardianul este acolo lângă ușa mea, dar nu vrea să răspundă.

La un moment dat, au început a bate în uși și deținuții de la celelalte celule, cerând să vină ofițerul de serviciu pentru a rezolva cazul meu.

După câteva minute ușa se deschide și gardianul mă amenință că, dacă nu termin cu bătutul în ușă, o să mă pună în lanțuri. Dar mie nu-mi mai păsa de amenințările lui, îmi era indiferent ce va urma, îmi vedeam moartea cu ochii, așa că cel puțin cu ultimele puteri să încerc să mă apăr. Am început să zbier și să bat și mai tare în ușă până când, în sfârșit, a venit ofițerul de serviciu. I-am raportat plin de revoltă acestui securist abuzul comis de plutonierul Biro, adică refuzul de a mă lăsa la izolare cu pantaloni, vestă, manta și bonetă, așa cum prevede regulamentul închisorilor. Bineînțeles că ofițerul de serviciu s-a scuzat, spunând că nu el, ci colonelul Iacob a semnat raportul de pedepsire în aceste condiții. Ca atare, numai colonelul Iacob putea rezolva această situație.

Această discuție cu ofițerul de serviciu a fost auzită de toți deținuții pedepsiți din celulele învecinate. Au auzit și strigătul meu disperat că „vor să mă omoare”, ceea ce am repetat de câteva ori și din toată puterea mea și pentru ofițerul de serviciu. I-am spus acestuia că nu voi înceta strigătele până ce nu voi primi hainele ce mi-au fost reținute de plutonierul Biro. Ușa s-a închis din nou, eu am rămas lipit de ea, și continuam să strig din toate puterile: „Mă omoară, mă omoară!”

Nu după mult timp a sosit și colonelul Iacob, însoțit de ofițerul de serviciu și de plutonierul Biro. Le-am raportat tuturor, de data aceasta pe o voce potolită, fiindcă rămăsesem aproape fără pic de energie, că se urmărește asasinarea mea, prin faptul că am fost aruncat dezbrăcat în miez de iarnă, într-o celulă cu gheață pe jos și pe pereți și că vreau să se știe că

vor răspunde cândva pentru aceste crime premeditate. La auzul ultimelor cuvinte toți s-au congestionat la față, se uitau unii la alții nehotărâți, dar vădit mâniți, parcă erau o haită de lupi adulmecându-și prada și neștiind cine să mă înșface primul. Salvarea mea a venit când au început să mă înjure și să mă amenințe pe întrecute, promițându-mi, în loc de hainele de care în mod abuziv am fost dezbrăcat, că mă vor pune în lanțuri și mă vor duce la carceră dacă nu încetez cu urletele și cu bătutul în ușă. Le-am răspuns că pot să scoată pistoalele ca să mă împuște, ce mai contează o crimă în plus pe lângă atâtea altele. Colonelul Iacob a fost de acord cu mine, mi-a răspuns că nu e nicio pagubă, nu pierde clasa muncitoare nimic prin dispariția mea, că va fi cu un legionar mai puțin în țară. Mai auzisem cândva această amenințare – slogan, și mi-am adus aminte că, tot în astfel de împrejurări, la Zarca din închisoarea Gherla.

Din nou colonelul Iacob s-a arătat „ghișeftar”, propunându-mi „marea cu sarea” ca să accept reeducarea, dacă doresc libertatea. Erau acestea ultimele presiuni ce se mai puteau face asupra noastră, timpul îi presa și pe ei, așa că încercau prin toate vicleniile și tertipurile să-și îndeplinească angajamentul luat față de ocultă: distrugerea definitivă a Mișcării Legionare. Mi-a promis că mi se vor da hainele reținute și mutarea la o altă celulă, dar că totuși nu le voi scăpa teafăr. Ușa s-a închis, iar eu am început să aștept îndeplinirea promisiunii. Peste vreo 10-15 minute, care mi s-au părut ore, ușa se deschide din nou și gardianul îmi aruncă hainele în mijlocul celulei. M-am îmbrăcat în grabă și-am început să mășor celula în lung și-n lat, cu pași domoli, sperând că astfel mă voi încălzi puțin. Era destul de târziu, căci a apărut „numărătoarea” cu predarea serviciului. Era sâmbătă seara și în mod sigur și gardianul din timpul zilei, fiind grăbit, nu a avut vreme să explice celui ce preluase serviciul de noapte, ceea ce se petrecuse cu mine. M-am convins despre aceasta la scurt timp, căci stingându-se becul din celula mea, am bătut în ușă, a venit noul gardian, care în loc să remedieze defecțiunea, a găsit o rezolvare mai simplă, a deschis ușa și m-a „băgat” în celula de vizavi, care era neocupată, celulă fără gheață și mult mai călduroasă. Așteptam totuși ca gardianul să repare pana de curent electric din „celula morții”, dar fie că, din comoditate, n-a vrut, fie că n-a găsit electrician sau bec. Oricum eu am rămas în noua celulă și în scurt timp am adormit „buștean”. La schimbul de dimineață, fiind duminică, în mod sigur gardienii care își predau serviciul au considerat că așa este situația normală a ocupanților acestor celule, nimeni dintre ei nu-și

închipuia că s-ar putea face altceva decât ce au ordonat politrucii. În ziua următoare, gardianul de serviciu de la „celula morții” era altul decât cel din sâmbătă cu scandalul, despre care cei ce ne torturau uitau ușor și repede, căci astfel de scene pentru ei erau obișnuite, numai noi supraviețuitorii ajungeam în pragul disperării, cu reacții imprevizibile. Începusem să socotesc zilele: sâmbătă, duminică, luni, trei zile au trecut, am primit și cele 80 de grame de pâine pe lângă polonicul cu apă caldă sărată. Voi mai primi în aceste șapte zile de izolare încă o dată 80 de grame de pâine și mă voi întoarce la celula mea din Zarcă. În toate aceste șapte zile, rugăciunea mea a fost către Tine, Doamne, Mâna Ta salvatoare a fost și de această dată întinsă spre mine, ca de atâtea ori când mi-am văzut moartea cu ochii în acest iad al închisorilor comuniste. Nicio forță din lume, nimeni n-ar fi fost în stare să creadă că mai poate salva din ghearele dușmanilor neamul românesc, neam din care și eu fac parte, dar dușmanii mei și ai neamului nostru nu fac parte din acest Neam. Dumnezeu cel Atotputernic, El singur a fost cel care mi-a salvat încă o dată viața din ghearele securiștilor.

În următoarele trei zile n-a mai trecut niciun politruc pe la „celulele morții”. Au fost acele ultime trei zile pentru mine o carte deschisă din memoria aparent sărăcită la maximum de nutriție. Fără eforturi am putut repeta totuși cele peste 2000 de strofe, majoritatea învățate în pușcărie, foarte mulți psalmi din Vechiul Testament, Acatistul și Paraclisul Maicii Domnului, texte din Sfintele Evanghelii, Epistolele Sfinților Apostoli etc. În plus repetam toate textele importante ale doctrinei legionare, legile, poruncile și intonam în surdină cântece legionare și doine de pe Târnavă etc.

Forța sufletească mi-a fost principalul sprijin, armă neînvingătoare. Mi se umplea inima de bucurie gândindu-mă la camarazii mei care au mai rămas în viață neînfricați și neînvinși în lupta pe viață și pe moarte cu aceste unelte îndiavolite, securiste, KGB-iste. Îl revedeam pe Moșul Nistor Chioreanu din timpul când am fost izolați la Zarcă din Gherla, pe cei 13 camarazi, ridicați din Zarcă Aiud, considerați organizatori și instigatori la grevă în închisoare și cum, după un an întreg de chinuri, Dumnezeu ne-a salvat. Îl revedeam în minte pe Nae Cojocaru, de asemenea din lotul celor 13, avocatul din Hârșova descendent dintr-o familie de ardeleni făgărășeni, fost prizonier de război în Siberia, cel care s-a opus formării în lagăr, dintre ofițerii prizonieri de război, a diviziilor de voluntari trădători, „Tudor Vladimirescu” și „Horia, Cloșca și Crișan”. Acești voluntari au călcat jurământul militar față de țară și neamul românesc, la ademenirile viclene ale Anei Pauker și ale lui

Walter Neulander Roman, tatăl lui Petre Roman, trecând de partea rușilor. Nea Nae Cojocarul a fost unul dintre ofițerii din lagărul internațional de prizonieri care au inițiat și au condus greva foamei din lagărul de la Oranki, din Siberia. La această grevă de protest împotriva condițiilor inumane în care erau ținuți ofițerii prizonieri din toate țările subjugate de armata sovietică au participat majoritatea ofițerilor. A fost nea Nae Cojocarul, de care m-am legat sufletește ca de un frate mai mare și drag, cel mai curajos și viteaz deținut politic pe care l-am cunoscut în închisorile comuniste, neadmițând să facă niciun compromis cu dușmanii neamului românesc. Gândindu-mă la Nae Cojocarul, nu se putea să nu-mi apară în minte și figura de erou și martir a lui Lae Greavu, căci împreună cu el și cu nea Nicu Stănescu am împărțit celula de izolare de la Zarca din Gherla de-a lungul unui an de zile.

Ieșind după șapte zile din celula morții și ajungând iarăși în celula de izolare din Zarcă, cu rogojina pe podea și cu oblonul de scânduri la fereastră, mi-am luat un legământ față de Dumnezeu, Salvatorul meu, pe care mă străduiesc să-l respect în zilele cât voi mai avea de trăit pe pământ. Acest legământ este scris pe coperta a patra a cărții „Noi nu am avut tinerețe”, pe care am reușit să o scriu ca să rămână document despre suferințele, umilințele, torturile și masacrarea generației noastre de studenți 1948, de către Partidul Comunist din România, prin criminalii săi, securiștii. M-am legat prin jurământ în fața lui Dumnezeu în momentele cele mai grele și disperate din acea perioadă, că, dacă voi rămâne în viață, mă voi ruga neconținut pentru sufletele camarazilor și ale tuturor eroilor creștini ai neamului românesc și că voi ajuta din toate puterile pe semenii noștri căzuți în nenorocire. Și singur Dumnezeu știe cum și cât m-am străduit să-mi îndeplinesc acest legământ sfânt.

Revenit cu bine în celula de izolare din Zarcă, starea sufletească pe care o trăiam făcând comparație între cele două celule de izolare, cea pe care o părăsisem și cea în care mă aflam în acele momente, mi s-a părut asemănătoare unei bucurii pe care o trăiește un copil când și-a găsit jucăria pierdută. Și începui recitarea poeziilor de Radu Gyr. Prima care mi-a venit în minte fiind „Iisus în celulă”:

*Azi noapte Isus a intrat în celulă.
O, ce trist, ce înalt părea Crist.
Luna a intrat după El în celulă,
Și-L făcea mai înalt și mai trist.*

*Mâinile lui păreau crini pe morminte,
Ochii adânci ca niște păduri,
Luna-L spoia cu argint pe veșminte,
Argintindu-i-se pe mâini vechi spărturi.*

*M-am ridicat de sub pătura sură:
- Doamne, de unde vii? Din ce veac?
Iisus a dus lin un deget la gură
Și mi-a făcut semn ca să tac*

*A stat lângă mine pe rogojină
- Pune-mi pe răni mâna ta!
Pe glezne avea urme de răni și rugină
Parcă purtase lanțuri cândva*

*Oftând, și-a întins truditele oase
Pe rogojina mea cu libărci.
Prin somn lumina, iar zăbrele groase
Lungeau pe zăpada Lui vărgi.*

*Părea celula mea munte, părea Căpățâna.
Și mișunau păduchi și guzgani,
Simțeam cum îmi cade tâmpla pe mână
Și-am adormit o mie de ani.*

*Când m-am trezit din grozava genună
Miroseau paietele a trandafiri,
Eram în celulă și era lună,
Numai Iisus nu era nicăieri.*

*- Doamne, șoptesc, beznă, tăcere,
De nicăieri nici un răspuns,
Doar razele reci ascuțite în unghere
Cu sulița lor m-au împuns.*

- Unde ești Doamne ? am urlat în zăbrele,

*Din lună venea fum de cătui.
M-am pipăit și pe mâinile mele
Am simțit urma cuielor Lui.*

„Molima din Pitești s-a răspândit și în afara închisorilor și întreaga generație 1948 a fost condamnată de acest morb înspăimântător cu numele de cod <<transformarea omului în contrariul său>>.

Mulți dintre colegii noștri rămași în libertate au acceptat compromisul și, tăcuți, docili și indiferenți la marasmul din jurul lor, au fost luați de val și purtați în neștire și înregimentați în tot felul de activități colaterale, contribuind la îngroșarea masei amorfe de inși fără opinii, devenind tovarăși de drum, mergând alături de putere, mândri că nu-i aparțin, dar mulțumindu-i că-i ocrotește, împotriva cui oare?

Generația 1948 a fost sacrificată.

Păstrez cu sfințenie mărturia unui coleg care, rămas în libertate, cu o seninătate dezarmantă, mi-a mărturisit într-o clipă de răvășire pe care o traversa atunci, următoarele:

<< - Dragul meu, de tine a fost bine, te-au arestat, te-au închis și ținut departe de toate frământările ce au urmat și de care noi, cei rămași în liberate, am avut parte. Noi am fost chinuiți, umiliți, batjocoriți și ocupați tot timpul cu ședințe peste ședințe, la orice oră din zi și din noapte, antrenați în tot felul de munci ce nu țineau de profesia noastră și, totodată, îndemnați să ne luăm tot felul de angajamente, și câte ne-am mai luat! Eram obligați să ne facem autocritica și să criticăm pe cei din jurul nostru, și cu cât acestea erau mai denigratoare și acuzatoare, cu atât erai mai apreciat. Ajunseserăm să nu mai avem încredere în nimeni și nici chiar în noi înșine. Ne suspectam unii pe alții, ne turnam unii pe alții și eram în stare să ne sfâșiem între noi dacă ni s-ar fi cerut. Am fost obligați să ne prosternăm în fața unor neisprăviți, incuți și răi pe măsura prostiei lor și pe deasupra a trebuit să-i învrednicim cu omagiile noastre. Să le mulțumim pentru îndrumările date și să-i aplaudăm ori de câte ori deschideau gura și spuneau numai prostii. Ce știi tu cât a trebuit să ne prostituăm și cât am suferit noi! I-am adulat, i-am sărutat peste tot, i-am lins și-n fund, de toate am făcut pentru că am fost nevoiți să facem de toate. Mergeam în 4 labe behăind lozinci în care nu credeam, dar la capătul drumului era osul pe care toți îl râvneam și cu cât ne apropiam de el cu atât era ridicat mai sus, iar noi eram obligați să ne adâncim mai mult în mocirlă. Da, am făcut de toate, și cu ce ne-am ales, că doar tot medic sunt și

eu ca și tine, care vorba aceea, ai fost dușman al regimului, adică și al meu, și să știi că și eu și noi toți am aplaudat atunci când te-au ridicat din mijlocul nostru.>>” (Dr. Nicu Ioniță, „Spălarea creierului”)

Mărturie zguduitoare care mă scutește de la orice comentariu.

Cât de puțin au înțeles unii din liberele regimul de exterminare din închisori, încât au avut convingerea că sacrificiile din afara penitenciarelor erau mai mari decât ale noastre!

XXIV. Eliberarea

*Ne-am ridicat să punem rânduială
În Țară, în Gândire și Cuvânt
Cum n-am avut hârtie și cerneală
Am scris cu sânge-n Cer și pe Pământ*
Anii de groază din România comunistă - Virgil Mateiaș

Cu ultimele loturi de deținuți politic care au ieșit pe poarta penitenciarului Aiud, în vara anului 1964, în marele gulag al PCR, am fost eliberați și cei vreo două sute „nepuși încă în libertate”. Era după-amiază. Un lot de vreo douăzeci de camarazi care aveau domiciliile trecute pe actele de identitate la București am fost încărcăți ca niște saci pe podeaua unui camion. Așa am trecut prin poarta închisorii, unde am fost numărați ca simple obiecte de către ofițerul de serviciu. După momentele de neîncredere, căci tot nu eram încă siguri că ne vor pune în libertate, ci mai degrabă ne vor duce în altă închisoare, camionul s-a oprit într-un loc viran în apropierea gării Teiuș. Acolo ni s-a permis să ne ridicăm pe podeaua camionului unde gardianul ce ne însoțise nu ne-a permis să privim decât în jos, și să coborâm din camion pe măsură ce un alt gardian ne striga după un tabel de luare în primire a așa ziselor „obiecte de valoare”. Unii dintre noi au mai primit și carnetele de CEC, cu infime sume de bani ce ni s-au plătit după chinuitoarea, istovitoare și umilitoare noastră muncă de robi la Canal sau la minele de plumb de la Baia Sprie (10% din ceea ce încasa M.A.I. de la respectivele întreprinderi pentru munca noastră). Altoro dintre noi, aceste carnete CEC nu ne-au mai fost date nici până azi, gardienii motivând că atunci, în grabă mare, nu ni le-au găsit, dar că ni le vor trimite ulterior la adresele declarate de noi la eliberare. Promisiune comunistă! Iată, începeam să ne dăm seama că respiram aer liber, dar încă nu ne venea să credem că suntem cu adevărat „liberi” alături de românii liberi din marea închisoare RPR. După ce formalitățile de „eliberare” s-au încheiat, prin înmânarea către fiecare dintre noi a câte unui bilet galben de călătorie gratuită pe CFR, doi gardieni care presimțeau că o dată cu eliberarea noastră își pot pierde și serviciul, s-au despărțit de noi ca de niște obiecte fără preț și fără a scoate niciun cuvânt pentru noi, s-au urcat în camion și s-au îndreptat spre centrul orașului Teiuș. Noi, toți cei rămași lipsiți de ura și cizma gardienilor imbecilizați și capabili de orice crimă la ordinul superiorilor, ne-am privit în

primul moment cu neîncredere și suspiciune. Era reacția instinctuală a noastră față de cei pe care nu-i cunoșteam prea bine și nu știam cum au trecut examenul reeducării. Apoi și bucurie și durere.

Prima mea grijă mărturisită, și a a tuturor, era de a ajunge cât mai repede „acasă” în mijlocul celor dragi. Primul trecător pe care eu l-am întâlnit în drum spre gară a fost un civil care s-a apropiat de mine și, cu oarecare teamă în glas, m-a întrebat dacă nu cumva venim de la închisoarea Aiud. Probabil că mai văzuse și până atunci în acel loc astfel de grupuri. Din întâmplare, așa zicem noi, când nu ne putem explica anumite situații, acesta era fratele unui coleg al meu de liceu și de la Facultatea de Medicină, doctorul Nicolae Borchină, care fusese și el condamnat cu lotul Centrului Studentesc Cluj pentru activitate legionară, dar numai la zece ani pe care îi executase și era de mult ajuns acasă. I-am spus acestui străin binevoitor numele meu, iar el a spus că mă cunoaște din relatările fratelui său. Acesta era primul om liber pe care l-am întâlnit după 15 ani de detenție în închisorile comuniste. A scos din buzunar unica monedă de doi lei și s-a scuzat că nu are mai mult, dar ne-o dăruiește din toată inima. I-am mulțumit și ne-am îmbrățișat. Era un semn de bun augur că primul ce m-a văzut este un cunoscut, nu un dușman. În apropiere, era o prăvălie, am intrat și am cerut de toată această sumă bomboane. Vânzătoarea cred că și-a dat seama după cum eram îmbrăcat în haine groase și cârpite că nu pot fi rătăcit pe acolo decât ca eliberat de la Aiud. Mi-a dat o pungă mare cu bomboane, în mod sigur mult mai scumpă decât moneda mea de doi lei. M-am întors la grupul de camarazi liberi, ce nu se mai urnea din locul unde îi lăsasem, și am împărțit bomboanele „frățește”, după regula celulei. Și niciunui dintre noi nu-i venea să creadă că este aievea. Au fost acele bomboane, cel puțin pentru mine, cele mai bune pe care le-am mâncat vreodată.

În cartea „Noi nu am avut tinerețe” am relatat pe larg călătoria de la Teiuș până la halta din comuna mea, precum și multe alte aspecte, prima luare de contact cu lumea liberă, oarecum și întâlnirea cu mama și cu cei dragi din familie. Menționez că, la coborârea din trenul cursă de persoane în halta comunei noastre, Bratei, mutată acum la un kilometru distanță de localitate, au trecut atunci în miez de noapte pe lângă mine, care eram dezorientat și nu știam încotro s-o iau, cel puțin vreo 10 bărbați consăteni, navetiști la Mediaș sau Copșa Mică, dintre care n-am recunoscut pe niciunul, dar nici ei pe mine. Ajuns acasă, am aflat că, în majoritate, aceștia erau sași care supraviețuiseră deportării din anul 1945, în Rusia. Întorcându-

se acasă, și-au găsit averea distrusă de țigani, iar pământul naționalizat, așa că au fost nevoiți să se angajeze lucrători în fabrici ca să-și asigure existența.

Rămas singur pe peronul stației, m-am îndreptat spre o lumină, acolo fiind biroul impiegatului. Voiam să las micul meu bagaj, între care pătura pe care reușise mama să mi-o aducă la Canalul Morții, la vorbitor, în vara anului 1951. Cântărea vreo trei kg, fiind dublă. Eu nu mai eram în stare să duc în brațe încă un km până acasă. Cântăream atunci numai 47 kg, la înălțimea mea de 175 cm, fiind și foarte slăbit de putere. Spre surprinderea mea, m-a întrebat direct: „*Veniți de la Aiud. D-voastră sunteți vărul impiegatului Teofil Munteanu de la gara Ațel?*” Am răspuns afirmativ, dând din cap, în timp ce el și începuse să-l sune la telefon pe vărul meu, pe care îl lăsasem în urmă cu 17 ani copil mic, iar acum era impiegat în gara Ațel. Convorbirea noastră a fost scurtă. „*Bade, eu sunt Teofil, vărul d-voastră din Dârlos. Să știi că lelea (adică mama) te așteaptă, știe că veniți!*”

Am trecut peste momentul sfâșietor de greu, întâlnirea cu mama, care la ora aceea nu dormea, ci mă aștepta, aflând deja că eram viu. Primise această veste, dorită din toată inima ei, de la un camarad elev, bun prieten, din comuna vecină Alma și care se eliberase și ajunsese acasă cu vreo 10 zile înaintea mea. Era Duminică dimineața. Până la intrarea în biserică, trecuseră pe la noi toate rudele și toți prietenii ca să mă vadă viu, deoarece criminalii securiști aveau grijă ca suferința să nu rămână numai a noastră în închisori, ci să o transmită și familiilor, mințind că eu am murit în închisoare.

Calvarul nostru din închisoare l-am tratat în cartea „Noi nu am avut tinerete”.

La biserică nu m-am putut duce, fiindcă nu aveam „haine și încălțăminte de Duminică”. Dar, după ieșirea credincioșilor din biserică, aproape toți au venit acasă la noi ca să mă vadă viu, în frunte cu preotul și cu preoteasa. Preotul nostru, ca și foarte mulți preoți de prin satele de pe Târnave, a plătit și el cu un an de închisoare crezul său național-creștin. În zilele următoare mi-am obținut buletinul de identitate și livretul militar, după ce, conform regulilor introduse de partidul comunist, am fost obligat să trec, prima dată, pe la securitatea din Mediaș ca să mă ia în evidență!!! Au trecut mai mulți securiști prin biroul unde mi se făceau aceste formalități foarte importante, dar n-am putut afla atunci cui îi revenise sarcina de a mă lua în primire și a fi, în tot timpul, pe urmele mele, ca propria-mi umbră.

Când mi-am primit livretul militar, de la Comisariatul militar (așa i se schimbaseră numele Cercului de recrutare) am constatat că am rămas tot „soldat neinstruct”, deși absolvisem școala militară de ofițeri de rezervă de pe lângă Facultatea de Medicină din Iași.

Imn morților
de Radu Gyr

Morminte dragi, lumină vie,
sporite'ntr'una an de an,
noi v'auzim curgând sub glie,
ca un șuvoi subpământean!
Ați luminat cu jertfe sfinte
pământul, până'n temelii,
căci arde țara de morminte,
cum arde cerul de făclii.
Ascunse'n lut, ca o comoară,
morminte vechi, morminte noi,
de vi se pierde urma'n țară,
vă regăsim mereu în noi!
De vi s'au smuls și flori și cruce
și dacă locul nu vi-l știm,
tot gândul nostru'n el v'aduce,
îngenuncheri de heruvim.
Morți sfinți în temniți și prigoane.
Morti sfinți în lupte și furtuni,
noi am făcut din voi icoane,
și vă purtăm pe frunți cununi.
Nu plângem lacrimă de sânge,
ci ne mândrim cu-atâți eroi.
Nu! Neamul nostru nu vă plânge,
ci se cuminecă prin voi.

XXV. Încadrarea în câmpul muncii

*Spre Tine, Doamne, am nădăjduit,
să nu fiu rușinat în veac!*

Psalmul 70

Adaptarea la noua viață, zisă liberă, am făcut-o încetul cu încetul, dar inevitabilul s-a produs chiar la două luni după ce m-am angajat ca asistent medical la o circumscripție sanitară din Mediaș. Medicul-șef al acestei unități sanitare era un bărbat mai vârstnic, fost coleg de clasă la liceul din Dumbrăveni cu socrul meu, și se numea Mohai. Acesta a trimis o informație la Raion, probabil la cererea securității, privind comportamentul meu la noul loc de muncă. Nu-i pot reproșa nimic din tot ce a scris despre mine pe o pagină întreagă, decât numai fraza de încheiere prin care anula toate calificativele foarte bune ce mi le-a dat la noul meu loc de muncă și anume: *„deși are aceste calități, din punct de vedere practic, tot încăpățânat a rămas”*. Această declarație mi-a arătat-o un văr al meu mai îndepărtat, care făcuse școala de ucenici la Întreprinderea Gaz Metan Mediaș și ajunsese căpitan de securitate, iar când lumea a crezut că unii dintre ofițerii securiști au fost „puși pe liber”, nu a fost decât o manevră a securității, pentru a-și putea plasa „ofițerii” acoperiți în instituții, ca să-i urmărească la locul de muncă pe toți cei ce intrau în vizorul securității. Acest văr al meu era unul dintre aceștia, fiind repartizat la raionul Mediaș. Informația medicului Mohai a ajuns la el, m-a chemat, mi-a arătat-o, a rupt-o în fața mea și m-a sfătuit să-mi schimb locul de muncă, fiindcă acel medic niciodată nu-mi va da o caracterizare bună pentru securitate. I-am mulțumit, l-am ascultat și chiar în acea lună am reușit să mă transfer la Spitalul Orășenesc Mediaș, secția Interne, la colegul meu dr. Todan, care ajunsese între timp medic primar și șef de secție. Cu vărul meu, fostul și actualul securist, am rămas în bune relații de rudenie, dar acea dată a fost prima și ultima în care m-a prevenit, adică mi-a întins o mână în situația grea în care mă aflam. Deși la intrarea în „lumea liberă” eram tentat să cred că nu e mare diferența între situația din închisori, unde erau numai două categorii sociale, victime și călăi, și cea din lumea liberă oprimată, terorizată și înfricoșată de același partid comunist, prin câinii săi de pază, securiștii, m-am convins repede după relațiile de serviciu ce eram obligat să le am cu societatea „multilateral dezvoltată” (adică mutilată) că rezistența la comunizare,

proletarizare, animalizare este încă foarte puternică, iar în satele românești de pe Târnave era dominantă. Acolo partidul reușise să aibă foarte puțini membri, recrutați din pleava satului, în majoritate țigani. La noi în comună atât președintele sfatului (așa se numea atunci primăria), cât și președintele CAP erau țigani. În comuna noastră fuseseră, până la 23 august 1944, 150 de familii de români, 150 de familii de sași și vreo 40-50 de familii de țigani. În 1965, sașii erau în descreștere, familiile de români în ușoară creștere, iar țiganii se dublaseră.

Azi, când scriu aceste rânduri (anul 2007), în comuna noastră familiile de români s-au dublat, ajungând la 300, iar țiganii completează restul de familii, ca satul nostru să aibă conform ultimului recensământ peste 800 de familii.

Rezistența anticomunistă am constatat-o și la populația de la orașe, din care se alesese neghina, acei noi ipocriți activiști de partid și securiști. Primii, cu tot felul de funcții, ca secretari de partid cu tineretul, activiști de partid pe linie de învățământ, de culte, de agricultură etc. În mod sigur toți erau securiști acoperiți. Aceștia convocau fel de fel de ședințe încheiate cu chiolhanuri în care se îmbătau atât bărbații, cât și femeile, interesate să-și mențină serviciul de medic sau de asistentă medicală, profesoară, învățătoare, telefonistă ș.a., după care masculii, indiferent că erau căsătoriți sau nu, se întorceau triumfători la partid. Cam același era sistemul de menținere și a femeilor din întreprinderi, care acceptau prietenia șefilor lor.

În ce privește munca medicală propriu-zisă, am afirmat că prima mea angajare oficială la Mediaș a fost la Circumscripția sanitară a medicului Mohai, de unde am fost obligat să mă transfer la Spitalul Orășenesc Mediaș, secția de boli interne, unde șef de secție era fostul meu coleg Todan. În această secție am fost angajat pe post de asistent medical, dar colegilor mei din spital și în special doctorului Todan i-a fost oarecum penibil să mă considere subaltern ca asistent medical, și a acceptat să lucrez ca medic, având același număr de bolnavi ca oricare medic din acea secție, iar medicul-șef Todan urmând să semneze și actele medicale ale bolnavilor tratați de mine, eu neavând parafă și nici dreptul de a semna ca medic. În această secție, am rămas până în 1968, când am plecat la Cluj, reînmatriculat la Facultatea de Medicină. Am fost în relații bune cu doctorul Todan, mai corect spus el se străduia să aibă relații colegiale cu mine, eu neștiind atunci că el era cel care dădea regulat informații despre mine la securitate. Am aflat acest lucru târziu, abia în 1979, de Crăciun, când

securitatea m-a chemat și mi-a pus în vedere să părăsesc Mediașul, că altfel ei nu-mi mai garantează viața. Această avertizare mi-au făcut-o securiștii din Mediaș, respectiv maiorul Ferent, în prezența șefilor săi ierarhici din Sibiu, colonelul Bleahu, dintr-o comună vecină, fost slugă la oi la un unchi al meu. Bleahu a plecat la armată cu fluierul în șerpar, iar la întoarcere era ofițer de securitate. Celălalt era colonelul Gergely – pe a cărui mamă am tratat-o în salonul meu de la secția de boli interne, o țigancă ungueroaică din Rupea, care nu știa vorbi românește. Aceasta era comisia care a scos pe birou un dosar foarte gros, din care, răsfoind, mi-a spus nume de persoane, respectiv toate autoritățile din comuna Laslea, județul Sibiu, unde eu fusesem repartizat în 1969, la terminarea Facultății de Medicină, ca medic de circumscripție, apoi de la colegii mei din spital, oprindu-se la cea mai acuzatoare informație ce și-au permis să mi-o citească (fiindcă nu avea implicație politică), prin care doctorul Todan informa securitatea că pentru aceea am eu atâta popularitate și pacienți în Mediaș, fiindcă vin bolnavii la spital și întrebă de doctorul Todan, iar eu le răspund că eu sunt acela, ca să-i iau pacienții. Nu știu dacă ei au dat crezare unei astfel de invenții din partea unui turnător care nu mai avea altceva ce să mintă, dar eu am încercat să-i conving că orice aș fi putut să fac, dar numai așa ceva nu-mi putea trece prin minte, întrucât eu consider că toată lumea ne cunoaște bine ca medici, atât pe el cât și pe mine.

În anul 1990 m-am întâlnit în același vagon de tren spre Brașov cu doctorul Todan, el urcându-se din Mediaș, iar eu din halta comunei noastre Bratei. Eram însoțit de o nepoată pe care am adus-o la Brașov și am ținut-o la noi din clasa a V-a până în clasa a VIII-a, după care s-a întors iarăși acasă, la părinții ei, făcând naveta la liceul din Mediaș. Fiind tren personal, în vagonul de clasa I eram numai noi trei. Atunci colegul Todan a început să-și ceară iertare că eu a trebuit să plec din Mediaș, că el m-a turnat în tot timpul la securitate, dar că trebuie să-l înțeleg, că pe timpul acela tot al treilea era turnător la securitate, dar că totuși nu el m-a turnat cel mai mult în acea perioadă, ci directorul spitalului, Dr. Ionel, cel care a fost transferat de la Mediaș la Brașov, la cabinetul de boli interne al Dispensarului PCR Brașov. I-am răspuns că eu l-am iertat de atunci de când am aflat ce rol a jucat, dar sunt convins că Dumnezeu nu-l va ierta pentru că mi-a făcut mie rău ca să-i fie lui bine.

Încetul cu încetul am aflat că aproape toți medicii mai aveau câte o normă în plus: unul era medic la securitate, altul la Poliție, altul președinte

de sindicat, altul director de spital, altul director de policlinică, altul secretar de partid etc. Erau unii dintre ei, ajunși acum în funcții politice, care în mod sigur semnau state de plată și la securitate.

În general vorbind, nu-și manifestau atitudinea ostilă față de mine, dar nici nu se bucurau de întoarcerea mea printre ei, ca să văd compromisurile pe care le-au făcut. Unii dintre aceștia poate s-ar fi bucurat chiar să nu mă mai fi întors niciodată din închisoare, ca să nu-i văd cât de decăzuți au ajuns din punct de vedere moral.

Directorul Policlinicii mi-a spus odată chiar direct că sunt nedorit printre ei și mi-a dat exemplul cu cei cinci ocupanți ai unui compartiment de tren de șase locuri – în care toți își doreau să nu mai accepte pe altul printre ei. Mi-a reproșat că nu cunosc tâlcul acestei povestiri și că eu nu ar fi trebuit să mă mai întorc acasă la Mediaș, ci să mă fi dus în altă parte. I-am reproșat că eu m-am întors acasă la mine în timp ce el este un venetic la Mediaș. Soția sa, evreică, avea rude în Austria. El, în calitate de director de policlinică și secretar de partid, și în mod sigur și colaborator al securității, a cerut pașaport pentru Austria și dus a fost.

În scurt timp, securitatea a reușit să mă izoleze de rude, de prieteni, de colegi, încercând să mă țină sub urmărire pas cu pas, ziua și noaptea.

Veneau prieteni, colegi și rude și mă anunțau că nu mai îndrăznesc să vină pe la noi pe acasă fiindcă sunt chemați la securitate ca să dea declarații despre ce au discutat cu mine. Unora le-au propus chiar să-i facă turnători.

Locuiam la Mediaș într-o casă săsească cu șapte apartamente. Din familiile care locuia acolo, trei erau cunoscute ca turnători ai securității și identificau pe oricine ne trecea pragul. Se încercase și reușise o marginalizare a soției și a mea.

Alături de aceste lichele patentate, turnători, au fost și oameni de omenie, care nu s-au lăsat amenințați și intimidați de securiști și au continuat să rămână alături de noi.

Telefonul era ascultat continuu. Îmi amintesc că odată telefonul nu mai avea ton, stare în care a rămas trei zile. Deși am anunțat și am cerut să vină cineva să îl repare, cererea noastră a rămas fără răspuns.

Într-o zi, soția m-a anunțat că un lucrător de la telefoane repară ceva pe stâlpul din fața casei noastre. De bună credință, l-am rugat pe acest om să vină să repare și telefonul nostru. Omul a venit, a luat legătură cu masa de comandă de unde i s-a răspuns cu o ploaie de înjurături cum numai securiștii

știu să înjure. I s-a reproșat acestui angajat cum de a îndrăznit să umble la telefonul doctorului Mija. Omul s-a speriat și, îngrozit de ceea ce va păți, m-a întrebat: „*Cine sunteți dumneavoastră, domnule?*” I-am răspuns că sunt medic și că nu trebuie să se sperie, fiindcă toate telefoanele medicilor sunt ținute sub observație. Omul a crezut, dar numai pe jumătate, ceea ce i-am spus eu. Știa el bine ce îl așteaptă.

Telefonul nu era defect, dar era scos din funcțiune fiindcă probabil lipsea de la serviciu persoana căreia îi eram dați în primire ca să ne asculte convorbirile.

XXVI. Căsătoria

*Când familia nu va mai fi întemeiată pe taină,
oamenii vor fi o turmă de fiare sălbatice, destrăbălate.*

Pr. Arsenie Boca

În 28 februarie 1965 m-am căsătorit cu soția mea, Lidia, care-i fiică de preot greco-catolic. A rămas orfană la vârsta de 15 ani, cu încă patru frațiori în urma ei. Tatăl său a fost arestat și a avut parte de patru ani la Canalul Morții. Preoteasa, mama ei, învățătoare, nepoată a luptătorului erou ardelean Axente Sever, a murit în primele luni după arestarea soțului, la nașterea celui de al cincilea copil, azi prorector științific la Politehnica din Timișoara.

După eliberarea din închisorile iadului comunist, tatăl ei a fost angajat ca muncitor necalificat la TRCL Mediaș (întreprindere de construcții), de unde a ieșit la pensie în 1977. Soția mea a reușit, în timp ce era angajată, făcând zilnic naveta Mediaș – Blaj, 30 km, să fie absolventă a Facultății de Agronomie din București, secția cursuri fără frecvență, iar în anul când ne-am căsătorit era ingineră la C.A.P. - Ațel, făcând zilnic naveta la 10 kilometri de Mediaș. Căsătoria noastră a fost un bun prilej pentru un coleg de-al ei, comunist sadea, fiu de cărciumar din Valea Lungă, să înainteze un memoriu la Raion, reclamând că el face naveta în comuna Biertan la 30 km de Mediaș, iar fiica unui preot greco-catolic, căsătorită și cu un fost deținut politic, face naveta numai la 10 kilometri de Mediaș.

Drumul vieții noastre familiale a fost lung și greu. Nici nu vreau să-mi mai amintesc de câtă suferință am avut parte, provocată de securiști, prin uneltele lor. Ne-am lovit de multă răutate omenească, ipocrizie, prostie, nerecunoștință și imbecilitate, încât azi, făcând un bilanț, pot spune cu mâna pe inimă, că nu prin puterile noastre am reușit să supraviețuim, ci numai Dumnezeu ne-a ferit să fim victime ale josniciei omenești. Dar, în ciuda acestor adversități, pe care am început să le considerăm ca făcând parte din viața noastră, fără însă a le accepta nicio clipă, Dumnezeu ne-a ajutat ca să avem întotdeauna cele necesare traiului, ca pentru o familie modestă și fără pretenții deosebite. Deși am pornit în viața de familie de la lingură și furculiță, am reușit, apoi, să fim materialicește în rând cu toată lumea. Dar, în această luptă a vieții Dumnezeu ne-a trimis și ajutoare ori de câte ori eram deznădăjduiți și credeam că am ajuns la limita rezistenței noastre. Au

fost în primul rând părinții noștri, oameni cu frică de Dumnezeu, adevărați trăitori creștini, o parte dintre rude și alți prieteni sinceri. Trebuie să relev ajutorul pe care ni l-au dat în permanență nașii noștri de cununie, pe care Dumnezeu ni i-a scos în cale chiar atunci când aveam mai mare nevoie de ei.

Este vorba de verișoara mea Pușa, învățătoare, căsătorită cu Nelu Tătaru, fiu de țărani dintr-o comună din apropiere de Turda și care atunci era director economic la una dintre cele mai mari fabrici din Mediaș, Emailul Roșu. Mama Pușei era mătușa mea, învățătoare, verișoară cu tata, iar tatăl ei fusese notar la noi în comună și avusese și el parte de trei ani de viață în infernul închisorilor comuniste, pentru că a vrut să rămână român și creștin.

În noiembrie 1965 soția era gravidă de câteva luni. Era frig și ea făcea zilnic naveta la CAP Ațel. Atât soția, cât și eu nu voiam să ajungem sub nicio formă în conflict cu autoritățile. Nu voiam să le dăm ocazia de a ne face și mai mult rău decât cel pe care ni-l făcuseră până în 1964, fără teama că vor răspunde cuiva pentru suferințele și nedreptățile pe care ni le-au produs cu vârf și îndesat. Dar ceea ce nu doream să se întâmple s-a întâmplat – soția s-a îmbolnăvit. Boala s-a agravat și am internat-o la Spitalul de Maternitate din Mediaș, unde șef de secție și secretar de partid era doctorul Florin Fodor.

Fiind o chestiune prea intimă, nici nu vreau rememorez cauzele care au dus la pierderea copilului.

XXVII. Perseverența pentru reînmatriculare

*Întru dreptatea Ta, izbăvește-mă și
mă scoate, pleacă urechea Ta către
mine și mă mântuiește. Că întărirea și
scăparea mea ești Tu.*

Psalmul 70

Situația de oarecare relaxare a ajuns la culme în 1968, odată cu neintervenția României alături de Pactul de la Varșovia, în pedepsirea celor ce ceruseră reabilitarea victimelor comunismului și pedepsirea criminalilor acestora. Și astfel „primăvara de la Praga” a fost înecată în sânge, pentru a fi exemplu celor ce ar mai încerca să scape de cizma comunistă sovietică! Zadarnice au fost până atunci și memoriile și intervențiile mele pe la toți oamenii de bine (pe care, chiar dacă ajunși în funcții înalte, îi credeam că nu și-au vândut sufletul), ca să mi se aprobe reînmatricularea spre a-mi termina Facultatea de Medicină și să-mi obțin diploma de medic. Adevărul este că eu am muncit foarte mult după ce m-am eliberat din închisoare în 1964, vrând parcă să recuperez cei 17 ani ce mi-au fost furați de comuniști. Am insistat, ca nimeni altul, la Ministerul Învățământului ca să-mi aprobe să obțin diploma de medic. Funcționara de la biroul respectiv, o doamnă distinsă și binevoitoare, deși aflasem mai târziu că era soția unui ofițer de securitate, mi-a spus odată direct că nu înțelege această perseverență a mea, pentru că aproape toți studenții care au ieșit din închisoare, cu studiile neterminate, au renunțat de a mai tot interveni la minister, fără niciun rezultat, găsindu-și alte profesii în viață. Eu i-am răspuns că acesta este dreptul meu, fiindcă la ieșirea din închisoare mi s-a promis că vom primi drepturi în rând cu toți cetățenii, deoarece noi am plătit cu vârf și îndesat față de regimul comunist. Respectiva doamnă mi-a spus, cu această ocazie, că numai doi dintre studenții mediciști, unul bucureștean, pe nume Turcu, și eu, am mai rămas să perseverăm pentru înmatriculare. “Dar și Turcu a renunțat în ultimul timp să mai urce scările Ministerului, ci trimite numai un memoriu, scris la o mașină veche și defectă, pe care noi toți îl știm acum pe de rost. Dar d-voastră cum de reușiți să veniți aproape săptămânal la noi, tocmai de la Mediaș?” Eu i-am răspuns atunci cu pilda din Biblie cu judecătorul vestit ca nedrept, și care totuși i-a făcut dreptate unei văduve, fiindcă se săturase de rugămințile ei. Discutam deschis cu această doamnă,

fără ocolișuri, spunându-i adevărul adevărat, fără a-l adapta la „cum bate vântul”. În cele din urmă am căzut împreună de acord ca să mă înscriu fără examen de admitere la Facultatea de Biologie din Cluj, secția fără frecvență, și ea mi-a promis că va face tot posibilul să îmi dea din partea Ministerului și aprobarea pentru reînmatriculare la Medicină. Și s-a ținut de cuvânt, căci în atmosfera generală creată în țară în 1968, ea m-a chemat la Minister și mi-a dat aprobarea pentru reînmatriculare în anul VI de medicină. Nu vă pot spune cât i-am mulțumit lui Dumnezeu și eu, dar mai ales soția mea, care era mult mai convinsă de ajutorul lui Dumnezeu, cerut prin rugăciune permanentă, din inimă curată. De acum îmi vedeam cu ochii visul profesional împlinit. La această dată ajunseseam deja în anul IV la Biologie. N-am renunțat nici la această facultate pe care am absolvit-o în 1972, obținând nota 10 la examenul de diplomă. Tot cu nota 10 am obținut și diploma de absolvire a Institutului medico-farmaceutic din Cluj. Doctoratul în Științele medicale l-am făcut la Facultatea de Medicină din Cluj, Clinica de boli infecto-contagioase, în perioada 1972-1977. Între timp am promovat treptele de medic de medicină generală, medic specialist de medicină generală, medic specialist în epidemiologie și boli infecțioase, stagiul la Clinica de boli infecțioase Cluj, medic primar boli contagioase. Acesta a fost drumul meu pe linie profesională. Concomitent, am absolvit cursuri de perfecționare în Medicina Mediului, Medicina Sportivă, Medicina Muncii, Statistică și Informatică cu aplicații în Medicină.

Împreună cu dr. Constantin Cismaș, camaradul și colegul meu, am înființat în 1990 Dispensarul Medical al foștilor deținuți politic, dotat și cu un cabinet de stomatologie, în care era încadrat, cu jumătate de normă zilnic, un medic de la Policlinica Stomatologică din Brașov. În 1993, noi doi, dr Cismaș și cu mine, împreună cu un grup de medici pensionari, prieteni, am înființat Asociația Filantropică Medical-Creștină „Cristiana” Brașov, la început filială a Cristianeii București, iar din 1996 devenită persoană juridică independentă. Din 1994 am rămas președintele acestei Asociații, reușind între timp să înființăm și un cămin de bătrâni, în 1999, al Asociației Cristiana, în municipiul Săcele, lângă Brașov, precum și o cantină de ajutor pentru săraci. Despre toate aceste realizări am dat interviuri în presa locală și în cea centrală, la televiziunile locale și la cele centrale.

XXVIII. Iarăși student la Cluj

*Până la bătrânețe și cărunțețe, Dumnezeuule,
să nu mă părăsești.*

Psalmul 70

În timpul petrecut la Cluj, ca student în anul VI, colegii mei de grupă și de an nu cunoșteau situația mea reală și nici eu nu doream să le-o spun, știind bine că securitatea din Mediaș i-a atenționat despre prezența mea la Cluj. Am acceptat explicația pe care mi-au găsit-o colegii de grupă, și anume că diferența de vârstă dintre mine și ei (20 de ani) se datorează faptului că eu înainte am fost o bună perioadă de timp asistent medical, dar că în cele din urmă m-am hotărât să studiez medicina și să devin medic. Îmi amintesc că, atunci când m-am prezentat cu actele pentru reînmatriculare, am rugat-o pe secretară, care s-a arătat foarte binevoitoare față de mine, ca să mă repartizeze într-o grupă fără fete, întrucât eu sunt căsătorit. Ea mi-a spus că o astfel de grupă în anul nostru nu este, doar una cu o singură fată, în care este și șeful de an, Marcea. Mai târziu am aflat că Marcea era nepotul lui Constantin Drăgan și că, după absolvire, s-a logodit cu o studentă de la Agronomie. Ambii făcând parte din echipa de dansuri naționale a universității, la prima ieșire peste graniță, au rămas pierduți în Germania. Toți colegii mei de grupă erau de bună calitate, bine educați, „cu cei șapte ani de acasă” și frunțași la învățătură. Ca student întârziat, tot timpul l-am petrecut împreună în grupa noastră. Diferența de vârstă se impunea, dar ei erau veseli și cu orice preț ar fi vrut să participe și eu la veselia lor.

Lucrurile au mers bine până în ajunul Crăciunului. Era o zi de lucru. Crăciunul nu se mai sărbătorea, adică era interzis, dar toată lumea încă îl prăznuia până în 1968. Grupul nostru a hotărât să mergem la colindat pe la familiile noastre (ale celor din Cluj) și chiar pe la profesorii noștri mai bătrâni și mai tradiționaliști. La urmă ne-am oprit la familia colegei noastre Codruța Mărcuș. Părinții ei știau că vom veni, ne pregătiseră o masă cu bunătați ca de Crăciun și stropită cu vinuri bune. După ce am terminat repertoriul nostru de colinde, am fost invitați să ne așezăm la masă. Dar eu de când am intrat în casă, nu-l puteam scăpa din priviri pe tatăl Codruței, pe care l-am cunoscut imediat ca fiind un prieten și camarad de la Facultatea de Agronomie. Erau trei frați, toți buni camarazi. El scăpase cu o condamnare

mai mică decât frații săi. Erau de loc chiar din Mănăștur și în perioada primei mele studenții ne-am întâlnit mereu și ajunseserăm buni prieteni. Acum nu îndrăzneam să-i spun ceva, nu știam ce s-a mai întâmplat și din cauza colegilor mei de grupă voiam să evit o scenă plângărească, dar n-am reușit, din cauza lui, care și el mă recunoscuse cum am intrat în casă. Însă i-a trebuit un timp ca să se dezmeticească și să se hotărască să vină să-mi pronunțe numele, să mă strângă în brațe, să plângem amândoi și de bucurie și de durere. Toți cei prezenți nu mai erau în stare de niciun gest, iar eu am transformat scena într-o bucurie, afirmând că nu oricine are ocazia de a fi coleg de an și de facultate cu fata fostului meu coleg de odinioară, chiar dacă era de la altă Facultate. Petrecerea s-a prelungit până târziu, în noapte. Colegii auzeau din gura mea tot calvarul, dar și vitejia generației noastre de studenți, din care făcea parte și tatăl colegei mele de grupă de la a doua facultate, Codruța Mărcuș. Toți mi-au promis că acesta va rămâne secretul nostru, că se cunosc prea bine după șase ani de conviețuire ca studenți în aceeași grupă, dar că în anul lor sunt și câțiva studenți turnători, acoperiți, că nu numai ei, ci toți colegii de an îi cunosc și se feresc de ei.

În acel an de studiu nu am făcut decât două stagii de clinică, la boli interne și la ginecologie și obstetrică. Am profitat cât am putut mai mult de aceste două stagii, care în practica mea medicală de mai târziu m-au avantajat, eu cunoscându-le și stăpânindu-le ca orice medic specialist.

Îmi amintesc de o situație ce mi-a produs o mare bucurie la Mediaș, mie și familiei mele, deși la început când am văzut că a apărut în apartamentul meu un colonel îmbrăcat în uniformă de aviație, prima reacție a fost că securiștii pot să îmbrace orice uniformă și am avut o strângere de inimă. Colonelul era de la formația de aviație din Mediaș, dar eu nu-l cunoșteam și la ora aceea aveam încă o repulsie față de uniforma militară. S-a prezentat, avea un nume unguresc pe care eu l-am uitat și mi-a spus că are o nepoată din Cluj în vizită la familia sa și că această nepoată vrea să mă vadă. Mi-a spus că nu e prea departe, e în fața porții și că mă roagă să merg cu el împreună ca să o vadă. La auzul acestei invitații, suspiciunea că e doar un truc al securității mi-a crescut și mai mult. Totuși m-am dus. Mare mi-a fost mirarea când în fața mea a apărut o doamnă care a încercat să-mi sărute mâna, dar eu mi-am tras-o, am îmbrățișat-o și am sărutat-o din tot sufletul și pe ea și pe soțul ei. Erau cu o motocicletă cu ataș și au venit din Cluj în mod special numai pentru a-mi mulțumi că eu i-am redat viața în timp ce ea fusese internată la Clinica de Obstetrică și Ginecologie din Cluj. Îmi

aminteam perfect de acele câteva zile când eu îmi făceam stagiul de student din anul VI la această clinică. Respectiva doamnă era internată cu diagnosticul de sarcină în luna IV pe V, dar suferea și de epilepsie. În această situație avea aprobarea să i se facă o operație de mică cezariană ca să i se extragă fătul, termenul de sarcină fiind depășit pentru procedeul de raclaj uterin. Medicul primar la care era internată era un foarte bun practician, singurul medic ungar rămas în clinică din timpul ocupației Ardealului de către unguri (1940-1944). Acel medic se comportase foarte corect, chiar protejându-i pe medicii români rămași în continuare să lucreze în acea clinică. Eu, să mă ierte că i-am uitat numele, dar nu l-am uitat pe al medicului său secundar, care se numea Achim. Se pare că profesorul Căprioară, șeful clinicii, ar fi vrut să-l scoată mai devreme pe acest medic cu bune sentimente colegiale, dar ezita încă să-l anunțe că ar fi de dorit să facă loc altora mai tineri. Operația de mică cezariană a fost programată și executată de doctorul, să-i zicem, Pereny, împreună cu secundarul Achim. Se pare că mâna primă a fost Achim. După ce extragerea fătului s-a făcut, femeia a intrat într-o criză de epilepsie, cei doi operatori s-au speriat, au suturat repede uterul și împreună cu el și cele două uretere (tuburile prin care se elimină urina din rinichi în vezica urinară). S-a făcut și sutura tegumentelor abdominale și se aștepta o evoluție favorabilă postoperatorie. Dar n-a fost așa. Au trecut 24 de ore și femeia intrase în anurie (adică nu mai urina).

Se întrunește consiliul medical al clinicii, iar profesorul Căprioară hotărăște ca să fie din nou deschis abdomenul și să se constate care este cauza anuriei. A doua operație a fost efectuată de către aceiași medici. Era cel mai grav caz din clinică și dimineața aproape că profesorul Căprioară, la raportul de gardă, întreba dacă nu cumva a murit această pacientă, dar nu avea curajul să o spună răspicat. La raportul de gardă asistau toți medicii din clinică și studenții ce erau repartizați pentru stagiul, iar medicul de gardă raporta ce se întâmplase în acea după amiază și noapte în clinică (internări, nașteri, cazuri grave). La cazurile grave s-a discutat încă o dată cazul pacientei cu anurie, doctorul Pereny anunțând încă o complicație, bolnava face febră, e suspectă și de o congestie pulmonară. Aceasta după relatările doctorului Achim. După amiază doctorul Pereny a venit personal la contravizită. Dacă moare bolnava, ce se va întâmpla? Vizita în salon am făcut-o împreună. I-am cerut voie să consult și eu dacă este pneumonie sau nu. Bolnava era în situație foarte gravă însă cu semne clinice evidente de

edem pulmonar, care se putea ușor trata. I-am sugerat medicului Pereny ca să cheme medicul de gardă de la Interne (erau clinici în clădiri separate). Acesta a venit, a confirmat diagnosticul pus de mine. Eu i-am aplicat tratamentul corect ca pentru edem pulmonar, iar dimineața, la raportul de gardă, medicul Pereny nu a mai așteptat ca profesorul să întrebe care este starea pacientei, ci a declarat că bolnava este în afara oricărui pericol, că este salvată, dar această salvare i-o datorează doctorului Mija, care știe medicină internă și care a pus diagnosticul corect de edem pulmonar, cei de la Interne confirmând acest diagnostic. Apoi doctorul Mija i-a aplicat tratamentul salvator. Profesorul Căprioară mă cunoștea, eram coleg în această serie cu fiica sa, studentă foarte bună, care a ajuns mai târziu profesoară la Nefrologie, în locul unui alt profesor bun, decedat prea devreme (Manasia), iar secția de nefrologie îi poartă numele. Bineînțeles că bolnava noastră a aflat de tot ce s-a întâmplat, iar doctorul Pereny a lăsat-o în grija mea până la externare. Aceasta era acum, după un an, bolnava care a venit în mod special din Cluj la Mediaș, ca să-mi mulțumească pentru că i-am salvat viața și promițându-mi că, fiind romano-catolică, nu mă va uita niciodată în rugăciunile sale. Cu unchiul ei din Mediaș, colonelul de aviație, am rămas în continuare în bune relații de prietenie, acesta spunând ori de câte ori se discuta despre mine, bine sau rău, că eu sunt salvatorul nepoatei sale.

Examenele la sfârșit de an n-au fost grele pentru mine, aproape la toate am luat nota maximă, afară de una la disciplinele politice, cărora le-am dat foarte puțină importanță, ca dovadă că nici nu-mi mai amintesc care era titlul lor. Niciuna dintre discipline nu avea profesor, ambele erau conduse de câte un conferențiar. La examen asistau amândoi, la fiecare disciplină. La prima, care cred că era economie politică, am primit nota 8. La al doilea examen, care cred că era socialism, am tras subiectul cu titlul: Portretul medicului comunist. Am vorbit până m-a întrerupt, dându-mi nota 10. De fapt eu îi expuneam portretul medicului creștin (fără de arginți). Cel care îmi dăduse nota 8 s-a scuzat că nu și-a dat seama că eu am studiat atât de bine aceste două discipline, că mi-ar fi dat și el nota 10.

O, vis al vieții studentești!

XXIX. Medic de circumscripție sanitară

*Dacă am face un efort susținut să ne
tratăm semenii cu respect, impactul asupra
noastră dar și asupra societății
ar fi uluitor.*

Henry Charles Liuk

În toamna lui 1969 mi-am luat în primire circa sanitară din comuna Laslea. Era o circă foarte grea. Erau două case de nașteri, una în satul de reședință și alta în satul Mălîncrav, care era mai mare decât Laslea și la o distanță de 15 km de reședință. Aveam ocazia să-mi dovedesc ce-a mai rămas din calitățile mele de organizator și gospodar din timpul acțiunilor noastre de rezistență armată anticomunistă din codrul Fetea (care se găsea chiar pe hotarul unui sat al circumscripției mele, anume Noul-Săsesc) și din timpul studenției. Mi-am dăruit toată puterea de muncă și priceperea profesională pentru a face din această circumscripție una model și am reușit. În primul rând, mi-am asigurat colaborarea autorităților satului (preotul, profesorii, milițianul, secretarul de partid, președintele CAP și cel al IAS), care speram să-mi asigure alimente suficiente pentru bucătăria Caselor de naștere. Eu mi-am propus ca, în toată viața, să nu iau bani de la bolnavi. De la profesorul Hațeganu am rămas cu sfatul său de a nu specula alimentele sau medicamentele (era în perioada 1945-1950). El spunea așa: cea mai ingrată dintre profesii este medicina, fiindcă medicul trăiește din suferința omului, din bolile lui, iar dacă le mai și speculezi, este chiar o crimă.

Laslea era, în acea vreme, într-o bună situație materială, pentru toți locuitorii comunei. Erau kilometri de podgorii și livezi. Nu prea era teren agricol, dar totuși suficiente recolte de cereale ca să le ajungă de la o recoltă la alta. Toamna, un brigadier pleca de la ferma IAS cu un camion de mere care se păstrau și în timpul iernii. Ducea întâi o porție la primar, apoi la postul de miliție, apoi la grădinița de copii și tot ce mai rămânea descărca la noi, pentru casa de nașteri și personalul circumscripției: medici, asistente medicale, femei de serviciu, iar dacă era recolta bogată dădea și pentru școală.

Dispensarul medical avea în proprietate doi cai frumoși, căruță pentru vară și sanie pentru iarnă, iar în ultimul meu an de activitate la acest dispensar am reușit să obțin o autosalvare cu șofer de la Spitalul Mediaș.

Vizitiul cailor era angajat al dispensarului, și din partea CAP-ului primise luncă și un loc arabil pentru ovăz și porumb. La marginea comunei era terenul de fotbal, pe care noi îl foloseam pentru cositul fânului și al otavei. Toamna, la cositul otavei, participam și eu, după-amiaza, ca să dovedesc vizitiului că am fost și am rămas un bun coșăș.

Caii dispensarului erau dresați ca în drumul de deplasare în satul Noul Săsesc, atât la dus cât și la întors, să se abată din drum și să se oprească în dreptul barăcii de la marginea comunei, unde în tot timpul anului se fabrica rachiul.

Vizitiul avea două sticle a câte un litru; una o umplea la dus, iar cealaltă la întors. Era rachiul necesar pentru rația noastră pe timp de o săptămână, pentru protocol.

În ce mă privește pot spune că băutura era gratuită în circumscripția Laslea, și niciodată nu am cumpărat-o, în schimb celelalte alimente, în mod deosebit carnea, totdeauna le-am plătit.

Am reparat dispensarul (camera aparatului de Röntgen și camera de farmacie). Am zugrăvit dispensarul în interior și în exterior, aducând îmbunătățiri și la casa de nașteri, privind circuitele funcționale. Am introdus apă curentă în dispensar, captată dintr-un izvor din dealul grădinii dispensarului, circa 50 metri de conductă, primită aproape gratis (pe un preț de fier vechi), deși era țevă nouă, cumpărată de la depozitul de conducte al gazului metan ce se afla în comuna Daneș, la trei kilometri de Laslea. Am prelungit conducta de apă până în fața dispensarului, unde am făcut o cișmea cu robinet, de la care se aprovizionau cu apă foarte mulți localnici, căci era foarte bună. De asemenea, primăria a montat acolo și un jgheab pentru adăpatul vitelor.

În ce privește casele de nașteri, menționez că se înregistrau în jur de 115-120 de nașteri pe an. Tot ce era naștere normală rămânea la casele noastre de nașteri. Diagnosticul îl stabileam eu, iar, dacă se întâmpla să vină o femeie gravidă în timpul serii pentru naștere, eu nu mai plecam acasă la Mediaș, ci rămâneam acolo în timpul nopții ca să supraveghez nașterea. Pentru mine nu existau ore de serviciu. Plecam de acasă dimineața și mă întorceam seara. Necazul era că nu exista decât un singur autobuz, care pleca dimineața la cinci din Noul Săsesc, trecea prin Mediaș spre Sibiu și se întorcea seara, ajungând în Noul Săsesc la ora 21. De acela nu mă puteam folosi. Trenurile personale se opreau la trei km de comună, la halta comunei. Timp de doi ani am făcut naveta cu autobuze sau camioane de ocazie,

îndeosebi ale Gazului Metan, care circulau zilnic între Mediaș și Daneș (la șapte km de Laslea), unde era baza lor tubulară. Coboram în șosea, la locul unde drumul comunal din Laslea venea la șosea. De aici mai aveam un km până în comună.

Profesorul Goia, de la Cluj, spunea că fiecare medic are cimitirele lui, iar Hațieganu spunea că medicii sunt categoria socială cu cele mai puține apariții în justiție, căci dacă medicul face o greșeală, ce poate provoca invaliditatea bolnavului sau chiar în timp să constituie un factor favorizant de deces, nu trebuie condamnat prin justiție, deoarece conștiința lui morală (și pe atunci medicii aveau conștiința morală) îi va fi suficient judecător și în toată viața lui va fi marcat de acest eveniment.

În foarte bune relații am fost, în această perioadă, cu preotul, care avea o familie cu cinci copii. Pe preoteasă eu am moșit-o la două nașteri. Era un preot adevărat. Dacă în zilele de lucru era vreo sărbătoare, eu mergeam la biserică și cântam în strană (doar făcusem și doi ani de teologie, mama dorind să devin preot). De Crăciun, în Ajun, am plecat cu preotul la colindat, ca să strângem bani pentru biserică. Personal am lăsat acolo o mărturie a trecerii mele prin această comună și biserică. Am cumpărat o Evanghelie cu pereții argințați, a costat cât două salarii de ale mele, și am dăruit bisericii un Hrisov din partea mea, scris pe prima pagină. O astfel de Evanghelie cu coperte argintate am dăruit și bisericii noastre în același timp, împreună cu un suport din lemn de stejar sculptat, pe care se așează icoana sărbătorii respective, la care se închină credincioșii. Când rămâneam peste noapte în sat, fie dormeam în dispensar, fie mă duceam la o familie fruntașă, unde, în tot acest timp, am avut o cameră închiriată.

Am trecut, în această perioadă, pe lângă un mare pericol, de care numai Bunul Dumnezeu m-a scăpat. Era în 3 ianuarie 1971. Anul Nou era sărbătorit de comuniști în două zile, timp în care înceta munca peste tot, cu excepția acelor secții din întreprinderi cu foc continuu. La dispensarul din Laslea erau programate, în acele zile, asistentele medicale și moașa ca să facă de serviciu la domiciliu (punând această planificare pe ușa dispensarului) și cei ce aveau nevoie de îngrijiri medicale li se adresau lor, la domiciliul fiecăruia. Dacă erau urgențe medico-chirurgicale, se chema autosalvarea. Am amintit că eu obținusem în cele din urmă o autosalvare pentru dispensarul Laslea, având în vedere că pentru a ajunge la spitalul Mediaș în cel mai scurt timp ar fi făcut o oră și jumătate (distanța Mediaș - Laslea și apoi Laslea – Mediaș).

Plecasem din Mediaș dimineața, la ora 7,30, cu autosalvarea ca să ajungem în Laslea cel mai târziu la ora 9. Drumul era foarte greu, ninsese în toată noaptea și continua să ningă, zăpada era necurățată de pe șosea, erau doar dărele urmelor roților de autovehicule.

Când am ajuns la dispensar, cum toți cei trei medici (pediatrul, stomatologul și cu mine) lipseam în timpul Anului Nou, sala de așteptare era plină de bolnavi, care ne așteptau. Deși consultam cu ușurință, având suficientă experiență medicală, totuși bolnavii, în loc să se împruțineze în sala de așteptare, parcă tot mai mulți erau. După vreo oră a venit la mine în cabinet moașa, ca să mă anunțe că a sosit să nască contabila de la IAS. Am întrebat-o câtă dilatație are colul uterin și mi-a spus că are numai doi centimetri, deci puteam sta liniștit să consult bolnavii. Peste încă o oră, moașa vine și îmi spune că s-a mai dilatat un centimetru, iar eu nici atunci nu m-am dus ca să văd în ce stadiu se află. N-au mai trecut decât vreo 10 minute, că intră moașa grăbită în cabinet și mă cheamă că naște gravida. Am ajuns în sala de nașteri, am consultat gravida, am constatat că e complet dilatăta și că a început travaliul. Era a doua naștere a acestei femei și în mod normal totul trebuia să se termine cu bine. Când am consultat gravida, am constatat că era febrilă, ceea ce moașa nu observase. Era deci o naștere precipitată. Am rămas lângă gravidă până a născut. Copilul perfect sănătos, cântărea 3200 gr, iar femeia s-a liniștit după ce i-am arătat copilul. Era un băiețel. Am lăsat-o din nou în grija moașei, ca să-i urmărească eliminarea placentei, iar eu am trecut în cabinet, continuând consultațiile. Trecuse deja o oră și femeia nu eliminase încă placenta. Era un semn rău. A trebuit să încerc eu, să elimine placenta, prin manevra de delivrare manuală de placentă, așa cum scrie la carte și se practică și în clinică în astfel de cazuri. N-am mai așteptat decât un sfert de oră și am efectuat delivarea manuală de placentă. Cunoșteam bine metoda, o mai practicasem și în clinică. După ce am extras manual placenta, am examinat-o ca să mă conving că nu a mai rămas în uter vreun rest placentar, căci dacă ar mai fi rămas, pe acolo ar fi continuat hemoragia (în starea de graviditate, prin placenta se absoarbe din uter sânge pentru hrana fătului). Acesta era acum pericolul, o hemoragie postoperatorie, adică o scurgere continuă de sânge după naștere. Când m-am despărțit de mama băiețelului, i-am spus moașei să-i pună un tampon intravulvar și să observe dacă mai continuă hemoragia, dacă mai „mustește” în termen de specialitate. Dacă tamponul rămânea curat, însemna că hemoragia intrauterină s-a oprit și că nașterea s-a terminat cu bine. Dar n-a

fost să fie așa! După vreo 15 minute a venit moașa să mă anunțe că are hemoragie. M-am dus să mă conving și așa era, așa că i-am spus moașei să-i schimbe tamponul. Situația nu se schimbase, ceea ce însemna că era încă ceva rest placentar în uter, care menținea hemoragia. I-am măsurat lăuzei tensiunea arterială. Era 100/60 ml Hg. Era scăzută, așa cum se întâmpla în nașteri cu hemoragii mari. Nu mai aveam timp de pierdut. I-am pus lăuzei o perfuzie cu un flacon de 500 ml ser fiziologic, și i-am spus moașei să pregătească copilul să-l înfășeze bine că vom pleca cu autosalvarea la Mediaș ca să o predăm serviciului de specialitate pentru continuarea tratamentului la acest caz ce a început să se complice. Urcarea și plecarea bolnavei s-a făcut sub supravegherea mea. Am pus bolnava pe targă fără a o ridica în picioare, i-am schimbat tamponul, i-am pus copilul bine înfășat în brațele moașei, iar perfuzia am fixat-o într-un cârlig din peretele autovehiculului. I-am mai măsurat încă o dată tensiunea arterială, care mai coborâse puțin, era 9/6. Am pornit cu salvarea spre Mediaș, aveam de parcurs 25 de km pe o șosea aproape înzăpezită. Temperatura era de zi geroasă, iar salvarea era neîncălzită. Am acoperit bolnava cu două pături, moașa era bine îmbrăcată de iarnă, la fel ca mine, iar eu m-am așezat în cabină lângă șofer. După ce am trecut și ne-am îndepărtat cam vreun kilometru de comuna mea natală, autosalvarea s-a oprit brusc. Șoferul a controlat motorul și a început să înjure. Era cel mai nepriceput dintre șoferii ce serveau autosalvările de la spitalul Mediaș, iar în seara precedentă, unul dintre colegii săi îi deșurubase bușonul de la baia de ulei a motorului. Pe drum, bușonul s-a pierdut, tot uleiul a curs din motor, așa că era oprit fără nicio speranță de a-l mai putea urni din loc. I-am mai luat încă o dată pulsul bolnavei, am constatat că devenise frecvent și greu perceptibil. Era semn rău, iar eu am început să intru în panică. I-am lăsat acolo în drum, spunându-le că merg în comună la telefon ca să chem o salvare cu care să ajungem cât mai repede la maternitatea din Mediaș. Am parcurs distanța de drum până în comună în marș forțat, însă singurul telefon era la cooperativa de consum ce era chiar la șosea, era ocupat fiindcă erau în total vreo șapte posturi telefonice servite prin acea centrală, încât de abia după vreun sfert de oră am reușit să vorbesc cu salvarea din Mediaș și să-l rog pe dispecer să trimită urgent o altă salvare, care să transporte în timp util bolnava la maternitate. Terminând convorbirea, am și plecat aproape în fugă la locul, unde, pe șosea, rămăsese în pană salvarea noastră. Îmi dădeam și mai mult seama de gravitatea cazului, era în pericol viața acestei femei nevinovate, iar

eu am început să mă rog mai mult ca niciodată, ca Bunul Dumnezeu să mai facă o minune și să o salveze. Când m-am apropiat de locul unde lăsasem în șosea salvarea, rugăciunile mele erau și mai puternice. Am ajuns, am deschis ușa din spate a salvării, dar bolnava și moașa nu mai erau acolo. Am deschis ușa cabinei și l-am trezit pe șoferul care dormita. Acesta mi-a spus că între timp a venit o altă salvare din Dumbrăveni, care mergea la Mediaș, că au trecut bolnava din salvarea noastră în cealaltă și că totul a fost bine. Dar nu fusese deloc bine, făcuse o greșeală capitală, căci în loc să o ia pe bolnavă cu targa și să o transpună astfel în cealaltă salvare, ei au sculat bolnava de pe targa salvării noastre, și pe picioarele ei au urcat-o în cealaltă salvare, așezând-o pe targa acelei salvări. Când am mai auzit și ce greșeală au făcut, mi-a venit să o iau singur la fugă pe jos spre Mediaș, ca să ajung mai repede la maternitate. Parcă prin minune, a apărut un IMS al Gazului Metan, pe al cărui șofer îl cunoșteam foarte bine, fiindcă-l avusesem în tratament, la spitalul din Mediaș. L-am rugat să mă ducă direct la maternitatea din Mediaș, ceea ce șoferul a acceptat cu multă bunăvoință. După ce am pornit cu IMS-ul spre Mediaș, i-am spus în câteva cuvinte șoferului ce am pățit și l-am rugat să nu mă mai întrebe nimic. Îmi făceam rugăciunile atât de concentrat încât uneori, fără să-mi dau seama, le spuneam rostite cu glas scăzut. Am ajuns la maternitate, i-am mulțumit șoferului, asigurându-l de toată recunoștința mea. Am urcat la etajul clădirii și am intrat direct în sala de operații. Aici, atmosferă de biserică, de mormânt, nimeni nu scotea niciun cuvânt, toți aveau câte ceva de îndeplinit pentru salvarea acestui caz. Perfuzia pusă de mine la plecare era aproape consumată, dar și flaconul de sânge pentru transfuzie era deja pregătit. De gardă era doctorul Mudura, un brașovean, bun prieten al meu, care avea mâna pe pulsul bolnavei, care devenise aproape imperceptibil, iar tensiunea arterială scăzuse la 5/4. O situație foarte gravă, care doar printr-o minune dumnezeiască putea fi rezolvată. Dr. Mudura și-a întors capul spre mine și m-a întrebat :

- Este ruptură de uter?

- Nu, domnule doctor, în mod sigur nu, fiindcă eu am făcut delivrare manuală de placentă și uterul era integru. Am controlat și placenta și cred că n-a rămas nici un rest placentar.

- Ați adus placenta ?

- Da. Și moașa noastră a adus placenta, pe care ginecologul a început foarte minuțios să o controleze. Spre surprinderea noastră, lipsea o bucațică

din placentă, cam de mărimea unei monede de 2 lei, din partea superioară unde se face inserția cu colul uterin. Am reușit să-i punem transfuzia. În sala de operație, aceeași atmosferă de biserică. Tensiunea arterială s-a ridicat la 6/4. Cu experiența lui, dr. Mudura a considerat că acum poate interveni tot manual pentru un control al uterului (în astfel de situații era interzis de a intra în uter cu instrument metalic). După câteva minute, doctorul Mudura scoate mâna din uter cu acea bucățică rămasă încă pe partea superioară a uterului, aproape de colul uterin, care întreținea hemoragia și pe care el reușise să o racleze cu mâna. În minutele următoare hemoragia s-a oprit. Trecuserăm de la starea de disperare și neputință de a salva viața unei femei nevinovate, la relaxarea și bucuria că Dumnezeu s-a îndurat de viața ei și de noi, cei ce, indirect, am fi avut-o pe conștiință dacă ar fi murit. Eu eram vinovat oarecum că n-am făcut o consultație suficientă în timp ce femeia era gravidă, ca să află că, după prima naștere, femeia a făcut endometrită (o infecție uterină), care s-a vindecat, dar a lăsat cicatrici uterine (sinechii). Dacă eu aș fi știut toate acestea de la început, aș fi putut presupune că nu va fi o naștere normală, și aș fi trimis-o să nască la maternitate. Erau apoi vinovați moașa și toți cei ce n-au transportat-o pe bolnavă pe targă, au ridicat-o în picioare, obligând-o astfel să treacă dintr-un autovehicul de salvare în altul. Vinovați și șoferii care au făcut o glumă macabră în seara precedentă, deșurubând bușonul de la baia de ulei a motorului, ca să-și bată joc de colegul lor, când i se va opri salvarea în drum.

Trecuseră deja vreo patru ore de când ne străduiam să salvăm viața acestei mame. Acum era salvată cu ajutorul Bunului Dumnezeu, care mi-a ascultat încă o dată rugăciunile.

Când toți respiram ușurați că trecuserăm cu bine printr-o așa grea încercare, ușa sălii de operație se deschide și își face apariția ca un disperat soțul contabilei mame, el fiind inginer la IAS-ul unde își avea și ea serviciul. Îl cunoșteam bine, i-am sărit în față, l-am îmbrățișat și i-am spus că soția este în afară de orice pericol. Trăise și el câteva ore cu sentimentul că soției sale i se va putea întâmpla ceva rău, după ce se întorsese dintr-o deplasare direct la casa de nașteri ca să-și vadă soția și băiețelul nou-născut. Nu știu ce va fi simțit în momentul când a aflat că soția sa a trebuit internată imediat după ce a născut, la maternitate. A plecat cu aceeași mașină de serviciu și a nimerit aici la maternitate, direct în sala de operații unde soția sa începuse să-și revină și să-l strige pe nume. I-am lăsat de s-au sărutat, și-au strâns mâinile, după care eu l-am întrebat :

- Aveți bani la d-voastră ?

- Am suficienți, mi-a răspuns el.

- Atunci, am continuat eu, coborâți în stradă la primul restaurant, se numește „Sticlarul”, cumpărați două sticle de coniac, iar de la cofetăria de alături, care în mod sigur a rămas încă deschisă și la această oră, cumpărați o tavă de prăjituri ca să ajungă la opt persoane, cu d-voastră, care, sigur, nați mâncat nimic de azi de la amiază și aduceți-le toate aici ca să ne veselim împreună, și să-i mulțumim lui Dumnezeu că s-a îndurat de soția d-voastră și de noi toți ca să trecem cu bine printr-o mare încercare. În mod sigur, soția d-voastră are suflet curat și se roagă lui Dumnezeu pentru sănătatea și binele familiei d-voastră.

- Da, așa este, mi-a răspuns inginerul. Soția mea provine dintr-o familie care i-a dat atâta educație, cât mi-au dat și mie părinții mei, muncitori de la oraș. Tatăl ei este preot, iar mama învățătoare într-o comună din județul Mureș. N-a putut face decât liceul, căci în învățământul superior copiii de preoți nu erau primiți, din cauza luptei de clasă. Dar să știți de la mine, domnule doctor, că eu nu cred că sunt multe femei atât de credincioase ca soția mea.

Inginerul ar fi vrut să-și mai descarce sufletul, dar eu l-am oprit, spunându-i să se grăbească la cumpărături, ca să mai găsească deschisă cofetăria. Peste o jumătate de oră s-a întors cu prăjiturile și cu cele două sticle de coniac.

Între timp medicul Mudura a fost chemat la sala de nașteri pentru o altă naștere dificilă, iar eu am rămas lângă bolnava ce-și revenise bine după al doilea flacon de sânge și începuse să-și schimbe culoarea feței spre normal, din paloarea foarte accentuată pe care o avusese înainte de aceste transfuzii. Întorcându-se și doctorul Mudura din sala de nașteri, am deschis o sticlă cu coniac, am băut toți câte un pahar și am mâncat cu poftă aproape toate prăjiturile din tavă. I-am spus inginerului ca cealaltă sticlă de coniac să i-o ofere doctorului Mudura și să-i mulțumească pentru că i-a salvat soția din ghearele morții. I-am propus ca, atunci când va veni ca să-și scoată soția din maternitate, să aducă și trei saci de mere pentru medicul și personalul care l-a ajutat în această seară la salvarea acestei mame. Târziu, când a venit în maternitate schimbul de noapte, ne-am despărțit bucuroși că totul s-a terminat cu bine. Pe mine inginerul m-a dus până acasă. L-am rugat să treacă pe la preotul din sat ca să-i ceară să se roage lui Dumnezeu pentru soție și băiețelul nou-născut, promițându-i că și eu am să-l rog pe preot să

facă rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu pentru salvarea celor două suflete de crin. Și de această dată, numai cu ajutorul Bunului Dumnezeu, am scăpat și eu de o mare nenorocire, care ar fi putut întrerupe cariera mea de medic.

Munca la circumscripția rurală Laslea a fost întotdeauna până la limita rezistenței mele. Dar aici am avut și numeroase satisfacții profesionale, căci de multe ori veneau la consultații, la dispensar, și oameni din alte comune. Uneori foloseam și aparatul Rontgen (de raze X), dar cât mai rar, întrucât echipamentul de protecție pe care îl aveam nu era suficient. Reușisem să procur reactivi și să înființez un punct de laborator pentru cele mai ușoare și uzuale analize de laborator, hematologice și biochimice.

Dar nu m-a părăsit nici aici, umbra mea, securistul, un căpitan ce supraveghea primăria Laslea cu cele patru sate: Roandola, Noul Săsesc, Mălâncrav și Florești.

În fiecare sat aveam punct sanitar încadrat cu o asistentă medicală, iar în Mălâncrav, sat ce era mai mare decât reședința Laslea, aveam și casă de nașteri, la care era încadrată o moașă. Cred că lumea ce venea la dispensar observa buna organizare și gospodărire, disciplina pe care am impus-o acolo, precum și prestațiile medicale bune, pe care eu și cei doi colegi pe care îi aveam în subordine, pediatrul și stomatologul, le efectuam.

Conform legislației sanitare în vigoare, medicul de medicină generală era și șeful circumscripției, răspunzând de toate problemele organizatorice privind bunul mers al circumscripției.

XXX. Flagrant securist

„Comunismul amenință civilizația și cultura Oriunde. El nu e numai dușmanul națiunilor, ci și al tuturor oamenilor, al Dumnezeului lor, al tuturor manifestărilor omenești.

Iosif Mackiewics – Victoria provocării

Dar căpitanul de securitate mi-a pus la cale un flagrant. Dimineața a trecut pe la mine o săsoaică, care era angajată la o fabrică din Sighișoara. Securitatea a obligat-o să vină la mine la consultații, să-mi ofere un plic cu bani pentru a-i elibera un certificat medical (un concediu de câteva zile). Femeia, simplă, timorată de securist ca majoritatea populației, necunosătoare a șiretlicurilor și a procedurilor ticăloșite ale securiștilor, a căzut în cursă și a venit la mine la consultații să-mi ceară un certificat de scutire medicală, deși nu era bolnavă. Menționez că dispensarul era situat în mijlocul satului, într-o clădire cu 13 camere: sala mare de așteptare pentru cabinetele de consultații medicină generală și stomatologie, cabinet de pediatrie cu sală de așteptare și cu circuit funcțional separat, casa de nașteri, cu sală de consultații, sală de travaliu, sală de nașteri, dormitor, bucătărie, toate cu circuit funcțional separat, camera de farmacie, camera Röntgen etc.

Femeia având în buzunar plicul cu bani, a intrat în cabinetul meu de consultații în apropierea amiezii, când era maximum de bolnavi în sala de așteptare. M-a rugat încet să-i dau un certificat de scutire medicală, fiindcă vrea și ea să rămână trei zile acasă ca să-și rezolve niște probleme personale. I-am răspuns clar că dacă nu este bolnavă, eu nu pot să-i dau concediu medical, la care ea mi-a răspuns că mă roagă mult să-i dau acest certificat, fiindcă ea știe că eu am mai eliberat astfel de certificate. Apoi a scos plicul din buzunar și mi l-a pus pe birou. Fără să judec prea mult, dând frâu liber instinctului de conservare și apărare, i-am spus pe un ton ridicat să-și ia plicul înapoi și să iasă din cabinet. Ea era derutată, probabil că nu se putea întoarce la căpitanul de securitate restituind plicul. Acesta o aștepta la ea acasă. A întârziat să ia plicul de pe birou. Eu m-am sculat de pe scaun, am prins-o de ceafă, am deschis ușa și i-am dat un brânci de s-a dus vreo doi metri depărtare de la ușă. Toți cei din sală au rămas fără reacție la gestul meu necugetat. Mi-am dat seama că am greșit, că trebuia să mă stăpânesc și să rezolv calm această situație, dar trebuie să și recunosc că nu reușesc să

mă stăpânesc în fața unor astfel de provocări, ceea ce nici în detenție nu am reușit întotdeauna. Am ieșit nervos din dispensar, și așa cum este prin fiecare comună din Ardeal, trece prin mijlocul ei și o vale. Așa era și în Laslea. Valea trecea prin fața dispensarului, iar peste vale era un pod mare. Nu aveam vreme de pierdut, dar chiar și în situația aceea nenorocită în care mă aflam, când am văzut podul, mi-a venit în minte promisiunea electorală a politicienilor de altă dată (ca și a celor de azi) în timpul propagandei prin sate. Atunci când nu mai aveau cu ce să-i mintă, să-i înșele, să-i îmbrobodească pe țărani, le spuneau următoarele, fiind siguri că în sat există vale și că nu sunt suficiente păduri:

- Vă facem poduri! Iar țărani răspundeau:

- Păi, n-avem vale.

- Nu-i nimic, vă aducem valea.

În Laslea erau însă și poduri și vale. Pe podul din fața dispensarului stătea îngrijorat directorul adjunct al școlii generale, profesorul de educație fizică și sport Mantch. Era fiul preotului evanghelic din comuna Moșna de lângă Mediaș, acolo unde fusese și socrul meu preot la început (soția e născută în această comună). Se cunoșteau bine amândoi, erau prieteni. Această prietenie au continuat-o și copiii lor, deci și cu ginerele părintelui Stoian. Când m-a văzut profesorul ieșind nervos din dispensar, s-a îndreptat spre mine și m-a întrebat :

- Ați luat plicul ?

- Nu, i-am răspuns.

La răspunsul meu, profesorul și-a făcut cruce cu amândouă mâinile și mi-a spus :

- Faceți-vă cruce și d-voastră, mergeți la biserică, aprindeți o lumânare că așa știu că este obiceiul la d-voastră, la români, și mulțumiți lui Dumnezeu care, în mod sigur, numai el v-a apărat de data aceasta de a nu ajunge din nou în închisoare. Femeia care a trecut cu plicul pe la d-voastră a fost trimisă de căpitanul de securitate al comunei noastre, care vă urmărește pas cu pas și intenționează să vă trimită din nou la închisoare. Ea a trecut pe la mine pe acasă, înainte de a veni la d-voastră și mi-a spus că e trimisă de căpitan ca să vă prindă că luați bani de la bolnavi și să vă bage din nou la închisoare. Eu nu am avut curajul să-i spun să nu facă așa ceva, temându-mă că o să-i spună căpitanului că eu am oprit-o să vină la d-voastră. Poate că de i-aș fi spus, aș fi riscat pentru d-voastră, însă eram mai mult decât sigur că d-voastră nu veți cădea în cursa întinsă de căpitanul de securitate, căci eu vă

cunosc bine, am totală încredere în d-voastră și știu că ați trecut prin încercări și mai grele și ați scăpat cu bine. Mă bucur din toată inima că ați scăpat și acum cu bine și vă invit, dar nu azi, de mâine încolo în orice zi ca să treceți pe la mine să bem împreună un pahar de vin. I-am mulțumit și l-am asigurat că sunt rodat cu șiretlicurile și cursele securiștilor, și că știu să mă apăr ca a doua oară să nu mai ajung în închisorile comuniste.

Nu știu ce i-o fi explicat femeia, care s-a întors la căpitanul ce o aștepta la ea acasă, dar știu că, ieșind de la această femeie, securistul s-a dus direct la primărie unde îl așteptau primarul, secretarul de partid și alți doi activiști de partid. A tras o ploaie de înjurături, așa cum numai securiștii și țigani de la ușa cortului știu să înjure, pentru că eu și de data aceasta am reușit să le încurc planurile pe care și le-au făcut pentru a fi din nou arestat, de această dată nu pe motive politice, ci ca infractor de drept comun. Am mulțumit încă o dată lui Dumnezeu că m-a apărât de a cădea victimă planurilor securiste diavolești. Și fiindcă simțeam nevoia de liniște, ca de aer, m-am dus la preot și i-am povestit tot ce am pățit. Cum era de așteptat, el m-a încurajat și m-a asigurat că atât timp cât voi rămâne cu Dumnezeu, nimeni nu-mi va putea face nici un rău.

„Rămâneți întru mine și eu voi rămâne cu voi!”, zice Mântuitorul.

XXXI. Pensionarea și plecarea soției din agricultură

Arată-ne, Doamne, mila Ta și mântuirea Ta dă-ne-o nouă.

Psalm 84

În 6 decembrie 1966 am plecat în audiență la Ministerul Agriculturii, ca să obținem, pe baza recomandărilor din Certificatul medical dat de Clinica de Nefrologie din Fundeni, plecarea definitivă din Ministerul Agriculturii a soției pentru a se angaja în industria ușoară.

Acolo, surpriză! Erau cel puțin 30 de ingineri agronomi care veneau să obțină apropierea de familie. Majoritatea acestora erau cu vechime de mulți ani și solicitau un drept normal. Portarul le-a spus că nu avea ce căuta în acea zi la audiență, deoarece șeful cel mic, Nicolae Giosan, se duse să-l felicite pe șeful cel mare, Nicolae Ceaușescu (era 6 decembrie, Sărbătoarea Sfântului Nicolae).

Am stat la coadă, așa era încetățenit și generalizat pe atunci ”statul la coadă” pentru orice trebuia să cumperi sau să rezolvi cu autoritățile statului.

Înainte de a ajunge la ministru, trebuia să treci prin fața șefului de cadre, care făcea o selecție a celor ce pot ajunge la acesta. Intrând în camera de la subsol, unde se făcea prima vamă pentru a ajunge la ministru, am fost întâmpinați astfel de șeful cadrelor din minister, un fost cioban:

- Ce vrei, bre?

Mă gândeam să nu-i răspund, dar îmi părea rău ca să fi venit la București fără niciun rezultat.

- Tovarășe șef, vreau să ne aprobați să ajungem azi la domnul ministru.

- Ce vreți cu tovarășul ministru? Spuneți-mi mie, că mai întâi eu trebuie să știu!

- Soția mea s-a îmbolnăvit în câmpul muncii. Pe la sfârșitul lunii noiembrie s-a dus la câmp să semene grâu. A răcit la rinichi, a rămas bolnavă și nici în agricultură nu mai putea să rămână, ca să umble pe teren, prin frig și să se îmbolnăvească din nou.

- Ce vorbești, bre? De ce s-a dus la Agronomie, dacă știa că e bolnavă? De aici nu pleacă nimeni, îi place, bine, nu-i place, treaba ei.

Ultimele cuvinte mi le-a spus pe un ton ridicat și amenințător.

- Tovarășe, i-am răspuns pe un ton și mai ridicat, eu am venit din Ardeal, de la Mediaș, ca să rezolv această problemă, noi nu mai plecăm de

aici până nu vorbim cu tovarășul ministru. El s-a enervat și iarăși a început să strige. Soția plângea și îmi făcea semn să cedez.

- Ascultă, bre, aici eu hotărâsc cine merge la tovarășul ministru și cine nu. Nu mă învâța mata pe mine ce trebuie să fac. Vă rog, ieșiți afară!

- Bine, dar aceste acte unde le depun?

- Dați-le la mine și plecați.

Când am ieșit în sala de așteptare, ceilalți ingineri care așteptau rândul ca să ajungă la tovarășul Bre ne-au reproșat că, din cauză că l-am enervat pe Șefu', acum nici lor nu le va mai rezolva nimic.

Rezultatul triajului de la tovarășul șef Bre îl puteam afla numai după ce eram trecuți toți prin fața tovarășului de la cadre. Am rămas în sala de așteptare. Dar, ca să fie operativ, tovarășul Bre, după ce își vărsase desconsiderarea față de intelectuali, el, clasa muncitoare, a ieșit în sală și a anunțat că lista celor admiși pentru audiență la tovarășul ministru se va afișa la poartă la ora 14. Am plecat și ne-am întors la ora 14. Lista era afișată, dar scurtă. Cuprindea numai cinci solicitanți, printre care și soția mea, din cei vreo 30 câți fuseserăm dimineață. Audiența cu ministrul era fixată la ora 18.

Seara ne-am prezentat la portar, întrebându-l unde ține tovarășul ministru audiențe.

- Sunteți trecuți pe listă?, ne-a întrebat.

- Da.

Aprobarea cerută de noi era semnată deja de un locțiitor al tovarășului ministru și se afla într-un plic cu adresa soției, la poartă. Ne-am luat plicul, am mulțumit portarului și ne-am dus direct la gară. Aveam tren spre Mediaș, la ora 20. După șapte ore de mers într-un vagon neîncălzit, am ajuns acasă. Am mulțumit încă o dată Bunului Dumnezeu că între cei cinci aleși pentru audiență a fost și soția mea. Un obstacol trecut dintre cele foarte multe ce vor urma în calea noastră de abia de acum înainte.

Și, fiindcă suntem la capitolul suferințelor prin boală, mângâierea tonifiantă nu poate fi dată decât de Cartea Cărților (Sfânta Scriptură), căci numai Mântuitorul, ca om și Dumnezeu, a putut spune fără a greși: "Eu sunt calea, adevărul și viața!". Când nu găsesc răspuns imediat la anumite probleme de viață, merg în bibliotecă să văd ce părere au avut și cum au rezolvat cele mai mari personalități unele probleme pe care le întâlnesc și eu în viață. Pentru probleme de medicină îl întreb pe Hipocrate, cel ce a pus bazele științei medicale, pe Pasteur, cel mai mare binefăcător al omenirii prin descoperirea vaccinurilor, pe Alexis Carel (convertitul la creștinism în

urma vizitei făcute la Lourdes, în Franța, unde s-a arătat Maica Domnului pe la mijlocul secolului al XIX-lea unei fetei păstorite și apoi el, medicul, a scris cel mai frumos și convingător eseu despre rugăciune). Iar din România merg la cel mai mare medic al nostru, la Nicolae Paulescu, căruia “oculta” i-a furat premiul Nobel pentru descoperirea insulinei, la profesorul Hațeganu din Cluj, pe care comuniștii l-au alungat de la catedră și l-au umilit cum numai ei se pricep să o facă. Lista acestor medici este lungă, la loc de frunte eu îi consider pe cei care au urmat pilda “doctorilor fără de arginți”, Sfinții Pantelimon, Cosma și Damian.

Revenind la profesorul Hațeganu (pe care Dumnezeu m-a învrednicit să-l am trei ani profesor de Medicină Internă, în 1946, 1947 și 1948), acesta spunea următoarele: “În omenire există un echilibru, pe care l-a formulat Kant, iar Laplace l-a pus sub formă matematică în legea echilibrului universal care guvernează universul. Noi, oamenii, părticică din univers, bineînțeles că suntem supuși de asemenea acestei legi, pe care chimistul francez Lavoisier, cel pe care revoluția franceză, una dintre cele mai mari nenorociri ale omenirii, l-a trimis la ghilotină, a formulat-o astfel: în lume nimic nu se pierde, în lume nimic nu se câștigă, totul se transformă. Și profesorul Hațeganu continua: omul este sortit să plătească o parte din suferința de pe pământ prin boli. Urmărind evoluția bolilor în decursul istoriei omenirii, se constată că bolile l-au însoțit pe om ca propria sa umbră. Și când medicii credeau că au eradicat o boală scăpând omenirea de suferința provocată de aceasta, venea o nouă boală care îi lua locul și producea aceleași suferințe. Cel mai elocvent exemplu îl avem sub ochii noștri. Au fost eradicate majoritatea bolilor infecto-contagioase, s-au descoperit medicamente care scurtează și ușurează suferința prin boală, dar în locul acestora, asistăm azi la bolile civilizației, ce ocupă primul loc în morbiditate și mortalitate, aici situându-se accidentele de pe urma mașinismului, a mijloacelor de transport mai rapide, avioane, trenuri, autovehicule etc, apoi bolile psihice. În locul bolilor venerice, destul de bine prevenite și supravegheate, a apărut SIDA, cu care omenirea va mai avea încă mult de luptat. Și, așa cum spunea profesorul Hațeganu, noi suntem sortiți să acceptăm pe acest pământ, pe lângă alte și multe feluri de suferințe, și pe cea prin boli, care rămâne cea mai constantă și perpetuă.

Pentru că am ajuns până aici, aș vrea să închei expunerea prin suferințe și boli a familiei noastre.

Soția a rămas obligată la un strict regim igienico-dietetic, pe care l-a respectat întocmai până în prezent și pe care va trebui să îl suporte și în continuare.

Fără ajutorul lui Dumnezeu n-am fi reușit în această perioadă, când egoismul, rapacitatea și dezinteresul față de durerile și suferințele semenilor au ajuns arme de îmbogățire și de parvenire.

XXXII. Sănătatea și îmbolnăvirile mele

*Averea unui om se măsoară prin bucuriile pe care
le iubește și le binecuvintează și pentru care este
iubit și binecuvântat.*

Tomas Carlyse

În ce privește suferința care a mai încăput în palmaresul meu să o mai plătesc și prin boli, aș putea spune următoarele: tuberculoza contactată în închisoarea Gherla n-am simțit-o ca boală aproape deloc, fiindcă suferința iadului închisorii, în izolarea Zarcăi din Gherla, ocupase toată zona cerebrală a mea în care era localizată durerea, nemaipermițând și senzațiilor de durere de la alte boli să-și mai găsească loc în viața mea.

După eliberare, viața tumultuoasă care m-a obligat să recuperez tot ce îmi furase din viață regimul comunist timp de 17 ani m-a făcut imun la durerile pe care pe care le “duceam pe picioare” aproape în fiecare primăvară, neacordându-le nicio importanță. Știam că vin și trec sigur și fără tratament medicamentos, așa cum se obișnuise organismul meu în perioada detenției, și nici nu aș fi avut timp de boală, căci aproape în tot timpul, în perioada de activitate profesională, după ce mi-am luat diploma de medic, am îndeplinit aproape fără întreruperi două norme pe statele de plată, norma de bază plus una ca suplinitor pentru circumscripțiile sanitare vacante, plus policlinica cu plată, în care vizitele la domiciliu îmi răpeau mult timp, și alte și alte consultații la familie sau prieteni, pe care nu-i puteam refuza. Trebuie să socotesc și timpul dedicat recuperării profesionale, constând în repetarea anului al VI-lea la facultatea de medicină (din pricina condamnării politice), o nouă facultate, cea de biologie, de cinci ani, apoi alți cinci ani pentru teza de doctor în științele medicale, nenumărate drumuri, în acest scop, la Cluj și la București, cursurile de reciclare, ședințele de studiu profesional, simpozioanele, care m-au făcut să uit de bolile mele, neavând timp și pentru așa ceva.

Aceste activități și elanul meu s-au oprit brusc în toamna anului 1995, când a trebuit să mă internez la Clinica de Urologie din Târgu-Mureș, la Profesorul Dorin Niculescu, care, în 15 noiembrie, m-a operat de un polip pe vezica urinară. Am rămas cu sondă uretrală până în ianuarie 1996, când am suferit o nouă intervenție pe vezica urinară, de data aceasta și pentru prostată.

În Ajunul Crăciunului din 1995, prietenul meu, Gelu Simu, coleg de la liceul din Dumbrăveni, iar acum profesor de anatomie patologică la Facultatea de Medicină din Târgu-Mureș, m-a chemat la telefon ca să îmi comunice rezultatul de la biopsie.

- Teo, să știi că polipul operat este de natură canceroasă, dar nu te teme, că la tine nu va merge mai departe, ca la alții.

Bănuiam răspunsul, căci operația ce mi s-a efectuat a fost făcută ca o demonstrație pentru studenți și prezentată pe un ecran mare de televiziune în sala de operație, pus chiar pe peretele din fața mea. Bineînțeles că și eu am putut să văd operația și să o urmăresc de la început până la sfârșit. Mi s-a făcut numai rahi-anestezie (injecție intratiroidian cu efect de anestezic asupra abdomenului inferior și a membrilor inferioare).

Discuțiile teoretice pe marginea cazului operat, prin explicarea termenilor și timpilor operației, a diagnosticului diferențial etc., le dădea de înțeles studenților că, după aspectul polipului extirpat, coroborat cu semnele clinice, diagnosticul ar fi aproape sigur de polip (tumoră) malignă, recte canceroasă.

I-am mulțumit lui Gelu pentru vestea proastă – cadou de Crăciun.

Gelu era vesel și binedispus, așa cum îl știam din liceu. I-am mulțumit și pentru telefon, ne-am mai depănat câteva amintiri de la liceul din Dumbrăveni, și apoi ne-am urat Sărbători fericite, eu promițându-i că ne vom revedea în 3 ianuarie 1996, când eram programat pentru a doua operație pe vezică, de această dată și pentru adenom de prostată.

În ajunul Anului Nou 1995/1996 am luat parte, la Mediaș, la slujba de înmormântare a socrului meu, care a avut loc la Catedrala greco-catolică din Mediaș, al cărei protopop a fost.

Am asistat în biserică la slujba înmormântării, oficiată de preoți greco-catolici, în prezența reprezentanților tuturor cultelor creștine din Mediaș. La cimitir n-am putut să merg, fiindcă în același timp a trebuit să merg la spital, la chirurgie, pentru a mi se schimba sonda uretrală.

În 3 ianuarie 1996 m-am prezentat la clinică, la Târgu-Mureș, pentru a doua operație pe vezică și pentru adenom de prostată. M-am externat după o săptămână, tot cu sonda după mine, întorcându-mă la Brașov. După o lună am revenit pentru control. De data aceasta nu am mai rămas internat decât trei zile, fixându-mi-se program de control lunar, pe care l-am respectat în primele șase luni. De fiecare dată controlul prin endoscopie se încheia cu bune rezultate. Dar, când s-a împlinit un an de la prima operație, profesorul

m-a oprit în clinică, m-a internat, mi-a făcut în două zile toată seria de analize ce se fac în laboratorul clinicii lor pentru astfel de îmbolnăviri. Am fost supus la a treia intervenție chirurgicală pentru trei polipi vezicali.

Am revenit la control peste o lună, și apoi la trei luni. Nu s-au împlinit doi ani de la prima operație, căci, în vara anului 1997, profesorul a hotărât că ar fi bine să nu ne bazăm numai pe tratamentul chirurgical, ci că este necesar să adăugăm și tratamentul cu citostatice, pentru aplicarea căruia el îmi recomandă Spitalul Panduri din București. N-am mai pierdut timpul, căci după două zile m-am prezentat acolo cu toate actele medicale. După ce acestea au fost citite cu atenție, inclusiv rezultatul de la biopsie, profesorul de la Panduri a pus mâna pe telefon și l-a chemat pe medicul-șef de la Spitalul Fundeni, specialistul în aplicarea tratamentului citostatic la astfel de polipi maligni (canceroși).

Am ajuns greu la Spitalul Fundeni, deși eu cunoșteam foarte bine Bucureștiul, din perioada 1949-1950, când am stat acolo ca „fugar”. Respectivul medic mi-a întocmit programare și m-a rugat să o respect, ca să avem bune rezultate cu acest tratament. Programul era următorul: în primele șase luni să mă prezint o dată pe săptămână la tratament cu citostatice, apoi în următoarele șase luni - o dată la două săptămâni, iar în anul următor, al doilea de tratament - o dată pe lună. Pot să vă spun că am respectat întocmai acest program, deși călătoria Brașov-București și retur o suportam tot mai greu. Rezultatul tratamentului a fost salvator!

Concomitent, tot o dată la trei luni, mergeam la control la Târgu-Mureș în primii cinci ani, iar în următorii cinci ani numai o dată la șase luni. De fiecare dată după controlul endoscopic, profesorul mă bătea pe umăr și îmi spunea:

- Și de data aceasta este bine, domnule coleg, iar eu îi mulțumeam. Atât doar, că a refuzat bani sau orice cadou din partea mea.

Când s-au împlinit 10 ani de la prima operație, exact în 15 noiembrie 2005, m-am dus la control, și de data aceasta mi-am permis să-l bat eu pe umăr și să-i spun:

- Domnule profesor, au trecut 10 ani de când m-ați operat de cancer vezical, timp în care am fost ca un copil ascultător față de tot ce mi-ați cerut dumneavoastră să fac. Acum vă rog să nu vă supărați că v-am bătut eu pe umăr, dar n-am cuvinte și nici nu știu în acest moment cum să vă mulțumesc, fiindcă m-ați salvat în mod sigur dumneavoastră, dar cu ajutorul Bunului Dumnezeu, la Care eu mă rog și m-am rugat în tot timpul ca să mă

țină cât mai mult în viață, o mărturie vie, ca a domnului avocat Chioreanu, pe care tot dumneavoastră l-ați salvat. El și-a intitulat „Morminte vii” cartea despre infernul închisorilor comuniste. Vă rog să-mi permiteți a vă oferi, drept recunoștință, cartea vieții mele, „Noi nu am avut tinerețe”, care este o mărturie a luptei anticomuniste a generației studențești de la 1948.

XXXIII. Amenințarea securiștilor

*Cine se va ridica cu mine împotriva celor
ce viclenesc și cine va sta împreună cu mine
împotriva celor ce lucrează fărădelegea?
Doamne, când s-au înmulțit durerile mele în
inima mea, mângâierile Tale au veselit
sufletul meu.
Psalmul 93*

Așa după cum am amintit despre avertizarea și amenințarea din partea securiștilor, țin să menționez următoarele. De la eliberarea mea din închisoare, la 1 august 1964, și până în dimineața Ajunului de Crăciun al anului 1978, eu nu am mai fost chemat și anchetat la securitatea din Mediaș.

În acea dimineață, la ora 6,00, doi securiști, îmbrăcați civil, ne-au bătut la ușă și m-au invitat la securitate ca să dau o declarație. Știam ce mă așteaptă!

Acolo m-au băgat într-o celulă la subsol și nimeni nu m-a mai întrebat nimic, dar nici eu nu am cerut nimic până în după-amiaza zilei a doua de Crăciun. Atunci, un alt securist îmbrăcat civil m-a scos din acea celulă și m-a dus direct în biroul tovarășului șef colonel Ferent. Alături de el erau și cei doi șefi de la securitatea județeană Sibiu: colonelul Gergely, șeful securității județene și tovarășul colonel Bleahu Ieronim, procurorul securist șef al județului.

După vreo două ore de amenințări și umiliri, în care se întreceau fiecare să îmi dovedească cât de „bandit” am rămas și ce mare pericol prezint eu pentru clasa muncitoare și regimul umanitar comunist, mi-au zis:

- Să pleci cât mai repede din Mediaș, fiindcă noi nu îți mai garantăm viața.

Eu am promis că voi pleca, dar trebuia să îmi găsesc un loc de muncă în alt județ. Un alt civil m-a scos din acel birou m-a dus la poartă și m-a lăsat în stradă.

Nu pot descrie momentul reîntâlnirii cu soția, dar după ce ne-am îmbrățișat și lacrimile noastre s-au întâlnit, am făcut împreună o rugăciune, cerându-i bunului Dumnezeu să ne aibă în pază, să ne ajute și să nu ne părăsească.

În 3 ianuarie 1979, colonelul Ferent, însoțit de un alt securist, a venit la spital și, în prezența șefului de secție Todan, a șefului sindicatului sanitar și a câtorva asistenți și asistente medicale, m-a prezentat și m-a demascat ca pe un mare bandit, care nu mai are ce căută printre muncitorii sanitari cinstiți, angajați la construirea socialismului în țara noastră.

În concluzie, eu am promis că îmi voi respecta angajamentul verbal luat cu o săptămână înainte, în fața șefilor securității județene.

Întors acasă, i-am arătat soției „cadoul” primit de la securiști după Anul Nou: preluarea, terfelirea și umilirea mea în fața unor membri ai sindicatului sanitar din spital – dintre care pe doi îi știam că sunt turnători. Cum ne-am petrecut sărbătorile în continuare, vă puteți ușor închipui, stimate cititor.

În luna ianuarie, pe socrul meu l-au chemat din nou la securitate, ca să afle ce am hotărât în legătură cu plecarea, de fapt expulzarea din Mediaș. L-au trimis pe socrul meu din nou la mine ca să mă determine să plec din Mediaș, până nu e prea târziu. Bineînțeles că socrul meu a început primul să fie îngrijorat și cu privire la rămânerea mea riscantă, în continuare, la Mediaș. Probabil că securiștii, știindu-l om bătrân, mai puțin cunoscător al metodelor lor criminale, au căutat să-l amenințe și pe el cu o nouă arestare, în cazul că nu va reuși să mă convingă să plec din Mediaș. Așa se face că, de data aceasta, socrul a venit de la securitate direct la noi acasă, și, profitând de lipsa soției mele, mi-a spus cum l-au amenințat securiștii, dar era și mai grav, chiar pericol imediat faptul că securiștii vor încerca alte metode de convingere, pe care le suportase și socrul în cei cinci ani de detenție. L-am liniștit pe socrul, spunându-i că sunt pe cale să-mi rezolv transferul în alt județ, convins fiind că îl vor chema din nou la securitate, doar cu scopul de a-l timora. De data aceasta i-am spus direct socrului că aceste presiuni vor culmina, în speranța lor că mă vor timora și voi semna angajamentul de turnător.

Tot în zilele acelea îmi ieși în cale, ca din întâmplare, unul din cei doi ofițeri securiști care l-au însoțit pe maiorul Ferent la spital, pentru a mă demasca în fața membrilor sindicatului sanitar ca pe un bandit periculos pentru regimul comunist.

Acesta m-a oprit, m-a rugat să continui drumul cu el pe strada cea mai circulantă din oraș, pentru ca prietenii și cunoscuții care ne vor vedea împreună să-și piardă încrederea în mine, considerându-mă colaboratorul securiștilor. M-a întrebat securistul în ce stadiu mă aflu cu găsirea unui

serviciu în alt județ și pe când mi-am programat plecarea. Știa bine că eu acceptasem propunerea lor de a pleca din Mediaș, dar numai cu condiția de a-mi găsi un serviciu corespunzător pregătirii mele de medic. I-am răspuns că voi îndeplini promisiunea pe care mi-am luat-o, de a pleca din Mediaș, dar totul depinde de ce serviciu voi găsi în alt județ. Iar când acest transfer se va realiza, în mod sigur vor afla și ei odată cu mine, dacă nu cumva înaintea mea.

XXXIV. Încercare de transfer la Râmnicu -Vâlcea

*Înfrânt nu ești atunci când sângeri
Și nici când ochi-n lacrimi ți-s.
Cele mai crâncene înfrângeri
Sunt renunțările la vis.*
Radu Gyr

Soția era de acord să plecăm în alt județ, convinsă fiind că eu pot să mă adaptez oriunde unor noi condiții de muncă. În felul acesta vom scăpa de niște ticăloși care își făcuseră o profesie din a ne urmări pe amândoi pas cu pas.

Dintre cele câteva posturi scoase la transfer de Ministerul Sănătății pentru anul acela, ne-am oprit amândoi asupra unui post de epidemiolog și medic infecționist la Spitalul din Râmnicu-Vâlcea. Orașul era aproape de Mediaș, având legături directe atât pe șosea, cât și pe calea ferată. În plus era și posibil un transfer între aceste două orașe, care erau de același grad privind transferurile, deși Râmnicu-Vâlcea era capitală de județ, ceea ce Mediașul nu era. În schimb, populația Mediașului era de aproape trei ori mai mare decât a orașului Râmnicu - Vâlcea (80.000 față de 28.000).

M-am prezentat la Direcția Sanitară Sibiu, de care aparținea orașul Mediaș, ca să pregătesc dosarul pentru transfer. Directorul Direcției Sanitare Sibiu era un epidemiolog – Dr. Suciuc – cu care mă întâlнисem la Cluj în timpul când amândoi ne efectuam stagiul de medici specialiști în boli infecto-contagioase și epidemiologie. S-a arătat foarte surprins când i-am spus că vreau să plec prin transfer la Râmnicu-Vâlcea, deși el cunoștea la acea oră foarte bine necazurile pe care le aveam cu securitatea, care mă obligase să plec din acel județ. Prin funcția pe care o ocupa, dar nu numai așa, ci și prin originea socială sănătoasă, (era fiu de muncitor CFR-ist), era în cele mai bune relații cu tovarășii de la securitate, al căror colaborator devotat devenise. A încercat să mă convingă (juca teatru) că el îmi va aranja o situație de încadrare mai bună (eram încadrat la baza de salarizare), că o să mă transfere chiar el la Sibiu, într-un post mult mai bun și că, dacă insist să plec oricum, îmi va părea rău. Totuși a fost atât de fals și de ticălos, admitându-mi să-mi depun dosarul de transfer cu actele medicale necesare, pe care el, la data de 1 iulie a.c., să-l predea într-o ședință ținută pentru problema transferurilor la Ministerul Sănătății, directorului Direcției

Sanitare din județul Vâlcea. Trebuia luat și avizul Ministerului Sănătății, pe lângă cel al directorului din județul Vâlcea, pe care îl obținusem chiar de la începerea tratativelor de transfer.

Am așteptat liniștit și convins că transferul se va face între cei doi directori de direcții sanitare ai județelor Sibiu și Vâlcea, la data de 1 iulie, cu ocazia ședinței de la Minister, când doctorul Suciu trebuia să predea dosarul meu de transfer directorului Ceapă – directorul din Râmnicu-Vâlcea.

Aveam pe atunci, de curând cumpărată, o „Skodiță”, primul, singurul și ultimul meu autoturism, cu care m-am prezentat singur, în data de 2 iulie 1978, ca să-mi preiau în primire noul post de la spitalul din Râmnicu-Vâlcea. Dar, surpriză! O nouă lovitură și mai greu de suportat. Directorul adjunct al spitalului m-a anunțat, ca un fulger din senin, că transferul meu nu s-a putut legaliza, fiindcă directorul Suciu – șeful Direcției Sanitare din Sibiu – nu a prezentat comisiei dosarul meu pentru transfer. Nu pot să relatez ce mi-a trecut atunci prin gând, ce-am simțit și cât de greu mi-a venit să cred această nouă mârșăvie a directorului Suciu, în spatele căruia se găseau și acționau securiștii.

Nu știu să mai reconstitui cât am rămas atunci în fața acestui coleg care, în mod sigur, nu cunoștea adevărul adevărat al acestui refuz, dar n-am mai putut scoate niciun cuvânt. Nu știu ce va fi gândit atunci despre mine acest director adjunct care, în mod sigur, nu era amestecat în această nouă, nedreaptă și nemeritată lovitură pe care o primeam și trebuia să o suport. Tot el a fost cel care a vorbit primul:

- Domnule coleg, duceți-vă aici la partid, căci ei sunt singurii care vă mai pot rezolva situația transferului dumneavoastră.

Am mai zăbovit puțin, simțeam că mi-a revenit și glasul care mă părăsise de-a binelea, așa că i-am mulțumit binevoitorului meu și l-am întrebat:

- Unde este aici partidul?

- În centru, mi-a răspuns el. Toată lumea din Vâlcea îl știe, e o clădire zugrăvită în alb, căreia cu mândrie vâlcenii îi spun „Casa Albă”. Întrebați când veți ajunge în centru, că toată lumea știe clădirea, de curând construită, și o veți găsi ușor.

Ne-am despărțit. Am plecat pe șosea spre centru la volanul autoturismului Skoda (destul de ieftin pe atunci, doar 53.000 lei, adică valoarea a cinci salarii de medic).

După circa un kilometru de mers pe șosea, am tras pe dreapta într-o parcare. Primul lucru pe care l-am făcut a fost o rugăciune către Sfântul Anton. Era o zi de marți, iar eu, ortodoxul, mă rugam și acestui sfânt catolic, încă de pe când eram în primele clase de liceu. Noi, ortodocșii, aveam în Dumbrăveni o simplă capelă, departe de internatul în care locuiam elevii bursieri, dar și aceasta rămânea închisă în zilele de peste săptămână. Dar pe când aproape de liceul nostru și internatul din curtea lui se afla Biserica Romano-Catolică, a armenilor, ce o primiseră în dar de la Maria-Tereza, în secolul al XVIII-lea, și care se găsea la doar 100 de metri de liceu, fiind deschisă în tot timpul zilei. Noi, elevii, indiferent de cultul căruia aparțineam, ortodocși sau greco-catolici, profitam de pauza dintre orele 4 și 5 după-amiază și intram zilnic să ne facem rugăciunile în această biserică. Acolo am învățat și novena Sfântului Anton, ce m-a însoțit în întreaga viață, pe lângă rugăciunea inimii și cele obișnuite din timpul zilei.

Voiam să-mi revin în urma șocului primit și să-mi fac un plan de apărare. Eram disperat. Acasă nu mă mai puteam întoarce cu acest refuz de transfer. Soția mea era convinsă că vom reuși să ne transferăm la Râmnicu-Vâlcea, unde puteam locui pentru început la un unchi al ei, Cornel Axente, fost inginer petrolist, pensionar, fără copii, fost primar în Câmpina.

Avea un apartament foarte frumos cu trei camere. Era dintre primele construite pe bani. Soția lui, de loc din Sighișoara, era profesoară de limba franceză. Cornel fusese membru al Uniunii Scriitorilor Români, dar epurat după 1944. A scăpat de internare în lagăr, după 1944, și de arestările din 1948, căci, în timpul cutremurului din noiembrie 1940, a fost grav avariata și închisoarea Doftana, în care se afla un grup de comuniști, în frunte cu Gheorghiu-Dej. Dar ca toți primarii legionari care s-au comportat corect cu toată lumea, independent de apartenența lor politică, tot așa și Cornel Axente, primarul din Câmpina, s-a purtat foarte corect cu acel grup de comuniști, reparând în grabă ceea ce fusese distrus de pe urma cutremurului. În 1948, în timpul arestărilor legionarilor din întreaga țară, după ce partidul comunist se consolidase, a fost arestat și Cornel Axente, printre cei 15.000 de legionari arestați în noaptea de 14 / 15 mai.

Soția lui Cornel a plecat la București, la Gheorghiu – Dej, și i-a adus aminte cum Cornel Axente i-a salvat la Doftana pe comuniști. Urmarea a fost că, chiar în acea zi, Cornel Axente a fost eliberat și nu a mai fost arestat niciodată în viața sa, până a murit, în 1994. În Uniunea Scriitorilor nu a mai fost primit, deși piesa sa, foarte reușită, intitulată „Iepuroii”, prezentând

viața elevilor din clasa a VIII-a de liceu, s-a jucat pe toate scenele teatrelor din țară.

Doream și eu să-l cunosc mai bine pe acest inginer de o cultură rar întâlnită în lumea tehnicienilor. La Râmnicu-Vâlcea își ocupa timpul cu meditațiile pe care le dădea elevilor de liceu și celor ce doreau să intre în învățământul superior. Dădea meditații la matematică, chimie, limbile engleză, germană, franceză și latină. Concomitent scria proză. Manuscrisele au rămas la o nepoată pe care a înfiat-o și nu știu ce s-a ales de opera sa literară. O pierdere ca atâtea alte comori ale culturii noastre.

Stând în acea parcare, mă gândeam ce atitudine să adopt la noua lovitură primită.

Colegul meu medic, ce mi-a comunicat vestea înfrângerii, a pierderii unei bătălii, m-a îndemnat să merg la partid. Dar eu nu călcasem până la acea oră scările vreunui sediu de partid! Ce puteam face acum? Posibilitățile mele de apărare, ca și cele de atac, se năruiau văzând cu ochii. Ce îi voi spune soției când voi ajunge acasă? Oare ea va mai fi în stare să suporte și această ticăloșie a securității? Ce îmi va rămâne pe viitor de făcut? Dacă nu aș fi fost convins că Dumnezeu nu mă va părăsi și că mă va ajuta, m-aș fi dat bătut. Îmi era greu să admit că mă vor asasina, simțeam că în spatele acestor atacuri asupra mea se ascunde altceva. Pentru moment nu-mi puteam da seama, dar această bănuială îmi încolțise bine în minte.

Oricum, eu voi rămâne pe poziția pe care mi-am transformat-o în crez din primele clase de liceu. Și mi-am adus aminte de Corneliu Codreanu, care ne învăța că, în viață, decât să învingi printr-o infamie, mai bine să cazi luptând pe calea onoarei.

M-am hotărât: voi lupta, dar numai pe calea onoarei. Voi folosi însă toate căile legale existente la această oră pentru a-mi apăra viața.

Forul suprem la acea oră era partidul! Voi merge și la partid, le voi comunica și lor această nedreptate ce mi-a fost făcută, luându-mi-se fără niciun motiv un transfer acceptat între cei doi directori de direcții sanitare. Le voi spune cum, fără niciun motiv, m-am trezit că acest drept legal mi-a fost răpit în mod abuziv. De către cine?

Voi merge la partid, tot sunt în Râmnicu-Vâlcea. Voi vedea ce răspuns voi primi, apoi voi hotărî ce am de făcut. Zis și făcut. M-am urcat în mașină, am plecat din locul de parcare, și, cu atenția sporită, am ajuns în centru. N-am avut nevoie să întreb pe nimeni ca să aflu clădirea partidului, eram aproape de ea, și, după descrierea colegului meu, aceasta trebuia să fie.

Am parcat din nou Skodița într-un loc potrivit – jumătate pe trotuar, jumătate pe carosabil – și m-am îndreptat spre sediul partidului, aflat doar la 20 de metri de locul unde mă aflam atunci.

Surpriză! Nimeni la poartă. M-am uitat în jur încă o dată, m-am asigurat că eram singur acolo, am intrat și am urcat scările la primul etaj. Mi-a ieșit în întâmpinare o doamnă și m-a întrebat pe cine caut. I-am răspuns că vreau să vorbesc cu tovarășul secretar care răspunde de probleme de sănătate. Mi-a arătat ușa biroului în care îl puteam găsi pe acest secretar. Am bătut la ușă și am intrat. Am dat binețele convenite unui domn cu o figură plăcută, care, plin de bunăvoință, m-a invitat să iau loc pe scaun. I-am mulțumit și m-am așezat pe scaunul din fața biroului.

Imediat m-a întrebat:

- Cu ce problemă ați venit la noi?

După cum vorbea, am bănuțit că ar fi un profesor care și-a menținut felul cum discuta în școală cu elevii.

Am început să-i spun că am venit să-mi iau postul în primire la Spitalul Județean, prin transfer din județul vecin Sibiu, că sunt medic specialist în boli infecto – contagioase și epidemiologie, după un curs de trei ani de specializare în Clinica de Boli Infecto-Contagioase din Cluj, că deși transferul meu s-a făcut cu aprobarea celor doi directori ale direcțiilor sanitare, la minister urmând să fie doar predat dosarul de către directorul din Sibiu celui din Vâlcea, deci o simplă formalitate, totuși când m-am prezentat să-mi iau postul în primire, directorul adjunct al spitalului mi-a spus că transferul meu nu s-a aprobat, nu știe nici el din ce cauză, dar mi-a recomandat să vin la dumneavoastră ca să rezolvați acest caz.

După ce acest secretar m-a ascultat cu atenție, a pus mâna pe telefon și i-a cerut directorului Direcției Sanitare din Vâlcea să vină urgent la partid.

Acest director, tovarășul Ceapă, era bun prieten cu directorul Suciuc, iar după vreo doi-trei ani, am aflat că amândoi au fost schimbați din posturile pe care le ocupau, pentru că pretindeau și luau câte 10.000 lei pentru un transfer de la un oraș mai mic la unul mai mare sau chiar de la dispensare rurale la dispensare urbane.

N-au trecut nici zece minute după ce secretarul îi ordonase directorului să vină la partid, că acesta a și sosit, intrând în cabinetul secretarului și salutându-l astfel:

- Să trăiți, tovarășe secretar!

Secretarul nu i-a răspuns, ci l-a invitat să ia loc pe scaunul ce mai rămăsese liber în fața biroului.

Nu voi încerca să prezint portretul acestui director, care, la intrarea în birou, salutându-l pe secretar, i-a făcut și o plecăciune, ceea ce arăta că nu are coloană vertebrală.

Dintr-o privire, mi s-a părut un tip antipatic, un prea-supus în fața superiorilor și neîndurător cu subalternii. Și m-am convins mai târziu că am avut dreptate, căci prima impresie asupra unui om nu prea dă greș.

Secretarul l-a întrebat direct:

- De ce nu i-ați aprobat transferul acestui medic specialist? Așteptați ca să mai cheltuim și noi cu întreținerea altuia la cursuri de specialitate și să-l avem tocmai peste trei ani, când omul acesta este medic specialist, intră direct pe post și în plus are și locuință aici, încât nu trebuie să i-o mai căutăm noi.

Până la sosirea directorului, eu îi spusese secretarului că aveam asigurată și locuința în oraș, la o rudă.

- Știți, tovarășe secretar, dânsul face parte dintr-o sectă religioasă neadmisă de stat!

Eu nu am mai așteptat replica secretarului, am izbucnit într-un râs spontan, greu de stăpânit și apoi le-am spus:

- Neam de neamul meu nu am fost sectanți, eu sunt creștin ortodox ca și dumneavoastră, cu deosebirea că eu merg la biserică.

Răspunsul acesta mi-a venit fără să-l caut. Discuția s-a întrerupt aici. Cei doi s-au uitat întrebător unul la altul, apoi secretarul a spus:

- Tovarășe doctor, am înțeles totul. Îmi pare rău că acum nu vă mai pot ajuta fiindcă sesiunea de transferuri din acest an s-a încheiat. Dar vă rog să veniți anul viitor cu acest dosar la mine și eu vă promit că în mod sigur vă aduc în Râmnicu-Vâlcea.

La această promisiune a secretarului, plină de bunăvoință, eu nu puteam decât să-i mulțumesc. Am aruncat și o privire de dispreț către directorul Direcției Sanitare, și am părăsit biroul zicând „La revedere”.

Am ieșit din sediul partidului tot fără a vedea vreun portar. M-am dus direct la mașină, m-am urcat și am luat-o spre Sibiu, unde voiam să ajung înainte de a pleca directorul Suciuc de la birou. Și am ajuns. Cunoșteam și eram cunoscut de aproape toți câți erau încadrați și lucrau atunci la Direcția Sanitară, căci, până mi-am întocmit dosarul de transfer, trecusem deseori pe colo.

Pe distanța Râmnicu-Vâlcea – Sibiu, drum parcurs ușor în cel mult două ore și jumătate, mi-am făcut planul întâlnirii cu doctorul Suciu. El era cel care la ordinul securității din Sibiu mi-a refuzat acest dosar și nu l-a prezentat la Ministerul Sănătății în ziua transferurilor (01.VII.1978), după ce el avea toate actele și aprobările necesare.

M-am rugat Bunului Dumnezeu să mă ajute să mă stăpânesc, ca să nu-i răsplătesc fapta așa cum merita.

Pe drum spre Sibiu, mă gândeam din nou care este planul securiștilor față de mine. Pe de o parte, mă somează să plec din județ, că nu-mi mai garantează viața, iar pe de altă parte tot ei sunt aceia care, prin slugile lor credincioase, pun alt plan în aplicare, de a nu-mi aproba plecarea din Mediaș. Începeam să deslușesc duplicitatea planului lor.

Ajuns la timp, cu ajutorul lui Dumnezeu, la Sibiu, în acea zi în care mi s-a năruit orice speranță de a mai pleca din Mediaș, am intrat cu această stare sufletească în biroul directorului Suciu, colegul meu, și, în loc de binețe, i-am spus:

- Ascultă, măi pramatie și ticălos ce ești, cum ai putut să-ți bați joc de mine, lăsându-mă să cred că mi-ai aprobat transferul, iar ieri în ziua când trebuia să predai dosarul la minister directorului Ceapă din Vâlcea, tot ticălos ca și tine, nu i-ai predat dosarul meu? Ba și mai mult, nici nu m-ai anunțat că mi-ai refuzat dosarul. Mă pui să mai fac și un drum cu mașina la Vâlcea ca să-mi iau postul în primire, ca să mă umilești și să mă faci de răs și acolo.

Și i-am mai tras o înjurătură, atât de tare, că a auzit secretara din anticameră și a deschis ușa, crezând probabil că-l iau și la bătaie.

El a fost cel care i-a strigat secretarei să închidă ușa, probabil dorind ca aceasta să nu audă tonul și amenințările mele.

După ce secretara a închis ușa, el mi s-a adresat pe un ton mai mult decât colegial:

- Ascultă, Teo, eu ți-am spus eu că o să regreti că vrei să pleci de la noi, ceea ce ar fi fost suficient ca să înțelegi că eu nu te las să pleci din județ. Uite, îți promit că te aduc prin transfer aici la Sibiu, te fac șef, îți dau postul pe care îl meriți, numai să nu pleci din județ.

Câtă perfidie în tot ce debita el atunci. Și din nou i-am spus:

- Ascultă, ticălosule, cum poți vorbi că mă aduci tu la Sibiu, când știi ce dosar am eu și știi bine care este părerea șefilor tăi securiști, al căror colaborator ești tu, condiție fără de care n-ai fi ajuns director? Toate acestea

să le spui unor naivi și proști care îți mai pot asculta minciunile pe care tu le debitezi din obișnuință. Să știi că transferul a fost dreptul tău și ai avut posibilitatea să mi-l aprobi sau nu. Am pierdut un an în care trebuie să mă mai suportați, dar te asigur că voi reuși, însă ține minte că ți-o voi plăti când îți va fi lumea mai dragă.

Dar n-a fost nevoie, căci, după câțiva ani, a făcut accident vascular cerebral și a rămas paralizat la pat. Și am continuat:

- În anul viitor va fi sesiune de concurs. Transferul a fost dreptul tău și nu mi l-ai dat, dar concursul este dreptul meu, nu mai depinde de tine și te asigur că mă voi duce la concurs și-l voi lua, chiar dacă ar fi să mă duc la Pomârla și tot mă voi duce, ca să scăpați de mine, dar și eu de voi.

Și am ieșit din birou, fără a-l saluta, nici pe el, nici pe prietena sa, secretara. Mă descărcasem sufletește, mă simțeam ușurat și liniștit. M-am urcat în mașină și am plecat spre casă (spre Mediaș), drum de încă o oră de mers.

Pe drum aveam două lucruri de rezolvat. Rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu, căci eram convins că răspunsul dat secretarului din Râmnicu-Vâlcea n-a fost rodul gândirii mele, ci fiindcă așa mi-a venit mie în acel moment.

A doua problemă căreia trebuia să-i găsec răspuns era cum îi voi spune soției despre cele ce am avut de suferit în această zi, a căror consecință va fi sigur rămânerea noastră la Mediaș încă un an, în care eram sigur că securiștii mă vor suporta, din moment ce ei s-au opus transferului meu la Râmnicu-Vâlcea. În plus îmi apărea posibilitatea de a cunoaște ce planuri au securiștii cu mine, oricum ceva duplicitar.

XXXV. Încă un an de așteptare și răbdare

Jertfa de esență superioară este jertfa voită și continuă.

Gheorghe Istrate – Îndreptar FDC

Ajuns cu bine acasă, i-am spus direct soției înainte de a o îmbrățișa.

- Mai avem un an de așteptat până vom reuși să plecăm definitiv din Mediaș. Iar ea parcă intuise totul, având pregătit următorul răspuns:

- Trebuie să ne lăsăm în voia lui Dumnezeu. El singur a mai rămas ajutorul nostru. Eu sunt convinsă că El are alte planuri cu noi, mult mai bune decât cele urzite de dușmanii noștri și chiar decât ale noastre. Nu fi supărat, eu m-am rugat toată ziua la Dumnezeu ca să ne lumineze calea. Trebuie ca și tu să te lași în voia lui Dumnezeu, căci eu am ajuns azi la această soluție, ca fiind cea mai bună pentru noi.

M-a îmbrățișat, lacrimile noastre s-au întâlnit din nou, am făcut obișnuita rugăciune în comun, după care am intrat în baie, am făcut un duș, mi-am schimbat lenjeria îmbibată cu nu știu câte transpirații din timpul zilei. După aceea, prânzind împreună, am aflat că până la acea oră, soția ținuse post negru, armele ei invincibile fiind postul și rugăciunea. În timpul mesei, niciunul n-am mai discutat despre cele petrecute în timpul zilei.

Ca de obicei, la căderea nopții, când parcul orașului devenea aproape pustiu, noi am făcut din nou obișnuita plimbare acolo, discutând tot felul de fapte din timpul căsniciei noastre.

La vreo săptămână după eșuarea transferului la Râmnicu-Vâlcea mi-a ținut calea același securist (căruia probabil îi revenise sarcina de a-mi număra pașii în fiecare zi), întrebându-mă cu ifose de învingător:

- Când v-ați hotărât să plecați din Mediaș?

Iar eu i-am răspuns:

- Peste un an. Mai trebuie să mă suportați încă un an, fiindcă așa ați hotărât dumneavoastră când mi-ați împiedicat transferul la Râmnicu-Vâlcea.

Și-a întors spatele și s-a îndepărtat de mine.

A fost acea perioadă de așteptare, până la publicarea posturilor pentru concurs, greu de suportat. Munceam și mai mult decât până atunci. La serviciu discutam numai strictul necesar. Evitam să răspund la provocări din partea șefului meu, tot coleg de an de facultate, Popa, care la terminarea facultății, târâș-grăpiș, a aterizat direct pe funcția de șef la Sanepid, uitând

și bruma de cunoștințe medicale cu care plecase din facultate. Și-a găsit exact locul cel mai potrivit pentru el, în menajeria partidului. Dimineața strângea informațiile de la turnătorii din spital, le preda apoi unui securist de legătură sau chiar direct la sediul Securității. Era „Servus” cu toți securiștii, de la portar până la șef. Urma apoi al doilea punct greu din programul zilei: se afunda în vreun restaurant sau vreo cârciumă, întotdeauna însoțit de vreun ofițer de securitate, mai făcea aici și ore suplimentare, pe care avea întotdeauna grijă să le treacă în condica de serviciu în dimineața următoare. Și altfel spus, acesta era reprezentantul medicilor „fără halat” (cum li se spunea medicilor de la Sanepid), descalificat profesional în raport cu înaintarea în grad la securitate.

Dar în această perioadă de așteptare până la concurs, de un an, în care eram ferm convins că voi obține un post corespunzător într-un alt județ, eu am început să dibuiesc firul călăuzitor al securității în legătură cu expulzarea mea din Mediaș. Totul era inclus în procesul prevăzut la acea oră în planurile securiștilor, în funcție de politica noastră externă, ce începuse să mai privească și la ceea ce se întâmplă în Occident, iar unii dintre noi ajunseserăm ca niște piese dintr-un joc de șah, folosite după interesele lor interne și externe.

Pe plan intern se produsese o oarecare destindere, securitatea aruncând „peste bord” elementele dușmănoase de tip Paul Goma.

Și cum în sistemul politic comunist orice noutate avea ecou obligatoriu în turma securiștilor, am înțeles că toată hărțuiala mea a fost pusă la cale de securiști, care la început nu erau încă hotărâți asupra tacticii și strategiei pe care aveau să le adopte față de mine.

Cel mai puțin informat despre aceste intenții ale securiștilor eram eu, victima lor. De-abia pe parcurs, refăcând cu grijă toate amenințările și atitudinea lor față de mine, am putut să desprind, din bucătică în bucătică, planul criminal ce mi-l pregătiseră pentru ca eu să dispar din evidența lor.

Dar ca în orice fenomen, în care există mulți factori ce se implică și se intersectează, cunoscuți sau necunoscuți, tot așa de greu era și în cazul meu să cunosc adevărul, mai ales atunci când eu eram cel ce mă aflam în centrul acestor mașinații. De-abia mai târziu, tot analizând și despiciând firul în patru, am ajuns la unele concluzii, care sunt strict personale, dar care sunt convins că reflectă cel puțin în parte planul ce l-au avut atunci securiștii, un plan bine pus la punct, în legătură cu viitorul meu.

S-au succedat atunci pe plan intern o serie de proteste împotriva dictaturii proletariatului (adică a prostimii), printre care unele și cu ecou internațional:

I. Protestul minerilor din Valea Jiului, reprimat cu brutalitate de securiști. Conducătorul acestora, Constantin Dobre, a fost torturat și întemnițat.

II. Înființarea Sindicatului Liber al Oamenilor Muncii din România – S.L.O.M.R., la care au aderat mulți sindicaliști din sindicatele comuniste. Acest sindicat a fost înființat de către Dr. Ionel Cană și ing. Gh. Brașoveanu. La acest sindicat au aderat și mulți intelectuali. Printre conducători a fost și Vasile Paraschiv, un muncitor din Ploiești. El a fost declarat de securitate nebun și apoi expulzat din țară, dar n-a vrut să rămână în străinătate și a revenit acasă. Atunci securitatea l-a internat într-un spital de psihiatrie, după ce au încercat să-l asasineze. Paraschiv a fost bătut și lăsat în comă într-o pădure, ca să moară acolo. A fost găsit de un pădurar, care l-a salvat.

III. Cazul Paul Goma, care a fost o mare lovitură pentru regimul comunist, pe care securiștii au rezolvat-o, expulzându-l fără drept de apel. El a înființat organizația Charta '77, la fel ca și cea de la Praga, ce a fost privită cu speranță de mai bine de foarte mulți intelectuali. Toți aceștia au fost persecutați, terorizați.

Cred că aceste evenimente i-au pus în stare de alarmă și pe securiștii din Sibiu. Se știe că securiștii din Făgăraș și din județul Sibiu au avut mult de luptat cu grupurile de rezistență anticomunistă, mai ales în perioada când aici șeful Securității era colonelul Gh. Crăciun, unul dintre cei mai mari criminali. În plus, securitatea din Sibiu poate rămâne în Cartea Recordurilor, prin faptul că își recruta turnătorii începând cu copiii de 8 – 10 ani (pionieri).

Cele trei evenimente apărute în 1977, pe plan național, le-au dat ocazia securiștilor sibieni să-și facă curățenie în ograda lor, încercând să scape în primul rând de supraviețuitorii din Aiud, care ne-am opus reeducării.

Printre aceștia, în evidențele lor, eram și eu, ținut sub observație, urmărit pas cu pas zi și noapte, întinzându-mi-se tot felul de curse și momeli, din care Dumnezeu m-a ajutat să scap de fiecare dată cu bine, hotărât să rezist planului lor de a mă lichida.

În mod sigur, în urma unui ordin venit de sus, (securitatea nu acționează decât la ordinul superiorilor), și ei trebuiau să lichideze,

neinteresând metodele folosite, pe cei ce-i mai considerau un obstacol în calea proletarizării, animalizării și satanizării românilor.

Dacă ei ar fi avut ceea ce niciunul dintre securiști nu are, adică un pic de sentiment uman, o urmă de omenie, ar fi putut să mă cheme la securitate, să-mi ofere pașaport prin care să mă expulzeze, să mă arunce peste bord și ar fi scăpat cel mai ușor de mine, iar eu de ei.

Ei nu au ales pentru mine această metodă de asasinare. Dacă eu aș fi fost bine informat la acea dată despre noua ofensivă pornită de securiști pentru lichidarea ultimelor obstacole în lupta „victorioasă” împotriva a tot ce ar mai putea fi o opoziție la planurile lor diabolice de distrugere a sentimentului patriotic și a bisericii creștine, acești doi piloni ai rezistenței noastre bimilenare, în mod sigur aș fi găsit alte metode de rezistență, de rezolvare a unui caz simplu pe care ei îl complicau, dându-i și amploare, ca să-și justifice obiectul muncii grele pe care o efectuau.

La drept vorbind, mie nici prin gând nu-mi trecea atunci ca să le ofer soluția cea mai simplă și pentru ei și pentru mine, cerându-le să-mi dea un pașaport ca să pot pleca în necunoscutul exil. Mă temeam că dacă aș avea îndrăzneala de a le cere pașaport ca să plec definitiv din țară, de abia atunci ar fi avut motiv ca să mă considere dușman și bandit înrăit și să mă facă dispărut fără urmă, așa cum se mai întâmplase și cu alți dușmani de-ai lor.

Faptul că nu mi-au permis să plec din Mediaș, prin transfer, și acceptarea mea de a mai rămâne încă un an în acel oraș, chiar sub amenințările lor că nu-mi mai garantează viața, m-a făcut să cred că ei au jucat un rol dublu. Erau convinși că, prin intervenția lor, mi se va bara drumul oriunde aș fi vrut să ajung prin transfer, omițând însă și posibilitatea de a scăpa din ghearele lor printr-un concurs, unde intervenția lor ar fi fost mai puțin sigură de rezultat, concursul fiind public, cu patru membri profesori universitari în comisie, care unii nu erau în solda securității.

Pornind de la acest atac asupra mea, la început nu au luat în calcul că prin plecarea mea din Mediaș se va reduce foarte mult obiectul muncii lor, căci cei vreo 30 – 40 de haidamaci, care erau salariați ai securității din Mediaș, în majoritatea lor niște neisprăviți, nu iubeau munca propriu-zisă, ci acest mod ticălos de a petrece timpul, trăgând cu urechea în dreapta și în stânga pe unde treceau. Făceau așadar „muncă de teren”.

Odată cu plecarea mea din Mediaș, în mod sigur nu le mai rămâneau dușmani înrăiți ca mine care trebuiau urmăriți pas cu pas. Și în mod sigur, pe parcurs, au fost dintre ei și câțiva care mai puteau încă să gândească, ceea

ce le-a permis să constate că nu e bine să ne lichideze chiar pe toți, rămânând astfel fără obiectul muncii lor la cooperativa „ochiul și timpanul” (sau „ochiul și urechiul” cum ziceau securiștii unguri).

Parte din aceste constatări le-am făcut numai pe baza celor petrecute cu mine pe parcurs, când posibilitatea mea de a le preveni în vreun fel era nulă.

Având în față încă un an în așteptarea publicării posturilor scoase la concurs în anul următor (1979 – în aprilie), mi-am reluat serviciul cu multă grijă față de toți colegii și pacienții pe care îi aveam în tratament și mă feream de a da ochii cu ofițeri de securitate prin oraș, care, în lipsă de ocupație, băteau toată ziua străzile orașului, intrând și prin restaurantele întâlnite prin cale, ca să-și mai astâmpere setea și să-și înlocuiască energia consumată prin caloriiile gradelor de alcool ale băuturilor.

De la susținerea tezei de doctor în științele medicale îmi luasem adio, prin refuzul colegilor mei medici, membri de partid, de a-mi da aviz favorabil pentru susținerea acestui examen, pretextând că după legile comuniste în vigoare numai membrii de partid au dreptul de a fi doctori în științele medicale.

Boala soției se agravase și comisia de expertiză a trecut-o la gradul I de invaliditate.

Aproape în tot acest timp eu reușisem să obțin cam lună de lună o suplinire, fie la un dispensar medical din Mediaș, fie la un dispensar dintr-o comună din jurul Mediașului, unde plecam după-amiaza, după orele de serviciu, și mai îndeplineam o jumătate de normă (trei ore și jumătate).

Ceea ce mi-a adus în această perioadă cel mai mare câștig față de colegii mei de policlinică cu plată erau consultațiile la domiciliu, în special după-amiaza și în timpul nopții.

Vizitele la noi acasă ale prietenilor și colegilor, și chiar și ale unor rude, se răriseră, de când au aflat că eu sunt strict urmărit de securitate. Mulți dintre aceștia fuseseră anchetați la securitate după ce îmi făcuseră vizite, ei fiind derutați că despre acestea nu știam decât noi. Nu știam că sunt anunțați despre vizite chiar de către vecinii cu care locuiam în aceeași casă.

În ce mă privește, activitatea mea de zi cu zi se rezuma, în afara consultațiilor la domiciliu de la policlinica cu plată, la drumul până și de la serviciu și la mersul în fiecare duminică la biserică, unde cântam la cor.

XXXVI. Concursul pentru ocuparea postului de medic epidemiolog la Brașov

Un exemplu bun este cea mai folositoare învățătură.

Ben Franklin

Îmi prinsese chiar bine această liniște de acasă, căci începusem să mă pregătesc pentru examenul de concurs, după tematica obținută de la un coleg care reușise să intre tot prin concurs în Brașov, cu doi ani în urmă. Este vorba de fostul meu coleg de an, de la Facultatea de Medicină din Cluj, Dr. Nicolae Cordea, specialist ftziolog (în tuberculoză).

Aveam tot mai mult convingerea că voi reuși să iau concursul, fiindcă toată acea tematică o stăpâneam deja foarte bine din practica mea medicală. Rămăsese doar să aprofundez și subiectele de fizio-patologie (funcțiile bolnave ale organismului).

Această siguranță, pe care o aveam deja, m-a îndreptățit să le spun celor doi inspecitori sanitari de la Direcția Sanitară Brașov că eu nu mă tem de concurs. Principalul lucru era ca să scoată un post la concurs, fiindcă dintre toate orașele din Ardeal, Brașovul era cel care îmi convenea cel mai mult.

Și a trecut vara, a trecut și iarna, și în primăvara lui 1979 s-au publicat posturile vacante pentru concursul ce urma să se țină la sfârșitul lunii aprilie sau la începutul lunii mai.

Țin să menționez că, după ce securiștii m-au împiedicat să obțin transferul la Râmnicu-Vâlcea, niciun securist nu m-a mai acostat pe stradă și nici la securitate nu am mai fost chemat pentru anchetă.

Aceasta nu înseamnă însă că securiștii au renunțat la urmărirea activităților mele. Din contră – prin verii mei și prin socrul meu când, din „întâmplare”, îi întâlneau pe stradă îmi transmiteau aceleași vești bune – că nu îmi mai garantează viața dacă nu voi pleca din Mediaș. Dar apoi nici pe ei nu i-au mai chemat la securitate.

Termenul în care trebuia făcută înscrierea la concurs a fost de doar câteva zile. Bineînțeles că și acest termen scurt își avea rolul lui, exact așa cum se laudau comuniștii, că la ei orice activitate, orice lege, trebuie să se facă numai și numai în folosul clasei muncitoare.

Posturile scoase la concurs erau din următoarele mari orașe: București – 2, județul Ilfov – 2 (cu sediul tot în București, dar după un an

avea să se înființeze județul Giurgiu, așa că cei ce au sperat să rămână în București au fost obligați să se mute la Giurgiu), Constanța – 1, Iași – 1 și Brașov – 1; deci în total 7 posturi pentru 37 de concurenți înscriși.

În timpul când țara era împărțită în regiuni, și spre tristă amintire, Brașovul se numea Orașul Stalin, directorul Direcției Sanitare era un medic ce fusese în facultate mai mic decât mine. Se numea Mircea Migea, era dintr-o comună de pe Târnave, nu departe de Brateiul meu. În 1967, venind odată în inspecție la spitalul din Mediaș, ne-am revăzut și ne-am bucurat, iar el mi-a oferit posibilitatea de a mă aduce prin transfer la spitalul din Brașov, chiar sfătuindu-mă să nu mai rămân la spitalul din Mediaș, unde în situația mea de fost deținut politic, practic niciunul dintre medicii cu funcție nu mă va proteja, ci din contră, o să-mi facă multe greutăți și nedreptăți. Și a avut dreptate. Eu am cerut timp de gândire pentru acest pas spre Brașov, care atunci mi se părea foarte greu de făcut. Trebuia să o las acasă pe mama, care era singură, socrul meu era tot singur, aveam apartamentul pe care de abia reușisem să-l cumpărăm și mai aveam încă rate de plătit și alte și alte motive, mai ales de ordin subiectiv, m-au determinat să nu plec nicăieri.

Adevărul este că am pierdut atunci o bună ocazie, exact cum pierzi un tren ce pleacă din gară. În zadar am mai încercat să ajung la scut timp după aceea la Brașov. Directorul Mircea Migea își dăduse demisia din funcția de director, iar cei ce i-au luat locul n-au mai fost atât de înțelegători și de binevoitori.

Acum voiam din toate puterile să pot lua concursul și să ajung, în sfârșit, la Brașov.

Cu doar două zile înainte de expirarea termenului la depunerea actelor pentru ocuparea postului vacant prin concurs, m-am prezentat la cei doi colegi ai mei care acum ajunseseră inspectori sanitari la Direcția Sanitară Brașov – Dr. Nicolae Cordea și Dr. Troenaru. Pe amândoi îi cunoșteam foarte bine, Dr. Cordea fiindu-mi coleg de an la facultate (din prima serie), iar Dr. Troenaru fusese medic la dispensarul Gaz Metan din Brașov, în timp ce eu eram medic la Policlinica Centrală a Gazului Metan din Mediaș și, în această calitate, eu îi controlam din când în când activitatea din dispensarul său.

Ne-am retras toți trei într-un birou liber, ca să nu fim deranjați și le-am spus că am văzut în ziarul „Muncitorul Sanitar” că este scos la concurs un post de epidemiolog la Sanepidul Brașov pentru care eu vreau să mă prezint la concurs ca să-l ocup, că trebuie să plec din Mediaș, presat, mai

bine spus expulzat de securitate, care mă amenință că nu-mi mai garantează viața dacă voi continua să rămân în acel oraș.

Le-am spus ce-am pățit la Râmnicu-Vâlcea și că este acum ultima mea încercare, pe viață și pe moarte, și că nu știu ce se va întâmpla cu mine dacă voi pierde și acest ultim tren.

Brașovul era singurul oraș care nu condiționa primirea dosarului de înscriere la concurs de buletinul de identitate, adică să ai domiciliul stabil în orașul pentru care dai concursul.

Ei au înțeles situația mea disperată, dar mi-au spus, cu multă părere de rău, că acest post a fost vândut, tot unui medic fără buletin, de aceea n-au pus acea condiție pentru concurenți, dar ceea ce face imposibilă ocuparea acestui post este faptul că, din decembrie 1978, persoana respectivă ocupă postul din interese politice și în mod expres pentru el a fost scos postul la concurs, ca să-și poată legaliza ocuparea aceluși post.

O liniște de mormânt s-a așternut între noi. Eu am rămas din nou fără replică, dar tocmai când mă vedeam mai distrus și mai disperat, din interiorul ființei mele, probabil din instinct de apărare și de conservare, le-am spus următoarele:

- Pe mine nu mă interesează toate acestea, indiferent că postul este vândut deja sau ba, ocupat sau neocupat, eu am dreptul legal să mă prezint la concurs și vă asigur că eu voi reuși să ocup acest post, fiindcă mie nu mi-e frică de niciun concurs.

Niciunul dintre ei n-a mai zis niciun cuvânt, iar eu le-am spus că plec la Mediaș și a doua zi dimineața, ultima zi de depunere a dosarului pentru concurs, voi veni să-l depun și eu.

Nu știu ce vor fi gândit ei despre mine și cum au comentat răspunsul meu, dat cu atâta convingere că eu oricum voi reuși la concurs și voi ocupa acel post. Probabil că și-au spus că din cauza unei absențe de 17 ani din societatea multilateral dezvoltată (mutilată) eu sunt complet rupt de realitate și nu pot concepe că nimic nu se face fără încuviințarea partidului și sub supravegherea directă a câinilor lui credincioși – securiștii. Asta ar fi fost ceva scuizabil, dar colegul meu, Cordea, mi-a spus când m-am reîntors la Brașov, cu examenul luat, că el m-a compătimit când m-a auzit cu câtă siguranță le-am afirmat că eu voi lua acest concurs, a cărui soartă era deja pecetluită de securitate, și și-a cerut acum scuize că a crezut că fac o declarație nepermisă pentru un om sănătos la minte.

În dimineața următoare m-am întors la Brașov ca să depun dosarul pentru concurs. Cum era și firesc, m-am adresat secretarei Direcției Sanitare ca să-mi primească dosarul. Aceasta a refuzat primirea dosarului – mi-a spus că de dosare se ocupă contabilă-șefă a Direcției Sanitare. Drept care m-a îndrumat la biroul respectiv. Era pentru mine o dovadă în plus că acel dosar urmează un alt circuit decât cel normal, făcând o haltă la persoana ce răspundea de intrarea și ieșirea banilor!

M-am prezentat cu dosarul la biroul contabilității, am întrebat cine este doamna contabilă-șefă Roșca. De după biroul cel mai spațios s-a ridicat o doamnă între două vârste, un tip comun de femeie, care m-a întâmpinat așa:

- Ați venit degeaba cu acest dosar, înscrierile s-au terminat ieri, azi nu mai primim dosare pentru concurs.

M-am uitat lung la acea doamnă, și din cele spuse, și din expresia feței sale, mi-am dat seama cât de interesată era ca persoana care ocupa deja acest post de patru luni, prin detașare, să nu aibă alt concurent la concurs, fiindcă dosarele se depuneau la Direcția Sanitară, ce avea postul scos la concurs.

I-am pus dosarul pe masă și i-am spus:

- Doamnă, vă las acest dosar depus în termen, fiindcă azi e ultima zi de depunere, și vă rog să-mi dați o dovadă că vi l-am predat!

Modul cum i-am vorbit a enervat-o și a început să strige:

- Te rog, domnule, să ieși afară din birou, du-te unde vrei, dar eu nu-ți mai primesc dosarul.

În această situație, mă întreb, ce ați fi făcut fiecare dintre dumneavoastră dacă ați fi fost în locul meu?

Se repeta situația de la Râmnicu-Vâlcea; atunci mai aveam o speranță, un an de așteptare. Era acum însă un fel de ultimatum pentru mine și mă și vedeam definitiv învins, la picioarele securiștilor din Mediaș, care de data aceasta, complet stăpâni pe situație și pe viața mea, erau capabili să mă facă dispărut pentru totdeauna.

Am stat puțin să mă calmez, n-am reușit să zic decât un „Doamne, ajută!”, dar din tot sufletul și inima mea, apoi am deschis ușa, sigur doamna contabilă-șefă a respirat ușurată că eu am renunțat și plec, fără să observe că eu i-am lăsat dosarul pe masă și am început de data aceasta să-i răspund cu un ton în voce ca să fiu auzit din toate birourile:

- Te rog, doamnă, pentru ultima dată, să-mi primești dosarul, este dreptul meu pe care dumneata trebuie să mi-l respecti, indiferent de ce interese ai dumneata ca să nu mi-l primești.

La auzul acestui strigăt disperat al meu, primul care a ieșit din birou să vadă ce scandal are loc la biroul contabilei-șefe, a fost chiar directorul adjunct al Direcției Sanitare – medic primar de boli pulmonare, cunoscut de toți sub numele de „Floricele”.

- Ce se întâmplă aici?, a întrebat el.

Și bineînțeles că eu i-am explicat cu o voce potolită că această contabilă, care nu știu ce interese are și pe cine apără, nu vrea să-mi primească dosarul pentru concurs, deși mă încadrez în termenul legal, azi fiind ultima zi de depunere a dosarelor.

Fără să întrebe pe contabilă motivul pentru care nu voia să primească un al doilea dosar (în mod sigur o știa mai bine decât mine, cunoștea și motivul pentru care nu voia să primească alt dosar), s-a adresat astfel:

- Vă rog să primiți dosarul și să respectați legea. Nu dumneavoastră triați dosarele, ci comisia din minister. Să nu mai aud de astfel de abuzuri din partea dumneavoastră. Apoi mi s-a adresat mie:

- De unde sunteți, domnule coleg?

- De la Mediaș.

- Mergeți liniștit acasă. Mâine vom avea ședință la minister și eu personal duc toate dosarele acolo. Vă doresc succes la concurs și m-aș bucura mult dacă v-am putea avea coleg și colaborator.

- Mulțumesc mult, domnule director, că m-ați scos din această încurcătură, produsă nu de mine, ci de doamna contabilă-șefă. Vă asigur că voi face tot posibilul să reușesc a ocupa acest post pe care l-ați scos la concurs. Sunt convins că și Dumnezeu mă va ajuta, tot așa cum m-ați ajutat și dumneavoastră. Și vă promit că voi fi în viitor colaboratorul dumneavoastră.

Ne-am strâns mâna. El a spus:

- La revedere!

Iar eu am răspuns:

- Dumnezeu să ne ajute!

Am simțit că i-a plăcut acest salut, și nu m-am înșelat, căci mai târziu, după ce ne-am cunoscut mai bine, am constatat că era un om corect și drept, cu frică de Dumnezeu.

Am plecat de la spital direct la prima biserică pe care am găsit-o. M-am rugat, mulțumindu-i lui Dumnezeu pentru că totul s-a terminat cu bine, și speram să fie un început de drum bun. Și așa avea să fie.

Era pe la sfârșitul lunii martie. Natura începea să învie. Admirând-o, mă rugam zicând: „Ajută, Doamne, ca și neamul românesc să învie din robia comunistă!”

Voiam să ajung cât mai repede acasă. Dar ieșind din biserică, mi-am adus aminte că, trecând prin parc, pot ajunge la clădirea telefoanelor. Mai fusesem și în alte dăți în Brașov, așa că mă puteam orienta bine.

Ajuns la telefoane, am făcut o comandă cu numărul telefonului de acasă. Lidia mi-a răspuns la telefon, iar eu i-am comunicat plin de bucurie: „Dumnezeu ne-a mai salvat odată. Aștept să ajung acasă cât mai repede ca să-ți spun totul”. Și telefonul nostru s-a întrerupt, semn că cel ce ne asculta fusese pe fază.

Când am intrat în casă, soția mi-a sărit în brațe și amândoi am plâns de bucurie.

- Am trecut, apoi, la rugăciunea în comun, prin care ne-am îmbăiat sufletele.

Masa era pregătită pentru cină. Am închinat creștinește un pahar de vin, după care i-am povestit soției cum era să pierd examenul din cauza intereselor oculte ale contabilei-șefe.

La terminarea cinei ne-am permis să mai bem și un al doilea pahar de vin bun, recomandat de nevasta mea, care, în calitate de inginer agronom, se specializase la pivnițele din Blaj, în vinificare și șampanizare, fiind recunoscută ca o bună degustătoare.

A venit și data concursului. Trei probe orale și o probă scrisă. Examenul se ținea la Institutul Cantacuzino - din București. Probă scrisă cu 10 întrebări, subiecte pe care noi trebuia să le dezvoltăm, să le tratăm în decurs de două ore.

Am fost supravegheați în sală de către medici și asistenți universitari și s-au respectat întocmai normele și instrucțiunile prevăzute pentru astfel de concursuri.

A doua zi a fost programată prima probă orală. Aceasta consta în expunerea unei probleme de medicină preventivă din clinica bolilor infecto-contagioase. Aveam timp 20 de minute pentru schițarea unui plan de expunere a subiectului pe care noi îl extrăgeam dintr-o serie de bilete așezate pe biroul comisiei. Secretara comisiei, de asemenea o profesoară

universitară, nota în evidența lor numărul subiectului care a fost extras. Expunerea trebuia să dureze 20 de minute, în care să spunem tot ce știam despre subiectul respectiv.

În sala în care ne aflam toți, așteptând să intrăm la examen și apoi să ni se comunice media notelor obținute la această probă, acordate de către cei trei profesori examinatori, am constatat că, după proba scrisă, numărul candidaților se redusese, ceea ce însemna că cei care nu erau bine pregătiți au preferat să renunțe la concurs.

Eram chemați să intrăm în sală în fața comisiei examinatoare, după alfabet. A sosit momentul să ajung și eu în fața comisiei, după cele 20 de minute de gândire. Eram relaxat și convins că am reușit să înscriu pe impur tot ce se cunoștea la acea oră despre subiectul respectiv. În plus primele și ultimele minute le-am rezervat pentru rugăciune, un „Doamne, ajută!” la început și unul la sfârșit, așa cum se cade să înceapă și să sfârșească lucrul oricui creștin, dar mai ales noi, românii.

Ajuns în fața comisiei, i-am salutat printr-o ușoară plecăciune, am predat biletul cu subiectul secretarei de comisie, care l-a verificat cu evidența lor, apoi m-am așezat pe scaun în fața comisiei și am început să expun subiectul pe care îl trăsesem și anume: „Plan de profilaxie și combatere a hepatitei cu virus B”. În timpul expunerii, niciunul dintre profesori nu m-a întrerupt, nu mi-a pus nicio întrebare în plus, dovadă că epuizasem subiectul respectiv, spuseseam tot ce se putea spune la acea oră despre această temă.

Când s-au împlinit cele 20 de minute, îmi terminasem expunerea. Președintele m-a felicitat, am părăsit sala, făcând loc următorului, pe care secretara nu l-a chemat imediat după ieșirea mea din sală, ci după vreo cinci minute.

În sală se crease între noi o apropiere, dar strict colegială, discuțiile rămânând legate numai de felul cum a răspuns cel ce ieșea de la comisie.

După ce toți au trecut prin fața comisiei, se făcuse ora 3 p.m. Președintele a ieșit din sală, însoțind-o pe secretară care ne citea notele obținute. Toți obținusem note de trecere.

Președintele a făcut următoarele considerații:

- În general suntem mulțumiți de pregătirea dumneavoastră la acest concurs. Vreau însă să-l felicit pe cel care a dovedit că este cel mai bine pregătit, a fost stăpân pe subiect, dar putea adăuga mai mult despre căile de transmitere a virusului hepatic B. Unde este colegul doctor Mija?

Și-a rotit privirea împrejur și m-a zărit tocmai în fundul sălii.

- El este. Și a arătat cu degetul spre mine. Eu am fost luat prin surprindere, nu mă așteptam să fiu felicitat față de colegi, n-am fost pregătit cu răspunsul, și în timp ce toți colegii s-au străduit ca să mă vadă, eu abia am putut rosti cuvintele: „Vă mulțumesc”.

Președintele a mai făcut apoi două – trei observații generale în legătură cu respectarea planului de expunere a subiectului, ca să se încadreze fiecare pe cât se poate în cele 20 de minute rezervate expunerii. Ne-a urât succes în continuare și astfel prima zi de concurs s-a terminat cu bine.

Cer scuze cititorilor mei pentru că am redat și felicitările pe care le-am primit din partea președintelui de comisie. Nu aș vrea să fie considerată această apreciere a președintelui ca o lipsă de modestie din partea mea. Dar așa s-au petrecut lucrurile, și din cele ce voi relata în continuare sunt sigur că veți înțelege de ce am reprodus această laudă.

În zilele următoare, cele două probe orale care au urmat, respectiv de organizare sanitară și de laborator, s-au desfășurat în liniște, doar că după fiecare probă eram tot mai puțini cei care continuau concursul.

Am omis să amintesc faptul că în timpul desfășurării concursului, după ce a ieșit de la comisie contracandidatul meu pentru ocuparea postului vacant din Brașov, a ieșit din sală și profesoara – secretară de comisie, care în fața noastră și-a dojenit astfel protejatul:

- Cum se poate să nu cunoști cel mai elementar lucru, că febra tifoidă se transmite prin apă?

Eu am reținut acest reproș, așa cum n-am să pot uita niciodată nici felicitările pe care mi le-a adresat președintele comisiei în fața tuturor colegilor concurenți.

Aveam însă o mare strângere de inimă. După fiecare probă, amândoi primiserăm aceeași medie a notelor obținute. Mai rămânea nota de la lucrarea scrisă, nu știam dacă fuseseră toate corectate. În mod sigur încă nu fuseseră corectate, căci comisia urma să corecteze numai pe ale acelor care am continuat concursul. În final, rămăseserăm mai puțin de jumătate din numărul celor înscriși la concurs.

Mă rugam Bunului Dumnezeu ca să-mi lumineze drumul spre soluția salvatoare. Și Dumnezeu mi-a ascultat rugăciunea.

M-am hotărât să intru la comisie și să cer explicație în legătură cu ceea ce președintele îmi spusese, anume că, deși după părerea lor m-am

prezentat cel mai bine la prima probă de concurs, puteam să adaug și alte căi de transmitere ale virusului hepatic B.

Aveam cu mine și regulamentul Ministerului Sănătății în legătură cu măsurile de prevenire a îmbolnăvirilor cu virusul B. Acolo nu era trecută altă cale de transmitere decât prin sângele infectat, așa cum expusesem eu în fața comisiei.

Mi-am mai zis un „Doamne, ajută!”, mi-am făcut curaj, am bătut la ușa biroului și am intrat la comisie după ce se comunicaseră notele și la proba a treia. Deși încă nota de la proba scrisă nu era comunicată, și cu toate că eram convins că din cele zece întrebări primite la proba scrisă, cel puțin cinci le-am făcut de nota 10, dar totuși mai mult ca oricând eram îngrijorat fiindcă știam prin câte nedreptăți am fost obligat să trec până am ajuns acolo. Iar acum într-adevăr era ultima mea șansă de a scăpa cu viață de mâna următorilor mei securiști din Mediaș.

Ajuns în fața comisiei, am spus următoarele:

- Onorată comisie, vin în fața dumneavoastră ca să vă cer un sfat. Nu știu dacă voi lua acest concurs sau nu, dar dacă voi lua concursul și mă voi duce la Brașov, unde postul de epidemiolog este de inspector sanitar, ce voi face?

Tovarășa profesoară secretară a comisiei m-a întrerupt și mi s-a adresat cam iritată:

- Tovarășe, dacă nu sunteți mulțumit cu nota, puteți face contestație!

Eu am continuat să-i explic președintelui:

- Domnule președinte, mi-ați reproșat că nu am expus complet căile de transmitere a virusului hepatitei B, dar de cine să ascult? De regulamentul ministerului, care deocamdată recunoaște numai transmiterea prin sânge, sau de dumneavoastră care aveți dreptate?

Odată cu regulamentul pe care l-am pus pe masa examinatorilor, am scos și impurul după care mi-am expus subiectul și i-am spus președintelui că în impur am scris că se discută azi și despre alte căi de transmitere – secreții, lapte, spermă etc.

Secretara comisiei, care a urmărit atent expunerea mea, de data aceasta, vădit enervată, s-a adresat direct președintelui, spunându-i:

- Lăsați-l în pace, doar eu i-am spus că dacă nu e mulțumit cu nota poate să facă contestație.

Eram obligat de data aceasta să-i răspund ei direct, și i-am răspuns:

- Tovarășă profesoară, probabil nu ați fost destul de atentă la ceea ce am spus eu. Am venit aici nu ca să fac contestație pentru note, căci rezultatul probei scrise încă nici nu s-a comunicat. Eu am venit aici să cer lămurire în legătură cu ce atitudine să adopt pe teren. Și vă rog să nu mă mai îndemnați și a treia oară să fac contestație, căci dacă eu voi fi nevoit să fac contestație, dumneavoastră în veci nu veți mai face parte dintr-o comisie de examinări. Ați uitat că, în timpul examinării, ați ieșit în sală, în fața noastră, a tuturor concurenților și v-ați admonestat protejatul, contracandidatul meu, care nu a știut cel mai elementar lucru, și anume că febra tifoidă se transmite prin apă.

În birou s-a instalat o liniște neobișnuită, după care președintele, obișnuit probabil cu astfel de reproșuri, mi s-a adresat direct mie:

- Domnule coleg, observația pe care v-am făcut-o nu a influențat cu nimic nota, ați văzut că ați obținut notă maximă. Dar e vorba de concurs și noi obișnuim să mai punem candidaților și întrebări din care să ne dăm seama dacă el este interesat să urmărească ce s-a mai adăugat pentru cunoașterea subiectului respectiv. Am fost convins că știati și aceste noi achiziții în problema respectivă, dovedindu-ne acum, încă o dată, că aveți notate în foaia pe care v-ați făcut planul de expunere și aceste noi achiziții. Mergeți în teren și ascultați de Ministerul Sănătății.

- Vă mulțumesc, domnule președinte. Și am ieșit din birou.

A doua zi s-au comunicat rezultatele. La Brașov s-a mai suplimentat un post, pe care l-am luat eu, dar mai trebuia ca fostul deținător al acestui post să-l părăsească. Acesta însă continua să vină la serviciu în mod onorific.

Deși știam că telefonul meu de acasă este pus sub observație de către securiști, totuși i-am trimis un telefon cifrat soției, pentru a o scoate din starea de nesiguranță, dusă până la disperare, căci acesta era ultimul și hotărâtorul pas pentru tot restul vieții noastre.

Ajuns acasă, mi-am sărutat și mi-am îmbrățișat soția, și primul lucru pe care l-am făcut a fost o rugăciune de mulțumire, convingși mai mult ca oricând, că de data aceasta numai Dumnezeu ne-a salvat din mâna securiștilor din Mediaș. Acum eram convingși că planul lor nu s-a putut îndeplini. Nu mi-au dat pașaport ca să scape de mine. S-au opus transferului meu la Râmnicu-Vâlcea.

Erau convingși că eu nu voi reuși să iau concursul, deoarece era aranjată reușita doar a contracandidatului. Și cred că nimeni din Brașov nu

putea bănuî măcar că toate aranjamentele lor vor da greș în ultimul moment, fiind nevoiți să găsească soluția numirii mele pe un nou post.

Pierderea cea mare au suferit-o securiștii din Mediaș care, prin plecarea mea, și-au anulat obiectul muncii. Intenția lor de a scăpa de mine din Mediaș, adică de a mă expulza în alt județ, s-a transformat în beneficiul meu. Cred că nimeni dintre ei nu și-a putut închipui că eu voi putea intra în Brașov prin concurs, și aceasta în condițiile în care cei din Brașov erau convinși că protejatul lor ar putea rămâne de pagubă. Și la propriu și la figurat.

A fost comisia de examinare care de această dată nu a mai avut altă soluție decât să ne declare egali în media obținută la concurs, iar Ministerul Sănătății a fost cel care a găsit soluția. Incredibil, dar adevărat! Cine este mare și puternic ca Dumnezeu nostru?

Am plecat din București cu dovada (concursului luat) în buzunar, urmând să se perfecteze, cu data de 1 iulie 1979, transferul meu de la Mediaș la Brașov, în interes de serviciu. Această încadrare îmi aducea buletin de Brașov, apartament și scutire pentru un an de zile de plata chiriei la I.L.L.

Când m-am întors la spital, primul pe care l-am întâlnit a fost chiar directorul spitalului, care m-a întrebat cu un aer de superioritate:

- Ai reușit la concurs?

- Nu știu, i-am răspuns, deși în buzunar aveam dovada că am luat concursul pentru un post în Brașov, dar voiam să tănuiesc acest rezultat, temându-mă că, dacă securiștii vor afla adevărul, vor face tot ce le stă în putință ca să rămân în Mediaș.

În plus, față de acest director aveam mare teamă, fiindcă trecuse cu totul în brațele securiștilor, dovadă era postul pe care îl ocupa. Fusesse cu doi ani în urma mea la Facultatea de Medicină din Cluj și, în mod normal, ar fi trebuit să-mi rămână îndatorat pe toată viața căci, într-o situație prin care a trecut, libertatea sa mi-o datora mie.

- Eram convins că te-ai prezentat degeaba la concurs în București. Puteai să știi și tu că aceste concursuri sunt astfel aranjate, arvunită din timp, pe bani grei. Ți-ai pierdut timpul degeaba prin București.

- Poate, i-am răspuns eu. Ne-am despărțit lăsându-l să creadă că are dreptate.

N-au trecut nici două săptămâni și m-am întâlnit cu un fost coleg din prima serie, șeful Igienei Alimentare din Sanepidul Sibiu. Era medicul primar, Dr. Liuba.

- Servus, Teo, mi-a spus el și mi-a strâns mâna. Să știi că mă bucur că te-am întâlnit ca să-ți pot comunica o veste bună pentru tine. Știi că ai reușit la concursul de la Minister și ai ocupat un post vacant la Brașov. Am fost în săptămâna trecută la Galați și m-am întâlnit cu un coleg care participase și el la acel concurs pentru un post vacant la Iași, dar n-a reușit. Mi-a spus însă următoarele: „să știi că a fost și un concurent de la noi, din județul Sibiu, mi se pare de la Mediaș, care a fost cel mai bun dintre noi toți câți ne-am prezentat la concurs. Președintele l-a felicitat în fața noastră. Să știi că tare m-am bucurat de ceea ce îmi spunea colegul gălățean, căci în felul acesta vei reuși să scapi cu bine de colegii noștri ticăloși, care, pentru a-și crea avantaje, nu mai știu de niciun Dumnezeu.

Eu i-am mulțumit pentru vestea bună pe care s-a grăbit să mi-o dea și, bineînțeles, pentru faptul că el a rămas încă un coleg cinstit sufletește, așa cum îl știam de când ne cunoșteam. În continuare, l-am întrebat:

- Ai mai spus cuiva de această reușită a mea, mai ales colegilor de la Sibiu?

- Nu, n-am mai vorbit cu nimeni despre tine.

- Te rog, dacă vrei să-mi faci un bine până la capăt, să nu mai discuți cu nimeni despre acest subiect. Păstrează-l numai pentru tine, căci mie încă mi-e frică de securiști și de colegii noștri ticăloși din Direcția Sanitară, ca nu cumva să-mi anuleze examenul luat prin concurs, căci tu știi ce mi-au făcut anul trecut cu transferul la Râmnicu-Vâlcea. Eu am dovada reușitei examenului în buzunar, o port mereu cu mine ca să fiu sigur că n-o vor vedea răuvoitorii. Aștept să fie anunțată Direcția Sanitară doar cu puțin timp înaintea efectuării transferului (așa sunt eu informat), ca ei să nu mai aibă timp pentru a-și mai pune mașina draconică în funcțiune.

Ne-am despărțit ca doi prieteni și colegi buni, la un pahar de vin de Târnave. Era obligația mea de a sărbători și în felul acesta reușita pe cât de mult dorită de mine, pe atât de nedorită de cei fără Dumnezeu.

Mai era o săptămână până la termenul prezenței mele la noul loc de muncă din Brașov. Am plecat împreună cu soția la Brașov, să ne găsim o locuință și să mă prezint viitorului meu șef – doctorul Braun, directorul Sanepidului Brașov.

Acesta ne-a primit pe amândoi, foarte amabil și curtenitor, în biroul său, cu următorul reproș:

- Bine, domnule doctor, dar dacă ați vrut să veniți la Brașov, de ce nu ați venit de la început la mine, căci vă aduceam eu fără atâta tevatură?

Eu i-am răspuns:

- Pentru un singur motiv. Dacă nu luam concursul, nici nu ați fi știut cine sunt, acum, că voi veni la dumneavoastră cu toate drepturile ce mi se cuvin ca pentru un transfer în interes de serviciu, aveți ocazia să mă ajutați. Știți că n-am locuință la Brașov, fiindcă nici buletin de Brașov n-am, și apoi celelalte în legătură cu serviciul propriu-zis, sper să le putem rezolva cu bine și vă asigur că vom putea colabora în bune condiții.

Și n-am greșit, căci atât doctorul Braun cât și eu ne-am respectat obligațiile de serviciu și promisiunile ce ni le-am făcut la această primă întâlnire.

În săptămâna dinaintea plecării din Mediaș s-a produs o toxiinfecție alimentară la elevii de la internatul Grupului Școlar Petrol. Dintre cei aproape 1500 de elevi, circa 600 locuiau în internat, din care 300 au contractat această boală provocată de o enterobacterie din grupa Salmonelilor.

Această salmonela a provenit din carnea de pui de găină care a fost scoasă de la congelator pentru pregătirea unui banchet cu ocazia „Zilei Învățământului”, care a avut loc sâmbăta, la cantina internatului. După banchet, bucătăresele nu au mai introdus în congelator puii rămași negătiți în acea seară, iar peste două zile au pregătit din aceștia mâncare pentru elevii interni.

Pe medicul de la acest dispensar școlar, Dr. Friedman, l-au așteptat marți dimineața la cabinet cinci elevi bolnavi, toți prezentând aceeași simptomologie. Dar după aceștia au mai venit la dispensar încă vreo 15 elevi bolnavi, acuzând debut brusc: stare de rău general, astenie, cefalee, amețeli, frisoane, greață, vărsături, diaree cu scaune numeroase etc. Doctorul Friedman, un sas bine pregătit profesional, a intrat în panică și a anunțat spitalul și Sanepidul, care, la rândul lor, au anunțat Direcția Sanitară din Sibiu, inclusiv securitatea. În decurs de două ore, toate aceste autorități, din Mediaș și din Sibiu, au intrat în alertă și s-au deplasat la acel internat, unde diagnosticul de toxiinfecție alimentară era deja stabilit de către medicul-șef de la secția de boli infecto-contagioase, urmând a fi confirmat, din coprocultură, agentul patogen.

În secția de boli infecto-contagioase s-a stabilit a fi internate numai cazurile foarte grave, aceasta din lipsă de locuri.

Eu fusesem învoit de la serviciu în acea zi, pentru a-mi rezolva problema în legătură cu transferul la Brașov. Totuși, pe la ora 3 p.m., m-au găsit și pe mine și m-au chemat la spital ca să stau de vorbă cu directorul.

M-am prezentat la cabinetul directorului, unde mai erau prezenți șeful secției de boli infecto-contagioase, șeful Sanepidului și șeful Sindicatului Sanitar.

Menționez că directorul spitalului primise deja adresa de la Minister prin care era anunțat că, pe baza concursului pe care-l dădusem la Ministerul Sănătății, eu eram transferat în interes de serviciu la Sanepidul din Brașov. Discuția între noi doi avusese loc în urmă cu câteva zile, iar eu l-am întrebat atunci când a primit această adresă. El mi-a răspuns că chiar în ziua aceea. Era trimisă această adresă (ce mi s-a comunicat și mie) exact în timpul legal, pentru rezolvarea acestei probleme. Dar mie tot îmi mai era teamă, chiar cu aceste acte în mâna mea, ca nu cumva să intervină în defavoarea mea securitatea, care în mod sigur a fost informată chiar de către director sau poate prin politrucul spitalului, fostul meu coleg, în prezent șeful Sanepidului Mediaș. Nu i-am cerut directorului să păstreze, discret, această adresă căci era inutil și nici nu voiam să se știe că eu trăiesc în continuare cu frică de securitate, care dispunea de viața mea.

Nu a mai trebuit să-mi justific absența de la serviciu în acea zi, toți o cunoșteau deja. Directorul spitalului mi-a expus ce se întâmplă la internatul Grupului Școlar Petrol (o situație gravă și urgentă, o toxiinfecție alimentară), rugându-mă să preiau supravegherea aceluia focar epidemic cu toată responsabilitatea.

Le-am spus că am nevoie de perfuzoare și multe soluții rehidratante. Am completat o listă cu medicamente simptomatice (emetiral, clordelazin, scobutil) și antiseptice intestinale (saprozan etc). În aceste cazuri nu sunt indicate antibioticele.

Eu am spus că voi începe prin a face triajul epidemiologic tuturor elevilor din internat, care, bineînțeles, nu vor mai avea voie să participe la cursuri împreună cu colegii lor externi, decât după stingerea focarului. Am cerut ca medicul școlar să rămână permanent cu mine și să mă ajute la întocmirea foilor de observație ale bolnavilor și la prescrierea de tratamente de rehidratare în special, iar pentru lupta în focar i-am cerut directorului să

detășeze câte trei asistente medicale pentru fiecare tură (opt ore), care să aplice medicamentele prescrise de medici.

Incubația bolii este scurtă – 12 – 36 ore – așa că până a doua zi de la apariția focarului epidemic, noi aveam depistați ca îmbolnăviți aproape 300 din efectivul de 600 de elevi interni. Au fost și 4 cazuri din cele 10 persoane adulte ce lucrau la blocul alimentar al internatului. S-a ivit și un caz de îmbolnăvire la o bucătăreasă, care era în concediu și nu mai fusese în ultimele zile nici măcar în vizită pe la colegele ei. A avut ghinionul să se îmbolnăvească și ea, fiind confirmată prin examenul de coprocultură.

În a patra și a cincea zi am mai depistat doar câteva noi cazuri de îmbolnăvire, ca apoi să nu mai apară niciun alt caz.

Toate perfuzoarele din spital și toate soluțiile rehidratante din farmacia spitalului (completate de noi cu multe lichide și săruri) le-am folosit în această perioadă.

Eu am rămas în tot timpul în acest focar, unde o bună parte dintre camerele Internatului le-am transformat în saloane de spital. Dr. Friedman pleca noaptea acasă, dar și eu reușisem în această săptămână să trec pe acasă, în mare grabă, de vreo două ori.

Niciuna dintre autoritățile locale nu a mai revenit nici măcar în vizită în acest focar epidemic.

XXXVII. Despărțirea fără regret de Mediaș

*Întoarce-se-vor vrăjmașii mei înapoi, în orice
zi Te voi chema. Iată am cunoscut că Dumnezeuul
meu ești Tu. În Dumnezeu am nădăjduit, nu mă voi
teme: ce-mi va face mie omul?*

Psalm 55

Duminică dimineața, când împreună cu medicul școlar ne bucuraserăm că am reușit să stăpânim și să stingem acel focar într-un timp record, a apărut, așa cum se spune în popor, că „după război mulți viteji se arată”, colegul meu Dr. Popa, șeful Sanepidului Mediaș.

Văzându-mă obosit, dar și indispus de prezența lui nedorită, acesta mi s-a adresat prietenește:

- Te rog să nu mai fii necăjit. Ți-am adus o veste bună, recompensă după o săptămână atât de grea pentru noi (n.n. profita, pe nedrept ca întotdeauna, și el de rezultatul muncii altora: „doi cu sapa, trei cu mapa”) ca să te bucuri și tu, dar să știi că te costă o vadră (10 litri) de vin. Dacă ești de acord cu propunerea mea, ți-o spun.

- Sunt de acord, cu toate că vestea pe care bănuiesc că vrei să mi-o comunicai eu o cunosc de două luni, dar oricum, te rog, spune-mi-o. Și el a început să-mi spună:

- Teo, să știi că ai reușit la concurs și de mâine trebuie să te prezinți la Brașov să-ți iei în primire noul post.

Eu i-am răspuns:

- Deși cunoșteam în mod sigur cu mult înaintea ta această „veste bună” pe care, totuși, te-ai grăbit să mi-o anunți, mâine dimineață, cu ocazia despărțirii noastre, voi aduce vinul la birou.

Și m-am ținut de cuvânt. Luni dimineața am dus la birou cei 10 litri de vin, plus două tăvi cu plăcintă cu brânză, le-am pus pe birou și le-am spus tuturor:

- Vă rog să vă serviți, dar pe mine să mă scuzați că nu pot rămâne acum mai mult aici. Plec să-mi iau în primire noul serviciu de la Brașov. dar nu plec definitiv din Mediaș, aici rămân mama și, deocamdată, soția, iar eu vă promit că tot medieșan voi rămâne, fiindcă eu sunt de aici, aici am casă, aici mi-am petrecut toată viața și sper să mă întorc cât de curând acasă. Un „la revedere” pentru toți și am părăsit la timp biroul, felicitându-mă că m-

am putut stăpâni și mulțumindu-i lui Dumnezeu că am încheiat, cu bine totuși, o perioadă atât de grea și de nesigură din viața mea.

Acasă mă așteptau mama și soția. Mi-am luat rămas-bun de la mama, asigurând-o că voi reveni peste o săptămână, iar împreună cu soția ne-am urcat în mașina noastră și am plecat spre Brașov.

Comentariile, speculațiile, regretul unora și părerile de bine ale altora în legătură cu plecarea mea la Brașov nu le-am aflat și nu m-au interesat. În mod sigur, plecarea mea, ținută secret, a fost o surpriză pentru mulți. N-am aflat niciodată care a fost reacția securității care, până în decembrie 1989, m-a lăsat în pace.

În mod sigur, după sosirea mea la Brașov, a ajuns și dosarul meu la securitatea de aici.

XXXVIII. Buna colaborare cu directorul Sanepidului Brașov

Alinați durerea oamenilor aflați în suferință.

Nimeni nu vrea sfaturi, ci susținere.

John Steinbeck

Cât a rămas Dr. Braun director, nu m-au chemat niciodată la securitate. Totuși, o singură dată, Dr. Braun mi-a atras atenția că cei de la securitate s-au interesat de mine, întrebându-l pe el despre atitudinea mea la serviciu. Îmi aduc bine aminte că era după doi ani de la sosirea mea la Brașov. Cu această ocazie Dr. Braun, inspectorul șef al Sanepidului Brașov, a încercat să afle direct de la mine cum de-am reușit eu, care nu sunt membru de partid, să ocup un post de inspector sanitar? I-am răspuns că nu am nicio vină, fiindcă atunci când am dat concursul la București, la minister, nu m-a întrebat nimeni dacă sunt sau nu membru de partid. Discuția s-a prelungit, Dr. Braun pretextând că eu nu-mi cunosc atribuțiile de serviciu, căci în doi ani de zile eu nu am întocmit niciun proces de sancționare în niciun dispensar inspectat de mine. Eu i-am răspuns:

- Eu când controlez o unitate sanitară, închei un Proces Verbal de control, în care consemnez toate deficiențele constatate, dau recomandări de remediere, cu termen de execuție, și după expirarea termenului mă întorc să văd dacă respectivul medic controlat a remediat deficiențele constatate și înscrise în Procesul Verbal.

- Și dacă n-a respectat recomandările? Ce faceți?

- Știu ce vreți să spuneți: că în mod legal ar trebui să-l amendez.

- Și de ce nu ați amendat pe nimeni până acum?

I-am răspuns:

- Dacă eu am făcut niște recomandări în scris pentru deficiențele constatate, cu fixarea de termene convenite, iar respectul n-a respectat acele recomandări după ce i-am explicat cum să le remedieze, m-am și rugat de el să se încadreze în termenele fixate, și totuși el n-a făcut nimic din tot ce eu l-am rugat să facă, înseamnă că pe asta în zadar îl amendez, căci fie că are din ce plăti amenda fără a-și subția bugetul, fie că are pe cineva în spatele lui care-l ține în brațe.

Iar doctorul Braun m-a întrebat:

- Deci pe aceștia nu-i amendezi?

- Nu, fiindcă ei tot nu plătesc amenda, la ce să-i amendez?!

Dr. Braun a dat din cap ca semn al neputinței, apoi a spus:

- Vezi că tot am învățat ceva ce nu scrie la Talmud!

Dr. Braun, până la pensionare, nu m-a mai chemat la raport și nici despre securiștii care mă urmăreau nu mi-a mai comunicat nimic.

La scurt timp după pensionarea sa, Dr. Braun s-a îmbolnăvit și aproape un an a fost ținut la pat. Dintre toți medicii din Brașov, pe mine m-a chemat să-l tratez, și am acceptat această dorință a sa, fiindcă el față de mine s-a purtat corect și colegial. Ceea ce îi cerusem când am venit cu soția la Brașov și l-am anunțat că eu voi fi cel ce am luat concursul și urmează peste o săptămână să mă prezint la post, el s-a străduit să se țină de cuvânt și să mă ajute cu obținerea buletinului și a unui apartament cu repartiție, drepturi ce-mi reveneau datorită transferului meu în interes de serviciu. Și, deși Dr. Braun ocupase acest post foarte important pentru politica sanitară a regimului comunist, totuși foarte puțini dintre medicii din Brașov i-au mai deschis ușa în timpul perioadei sale de boală. Eu am rămas medicul său preferat până când și-a dat obștescul sfârșit. Bineînțeles că am participat și la înmormântarea sa, la slujba religioasă ce s-a oficiat la capela evreiască de la cimitirul din Livada Poștei. Alături de mine mai participa și un coleg medic de la Sanepid, Dr. Alexandrescu. Acesta venise cu basca pe cap, probabil cunoștea această obligație impusă bărbaților ce asistau la înmormântarea evreilor. Eu, care pentru prima dată în viața mea am participat la o astfel de înmormântare, fiind vară, am venit cu capul descoperit, iar unul dintre cei ce se ocupau de organizarea înmormântării mi-a pus pe cap o tichie din hârtie cartonată.

Slujba înmormântării s-a oficiat atât în românește, cât și în ebraică. Predica s-a rostit numai în românește. Din predică am înțeles că Dr. Braun avea o funcție de prim rang la templul evreiesc.

M-am întrebat atunci cum a putut Dr. Braun să împace două poziții antagonice: profesor de ateism la școala de Partid din Brașov și trăitor în cultul religios mozaic.

Asistența la înmormântare nu a depășit 25 de persoane, majoritatea acestora fiind români ortodocși.

XXXIX. Acceptul pentru susținerea tezei de doctorat

Că mare ești Tu, cel ce faci minuni, Tu ești singurul Dumnezeu. Povățuiește-mă Doamne pe calea Ta și voi merge întru adevărul Tău.

Psalmul 85

Trebuie să menționez că, din timpul când Dr. Braun era inspector șef sanitar, eu am obținut acceptul de a-mi susține teza de doctorat, dorință binemeritată pentru munca de cercetare științifică depusă timp de cinci ani. Teza trebuia prezentată și susținută în fața unei comisii universitare care să-mi acorde, în baza acesteia, titlul de doctor în Științe Medicale. Am amintit în aceste însemnări cum colegii mei, membrii de partid din Mediaș, n-au vrut să-mi elibereze aviz favorabil în acest scop pentru motivul că nu sunt membru de partid. Când eu nu mai speram să-mi pot susține această teză a intervenit un eveniment neprevăzut în favoarea mea, la care Dr. Braun are meritul de a nu se fi opus, cum făcuseră colegii mei răuvoitori din Mediaș.

Iată cum s-au petrecut faptele în favoarea mea. În 1981, nu știu care au fost cauzele pentru care Direcția Sanitară din Brașov trebuia să facă o expoziție de teze de Doctorat ale medicilor din Brașov. Dar cum Brașovul este prea departe de Cluj sau Târgu-Mureș și gravitează spre București în ce privește cercetarea medicală, pe atunci medicii brașoveni nu considerau că e necesar să se ocupe și de cercetare.

Doamna Dr. Malene, directoarea Direcției Sanitare Brașov, reușise să prezinte secretariatului de partid cu probleme de cultură numai trei teze de doctorat ale medicilor brașoveni.

Alergau în dreapta și în stânga, dar altele nu mai găseau. În disperarea lor, o persoană anonimă din Direcția Sanitară, pe care am trecut-o în rândul binefăcătorilor mei, pentru care mă rog în rugăciunile mele zilnice, a spus doamnei doctor Malene, de față fiind și secretarul de partid cu probleme de cultură, că el mai știe pe cineva care are o teză de doctorat. Acesta eram eu. M-am trezit chemat la Direcția Sanitară în fața celor doi, respectiv a doamnei Malene și a secretarului de partid, care m-au întrebat direct:

- Aveți și dumneavoastră o teză de doctorat?
- Da, am răspuns eu.

- Și unde o aveți?
- Am predat-o la Ministerul Sănătății.
- Pentru ce?

- Pentru că după ce am muncit la ea cinci ani și toți cei din clinica bolilor infecto-contagioase din Cluj, unde mi-am făcut această teză, precum și cei de la Institutul Cantacuzino din București, care mi-au efectuat analizele de laborator, spun că e de mare valoare în probleme de organizare sanitară și de prevenire a complicațiilor poststreptococice, iar cei din Minister recunosc că aplicarea concluziilor rezultate din aceste cercetări are și o mare contribuție de economie pentru Stat, ea totuși nu a primit aviz favorabil din partea colegilor mei de la Mediaș pentru că eu nu sunt membru de partid.

- Ce are una cu alta, a izbucnit mânios secretarul de partid, care a mai tras și o înjurătură cu prefectura pe care refuz să o reproduc aici. Apoi a continuat:

- Tovarășe doctor, aduceți-ne un exemplar al tezei și vă promit eu că pe loc vă dau și avizul de susținere a tezei.

Și s-a ținut de cuvânt. Peste două zile când i-am predat un exemplar din teză (îl aveam în plus, pe lângă cele predate la Minister, la Institutul Cantacuzino, la conducătorul științific, Prof. Gavrilă, la Facultatea de Medicină și la Biblioteca Universității Cluj). Toate aceste exemplare le-am predat acestor instituții și conducătorului științific, chiar la terminarea tezei de Doctorat, considerând că acel ultim aviz pe care mi-l cerea Facultatea de Medicină Cluj, prin semnătura tovarășului rector Fodor, era o simplă formalitate din moment ce eu elaborasem această teză și fusesem admis prin concurs ca doctorand, fără să se facă nicio discriminare între membrii de partid și nemembri.

Avizul dat de secretarul de partid a fost trimis oficial la Facultatea de Medicină din Cluj, o copie a acestuia fiindu-mi înmănată de către directoarea Malene.

În zilele următoare, expoziția cu cele patru teze de Doctorat s-a făcut la sediul Societății Științelor Medicale din Brașov. Spațiul de expoziție a fost acoperit cu lucrări și referate ale medicilor ținute cu ocazia ședințelor acestei societăți.

Când m-am întors acasă m-am bucurat împreună cu soția. Astfel, secretarul de partid a recunoscut contribuția adusă de această teză la progresul medicinei românești, salvând zeci de mii de copii din toată țara de

bolile invalidante (complicațiile îmbolnăvirilor prin infecții streptococice acute – post-streptocociile – respectiv infecțiile localizate pe endocard) și de artrite (infecțiile pe articulațiile mari ale membrilor).

Soția își avea și ea o parte de contribuție la această teză. Aproape în întregime ea mi-a dactilografiat-o, și tot ei îi datorez și o parte din unele reprezentări grafice.

Când vine vorba de recunoștință, trebuie să le mulțumesc în primul rând asistentelor medicale pentru recoltarea de probe pentru laborator, în mod deosebit asistentei medicale de la Grupul Școlar Petrol, ai cărei nași de cununie am devenit chiar în acea perioadă, precum și altei bune prietene, funcționară la Gaz Metan la biroul de proiectări, care mi-a tras în tuș toate schemele, reprezentările statistice și s-a ocupat și de compactarea tezei. Ea avea să devină preoteasă, măritându-se cu un teolog, rudă prin alianță, la cununia lor religioasă tot noi fiindu-le nași.

Nu pot să relatez momentul când, întorcându-mă acasă, i-am comunicat soției că și de această dată, chiar dacă cu întârziere, Dumnezeu nu ne-a uitat și astfel am reușit să publicăm și să valorificăm pentru neamul românesc o lucrare de mare valoare științifică, organizatorică, în probleme de sănătate colectivă și cu o nesperată economicitate, care a salvat de la boli invalidante, prelungindu-le viața atâtor copii și tineri, aducând statului nostru economii bugetare foarte însemnate.

Scena de bucurie din familia noastră s-a repetat, îmbrățișându-ne, și lacrimile noastre întâlnindu-se, după care a urmat rugăciunea în comun de mulțumire lui Dumnezeu, singurul care ne-a putut salva de răutatea și de invidia unor colegi răuvoitori, care n-au fost în stare toată viața lor să prezinte la Societatea Științelor Medicale vreo cercetare personală cu rezultate aplicative pentru ușurarea suferințelor prin boli ale semenilor noștri.

La clinica de boli infecto-contagioase din Cluj, susținerea tezei mele s-a poticnit pentru încă un an, până la 2 iulie 1982. Aceasta deoarece fostul conducător științific al tezei mele, profesorul Ioan Gavrilă, murise între timp, iar noul conducător propus pentru a răspunde de această teză a devenit profesorul Gorgan, cel ce i-a luat locul la catedră profesorului Gavrilă.

Profesorul Gorgan avea pe atunci un cumul de funcții, dintre care bineînțeles cele politice erau pe primul plan: secretar de partid pe clinică, director de clinică, șef de catedră, membru în Senatul Universitar și alte funcții și onoruri care de abia încăpeau pe cartea sa de vizită.

Eram sigur că nu se mai poate opune, dar a găsit fel de fel de pretexte pentru amânarea fixării datei de susținere a tezei, cu încă un an. O perioadă de așteptare de care eu am avut mereu parte când trebuia să mi se recunoască niște drepturi absolut legale. Chiar începusem să cred că totuși s-a terminat cu perioada în care am fost scoși în afara legilor existente în R.P.R., dați pe mâna securiștilor care puteau lua hotărâri de viață și de moarte asupra noastră.

Profesorul Gorgan s-a convins că nu mai era nimic de adăugat la teza mea, față de cum am redactat-o, având avizul favorabil al profesorului Gavrilă și cu dedicația următoare: „Mamei și soției mele”.

Și în cele din urmă, după câteva discuții lămuritoare și hotărâtoare pe care le-am avut împreună, teza a fost acceptată așa cum fusese redactată, anunțându-mi data și comisia examinatoare numită de către Rectorat și Senatul Universitar.

La Brașov n-am mai avut nicio adversitate. Se părea că totul intrase în normal, pe o linie dreaptă și ascendentă.

Mă străduiam din toate puterile ca să nu răspund la provocări, evitam discuțiile politice, bancurile și în mod deosebit mă feream și îi ocoleam pe turnători, pe care începusem să-i depistez foarte ușor, după atâta experiență amară, nemeritată și scump plătită.

Aveam la dispoziție o asistentă cu care făceam controale în teren la unitățile sanitare. Și nu a fost zi de la Dumnezeu în care să nu am măcar un proces verbal de control, cu excepția ultimei zile din lună când întocmeam raportul de activitate pe luna în curs. Într-o lună, din curiozitate, am numărat în registrul de procese verbale de control, pe cele întocmite de mine. Am constatat că numărul lor era egal cu cel al celorlalți șase medici de la Sanepid, la un loc, care aveau aceleași obligații de serviciu și același plan de controale în teren ca și mine.

Asistenta ce mă însoțea în controale pe teren, la un moment dat, mi-a spus ce discutau medicii și asistenții medicali de la unitățile controlate de noi:

- Vine în control Dr. Mija, care sigur este „pocăit” (sectant). Refuză mâncare, băutură, cafea, țigări, orice cadou și alte ademeniri la care colegii lui nu rezistă. Nu amendează pe nimeni. Însă să te ferească Dumnezeu să apuci pe gura lui!

Adoptasem această atitudine salvatoare pentru mine, datorită educației mele moral creștine și patriotice, primită din familie, apoi în

școală, în liceu și în facultate. Nu pot nega nici faptul că, în tot ce făceam, eram foarte atent ca să nu mai ajung în mâinile Securității, deci trăiam și eu cu același sentiment de frică față de securitate ca majoritatea locuitorilor acestei țări, cu deosebire că eu îl trăiam mult mai intens.

În plus, țineam seama și de sfatul pe care mi l-a dat la venirea mea în Brașov colegul Dr. Cordea, ce ocupa funcția de inspector sanitar la Direcția Sanitară. El mi se adresase cu toată sinceritatea, spunându-mi:

- Teo, să nu uiți că aici, la Brașov, la orice acțiune apare obligatoriu și reacțiunea. Lasă-i în pace, nu încerca să-i faci mai buni și să îndrepti lucrurile care merg prost. Nu-ți pune mintea cu ei, că orice încercare a ta de a le schimba năravurile este sortită eșecului, încă din start. Nu uita că ei sunt mulți, iar tu ești singur. Asta nu înseamnă să nu-ți faci cât mai corect datoria de organ de îndrumare și control. Notează în procesul verbal, pe care te rog să-l închei cu orice ocazie când ești într-o unitate sanitară, toate defecțiunile și neregulile constatate. Acestea consemnează-le, negru pe alb, să nu faci niciun rabat. Dar nu trece mai departe, încercând să-i sancționezi. Să știi că nu mai este nicio deosebire între sectorul sanitar și celelalte sectoare ale vieții noastre publice. Peste tot o apă și-un pământ, egalitatea. Îți aduci aminte când noi eram în Cluj și făcuserăm cunoștință obligatorie cu operele lui Lenin? Din zecile de volume scrise de acest criminal fără egal al omenirii, totul se reduce la o simplă frază: a spus prostului că este egal cu deșteptul. Și ceea ce este și mai rău este că prostul l-a crezut și se comportă ca atare cât timp va mai exista comunismul pe fața pământului.

Iar sfatul colegului Cordea mi-a fost toiag de apărare.

Cât timp am fost la Mediaș, mă deplasam mai ușor la Cluj ori de câte ori era nevoie, până când mi-am editat teza. Acum, de la Brașov ajungeam mai greu la Cluj cu Skoda. Eram nevoit să fac acest drum cu trenul. Îmi amintesc că, de la primirea aprobării până la data susținerii, în perioada aceea de un an, am fost obligat să fac cinci drumuri Brașov–Cluj și retur cu trenul, la chemarea profesorului Gorgan.

XL. Susținerea tezei

Putem să o considerăm viața ca un șir nesfârșit de necazuri și suferințe sau putem să o considerăm o împlinire de comori. Amintirile frumoase sunt a doua noastră șansă de fericire.

Regina Elisabeta II

A venit și ziua mult așteptată atât de soția mea, cât și de mine. Am făcut toate pregătirile, aprovizionarea cu cele necesare și am plecat la Cluj ca să ajungem în seara ce preceda data susținerii tezei. Am dormit la verișoara mea, Jenica Popovici, căsătorită la Cluj cu un coleg de an de facultate, prieten și bun camarad, Marius Pop.

La ora 10.00 era fixată susținerea tezei. În Cluj, la Rectorat, în clinici, la Biblioteca Universitară, avusese grijă Rectoratul ca să anunțe acest eveniment științific medical, prin afișe mari prin care doctorii era invitați să se prezinte la această susținere de teză de doctorat a medicului doctorand Teofil Mija din Brașov, cu subiectul: „Infecțiile streptococice în colectivități și complicațiile acestora – poststreptocociile”.

Pe atunci, examenul de admitere la Medicină se dădea la începutul lunii iulie, după sesiunea de Bacalaureat. Se găseau și brașoveni în Cluj, care citiseră această invitație, printre care o colegă din Brașov, Dr. Barta, care venise cu fiul său ca să dea examen de admitere și bineînțeles că a asistat la susținerea tezei mele.

Pe atunci mai trăiau mama și socrul meu, și ar fi fost de datoria mea să-i aduc la Cluj ca să ia parte la acest eveniment. Dar educația noastră nu ne permitea a ne lăuda cu rezultatele muncii.

Mi-am invitat însă niște prieteni și colegii din Cluj, care m-au ajutat și m-au înțeles atunci când am repetat anul VI și când mi-am efectuat specializarea la clinica de boli infecțioase pentru a fi medic specialist în boli infecto-contagioase și epidemiologie. La fel și în repetatele vizite ce le-am făcut la Cluj până la terminarea tezei, o parte din aceasta efectuându-se chiar în timpul stagiului meu de medic specialist, când foștii mei colegi, în prima serie, ajunși acum cadre didactice la această clinică, mi-au pus la dispoziție un cabinet din clădirea birourilor și a laboratoarelor, unde eu am putut locui gratis în toată această perioadă.

Totuși am avut invitat și pe cineva din familia mea. Era un unchi al meu, văr cu mama, ajuns judecător la Cluj, și căsătorit cu o soră a vestitului profesor de la medicină Goia. Unchiul meu, Ioan Lazăr, locuia cu familia la cumnatul său, profesorul Goia, deoarece casa lui era ocupată abuziv de un general ce venise cu diviziile trădătoare „Tudor Vladimirescu” și „Horia, Cloșca și Crișan”. Deși unchiul meu era judecător, nu a reușit să-și obțină locuința pe căi legale, cum înțelegeam noi legea, adică „să se facă dreptate chiar dacă ar fi să piară lumea”, căci comuniștii spuneau că e legal numai ceea ce e în folosul clasei muncitoare.

Cu un ceas înainte de ora fixată pentru susținerea tezei am trecut pe la doamna Crainic, administratoarea cantinei de la Colegiul Universităților, am lăsat 10 kg de vin de Târnave și doi litri de rachiu dublu rafinat. Meniul îl făcuserăm împreună înainte cu o săptămână, pentru 15 persoane, în principal era mâncare de păstrăvi și tot ce se cade pentru o masă de amiază, din care nu lipsea nici tortul aniversar. Am convenit cu prețul și am dat acont de jumătate din suma totală. Am trecut, apoi, pe la florărie, unde am cumpărat cinci buchete cu gladiole, de asemenea comandate din ziua precedentă – flori excepțional de frumoase – pentru a le dăruii membrilor comisiei, iar un buchet era pentru a fi pus pe masa de la Colegiul Universitar, lăsat apoi cadou pentru administratoare, soția colegului meu bun, amândoi robind la „Canalul Morții”, în 1951-1952. El nu a putut participa la această bucurie a noastră, fiind o zi de lucru, din cauza faptului că avea serviciu la o circumscripție rurală foarte îndepărtată de Cluj, de unde se întorcea acasă numai duminica.

Menționez că atât eu, cât și soția, eram îmbrăcați în haine de sărbătoare, cele mai bune și mai frumoase pe care le puteam avea atunci. Eram îmbrăcat într-un costum negru, cămașă albă și cravată albastră.

Știam bine expunerea pe care trebuia să o fac în timp de 30 de minute, după care urmau întrebările din partea membrilor comisiei, iar în încheiere se citea unul sau două referate asupra valorii tezei, date de clinici sau instituții competente în problema studiată, inclusiv un raport din partea Ministerului Sănătății.

Președintele comisiei, doamna profesoară Macavei de la Clinica I Medicală, a citit numai raportul din partea Ministerului Sănătății (pe care îl găsiți printre anexele cărții).

Toate aceste recenzii, în număr de aproape 30, le aveau numai președintele comisiei, așa că niciunul din membrii comisiei nu știa

conținutul acestora, chiar nici conducătorul științific, succesorul profesorului Gavrilă. M-am convins de aceasta chiar atunci, în timpul citirii acestei recenzii, când profesorul Gorgan îl urmărea cu foarte mare atenție.

După ce s-a citit și recenzia din partea Ministerului Sănătății, un adevărat certificat de calitate a tezei, comisia, împreună cu tot auditoriul care umpluse amfiteatrul mare al clinicii, s-au ridicat în picioare, eu stând în așa fel ca să fiu privit și de comisie și de auditoriu, iar doamna profesoară Macavei a citit actul prin care eram declarat doctor în științele medicale. A urmat un ropot de aplauze, apoi felicitările și mulțumirile ce mi-au fost adresate de fiecare membru al comisiei. Dar când i-a venit rândul profesorului de Epidemiologie, Paina, cel cu care eram în foarte bune relații, ne cunoșteam și ne respectam cel mai mult, eu fiindu-i îndatorat pentru ajutorul de specialitate ce mi l-a oferit în timpul editării tezei, acesta s-a adresat astfel comisiei și celor prezenți în amfiteatru:

- Domnilor, opriți-vă cu felicitările și mulțumirile. Acestea nu trebuie adresate colegului nostru, doctorului Mija, ci soției sale. Uitați-vă pe ultima bancă din amfiteatru, acolo este o doamnă mai mică de statură, care plânge și nu-și mai poate opri plânsul. A plâns de bucurie și în timpul când el ne-a făcut prezentarea tezei, și în mod sigur are de ce plânge acum de bucurie, căci doctorul Mija, acest neastâmpărat, care, în timp de cinci ani, până a reușit să ne prezinte această teză de valoare cum rar am mai întâlnit în ultimul timp, ne-a necăjit chiar și pe noi aici, atunci vă puteți închipui ce i-a făcut soției sale în această perioadă, care era obligată, iertați-mă că spun încă o dată, să-l rabde și să-l ajute pe acest neastâmpărat.

Toată asistența și-a întors privirile spre soția mea, căreia îi curgeau șiroaie de lacrimi pe obraji, iar eu m-am repezit, și nici nu mai știu cât de repede am ajuns, și ne-am îmbrățișat din toate puterile noastre și cu toată dragostea și dăruirea reciprocă. Lacrimile noastre s-au împreunat din nou, eu am scos batista și mi-am șters lacrimile. Apoi am venit în fața comisiei și, în câteva cuvinte, rostite din inimă, i-am mulțumit că ne-a oferit un moment de bucurie prin care am uitat de toate greutățile și răutățile omenești.

În fața lor, mi-am îndreptat mâinile spre cer în semn de rugăciune, mi-am mai făcut o cruce mare spunând, în zgomotul ce se crease în amfiteatru: „Doamne, îți mulțumim, și, Doamne, nu ne lăsa, căci noi rămânem în Tine!”.

Am distribuit buchetele de gladiole celor patru membri din comisie și i-am invitat, conform obiceiului statornicit în astfel de ocazii, ca să vină la cantina Colegiului Universitar. Toți au primit invitația cu multă bucurie. Era un moment în care în amfiteatru sigur mai pluteau îngerii noștri păzitori.

Când am ajuns la cantina Colegiului Universitar, masa era pregătită într-o cameră separată. Membrii comisiei dispuneau toți de autoturisme proprii, așa că eu n-a trebuit să asigur transportul decât unchiului meu, Ioan Lazăr. Împreună cu mulți alți medici de la clinica de boli infecțioase și cu prietenii mei din Cluj, pe care i-am invitat să participe și ei la acest moment de bucurie pentru noi toți, căci unii dintre ei de asemenea „nu au avut tinerețe”, am rostit în surdina un „Tatăl nostru”. Însă toți m-au rugat să-l spun mai tare, și pentru ei.

Eu eram cu Skoda, și știam că nu trebuie să pun gura pe pahar, că în mod sigur va trebui la sfârșit să-l duc pe fiecare „la casa lui”. Și așa a fost. Am închinat primul pahar de rachiu, cu toți, prefăcându-mă că beau, dar n-am băut nimic. De vină a fost rachiul foarte bun, poate și căldura (era în 2 iulie), dar în camera noastră era un ventilator care făcea ca temperatura să fie agreabilă.

Toți au băut rachiu cu plăcere, eu știam că acesta e înșelător. S-a creat bună dispoziție și s-a discutat numai despre teză. Eu am vorbit foarte puțin. La fel și soția, care s-a întreținut mai mult cu profesorul Paina, căci ne cunoșteam bine din timpul când am locuit în clinică și când în două rânduri ea mi-a făcut câte o vizită și aici.

După o supă bună cu tăiței, ca „la mama acasă”, a urmat pentru fiecare câte un păstrăv, servit pe o tavă mare ca să încapă și garnitura.

Momentul al doilea de creștere a bunei dispoziții a început odată cu desfacerea damigenei cu 10 litri de vin vechi de Târnave – foarte bun, dar și foarte înșelător. Alegerea acestui vin a fost meritul soției mele.

Această bucurie, fără a uita că suntem la Colegiul Academic Universitar din Cluj, s-a prelungit până seara la orele 18.00, când s-a adus pe masă tortul care trebuia să încheie masa festivă. Începeau să vină clienți (numai cadre didactice universitare) pentru a lua cina, așa că profesorii membrii din comisie și-au cerut scuze că trebuie să ajungă și acasă.

Când am rămas numai noi și unchiul Lazăr, am chemat pe doamna Crainic, soția colegului meu, și i-am oferit buchetul de gladiole ce a rămas în tot timpul petrecerii pe masa noastră, i-am sărutat mâna și i-am spus să-i

transmită soțului multă sănătate, succes, curaj în lupta vieții și tot ceea ce mai știam noi doi.

Am plecat de la cantină direct la biserica din incinta Universității, care încă mai era deschisă, și numai Dumnezeu știe cât i-am mulțumit pentru această reușită, de la care nu îmi luasem gândul că se va mai putea rezolva sub regimul comunist, după cele ce mi se întâmplaseră la Mediaș. Era încă o dovadă că nu trebuie niciodată să pierdem speranța, și că, dacă ne lăsăm în grija lui Dumnezeu, El ne va ajuta la rezolvarea problemelor, dar nu când noi vrem, ci atunci când consideră El că este momentul potrivit.

Seara ne-am dus la verișoara mea, unde am înnoptat. Am continuat și aici cu discuțiile despre cele petrecute în timpul zilei, dar somnul ne-a răpus, căci eram foarte oboseți și fizic și psihic din cauza derulării prea rapide a unui deznodământ pe care noi îl așteptam de câțiva ani.

Dimineața am plecat din Cluj spre Brașov, făcând o oprire la Mediaș pentru a-i vedea pe mama și pe socrul meu. Amândoi s-au bucurat. Socrul, mai reținut, știa cum să iasă din astfel de momente surpriză. Dar mama a plâns și m-a strâns la piept de bucurie. Poate își simțea sfârșitul, căci după doar șase luni a trecut la cele veșnice. Slujba de înmormântare a fost oficiată chiar în ziua de Crăciun a anului 1982.

Câtă suferință au provocat securiștii familiilor și în special mamelor noastre! În timp ce noi ne zvârcoleam în ghearele lor, întemnițați, ei torturau odată cu noi și familiile noastre. Mi-am adus aminte de cea mai frumoasă poezie despre mamă, scrisă de George Coșbuc, poetul țărănimii.

Această poezie o repetam în celulele noastre, mai ales duminica și-n zilele de sărbătoare, când eram convinși că mamele noastre merg la biserică sau la diferite mănăstiri din țară și se roagă pentru supraviețuirea noastră. Niciunul dintre noi nu reușeam să ne oprim lacrimile care în mod sigur se întâlneau și se uneau cu ale mamelor noastre.

*Într-un târziu, neridicând
De jos a ta privire:
Eu simt că voi muri curând
Că nu-mi mai simt în fire ...
Mai știi și eu la ce gândeam
Aveți și voi un frate
Mi s-a părut c-aud la geam
Cu degetul cum bate*

*Dar n-a fost el ...
Să-l văd venind, să-l văd venind
Aș mai trăi o viață
E dus și voi muri dorind
Să-l văd o dată-n față.
Așa vrea poate Dumnezeu
Așa e datul sorții,
Să n-am eu pe băiatul meu
La cap în ceasul morții.*

*Afară-i vânt și e-nourat
Și noaptea e târzie
Copilele ți s-au culcat
Tu inimă pustie
Stai tot la vătră-ncet plângând
E dus și nu mia vine
Și-adormi târziu cu mine-n gând
Ca să visezi de mine.*

XLI. Accident de mașină în Ajunul Anului Nou - 1982

*Când Te-am chemat, m-ai auzit, Dumnezeu!
dreptății mele! Întru necaz m-ai desfătat.
Milostivește-te spre mine și ascultă rugăciunea mea.*
Psalmul 4

Mama nu a vrut să se mute cu noi la Brașov, nu voia să-și părăsească gospodăria și să plece din sat. Noi o vizitam de două ori pe lună acasă, ducându-i alimente de la Brașov.

În ultima duminică înainte de a muri, am mers la ea acasă ducându-i cele necesare pentru Sărbătorile Crăciunului. Ne-am despărțit cu un sentiment nedefinit, ca apoi să fim anunțați la telefon de sora cea mică a mamei, și ea văduvă de război, cu care a stat împreună în toată perioada de 17 ani (când eu „nu am avut tinerețe”, fiindcă mi-au furat-o comuniștii și securiștii criminali) și rămăseseră nedespărțite și după ce eu m-am întors din detenție.

Ultimul Crăciun l-am petrecut împreună la Brașov, dar cum eu stăteam în blocul de vis-a-vis de spitalul C.F.R., zis blocul sindicaliştilor, bineînțeles locuit și de securiști, nimeni nu a venit la noi la colindat.

Aceasta fiindcă de anteriorul Crăciun, cel din 1980, când au venit noaptea la noi la colindat consăteni, în majoritate ingineri tineri, de care Brașovul nu duce lipsă, un securist m-a amenințat că, dacă mai este perturbată liniștea în timpul nopții, el cheamă un echipaj de poliție ca să-i aresteze pe colindătorii „gălăgioși”. Având acest avertisment dat de securistul colocatar, bineînțeles că în anul următor nu a mai venit nimeni la colindat, deși biata mamă i-a așteptat toată noaptea.

În Ajun de Anul Nou 1981-1982, mi-a spus categoric:

- Copile, mă pui în mașină și mă duci acasă. Eu nu mai rămân în acest „pustișag”, că la voi nu vine nimeni de sărbători.

Zadarnic am încercat să o rog în fel și chip să rămână până după Anul Nou. Pregătiserăm cele necesare ca să serbăm Revelionul acasă împreună, însă n-am reușit nicicum să o convingem pe mama ca să mai rămână încă două zile. Ea s-a tot opus, așa că am cedat și pe la orele amiezii am pornit cu mașina spre Mediaș, ca să facem acolo Revelionul împreună.

Pe șosea nu era zăpadă, se topise, era mâzgă. Soția s-a așezat lângă mine, iar mama a stat culcată pe bancheta din spate. Soția era mereu cu

ochii pe vitezometru, constituia un fel de a doua frână la mașină, nepermițându-mi să depășesc viteza de 70 km/h.

După ce am coborât Hula Fișer, mama s-a trezit și și-a adus aminte că nu și-a luat leacurile și ne-a cerut puțină apă ca să și le poată lua. Întâmplarea făcuse că nu aveam nicio sticlă cu apă în mașină. Am rugat-o să aibă puțină răbdare câțiva kilometri, până în comuna următoare, Bunești. Aici am oprit la dispensarul comunal și i-am cerut tânărului medic Crăciun (tatăl său era radiolog în Rupea) să îmi dea o sticlă cu apă și un pahar. Bineînțeles că imediat mi-a dat. Era și el pregătit de Revelion. Mama și-a luat medicamentele, a băut apă și s-a așezat iarăși să doarmă pe banchetă.

Am ieșit din comuna Mihai Viteazul și ne îndreptam spre Saschiz. Aveam viteza de aproape 80 km/h. La un moment dat mașina a derapat, eu am ținut volanul nemișcat, s-a întors de trei ori pe șosea, care, spre norocul nostru, era liberă din ambele sensuri. Am dărâmat trei bare de protecție din partea stângă care străjuiau un mal de patru metri, și apoi mașina s-a oprit brusc tot în direcția spre Sighișoara, pe partea stângă a șoselei, în direcția de mers.

Mama nici nu s-a trezit de pe banchetă. Niciunul dintre noi nu am avut măcar o zgârietură. Mama s-a trezit totuși și m-a întrebat de ce am oprit mașina. Am rugat-o să rămână în continuare liniștită.

M-am dat jos din mașină, am observat că aripa din față și aripa din spate dreapta erau aproape distruse, capota din față și capota din spate, de asemenea.

Altceva n-am mai observat. I-am mulțumit lui Dumnezeu că toți trei suntem teferi. Am făcut semn unui șofer de camion care se îndrepta spre Rupea să oprească. A oprit. L-am mai rugat pe șofer să anunțe poliția din Rupea că am un accident și să vină să constate.

- Să fii sănătos, domnule, nu mai ești în județul Brașov, ești în județul Mureș. Și a plecat.

De-abia atunci a început să-mi fie frică, deoarece știam că milițienii din județul Mureș erau mai răi decât cei din județul Brașov. Am oprit altă mașină ce se îndrepta spre Sighișoara, i-am rugat să anunțe postul de miliție din Sighișoara că am un accident de circulație și că îi rog să vină să constate.

Nu a trecut nici jumătate de oră, când văd că pe o bicicletă se apropia milițianul de noi. Cum a ajuns, m-a întrebat:

- Ce-ați pățit, domnule?

- Nu știu ce s-a întâmplat, dar rezultatul este cel pe care îl vedeți.

El s-a uitat împrejurul mașinii și mi-a zis:

- Ia uitați-vă că ați avut explozie pe roata din față dreapta.

Și așa era. Am văzut și eu o spărtură lungă de vreo 15 cm. Apoi el a mai adăugat:

- Vi s-a rupt și cureaua de la ventilator.

La Skoda motorul este în spate, rămăsese neatins, doar cureaua de la ventilator era ruptă. Sergentul-major de miliție, pe care îl cunoșteam fiindcă la Paștele anterior, tot în drum spre Mediaș, a vrut să mă amendeze că depășisem un camion la postul de control, dar, când i-am prezentat actele și a văzut că sunt medic, mi-a spus că mă iartă, fiind Paștele. Peste două zile, când m-am întors spre Brașov, îi făcusem un pachet de bunătați de Paște și o sticlă de vin, era tot el la postul de control, dar nu a vrut să primească nimic. Era un român bun, rătăcit printre cei răi.

În mod sigur mă recunoscuse. Mi-a spus că se întoarce în comună, ca să-mi aducă o curea de la o mașină de spălat, care se potrivește perfect la ventilator. Și peste nicio jumătate de oră s-a întors și a adus cureaua. Am montat-o și motorul a pornit. Mi-a spus că la intrarea în comună este un tinichigiu sas, de la el a împrumutat cureaua, o să ne oprim acolo, ca acesta să îndrepte cu un ciocan de lemn aripile din dreapta. Ajungând la Sighișoara, să cumpărăm o curea de ventilator, dacă va mai fi vreo prăvălie de piese auto deschisă. Dar nu a fost și așa am ajuns la Mediaș. Sergentul-major ne-a făcut o dovadă de accident, i-am mulțumit tinichigiului pentru îndreptarea aripilor, iar pentru cureaua de la mașina de spălat i-am lăsat 100 de lei. Milițianul din nou nu a vrut să primească nimic. Și atunci i-am promis că mă voi ruga pentru sănătatea sa și pentru ca să rămână tot un om bun.

Ajuns în Mediaș, am lăsat mașina în curte la cumnatul meu, profesorul Medeșan, urmând ca să vorbesc cu cei doi frați sași buni prieteni, unul tinichigiu și celălalt mecanic-auto, ambii angajați la Service Auto Mediaș, ca să-mi repare mașina. Erau consătenii mei.

Plătisem timp de patru ani asigurare CASCO, iar în acel an nu am mai plătit, considerând că până atunci am plătit asigurarea degeaba și că, în continuare, o să am grijă să nu fac accidente. Reparația ne-a costat aproape 10.000 lei, a cincea parte din prețul mașinii. Mașina a rămas la Service Auto Mediaș până la Paște, când am venit cu trenul la Mediaș. De Paște am luat mașina și ne-am întors cu ea la Brașov.

Timp de trei ani, cele trei bare de protecție pe care le-am dăruit au rămas nemișcate.

Nu pot spune cât de rău i-a părut mamei că, din cauza insistențelor ei, era să ne prăpădim tustrei.

Cu soția aveam deseori discuții că prea o ascultam pe mama. Ea era fată de preot, crescuse în altă mentalitate, oricum nu putea înțelege de ce eu nu-i spun niciodată mamei că nu are dreptate în multe privințe. Am lămurit aceasta pentru totdeauna cu soția, spunându-i că, în familia noastră de țărani, nu există un copil ca să-i întoarcă vorba mamei sale, adică să-i spună că nu are dreptate. Așa ceva nu se cade să-i spui unei mame.

Dar cum am ajuns la înțelegere cu soția, care nu cred că a mințit vreodată în viața ei, exact așa cum scrie în Biblie: ceea ce este da, este da, ceea ce este nu, este nu; a treia cale nu este admisă (tertium non datur), și anume am asigurat-o, și ea a fost de acord cu mine, că atunci când mama susține ceva ce noi cu greu putem admite, eu să nu o contrazic, dar să fac numai ceea ce e corect și drept.

Pentru că și de acea dată am scăpat cu viață într-un mod miraculos, incredibil pentru cei ce nu cred în Dumnezeu, am hotărât ca să facem împreună Acatistul, urmat de Paraclisul Maicii Domnului, în fiecare seară, în timp de două săptămâni, precum și o novenă în fiecare marți timp de 13 săptămâni. Și ne-am ținut promisiunea.

Doamne, ajută-ne și nu ne lăsa nici în continuare!

XLII. Mediaș - Brașov

Urmărirea unui ideal ne apropie de Dumnezeu.
Episcopul Ioan Suciuc – Eroism

*Păcatul este conspirația minții omului cu diavolul
împotriva legii lui Dumnezeu, este călcarea legilor
vieții printr-un abuz de libertate.*
Părintele Arsene Boca

Dacă ar fi să fac o comparație între anii 1964 – 1979, când am locuit în Mediaș, cu perioada 1979 – 1989, când am trăit în Brașov, aş putea spune că singura diferență între Mediaș și Brașov pentru familia mea, și mai ales pentru mine, a fost faptul că la Mediaș am simțit și am avut dovada că securitatea m-a urmărit pas cu pas, încercând chiar să mă arunce din nou în închisoare, pe când la Brașov, deși știam sigur că securiștii mi-au preluat dosarul de la Mediaș, totuși aici, nu i-am simțit prea des pe urmele mele. Probabil că aveau alte metode de a nu se lăsa ușor depistați. Am avut și aici, dar foarte rar dovezi, atât eu cât și mai ales soția mea, că în câteva rânduri au grăbit pasul și s-au apropiat mai mult de noi, dar fără a da bot în bot sau să fi fost chemați vreodată la anchetă la securitate.

După moartea doctorului Braun, a urmat la conducerea Sanepidului Doctorul Simionescu. Era un bonom manierat, bun coleg. Era căsătorit cu solista balerină de la Opereta Brașov. Avea și o fetiță pe care o iubea mult, dar pe el în timpul zilei îl puteai găsi mai sigur la Hotel ARO, căci avea o jumătate de normă ca medic al Oficiului Național de Turism.

El m-a anunțat doar o dată că securiștii i-au cerut informații despre mine. În continuare, a reușit să mă convingă să merg o dată la securitate, rugându-mă mult să accept această vizită, căci securiștii nu s-au mulțumit numai cu informațiile date de el despre mine, și că dorește șeful lor să stea de vorbă cu mine, probabil să vadă dacă „n-ai murit” (încercă el să facă o glumă). Mă ruga să merg, fiindcă altfel o să-i facă și lui rău. Am acceptat și m-am dus.

Întâlnirea era fixată chiar la sediul Securității în Schei, pentru orele 11.00. La poartă, subofiterul de serviciu avea cunoștința de vizita mea, m-a însoțit personal până la cabinetul unui maior sau colonel despre care am aflat, după decembrie 1989, că era cel ce se ocupa de urmărirea legionarilor.

Avea, după aprecierea mea, în jur de 120 kg (osânza depășea marginea scaunului) și o nutură de lombrozian-digestivă.

M-a poftit să iau loc pe scaun în fața biroului său, un birou foarte frumos, ce înainte sigur aparținuse vreunui bogătaş, și m-a întrebat cum mai stau cu gârgăunii din cap.

I-am răspuns că nu înțeleg ce vrea să spună, iar el m-a adus direct la ceea ce îl mai interesa:

- Cum mai stai cu Garda și cu Căpitanul?

Și i-am răspuns:

- Îmi pare rău că nu l-am cunoscut pe Căpitan, eram copil pe atunci, iar în ce privește Garda, dumneavoastră știți mai bine decât mine, nu mai există fiindcă securitatea a distrus-o.

- Și am făcut rău, am greșit fiindcă am distrus-o?

- Eu nu pot ști ce părere aveți dumneavoastră, iar în ceea ce mă privește, v-am spus opinia mea.

El s-a enervat vizibil, a schimbat tonul convorbirii și a început să mă amenințe ca și cei de la Mediaș, în plus spunându-mi doar că ei sunt organe represive și nu se împiedică de niște dușmani ai clasei muncitoare, că ei trebuie să apere clasa muncitoare împotriva tuturor dușmanilor ei.

Eu i-am răspuns următoarele:

- Tovarășe director-șef, știți ce s-a întâmplat în Poiană cu cel ce și-a dat foc pe pârtia de schi. Eu vă rog să mă lăsați în pace, să nu mă mai chemați niciodată aici, că nu mai vin, mai ales la orele acestea când strada este plină de trecători, ca să mă vadă că intru sau ies de la securitate și să creadă că și eu sunt informator. Și vă promit că modul cum voi reacționa eu va fi diferit decât cel al lui Liviu Babeș. Așa se numea eroul martir care în primăvara lui 1989 și-a dat foc pe pârtia de schi Bradul din Poiana Brașov, în semn de protest împotriva regimului comunist. Acest regim devenise din ce în ce mai insuportabil, el având toată puterea politică prin securiști, care, la ora aceea deveniseră stăpâni absoluți ai neamului românesc. Nimeni nu mai avea voie să mai vorbească despre neam, ci numai de grupuri profesionale sau sociale.

Când a auzit cele ce i le-am spus, securistul școlit să fie fals și mincinos a întors foaia. Și-a reglat tonul și mi-a spus în stilul lui agramat:

- Tovarășe doctor, eu nu v-am chemat aici să vă fac turnător și nici nu avem nevoie de informațiile dumneavoastră de la locul de muncă. Știm ce vorbești și gândești, și ce faci acolo. V-am chemat aici ca să ne dați o

declarație că v-ați schimbat atitudinea dușmănoasă față de regimul nostru care vă tolerează așa cum sunteți, dintr-un înalt umanitarism pe care nu vrei să-l cunoști și ca atare nici nu știi ce e acela. Eu i-am răspuns:

- Ce trebuie să scriu în declarație? Spuneți-mi ce aveți nevoie să scriu pentru că eu am dat în 15 ani de detenție foarte multe declarații, care cred că la ora actuală sunt toate în posesia dumneavoastră, unele, date la securitate când n-am mai putut rezista torturilor, au fost scrise așa cum mi le-au dictat securiștii anchetatori. Așa că vă rog să-mi dictați declarația, oricare ar fi ea, și eu v-o semnez fiindcă vreau să mai trăiesc. Am auzit că, mai nou, de când cu acceptarea noastră la O.N.U., dumneavoastră ați lăsat-o mai moale cu torturile. Nu știu dacă e adevărat sau ba, oricum când adineaori ați afirmat că sunteți organe de represiune și deci că puteți să folosiți orice metode de convingere față de victimele dumneavoastră, mie începe din nou să-mi fie frică de dumneavoastră. Poate încă nu s-a schimbat nimic în metodele de a distruge dușmanul de clasă. Așa că vă rog să-mi dictați declarația, oricare ar fi ea și eu o semnez că vreau să mai trăiesc și nicidecum să mai trec prin torturile meșteșugite ale securității.

- Ajunge, a strigat el. M-am lămurit cu dumneata. Mai înainte spuneți ceva de Babeș, acum că nu mai vreți să muriți. Ia foaie de hârtie și cerneală și scrie declarația.

Am început să fac introducerea de anchetă, cu datele personale, după care el mi-a cerut să îi dau foaia cu cât am scris.

- Să scrii neapărat că nu mai ești dușmanul nostru. (Știam că aceasta era doar undița după care urma angajamentul că accepti să devii colaborator.)

- O să vedeți ce am scris și vă asigur că nu va dura această declarație mai mult de cinci minute, și am continuat din nou să scriu.

Când plecasem în libertate din Aiud, am dat o declarație care era obligatorie, prin care îmi luam angajamentul că nu voi spune nimănui torturile și tratamentul (n.n. inuman, de exterminare) la care am fost supus și penitenciarele prin care am trecut. Am fost obligat să spun dacă intenționez să fac politică și ce fel. Și am scris așa:

„Întrucât politica nu este o obligație ci un drept, rămâne ca eu să hotărâsc când voi ajunge în libertate dacă voi mai face sau nu politică. În prezent îmi mențin declarația dată la locțiitorul politic al închisorii Aiud. (Aceasta a fost, în general, poziția celor care au refuzat reeducarea la Aiud.)

Eu doresc pe viitor să mă ocup de cercetare științifică medicală. Declar că voi face tot posibilul ca să nu mă mai întorc în închisoare. În prezent sunt căsătorit, am obligații față de familia mea și sunt convins că pot singur să-mi iau toate măsurile preventive de a nu mai trece niciodată prin ce am trecut în timpul detenției”.

Și cu aceasta am încheiat și am semnat declarația și i-am dat-o ca s-o citească.

- Pentru noi această declarație scrisă nu are nicio valoare. Ți-am spus să scrii că nu mai ești dușmanul regimului.

- Domnule șef, eu la ora aceasta sunt gata să scriu orice declarație îmi cereți și chiar vă rog să mi-o dictați dumneavoastră, sau măcar să mi-o schițați cum ați dori să fie în scris. Mi-ați spus de trei ori azi că sunteți organe de represiune, iar eu știu foarte bine ce înseamnă spusele dumneavoastră, am simțit-o pe pielea mea și nu mai vreau să trec prin ce am mai trecut. Pe atunci eram tânăr, rezistent, fără obligații familiale. Acum sunt în libertate, familist și nu mai vreau să fiu torturat. Și nici nu cred că mai este cineva azi care să nu știe că dumneavoastră vă puteți permite orice, sunteți o forță cum nu a mai existat niciodată în țara românească. Sunteți o forță de temut și de neînving, deci ar fi o mare greșeală ca după ce am scăpat cu viață din închisoare să mai încerce cineva să-și măsoare puterile cu dumneavoastră. Și cred că v-am răspuns indirect la insistențele dumneavoastră de a scrie o declarație că eu nu mai sunt dușmanul regimului comunist.

Mi-a tras o înjurătură ordinară de mamă și mi-a promis că o să ne mai întâlnim noi. Și într-adevăr ne-am mai întâlnit.

Era pe la începutul lunii august 1990, când strugurii de-abia apăruseră pe piață. Erau trufandale. Tovarășul securist, ce mă amenințase că e organ de represiune se întorcea de la Piața Dacia, de lângă gară, pe Bulevardul Victoria, cu o plasă cu cel puțin vreo cinci kilograme de struguri. O căra ușor într-o mână, rămăsese de același gabarit și de aceeași forță taurină. Avea bani, își putea permite să cumpere orice la orice preț, în mod sigur a rămas cu același grad de securist sau poate fusese chiar avansat în grad, poate devenise chiar revoluționar, așa cum deveniseră mulți tovarăși de-ai săi securiști sau nomenclaturiști. Avea o cămașă cu mâneci scurte, care numai nu crăpau din cauza grosimii brațului (era un braț antrenat). Când m-a văzut, m-a recunoscut și s-a oprit, nehotărât, apoi și-a continuat drumul ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat.

L-am mai întâlnit de atunci de câteva ori, odată stând de vorbă cu alții ca el în fața clădirii Poliției, altădată din nou pe Bulevardul Victoriei (posibil că acolo locuia, dar nu în vreun bloc de locuințe, ci într-o vilă dintre cele ce mai rămăseseră ca din întâmplare nedemolate prin spatele blocurilor).

Este și azi în Brașov. Se plimbă încruntat pe străzi, la fel ca înainte de decembrie 1989. Și nu numai el, ci și majoritatea celor ca el, tovarăși de haită care au torturat, au terorizat, au trimis în judecată prin anchetele lor mincinoase scoase cu fierul înroșit din niște epave fizice ajunse la momentul psihologic periculos și unic în viața fiecăruia, când ești în stare să faci, să scrii și să declari orice ți se dictează spunând: „de acum fie ce-o fi, numai să scap de aici”.

Și chiar dacă și în țara noastră președintele a avut curajul să declare în Parlament, în decembrie 2006, că regimul comunist a fost ilegal și criminal, la atât s-a oprit, situația nu s-a schimbat. Ba da! S-a schimbat, dar în favoarea securiștilor criminali, căci, dacă până în decembrie 1989, securiștii dețineau numai puterea politică, azi au ajuns stăpâni și pe sectorul economic-financiar. Și continuăm să fim o țară fără vinovați, deși victimele comunismului din țara noastră se cifrează la aproximativ două milioane și jumătate, dintre care o jumătate de milion morți în anchete, închisori și lagăre de muncă.

Țara geme de corupție, dar nici un corupt nu a fost condamnat.

Profesorul Florin Constantiniu, istoric, membru corespondent al Academiei Române, are un articol publicat în „Dosarele Istorice” an XI, nr. 1 (113), 2006 – intitulat „Idiotizarea românilor, o realitate crudă, cu consecințe incalculabile”.

El se întreabă: „De unde atâta ignoranță, incultură de masă în România?”

După ce analizează această dramă, boală, a neamului românesc, conchide:

„Bătrân și cu o brumă de cunoștințe în domeniul istoriei, ... sunt convins că există un plan bine elaborat de îndobitocire a românilor prin transformarea României într-o simplă colonie a forțelor mondialiste. Istoricii sunt reținuți de obicei, reticenți față de <<teoria complotului>>, cu explicația marilor evenimente, prefaceri istorice.

Promotorii mondializării urmăresc două obiective: anularea identității și a popoarelor incluse în sfera lor de dominație și crearea unei

clase de slujbași, limitați strict la cunoașterea meseriei, incapabili să-și pună întrebări asupra altor probleme, situate în afara meseriei lor și a unui singur țel: cât câștig?”

Și el dă tinerilor următorul sfat: „Părășiți cât mai repede acest spațiu al „ratării”, de care vorbea Emil Cioran. Nu vă lăsați exploatați de noii ciocoi care conduc România. Chiar dacă nu vă veți putea integra acțiunii demolatoare a mondialismului, mergeți măcar în țări la a căror conducere sunt oameni, nu otrepe.”

În replică la acest îndemn, i s-a răspuns:

- Nu cred că părăsirea locului și a spațiului natal este soluția. Poate că asta se vrea, să părăsim aceste locuri ca să vină alții. Așa că alta ar fi soluția: TREZIREA! Și această soluție ne privește pe toți.

În revista „Lumea” – iunie 2005 – Nicolae Cristache publică un articol intitulat „Un popor de editorialiști” – din care extragem:

„Conducătorii politici, din oricare dintre direcțiile ideologice, n-au făcut decât să stoarcă primii, în grabă, ce era de stors și de hoțit și de umflat. Averile demnitarilor români au crescut invers proporțional cu averile membrilor obștii. Dar și pentru atât, faptele de tâlhărie generalizată, ca scop în sine, sunt evidente. Lupta împotriva corupției este paravanul după care una dintre tabere încearcă să arunce vina pe cealaltă, în interiorul unui fenomen imposibil de negat. România nu este o țară coruptă. România este supusă unui jaf sistematic prin rotație.

[...] Ion Iliescu nu a mișcat vreun deget, pentru a așeza ceva vreodată, pentru a mișca ceva, pentru a corecta ceva.”

Și speranțele care ne mai rămăseseră, au fost zadarnice. Căci tovarășul Iliescu s-a pus la adăpost, transformând P.C.R. în alte denumiri, alte Mării cu aceleași pălării, în care și-au găsit refugiu toți nomenclaturiștii și securiștii, încât niciunul dintre aceștia să nu poată fi tras la răspundere pentru suferințele și teroarea instituționalizată de regimul „ilegitim și criminal” pe care l-au slujit și l-au apărat aproape 50 de ani și pe care îl apără și în continuare.

XLIII. Muncă și câștig în epoca de aur

*Înmulțitu-s-au slăbiciunile celor ce aleargă
după alți dumnezei. Nu voi lua parte la adunările
lor cu jertfe de sânge, nici nu voi pomeni numele
lor pe buzele mele.*

Psalmul 15

După ce ne-am căsătorit în februarie 1965, am trecut și noi prin lipsuri materiale. Am pornit de la „lingură și furculiță”.

Dar noi nu eram o excepție. Majoritatea, în special tineretul și noii căsătoriți, o duceau la fel ca noi. Dacă n-ar fi fost prea tristă această situație, aș putea spune că sărăcia ne era condiția de viață acceptată și de care chiar făceam „haz de necaz”.

Se terminaseră colectivizările. Țăranii, dacă n-ar fi reușit să-și mai ușureze viața cu ceea ce sustrăgeau din recoltele C.A.P.-ului, ar fi dus-o mult mai greu. Dar conform principiului „unde este acțiune, apare obligatoriu și reacțiunea”, puțini au mai rămas să trăiască din cei 4-5 lei primiți pentru o zi de muncă la C.A.P.

O mică salvare a țăranilor au rămas grădinile proprii, în care au plantat chiar și viță de vie, așa că măcar zarzavaturi, fructe și vin mai aveau.

Oricum, munca la C.A.P. a început să nu mai asigure strictul necesar pentru o familie de țărani, ei fiind obligați să caute și să găsească alte surse de venit. Și le-au găsit: bărbații au devenit „navetiști” (chiar și femeile mai tinere), angajându-se ca muncitori necalificați la fabricile din orașele apropiate. A fost perioada ce a urmat după ce au rămas C.A.P.-urile sărace, terminându-li-se „rapturile” din care au fost înființate prin devalizarea gospodăriilor țăranilor „chiaburi”, adică muncitori cinstiți și bogați ai satelor.

În oraș, situația era mai suportabilă: începuse perioada mărfurilor vândute pe puncte, „pe cartele”. Era trist să asști la o „coadă” și să te roage un țăran să-i cumperi și lui o bucată de pâine!

Muncitorii din fabrici reușeau să-și mai rotunjească salariile din mici obiecte confecționate în timpul serviciului (cuțite, bricege, chiar piese auto etc), bineînțeles cu acceptul și vămuirea șefului și a portarului care nu-i mai percheziționa decât de formă la ieșirea pe poartă la terminarea serviciului.

Mai norocoși erau cei ce lucrau în sectorul alimentar. Aceștia reușeau zilnic să sustragă alimente de la locurile lor de muncă. A fost perioada de îmbuibare și îmbogățire a nomenclaturiștilor (milițieni, securiști, activiști de partid ș.a.) și bineînțeles a tuturor celor ce ajunseseră, numai ei știu prin ce mijloace, ca să distribuie alimente pentru populație. Această ultimă categorie a format nomenclatura de gradul III, fără de care nu ar fi putut să existe nomenclaturiștii de gradul I și II. Aproape de regulă, nomenclaturiștii de gradul III ofereau celor de gradul I și II, în mod gratuit, tot felul de mărfuri, în special mâncare și băutură pentru „chiolhanuri”. În felul acesta, sursă de aprovizionare gratuită pentru „șefi”, își asigurau protecția acestora pentru a putea fura orice fără teama de a fi prinși și pedepsiți.

Pentru noi, marea majoritate, a fost perioada „ratelor și a împrumuturilor”: cumpăram totul cu plata în rate! Mobilă, haine, obiecte de uz casnic, până și cărțile le cumpăram tot în rate. Și trebuie să recunoaștem că pe atunci cărțile erau mult mai ieftine, statul ținând prețurile sub control, nu numai la cărți, ci și la celelalte mărfuri, comerțul particular și concurența de prețuri fiind desființată.

Întâlnirile cu prieteni sau colegi aproape dispăruseră. Securitatea a avut grijă ca să țeasă în jurul nostru o adevărată rețea de provocatori (propagandiști!), așa încât din cel mai elementar instinct de apărare și supraviețuire evitam grupurile unde erau mai mult de două persoane. Unora dintre noi, care rămăseserăm ca niște singuratici în această societate, securitatea a reușit să le distrugă chiar și familia.

Marginalizarea noastră a fost și a rămas prima lor grijă.

Numitorul comun al celor ce se luptau cu greutățile și adversitățile vieții era „frica”, frica organică, o teamă care le paraliza până și reacțiunile instinctuale de apărare!

Cei ce se vor încumeta să facă o analiză psihologică și sociologică a acestor vremuri, vor putea ușor constata transformarea noastră, a foștilor români corecți, viteji, gata să se ia în piept cu oricine ar fi atentat la onoarea, demnitatea, familia și avutul său agonisit cu greu, uneori moștenit din neam în neam, transformați în timp prea scurt în unelte docile, cuminți și lași, manipulați de către secretarii locali de partid prin turnători, trădători și securiști.

Această situația am găsit-o și am constatat-o după eliberarea mea din închisorile comuniste.

Singurul loc sigur ce ne mai rămăsese în viață era propria familie, iar secretul rezistenței ne-a fost rugăciunea.

Cele șapte minuni ale "epocii de aur" erau:

Toată lumea avea de lucru.

Deși toți aveau de lucru nimeni nu muncea.

Deși nimeni nu muncea, planul se făcea 100% (și se depășea).

Deși planul se făcea 100%, nu puteai cumpăra mai nimic.

Deși nu găseai nimic, toată lumea avea de toate.

Deși lumea avea de toate, toți continuau să fure.

Deși toți furau, nimic nu lipsea de unde se fura.

XLIV. Două mari evenimente istorice la Brașov

*Minunate fă milele Tale, Cel ce
mântuiești pe cei ce nădăjduiesc în
Tine de cei ce stau împotriva dreptei tale.
Psalmul 16*

În Brașov am trăit două mari evenimente istorice: revolta muncitorilor de la fabrica de autocamioane Steagul Roșu – în 15 Noiembrie 1987 – și Revoluția furată – din decembrie 1989.

Despre revolta muncitorilor brașoveni din 15 Noiembrie 1987 s-au scris deja multe cronici și în mod sigur se vor mai scrie. A fost un act de mare curaj al muncitorilor, care, pornind de la revendicări sindicale, au ajuns la contestarea regimului comunist.

Știu că era o zi de alegeri (nicidecum alegeri democratice, ci impunerea unor nomenclaturiști de gradul I). Era pe la amiază. Tocmai ne întorseserăm de la biserică. Locuiam pe Bulevardul Lenin, azi Bulevardul 15 Noiembrie, în blocul sindicaliştilor, vizavi de spitalul C.F.R.

La un moment dat am auzit strigându-se pe stradă: „Hoții, hoții, hoții!”. Erau strigătele unei mulțimi care, deși știa ce înseamnă a te opune securității de atunci, totuși își continuau marșul spre sediul din Brașov al P.C.R. Cei din față erau bărbați, purtând două drapele naționale.

Din balcon, ca majoritatea locatarilor din blocul nostru, am privit această coloană ce nu se mai termina, formată din bărbați și femei, unii în echipamente de protecție. Această coloană, formată din 200-300 de oameni, când au ieșit pe poarta fabricii Steagul Roșu, se mărise pe măsură ce oamenii de pe stradă intrau și ei în coloană.

După ce s-a sfârșit coloana de manifestați, i-am propus soției ca să amânăm masa de amiază și să ne grăbim să ajungem și noi din urmă coloana. Și așa am făcut. Coloana s-a oprit în fața sediului partidului (azi e sediul Prefecturii), câțiva au pătruns în clădire și au ajuns până în sala „cu tot felul de bunătăți, mâncare, băuturi”, în care aleșii poporului urmau să sărbătorească „victoria în alegeri”.

Piața era plină de lume, ca la orice manifestație comunistă de altădată. Eram deja mii de manifestați, încât cu greu ne-am putut strecura până în fața Poștei, de unde puteam privi ce se întâmpla în fața sediului partidului. Se striga în continuare: „hoții, hoții!”, unii reușeau să vorbească

și să explice prezența lor ca protestatari acolo. Se bătea din palme, se aplauda, în timp ce de la etaj se aruncau pentru mulțime toate bunătățile și băuturile ce urmau să fie consumate seara de aleșii poporului. Protestatarii începuseră să strige și lozinci anticomuniste.

La un moment dat au fost aruncate tablourile lui Ceaușescu și ale celorlalți membri din Comitetul Central, cărora manifestații din piață le-au dat foc.

Trecuse aproape o oră de când stăteam și așteptam să vedem ce se va mai întâmpla. După ce s-a dat foc tabloului lui Ceaușescu, am văzut apărând un grup de milițieni de pe str. Vlad Țepeș. Atunci de abia, soția, mai fricoasă decât mine, m-a rugat părăsim acel loc cât mai repede, că acolo va fi și vărsare de sânge. Am ieșit prin strada laterală dintre Poștă și Primărie, și am luat-o cu pas grăbit spre casă, prin Bulevardul Karl Marx, azi Iuliu Maniu. La intersecția cu strada Cuza Vodă am văzut două camioane cu soldați securiști, care de asemenea se îndrepta spre Piață. Am revenit la pas normal, eram printre cei care ne îndepărtam de locul manifestației, de frica de a mai fi arestat.

Miliția și securitatea i-au înconjurat pe manifestați, i-au legitimat, i-au fotografiat și nu știu exact numărul celor pe care au reușit să îi aresteze (cel mult 200). Anchetele acestora au fost greu de suportat, aplicându-li-se tot tabietul de torturi și condamnări, trimeri în domiciliu obligatorii, de unde s-au întors de abia după decembrie 1989.

Azi la Brașov există Asociația 15 Noiembrie 1987, care este asociată cu Asociația Foștilor Deținuți Politic din Brașov. Au înscris și ei o pagină de istorie, de rezistență anticomunistă, unii cu prețul vieții, alții rămânând cu sănătatea zdruncinată de pe urma torturilor suportate în timpul anchetelor de la securitate, oricum niște curajoși și viteji care și-au riscat viața pentru a arăta țării și lumii întregi ce înseamnă „umanismul comunist”.

Al doilea eveniment istoric a fost Revoluția anticomunistă începută la Timișoara în 16-18 decembrie 1989 și extinsă în toată țara. „Azi la Timișoara, mâine-n toată țara!” a fost deviza timișorenilor. Cadavrele a 40 de revoluționari, uciși de gloanțele forțelor de represiune, au fost incinerate. Apoi la București, alți tineri au fost uciși de securiști, de milițieni și de armată, aproape 1200 căzând în luptă. Eroi martiri uciși au fost și în alte orașe mari din țară: Cluj, Brașov, Sibiu etc. La Brașov, numărul eroilor căzuți sub gloanțele apărătorilor comunismului se apropie de 150. Nu se știe oficial, nici până azi, numărul exact al eroilor luptători anticomuniști căzuți

în timpul revoluției. După unele surse, ar fi 1600 de eroi căzuți pe întregul pământ românesc pentru ieșirea din robia comunistă și câștigarea libertății și a demnității umane. Ce se știe precis și nu mai necesită nicio documentare este faptul că această revoluție a fost îndreptată împotriva partidului comunist din România, respectiv a conducătorilor acestuia și a apărătorilor acestuia, securiștii.

Toți românii (cu excepția nomencluriștilor și a securiștilor, a colaboraționiștilor din justiție, miliție, aparatul de partid etc.) am crezut atunci sincer că am scăpat de comunism și comuniști.

Evenimentele din ianuarie – iunie 1990 ne-au făcut să vedem cum idealurile celor ce s-au sacrificat cu convingerea că „vom muri și vom învinge” (cum strigau tinerii din Piața Palatului din București în 22 decembrie 1989), precum și ale tuturor românilor care în acele zile au trăit, au crezut și au fost convinși că au scăpat de comuniști, au fost înșelate, furate, chiar de către aceia împotriva cărora s-a făcut revoluția din decembrie 1989.

Am ajuns să trăim niște paradoxuri:

1) S-au înregistrat și au fost recunoscuți ca „revoluționari” chiar comuniștii, nomencluriști și securiști, care în timpul revoluției au stat ascunși de teama de a nu fi linșați de populație, în cazul în care ar fi fost întâlniți și recunoscuți. Azi au indemnizație lunară de 24 de milioane.

2) Adevărații revoluționari au fost unul câte unul marginalizați, iar în funcțiile de conducere s-au instalat aceiași călăi care, în mod normal, ar fi trebuit să fie judecați și condamnați pentru crimele ce le-au comis.

3) Securitatea a rămas aceeași, de fapt singura câștigătoare a Revoluției. Dacă înainte de decembrie 1989 ea deținea complet puterea politică din România, pentru că șefii ei au reușit să-l aresteze pe Ceaușescu, să-l judece, să-l condamne la moarte, executându-l chiar în ziua de Crăciun, pângărind această sărbătoare scumpă românilor creștini, azi au câștigat și puterea economică, fiind stăpânii absoluți atât ai domeniului politic, cât și ai sectorului economic din țara noastră. Pentru a nu fi condamnați pentru crimele comise, securiștii i-au atras și pe colaboratorii lor, turnători, în funcții ale Securității de azi.

Noi, muritorii de rând, ne-am ales totuși cu un mare câștig de pe urma Revoluției - libertatea de a vorbi, de a critica chiar pe acei conducători de azi care și-au făcut un singur țel în viață: câștigul de bani, prin orice metode, fără niciun sentiment de compasiune pentru cei rămași săraci.

Dar și familia mea a avut un câștig de pe urma revoluției. La transferul meu în interes de serviciu de la Mediaș la Brașov era prevăzut ca un drept câștigat și repartitia unui apartament cu două camere. În februarie 1980 am primit un apartament corespunzător, pe Bulevardul Lenin, azi Bulevardul 15 Noiembrie. Locuise aici o asistentă medicală de etnie săsească, ce reușise să obțină plecarea definitivă din țară, la mama sa în Germania. La parterul blocului era o prăvălie mare de televizoare și alte aparate casnice electrice.

Cele două cutremure ce se abătuseră asupra Brașovului, ultimul în 1987, avariaseră multe clădiri, printre care și blocul nostru, situat pe colțul străzii. Cel mai avariat apartament a fost al nostru – fiind fisurate atât grinzile, cât și pilonii.

Zadarnice au fost toate intervențiile noastre la autoritățile locale pentru a ne repartiza un alt apartament, fiindcă aici stăteam într-o frică permanentă ca nu cumva să mai apară un nou cutremur care în mod sigur ar fi provocat un și mai mare pericol pentru toți locatarii acestui bloc.

În august 1990 s-a dat în funcțiune actualul bloc, în care am primit un apartament cu trei camere, în cartierul Răcădău, Str. Someșului nr. 11.

Pe timpul acela ajunsese prefect de Brașov un intelectual, care mi-a înțeles situația, și pe baza multor memorii și audiențe, prin care ceream să mă ajute să plec din acel apartament grav avariat, a profitat de o situație ce am intuit-o și apoi în zilele următoare mi-am confirmat-o. Cu o zi înainte de a se da în primire apartamentele din acest bloc, ce fuseseră repartizate viitorilor locatari chiar înainte de Revoluție, prefectul m-a chemat și mi-a spus că, în sfârșit, poate să-mi rezolve și cererea, întrucât persoana căreia îi fusese repartizat acest apartament l-a refuzat, așa că îl poate repartiza familiei mele. Inconvenientul era că apartamentul avea trei camere, iar familia mea nu avea dreptul decât la două camere. Salvarea mi-a venit când eu i-am spus că sunt doctor în științe medicale și, conform unei dispoziții din „Epoca de aur”, anumite categorii sociale, printre care și doctorii în științe, au drept la o cameră în plus atunci când primesc locuințe prin repartitie. Și astfel am ajuns să primesc un apartament cu trei camere, la etajul I, cu o suprafață de 82 m², cel mai bine compartimentat din cele trei apartamente aflate pe același etaj. Și încă o dată am mulțumit Bunului Dumnezeu că am reușit să obțin un apartament nesperat de bun.

Enigma cu refuzul celui căruia îi fusese rezervat acest apartament am dezlegat-o chiar în primele zile când m-am mutat aici. Se știa prea bine de

către locatari că, aproape pe fiecare scară de bloc, era un apartament, uneori chiar două, repartizate securității, miliției sau unor turnători numai de aceștia cunoscuți. Fiind în august 1990, când încă situația securiștilor și a turnătorilor nu era bine clarificată, unii dintre aceștia fiind stigmatizați și considerați vinovați pentru crimele ce le-au comis în timpul regimului comunist, în mod sigur apartamentul nostru fusese rezervat pentru un astfel de membru al cooperativei „ochiul și timpanul”, responsabil pentru scara respectivă de bloc. Probabil cel ce trebuia să ocupe acest apartament avea o locuință cu care ar fi trebuit să fie răsplătit pentru faptele deosebite, ilegite și criminale, sau plecase din Brașov cu o altă misiune. În niciun caz nu se mai temea că va trebui să fie condamnat pentru crimele comise, căci se lansase deja formula de guvernare a comunismului cu față umană.

Iliescu reușise la acea oră să le asigure tuturor acestor comuniști condiții chiar mai bune decât în „Epoca de aur”, având în stăpânirea lor nu numai puterea politică, ci și pe cea economică.

Supraviețuitorii închisorilor comuniste au început să vorbească și să scrie despre regimul comunist.

Până în 20 noiembrie 1990 se mai spera că vom scăpa de comuniști. Alianța Civică lansase atunci următorul manifest pentru pedepsirea criminalilor și reabilitarea victimelor.

„Pentru martirii noștri din decembrie 1989.

Pentru copiii martiri ai Timișoarei și pentru toți orfanii și văduvele celor ce au fost uciși de „Teroarea Roșie”.

Pentru milioanele de țărani, „talpa” acestei țări, jefuiți de pământ și de case, de agoniseala trudită, dezlăcânați, obidiți și amărâți.

Pentru milioanele de muncitori trudiți până la epuizare, aduși la disperarea care i-a ridicat în 1977 în Valea Jiului și în 1987 la Brașov.

Pentru milioanele de intelectuali umiliți și exterminați sistematic în lagărele și pușcăriile de la Canalul Dunăre – Marea Neagră, Aiud, Pitești, Sighetul Marmăției, Râmnicu-Sărat, Gherla, în întreg gulagul românesc.

Pentru toate victimele abuzurilor, terorii și crimelor săvârșite în numele unei ideologii a urii, a luptei de clasă, pentru toți martirii marii pătimiri a neamului românesc.

În numele poporului, cerem să fie adusă în fața judecății națiunii ideologia extremistă de stânga, care a inspirat, generat și acoperit crime, care i-au ferit pe vinovați de dreapta pedeapsă.

Cerem judecarea celor ce au terorizat acest popor blând și omenos, timp de peste patru decenii, a conjurației care a acaparat puterea de stat, a născut și a instaurat cea mai feroce dictatură, a capilor acestei conjurații – nomenclatura comunistă, și a brațului ei înarmat, poliția politică, securitatea.

Cerem condamnarea și abolirea tuturor legilor nedrepte, începând cu constituțiile comuniste, a structurilor și instituțiilor regimului dictatorial, precum și înlăturarea persoanelor compromise.

Cerem anularea tuturor măsurilor abuzive antidemocratice și antiumane adoptate de regimul comunist de-a lungul existenței sale între 1944 – 1989.”

Din P.C.R. s-au desprins:

- Frontul Salvării Naționale
- Partidul Uniunii Naționale a Românilor
- Partidul Socialist al Muncii
- Partidul Democrat Agrar din România
- Partidul România Mare

S-a repetat același scenariu din 1944-1948, când oculta a format, pe hârtie, cât mai multe partidulețe, zise democrate, pe care le-au unit în 1947 în PMR (partidul muncitoresc român).

Același scenariu l-au folosit în 1990-1992, de data această având experiența din 1944-1947, căci fostele partide din perioada interbelică nu mai existau. Foștii lor conducători au fost exterminați în închisorile comuniste. Post-decembriștii au permis înființarea partidelor de orice fel, chiar și a fostelor partide zis istorice (Partidul Național Liberal și Partidul Național Țărănesc Creștin și Democrat), infiltrându-le chiar de la început cu conducători și membri comuniști. Așa se explică azi omogenizarea celor ce au format aceste partide, toți proveniți din același tată și aceeași mamă, partidul comunist din România. Acesta este partidul triumfător în urmă revoluției furate. Din nou populația României a rămas împărțită în două tabere; în locul victimelor și călăilor din timpul „epocii de aur” azi avem baroni locali („băieți deștepți” sau „grupuri de interese”) și săraci.

Frontul Salvării Naționale s-a transformat în Partidul Democrației Sociale din România iar în final în Partidul Social Democrat.

După șapte ani de guvernare comunistă, în noiembrie 1996, la alegeri iese Convenția Democrată din România (C.D.R.), coaliție de partide aflată sub conducerea P.N.Ț.-c.d. și P.N.L.

Toți cei trei prim miniștri au fost comuniști – Victor Ciorbea, Radu Vasile și Mugur Isărescu. La fel și președintele Emil Constantinescu.

În 1994, Emil Constantinescu declara următoarele la Europa Liberă: „Dacă vine la putere C.D.R., oamenii care au lucrat pentru fosta securitate trebuie considerați niște persoane care nu și-au făcut decât datoria sub vechiul regim, care au apărat interesele statului.”

Tot el a refuzat de a aplica punctul 8 al Proclamației de la Timișoara. A refuzat să mai candideze pentru un al doilea mandat de președinte, declarând că, deși s-au câștigat alegerile, securiștii sunt cei care dețin în continuare puterea!

Guvernarea C.D.R. a fost un eșec total. P.N.Ț.-c.d. a dispărut ca partid. Cred că se va găsi cineva care să arate lumii ce fel de viață au avut românii în perioada „Epocii de aur”, în comparație cu cea post-decembristă.

În ziua de 22 decembrie 1989 eram la serviciu, la sediul Sanepidului, împreună cu un văr bun, orfan de război, căruia îi internasem nevasta aici la Brașov, la serviciul de Endocrinologie, al cărui șef era colegul meu din prima serie de la Facultatea de Medicină din Cluj, Dr. Iosif Boilă.

Eu aflasem și știam, chiar din 17 decembrie 1989, ce se petrecea la Timișoara, fiindcă o cumnată de-a mea de acolo ne-a dat un telefon scurt, spunându-ne că la Timișoara este revoluție, că armata a tras în plin, omorând mulți tineri.

Pe furiș, fiecare ascultam posturi de radio din străinătate, care dădeau informații despre revoluția de la Timișoara. La noi nu comentau nimic, nici la televizor, nici în presa subordonată partidului.

Pe la orele 11,00 am auzit strigându-se în cor „Veniți cu noi, veniți cu noi!”. Ne-am uitat pe fereastră și am văzut o coloană, de bărbați și femei deopotrivă, care ocupau întreaga stradă Cuza Vodă. Erau angajații de la Fabrica de Elicoptere din Ghimbav, care în corpore au plecat dimineața în marș spre Brașov, pe distanța a șapte kilometri. Pe parcurs coloana se dublase, fiindcă se opreau pe la toate fabricile și instituțiile ce le ieșeau în cale, se postau în poartă și reușeau să-i convingă și pe angajații acestora ca să li se alăture.

Când au ajuns în dreptul Sanepidului s-au împărțit cei din fața coloanei în trei grupe: una s-a postat în fața porții CIBO (fabrica de bomboane), una în fața Sanepidului și alta în fața fabricii de băuturi spirtoase, vecină cu noi. Dar toate porțile acestor obiective, în fața cărora ei strigau în cor: „Veniți cu noi, veniți cu noi!”, au rămas definitiv închise de

către directorii respectivi, niciun angajat nereușind să iasă pe poartă și să li se alătore. Când și-au dat seama că invitația lor este zadarnică, i-au gratulat cu strigătul de „trădători” și au plecat spre aceeași piață unde manifestaseră și cei din 15 Noiembrie 1987.

După ce s-a terminat cu marșul coloanei de manifestanți prin fața sediului Sanepidului, m-am înțeles cu vărul meu ca să mergem împreună să vedem ce se întâmplă în centrul orașului. După un schimb de cuvinte cu directorul care încuiase poarta și păstrase cheia la el, am reușit să-l conving să ne deschidă poarta ca să plecăm „acasă”. În acele momente, și cred că nu greșesc, comuniștii aveau convingerea că protestatarii vor fi arestați, așa cum s-a petrecut în tot timpul regimului comunist cu cei ce încercau să nu fie de acord cu tot ce face Partidul sau chiar și numai bănuți sau turnați de Iudele securității. De această victorie a securității erau și mai convinși în primul rând ei, securiștii, precum și toți acei comuniști, în special nomenclaturii, care comiseseră crime sau colaboraseră la înfăptuirea acestora.

Am mers pe același drum pe care se duse, înaintea noastră, coloana foarte mare, pornită de la Fabrica de Elicoptere Ghimbav spre centrul Brașovului.

Aici erau deja mii de oameni: coloană mare venită de la Rulmentul, Tractorul, coloană și mai mare venită de la Steagul Roșu și aproape de la toate fabricile cu peste 2000 de angajați. Numai de la Sanepid, CIBO și fabrica de băuturi spirtoase nu era nimeni, ca să aflu mai târziu că și de la aceste fabrici s-au dat unor șmecheri certificate de revoluționari, cu profituri mult mai mari decât ale adevăraților luptători anticomuniști, foști deținuți politic, care au îndurat iadul închisorilor comuniste.

Am rămas cu vărul meu în această mulțime care nu mai contenea să strige: „Jos Ceaușescu! Jos comunismul!”. În balconul sediului județean al partidului ajunseseră deja unii curajoși, care se rânduiau să țină mici discursuri împotriva comunismului și a comuniștilor. Se ținea în permanență legătura cu cei din București, începuseră să apară la televizor imagini de la manifestația anticomunistă și anticeaușistă din București. Amândoi ne-am dat seama că va urma o confruntare între manifestanți și securitate. Am plecat împreună la Spitalul „Steagul Roșu”, la secția de Endocrinologie, unde am constatat că foarte mulți dintre bolnavii internați părăsiseră deja spitalul, fără a-și mai lua bagajele ce le aveau depuse la magazie. Am ajuns acasă la noi, soția vărului fiind îmbrăcată în haine de spital. Soția i-a dat

haine suficiente ca să se îmbrace pentru a călători cu trenul până la Mediaș, așa că amândoi, vărul meu și soția sa, au plecat la gară ca să părăsească cât mai urgent Brașovul, unde bănuiau că vor fi în mod sigur lupte cu securitatea, ceea ce s-a și întâmplat în timpul nopții, rămânând căzuți în luptă 120 de tineri, plus tot atâția răniți și internați în spitale. În ziua următoare am fost de serviciu la Sanepid. Am stat ca pe ghimpi, nu puteam părăsi sediul, vedeam bine că lucrurile se precipită, iar eu doream să ajung acasă, lângă soție. La ora 14,00, când mi-a venit colegul de schimb, am plecat cu frică pe stradă, fiindcă apăruseră atât echipe de revoluționari cât și echipe de militari.

Am ajuns acasă, unde soția mă aștepta îngrijorată, fiindcă dimineață când ne-am despărțit ea m-a rugat stăruitor să nu plec la serviciu, ca nu cumva să mi se întâmple și mie ceva. O asigurasem că voi fi cuminte și că mă voi întoarce acasă „teafăr, viu și nevătămat”. Știa ea bine pentru ce era îngrijorată de soarta mea – și avea dreptate. În acea după-amiază armata a preluat controlul pe străzi. Au mai fost totuși victime, fiindcă erau apartamentele conspirative din blocuri, de unde se trăgea în civili. Un astfel de apartament era chiar în blocul nostru, la etajul II, pe scara noastră, de unde s-a tras mereu asupra Spitalului C.F.R. de vizavi. Un astfel de cuib de vipere era și la etajul II al clădirii din colț, de pe strada Izvorul Rece.

Eu stăteam în dormitor și priveam la ceea ce se întâmplă pe stradă. De la etajul II al aceluși apartament, care aveam să aflu că era proprietatea fratelui unui secretar de partid, se trăgea mereu în stradă, chiar și în patrulele militare. Stând liniștit și uitându-mă după perdea în stradă, deodată am auzit sunet de sticlă spartă. Prin geamul unde stăteam eu trecuse un glonț de pistol mitralieră care a perforat geamul dublu lăsând o gaură în amândouă sticlele ferestrei și oprindu-se lângă noptiera de la pat. Desigur că m-am speriat. Dacă ocheau mai bine ar fi putut să mă împuște. Am așteptat puțin, s-a făcut liniște, am tras peste perdea și draperia, apoi m-am târât spre pat, am luat cartușul pe care îl mai păstrez și azi. Și din nou i-am mulțumit Bunului Dumnezeu că am mai scăpat încă o dată cu viață. Am hotărât cu soția mea ca să nu mai intrăm ziua în dormitor, singura cameră ce era în direcția de observație a grupului de „teroriști”, al căror cuib era în apartamentul aceluși comunist (sigur și omul de încredere al securității), căci aceste apartamente secrete erau de mult la dispoziția Securității.

Acest cuib de „teroriști” nu a putut fi distrus de armată decât dând foc acoperișului clădirii și inundând subsolul acesteia. Echipele de militari

care înconjuraseră clădirea erau formate din recruți. Ei nu cunoșteau tehnică și instrucție militară, cum cunoșteau „teroriștii”. În disperarea lor, cei patru „teroriști” au reușit să scape din încercuire trecând în curtea din dosul clădirii lor (probabil făcuseră instructaj și știau această porțiță de scăpare). Pe nici unul din acești patru teroriști nu i-au prins. Lumea vorbea că ar fi fost libieni, trei băieți și o fată. Trei au reușit să-și piardă urma prin curțile și grădinile dintre străzile Izvorul Rece și Castanilor. Unul dintre libieni a fost recunoscut când a ajuns în strada Karl Marx, era căpitanul Kramer de la securitatea Brașov, care fusese și politruc la întreprinderea de construcții de lângă Institutul Proiect Brașov. Când unul a strigat probabil că este „teroristul”, trecătorii l-au prins, l-au bătut, l-au linșat, iar unul dintre trecători a scos și un cuțit cu care i-a dat lovitura mortală. Cadavrul a rămas în stradă, cei ce l-au linșat au dispărut. Cineva a anunțat Salvarea, care l-a dus la Morgă. A fost înmormântat creștinește, apoi securitatea i-a ridicat un bust în curtea securității, ușor de văzut de toți cei ce trec pe acea stradă. Am auzit că i s-ar fi dat chiar certificat de revoluționar „post-mortem”, dar nu am putut afla sigur dacă familiei sale i s-au acordat și toate favorurile revoluționarilor, tot „post-mortem”.

După ce am scăpat încă o dată și am reușit (în mod sigur numai prin ajutorul Bunului Dumnezeu) să supraviețuiesc, datorită faptului că teroristul a greșit foarte puțin când a ochit ținta, adică pe mine, trebuie să recunosc că mi-am luat toate măsurile de apărare. Așa cum am mai spus, n-am mai intrat ziua în dormitor, cameră ce se afla în bătaia puștilor teroriștilor și, până de Anul Nou, am evitat să mai ies pe stradă.

Revelionul l-am petrecut acasă, numai cu soția. Un fel de a spune „petrecut”, fiindcă în acele zile nimănui nu-i mai venea „să petreacă”, nesiguranța și neîncrederea în ceea ce ar putea urma începuseră să se infiltreze în sufletele noastre.

La serviciu, nicio mișcare, nicio schimbare deocamdată. Dar când au apărut aceste schimbări, cei cunoscători și interesați de a parveni ne-au informat că schimbarea conducătorilor administrativi se face tot prin comuniști, dar din eșalonul doi, o simplă rocadă, uneori chiar prin copiii și nepoții lor, ca să nu se piardă moștenirea.

Dacă totuși, din întâmplare, au mai apărut și adevărații luptători anticomuniști, aceștia au fost „puși pe liber” de către oculta care susținea în continuare, prin Iliescu, că socialismul a fost bun, vinovat fiind Ceaușescu, cel care l-a compromis.

Au apărut tot lozinci ca: „Nu ne vindem țara!”, dar în același timp și de respingere directă a celor din exil, care ar fi dorit să revină în patrie: „Voi nu aveți drepturi egale cu noi, fiindcă n-ați stat în țară ca să mâncați salam cu soia!”

Cer scuze cititorului că era să alunec și să mă îndepărtez de subiectul și scopul relatărilor mele. Nu este în intenția mea să analizez cum s-a furat o revoluție și o speranță de mai bine a neamului românesc, după aproape 50 de ani de robie sovieto-comunistă. Această sarcină revine istoricilor adevărați, nu politrucilor „ziși istorici”, care au falsificat adevărata istorie a neamului românesc, în special pe cea privind perioada interbelică și pe cea a „Epocii de aur”.

XLV. Revoluția furată

Doamne, desparte-mă de oamenii acestei lumi, ce-și iau partea în viață, căci s-a umplut pântecul lor de bunătățile Tale. Săturatu-s-au fiii lor și au lăsat rămășițele pruncilor.

Psalmul 16

După ce lucrurile aparent s-au mai liniștit, au început să curgă ajutoare (donații) materiale din străinătate, din țările Europei din afara Cortinei de Fier. Acestor străini nu le-a trebuit prea mult timp până a se convinge că regimul comunist s-a transformat în neocomunism, aceștia devenind și adevărații profitori ai ajutoarelor trimise celor ce se credea că au fost eliberați din infernul comunist. Acești donatori s-au bucurat sincer de eliberarea noastră de sub cizma moscovită, dar numai pentru puțin timp.

Dar după nicio jumătate de an, în iunie 1990, cei ce furaseră revoluția și-au dat arama pe față, arătând că aparțin aceluiași regim ilegal și criminal, transformat în neocomunism.

Noi, foștii deținuți politic anticomuniști, am încercat chiar din timpul revoluției să ne aducem contribuția la revenirea neamului pe făgașul istoriei sale normale, pe care tineretul interbelic se luptase până la jertfa supremă pentru îndeplinirea visului milenar de a deveni stăpâni în țara noastră frumoasă și bogată, cu oameni „de omenie” și cu frică de Dumnezeu.

Primul dintre noi care s-a grăbit și a ajuns din Alba-Iulia la București, chiar în zilele revoluției, sperând să ajungă chiar în balconul clădirii Comitetului Central al P.C.R., ocupat atunci de „revoluționari”, a fost inginerul Ion Gavrilă Ogoranu. Dar mafia de acolo, care își cunoștea obligația ce trebuia îndeplinită față de cei ce-i crescuseră fără Dumnezeu și apărători ai proletariatului internațional, nu l-a lăsat pe Gavrilă să vorbească ceea ce în mod sigur adevărata Românie ar fi trebuit să audă.

George Marinescu, fostul reporter TV din „epoca de aur”, care a recunoscut atunci public că a mințit tot timpul, l-a anchetat pe Gavrilă, ca la securitate, adresându-i întrebarea nerușinată, strigătoare la cer: „Contra cui ați luptat dumneavoastră în Munții Făgărașului?” Cred că orice comentariu este de prisos în fața acestei obrăznicii comuniste!

Și astfel acest erou martir nepereche, cel care a organizat și a condus rezistența armată anticomunistă din Munții Făgărașului și a reușit recordul

de a nu fi arestat de călăii securiști timp de aproape 30 de ani, a trebuit să mai suporte și înfrângerea crezului pentru care luptase (chiar acum în zilele revoluției zis anticomunistă), împreună cu toată Țara Făgărașului și cu toți cei ce nu mai voiau să accepte un regim politic criminal, impus de tancurile sovietice, cu complicitatea trădătorilor de neam.

Adevărul adevărat este că cei ce „furaseră” revoluția aveau frică la acea oră numai de foștii deținuți politic. Nimic nu s-a schimbat în ce privește lupta inegală, murdară din punct de vedere politic, contra celor ce rămăseseră iubitori de neam și Dumnezeu. Aceștia rămăseseră constanți, neînfricați dușmani ai comunismului, oriunde s-ar afla el. Este lupta începută de generația studenților de la 1922, continuată cu întreaga elită interbelică, apoi a generației studențești 1948 și a supraviețuitorilor regimului comunist. Așa se face că însuși președintele Iliescu, vechi comunist, nu scăpa în discursurile și interviurile sale nicio ocazie de a condamna orice poziție a acestora. Puterea neocomunistă dorea salvarea ateo-comuniștilor, în mod deosebit a criminalilor și a călăilor din ultimii 50 de ani de înrobire comunistă, printre aceștia pe primul loc situându-se securiștii, prigonitorii fără răgaz ai luptătorilor anticomuniști. S-au lansat chiar manifeste, dacă îmi aduc bine aminte la Bacău și Focșani, prin care legionarii chemau pe membrii lor la o nouă „rebeliune”. Nimeni însă nu mai credea în aceste diversiuni, minciuni ticluite în mințile securiștilor, căci se putea constata foarte ușor că aceste manifeste zis „legionare” erau niște falsuri grosolane, ale unor analfabeți care nu știau nici măcar că zvastica desenată greșit pe manifest a fost a hitleriștilor, nu a legionarilor.

XLVI. A.F.D.P.R.

Oamenii își irotesc timpul și energiile învârtindu-se inutil în jurul unei probleme, în loc să încerce să-i găsească o rezolvare.

Henry Ford

Cu greu a luat ființă Asociația Foștilor Deținuți Politic la Brașov. Am răspuns prezent chiar de la început, lucrând ca medic la trierea medicamentelor primite ca ajutoare din străinătate și consultând bolnavii. Nu aveam încă un sediu al nostru. Aceste ajutoare în medicamente le-am depozitat într-o clădire pe strada Republicii, la etajul II, clădire ce a devenit între timp sediul Parchetului județului Brașov. Aici făceam și primele consultații, în acel depozit de medicamente, pentru cei bolnavi dintre noi.

Dar chiar din perioada 1990-1991 era deja bine știut că nu mai rămăsese aproape nimic din idealurile „Revoluției”. Se instalaseră din nou comuniștii la cârma țării, prin tot felul de șiretlicuri, diversiuni, minciuni și manipulări, în frunte cu Ion Iliescu și Petre Roman.

Străinii din Europa apuseană continuau sincer să se bucure de revoluția noastră, nefiind capabili nici de această dată să înțeleagă duplicitatea metodelor comuniste.

Reușisem să-i rog pe prietenii și colegii refugiați în 1948 în Franța, Belgia și Germania, să ne trimită ajutoare în alimente și îmbrăcăminte pentru cei mai oropsiți, chinuți și săraci cetățeni ai „Epocii de aur”: luptătorii anticomuniști.

Bineînțeles că puțini dintre supraviețuitorii torturilor și terorii securiștilor aspirau la posturi politice. Am rămas în afara oricăror mașinații și combinații politice, cu aceeași convingere că politica cere compromisuri și minciuni, mai ales după înăbușirea în sânge a Pieței Universității. Acum era și mai clar că nomenclaturii și securiștii recurgeau la metodele anilor '50 pentru păstrarea puterii.

După atâtea jertfe și sacrificii în perioada regimului ateo-comunist, ne luptam în continuare să rămânem consecvenți crezului național-creștin. Consideram că prima datorie a noastră este de a ne reface legăturile sufletești, să ne îngropăm morții, să-i cinstim, așa cum este tradiția românească, pe eroii și martirii căzuți în lupta anticomunistă, să mângâiem familiile, copiii și rudele celor ce s-au dus acolo “unde sunt cei ce nu mai

sunt”, de unde ne veghează ca să nu cădem în cursele pe care dușmanii noștri ni le întind, curse binecunoscute de noi, ca să ne marginalizeze, să devenim ineficienți în acțiunile noastre anticomuniste.

Adevărul este că, în 1990, singurii care ar fi putut constitui cel mai mare și mai popular partid politic postdecembrist din România erau foștii deținuți politic și luptători anticomuniști. Ei dispuneau de cea mai mare credibilitate politică, morală și patriotică. Aproape că nu exista sat sau cătun din țara noastră din care să nu fi fost arestați, torturați și terorizați, ei și familiile lor, de către securiștii criminali, care aveau această datorie de serviciu, condiție „sine qua non” pentru a fi angajat securist.

Acesta a fost momentul psihologic crucial, prin care noi am pierdut toată zestrea noastră morală, de credibilitate, pe care o câștigaserăm în lupta anticomunistă cu forțele diabolice formate din trădători, Iude, vânduți dușmanului, ce ne înrobiseră țara și neamul, după 23 august 1944.

Dacă foștii deținuți politic ar fi reușit să formeze un partid politic, azi situația țării și a neamului nostru ar fi fost cu totul alta, bineînțeles fără această mocirlă morală în care se simt cel mai bine o bună parte din politicienii noștri, așa cum bivoul caută balta cu noroi, fiindcă el numai acolo se simte bine, acela este modul lui de viață.

Bineînțeles că am fi scăpat țara de atâția oportuniști și parveniți, care n-au decât un singur țel: câștigul și îmbogățirea, indiferent prin ce mijloace, a lor și a rubedeniilor lor, numitorul comun al acestora fiind lipsa de conștiință morală creștină și națională.

Îmi amintesc că, la București, colonelul Lățea era primul președinte al Asociației Foștilor Deținuți Politic din România. M-am dus la el și am promis că noi, brașovenii, suntem de acord cu înființarea Partidului Foștilor Deținuți Politic. Dar n-a fost să fie. Dușmanii noștri ne-au învins și de această dată.

Și mai este un fapt de care nu se ține cont când se analizează anumite momente istorice: am pierdut enorm de mult prin faptul că Revoluția, pentru noi, a venit prea târziu, dar exact atunci când a fost calculată de „ocultă”, după 50 de ani de ocupație sovieto – comunistă, ca să nu mai existe decât rămășițe din forța cu care românii s-au opus înrobirii comuniste, rezistând chiar și în grupări armate de o parte și de cealaltă a Carpaților. (Statisticile securității au recunoscut peste 11000 de grupări anticomuniste care au fost depistate și condamnate de in justiția din cei 50 de ani de ateo-comunism.) Mai erau puțini din cei ce opuseseră rezistență

comunismului, unii căzând direct în luptă cu dușmanul cotropitor. Majoritatea au înfundat diabolicele temnițe comuniste, de unde nu puțini și-au lăsat trupurile istovite și vlăguite în gropi comune sau în morminte fără cruci. Situația politică ar fi fost favorabilă pentru noi în anii '70, când încă mai erau mulți dintre cei ce constituiseră pentru noi modele în viață, capabili să mai redreseze, pe atunci, direcția corabiei, care a mai rătăcit și a rezistat pe valurile unei societăți multilateral mutilate.

Celor mai mulți dintre noi ni se părea că situația din primul an de după revoluție a degenerat într-o anarhie, părere complet greșită căci comuniștii întotdeauna au pescuit în ape turburi, niciodată în ape limpezi, transparente și la lumina zilei, fiindcă tatăl lor, Diavolul, nu suportă lumina, adevărul și toate celelalte virtuți moral creștine, care îl deosebesc pe om de animal. Tot ce s-a întâmplat în țara noastră în primii doi ani de după revoluție este bine controlat și dirijat de forțele oculte, prin dezinformare, manipulare și insistențe până la saturație a mass-mediei, căzută în solda unora sau a altora dintre dușmanii noștri.

Astăzi asistăm neputincioși la cel mai degradant spectacol al politicianilor, care se înjură unii pe alții ca la ușa cortului, dar acumulând bogățiile acestei țări în buzunarele lor, în timp ce peste jumătate din populație trăiește în sărăcie.

Și ca să închei capitolul politic, voi spune doar pe scurt că ceea ce se întâmpla la Brașov, se întâmpla și în alte județe și pe plan central. La Brașov a ajuns președinte un avocat bătrân, Popa, pe care decembrie 1989 l-a găsit la fiul său, exilat în Suedia. Cu ce preț sau cu ce scop i-a permis securitatea, acordându-i pașaport, ca să-și viziteze fiul refugiat politic în Suedia? Este ușor de descifrat. El era unchiul a trei eroi martiri, pentru care primise un an de condamnare pentru omisiune de denunț și pe care îi blestema că din cauza lor a ajuns în închisoare. Menționez că statutul nostru prevedea ca președintele să fi executat minim cinci ani de închisoare.

La intervenția mai multor prieteni am accept candidatura pentru conducerea filialei locale a A.F.D.P.R. De fapt eu eram cunoscut de toți deținuții politic din Brașov, căci în 1991, împreună cu colegul și camaradul meu, dr. Cizmaș, am înființat în sediul A.F.D.P.R. Brașov un dispensar medical pentru foștii deținuți politic, veterani de război, luptători din munți și membri ai Asociației 15 Noiembrie 1987. În sala în care aveau loc alegerile erau în total 80 de membri cu drept de vot. Participa și un delegat

de la București. La numărătoarea voturilor am obținut 48 de voturi din totalul de 80, deci funcția de președinte.

Numărându-se voturile ce mai rămăseseră pentru vicepreședinte, care în mod real ar fi trebuit să fie 32 de voturi, unul dintre cei ce prezidau aceste alegeri (nu cel de la București, care trăgea doar sforile) a anunțat că domnul Popa a întrunit 52 de voturi. Imediat m-am ridicat și am protestat, arătând că aritmetic 52 plus 48 fac 100, ori în sală erau numai 80 de alegători. Protestele mele au fost zadarnice, eu m-am ridicat și am părăsit sala.

Nu am vrut să rup unitatea A.F.D.P.R. Brașov. Am rămas membru cotizant, aducându-le membrilor acestei Asociații sponsorizări din străinătate, în materiale și în valută.

Contribuția mea cea mai mare la filiala brașoveană a A.F.D.P.R. a fost și a rămas dispensarul medical, pe care l-am înființat împreună cu camaradul meu, dr. Constantin Cizmaș. Am reușit să aduc acolo prin sponsorizare un aparat stomatologic, foarte necesar pentru pensionarii bătrâni, unii aproape edentați (fără dinți și măsele în gură). Am obținut de la Direcția Sanitară Brașov, prin directorul Petrovici și prin directorul Policlinicii Stomatologice, Dr. Polexe, ca în fiecare zi un medic de la Policlinica Stomatologică, ce se afla la 20 de metri de sediul Asociației unde funcționa și acest cabinet medical, să efectueze o jumătate de normă în folosul membrilor Asociației.

Fiindcă spațiul pentru cabinetul medical era foarte mic, am obținut tot de la Dr. Petrovici un cabinet medical cu un spațiu de două camere mari, pe strada Castelului (spațiu luat din cel al Dispensarului Cooperației, care avea excedent de spațiu) și se găsea la o distanță de 100 metri de Asociație.

Împreună cu dr. Cizmaș ne-am mutat cabinetul medical pe Str. Castelului, lăsând ca să funcționeze numai cabinetul stomatologic în spațiul cabinetului din sediul Asociației.

Bineînțeles, că mutându-ne cabinetul medical, am mutat și rezerva de medicamente pe care eu o procuram prin sponsorizare de la colegii mei din străinătate. Popa, președintele Asociației, înconjurat de consilieri ca și el, căci „cine se aseamănă, se adună”, ne-a acuzat pe dr. Cizmaș și pe mine că am furat medicamentele Asociației, transferându-le din cabinetul Asociației în noul cabinet de pe Str. Castelului. Era prea de tot. Am avut o întrevedere cu Popa și i-am spus tot ceea ce trebuia să-i spun: că jertfa atâtor eroi și martiri a ajuns să fie trambulină spre parvenire a unor străini de

sufletul neamului, care ajungând din greșeală în închisoare ca deținuți politic, locul lor fiind la închisoarea de drept comun, au ieșit cu angajamente pe care trebuie să le respecte, însă e păcat și vor răspunde în fața lui Dumnezeu de toate uneltirile și mișeliile ce le fac la ordinul celor cu care au dat mâna, cu dracul, ca să treacă puntea.

În scurt timp am reușit tot împreună cu dr. Cizmaș să înființăm Asociația Filantropică Medical-Creștină Cristiana Brașov, cu sediul în Str. Dr. I. Cantecuzino nr. 14, mutând acolo și dispensarul Asociației A.F.D.P.R.-ului, unde funcționează și astăzi, dar transformat în policlinică.

Străin de interesele deținuților, Popa împreună cu admiratorii săi au reușit să desființeze cabinetul stomatologic, să vândă aparatul stomatologic cu o sumă derizorie, zice-se cu două milioane lei, valoarea lui reală fiind de cel puțin zece milioane lei. Au vândut și un autoturism, pe care îl făcuse donație un nobil austriac, și pe care de asemenea s-a primit o sumă derizorie. Eu le-am propus, când am primit acest autoturism nou, să îl vindem și cu prețul obținut atunci am fi putut cumpăra un apartament cu trei camere spațioase în centru, care să devină sediul Asociației. Ar fi fost al nostru, Asociația a rămas fără nimic, într-un sediu oferit de Primărie, clădire degradată, în prezent zidurile fiind cu crăpături mari, iar prin plafon curge apa șiroaie când plouă afară.

Nu am mai participat la ședințele Asociației, deși mi s-a rezervat după voturile obținute la alegeri, un loc de consilier. Și astfel am evitat să mă mai întâlnesc cu Popa, care a rămas în scaunul prezidențial până la moartea sa. În locul lui a fost ales președinte avocatul Remus Cocoș, bun prieten, având împreună relații de bună colaborare. I-a urmat la președinție inginerul Octav Bjoza, bun organizator și cu bune intenții privind activitatea asociației. Suntem în bune relații de colaborare, iar după alegerile din mai 2007, când el a fost ales președinte de adunarea generală, prin vot secret, am fost și eu ales pe postul de vicepreședinte.

Intenționez să scriu istoricul A.F.D.P.R. Brașov, cu toate necazurile, adversitățile și prea puținele bucurii de care a avut parte. Brașovul este unul dintre județele cu cel mai mare patrimoniu de lupte, jertfe și rezistență anticomunistă. Aproape că nu există comună în județul Brașov, de care aparține azi și fostul județ Făgăraș, în care să nu fie necesară măcar o troiță cu numele eroilor și martirilor anticomuniști. Aceasta ar trebui să fie datoria Asociației, dar la această datorie a fost corigentă.

XLVII. Partidul Pentru Patrie

*Veniți să ne bucurăm de Domnul și să
strigăm lui Dumnezeu, Mântuitorului nostru.
Că El este Dumnezeul nostru și noi poporul
pășunii Lui și oile mâinii Lui.*

Psalmul 94

În ce privește activitatea, continuitatea luptei de rezistență anticomunistă, apărând în același timp demnitatea și conștiința libertății neamului nostru, așa cum am fost educați în familiile noastre, în liceu, în Frăția de Cruce, în Universitate, de profesorii noștri, modele de trăire creștinească și românească, în ce mă privește aș putea spune următoarele. După „Revoluție”, în care peste 1000 de oameni, în mod special tineri, și-au găsit acolo moartea ca eroi martiri, ne-am întors la „casele noastre”, mai așteptând totuși „minunea” intrării neamului nostru pe albia lui istorică firească. Dar n-a fost să fie așa, căci pe măsură ce ne îndepărtam de „Revoluție” simțeam tot mai mult că și această ocazie de a scăpa definitiv de comuniști și de securiști a fost pierdută.

Ne-am regăsit noi, supraviețuitorii închisorilor comuniste, încetul cu încetul, în număr mare la început, apoi tot mai puțini, la sediile Asociațiilor Foștilor Deținuți Politic. Noi alcătuiam majoritatea acestor asociații, dar curând ni s-a barat orice posibilitate de a ajunge să ne putem exprima și realiza crezul nostru național-creștin, pe care l-am trăit tot timpul în închisoare. securitatea a avut grijă să-și infiltreze agenți în asociația noastră, unii dintre aceștia chiar foști ofițeri de securitate, așa cum am avut un caz și la Brașov.

Se pierduseră și șansele de a transforma Asociația într-un mare partid românesc anticomunist, bineînțeles nedorit la acea oră de securitate. Acești securiști reușiseră să dezbine Asociația, făcând ca unii membrii să o anexeze partidului liberal, iar alții țărâniștilor.

Se dăduse totuși libertatea de a fi reînființate partidele istorice, precum și posibilitatea înființării altor noi partide democratice. A fost un alt eșec al opoziției, căci în așa zisele partide istorice au intrat mulți comuniști, căci majoritatea țărâniștilor și liberalilor muriseră în închisorile comuniste.

Cei mai bătrâni dintre supraviețuitorii crezului național-creștin ne-am hotărât să reînființăm Partidul Total pentru Țară. S-au îndeplinit toate

formalitățile legale obligatorii și Tribunalul București a aprobat reînființarea partidului, cu obligația de a înregistra partidul cu denumirea de „Partidul pentru Patrie”. Înființarea acestui nou partid a avut loc la Brașov, în cartierul Schei, în casa colegului Nae Purcărea.

Din cei 12 membri fondatori ai Partidului, azi nu mai suntem decât doi în viață: Nae Purcărea și cu mine.

În continuare, aproape toți supraviețuitorii închisorilor comuniste, luptătorii din rezistența armată anticomunistă s-au înscris în acest partid, precum și un număr destul de mare dintre studenții din acea perioadă post - decembristă.

Odată partidul înființat și organizat în toate județele țării, conducătorii mai bătrâni de atunci ai partidului i-au asigurat unitatea, predând conducerea partidului în mâinile celor mai tineri supraviețuitori din închisorile comuniste, aceștia fiind foști elevi F.D.C.-iști.

Și într-adevăr, acești tineri camarazi ai noștri s-au achitat de toate sarcinile ce le-au revenit la reorganizarea partidului nostru, reușind și o altă performanță: singuri, prin munca lor și donațiile destul de reduse, aproape neînsemnate din partea membrilor acestui partid, toți trăind în sărăcie, au reușit să clădească în București un sediu cu două etaje pentru acest partid. Cred că nu mai e cazul să menționez că, în timp ce celelalte partide au primit sedii, în palate și în vile, noi am fost singurii care n-am primit sediu de la stat, ci ni l-am clădit prin munca și posibilitățile noastre financiare, destul de reduse.

Conducătorul P.P.P. a fost Nistor Chioreanu, autorul cărții „Morminte vii”, în care redă toată lupta și eroismul de care au dat dovadă legionarii atât în închisori, cât și în mișcările de rezistență armată organizate în grupuri pe cele două versante ale Munților Carpați. Eu am fost medicul lui personal, și am fost învrednicit să-i fiu alături în clipa morții. Pentru mine a rămas modelul inegalabil de dăruire, de onoare și de neabdicare în nicio clipă de la principiile noastre moral-creștine.

După decesul soției sale, în 1994, „Moșul” (așa îi spuneau toți cei care l-au cunoscut) s-a mutat la o nepoată a sa, în Scheii Brașovului, unde a și decedat în 1998. Și-a primit moartea atât de liniștit, cum nu mi-a fost dat ca medic să mai întâlnesc alt caz.

Cu lacrimi în ochi, m-a rugat să zicem un „Tatăl nostru” împreună. La sfârșit, și-a făcut semnul crucii, apoi și-a ridicat mâinile spre cer,

schițând un gest prin care să ne facă să înțelegem că, de acum, totul s-a sfârșit pentru el în viața pământească.

Am păstrat cuvintele de adio ce le-am rostit la catafalcului Moșului, la înmormântarea din Cimitirul din Alba – Iulia în 29 octombrie 1998: „Și odată cu coborârea lui în mormânt s-a stins unul dintre principalii stâlpi ai rezistenței Neamului Românesc!

Pentru noi, cei de atunci, puținii supraviețuitori ai iadului închisorilor, „Moșul” a rămas un reper moral-creștin. Și suntem siguri că tineretul de azi și de mâine, cei ce-și iubesc cu adevărat țara și neamul nostru românesc, vor găsi în cartea pe care a reușit să o scrie Moșul chiar în timpul prigoanei comuniste, adevărate lecții de patriotism și credință trăită în frica de Dumnezeu.

A rămas până la moarte președintele partidului nostru. Bătrânețea și bolile cronice netratate în închisoare îi făceau grele deplasările în teren. Ultima dată a fost în mijlocul nostru cu ocazia înființării P.P.P., în 1992, la Brașov, în casa lui Nae Purcărea.”

Cuvântul de salut al primei adunări a membrilor partidului nostru, care a avut loc la București în 1993, într-o sală vis-a-vis de Cișmigiu, mi l-a încredințat mie ca să-l citesc, la fel ca și cel de la comemorarea din Cimitirul de la Aiud, unde s-au pus bazele Mausoleului Foștilor Deținuți Politic de pe întreg teritoriul țării noastre.

Calcululele „oculte” s-au împlinit, dar numai în parte. Ei au contat pe dispariția noastră biologică, și au reușit prin torturi ce au mers până la crime odioase. Dar le-a scăpat din vedere faptul că moartea noastră spirituală nu o pot stăpâni și niciodată nu o vor putea nici învinge, căci chiar dacă noi, foștii luptători anticomuniști, vom muri toți, și momentul acesta nu e prea departe, vor rămâne principiile noastre de viață, care vor dăinui cât vor fi state naționale și creștine în lumea asta.

În încheierea acestor considerații absolut personale asupra eforturilor noastre post-decembriste de a încerca, cu ultimele puteri fizice și psihice, ca neamul românesc să fie readus în istorie pe făgașul său natural, vă rog să-mi permiteți să redau și câteva păreri ale bunului meu prieten și camarad din Centrul Studențesc Cluj, regretatul Viorel Gheorghită. El a fost student de elită la Facultatea de Filozofie, bun prieten și coleg de an cu Ovidiu Cotruș, ambii iubiți și apreciați de cei doi profesori eminenți ai Universității clujene, Lucian Blaga și D.D. Roșca.

Viorel Gheorghiuță a îndurat și calvarul Piteștiului. Istoricii de azi, și cei de mâine, vor găsi în cartea sa „Sub semnul ororii depline”, apărută la Editura Gordian, Timișoara, 1995, o analiză profundă a fenomenului Pitești, de o inestimabilă valoare documentară, absolut necesară pentru cunoașterea adevărului istoric.

El reușește să prezinte, pentru cei ce nu ne-au cunoscut decât din minciunile istoricilor comuniști, eroismul generației 1948, al celor ce au căzut în luptă și al celor ce au supraviețuit.

El atrage atenția celor ce au calomniat și calomniază încă jertfele sfinte împotriva comunismului, tuturor dușmanilor țării și ai neamului românesc, că „adevărul nu poate fi mult timp ascuns. Acesta va ieși la suprafață, ca untdelemnul deasupra apei.”

„În perspectivă o anumită primejdie persistă totuși: când martorii nu vor mai fi și ziua aceea nu e prea departe, istoricii nepreveniți ar putea să considere ca adevărate afirmațiile făcute în circumstanțe cu totul și cu totul nefirești (n.n. declarații smulse prin torturi în timpul reeducării).

Despre figurile emblematice ale rezistenței la genocidul moral, ca George Manu sau prințul Ghica, cine va mai fi în stare să vorbească? În felul acesta „Lucrarea” (Cartea Albă editată de S.R.I.) ar putea fi socotită chiar desăvârșită, spunând că Mișcarea Legionară este învinsă definitiv! Numai că, între timp, s-a mai scris câte ceva.

Preocuparea aceasta neîncetată, concentrată de a lovi, greu de înțeles, va trezi suspiciuni și astfel presiunile de ocultare și manipulare a informațiilor vor mai slăbi, iar adevărul va ieși în sfârșit la iveală, asta dacă nu se va declanșa, între timp, sub cine știe ce pretexte, o nouă prigoană. Mă întreb totuși: prigoană? Împotriva cui? Poate împotriva martirilor care nu mai sunt, sau împotriva urmașilor lor (dacă au avut urmași), cine știe?

Metodele de distrugere a Mișcării Legionare de la apariția ei au rămas aceleași: delatațiunea, șantajul, foamea, frigul, epuizarea fizică și tortura.

Președinții completelor de judecată, de asemenea, erau cadre vechi, dispuse la orice ticăloșie ca să-și salveze viața. În temeiul aceluiași Cod Penal, ieri au condamnat la ani grei și chiar la moarte militanți comuniști. Azi condamnă partizani anticomuniști. Consecvenți se dovedesc doar în ura nețârmurită față de legionari.”

Și la întrebarea cum a fost cu putință să se ajungă la noi, în formele cele mai inimaginabile, la tortură, la reeducare, la spălarea creierelor celor

ce au trecut prin acest proces drăcesc în închisorile Pitești, Gherla, Ocnele Mari, Canalul Morții etc., Viorel Gheorghiu scrie: „Reeducarea, respectiv spălarea creierelor, sfărâmarea personalității, recompunerea unei alte personalități în temeiul unei alte valori, cum ar fi cea a luptei de clasă, departe de a fi fost singurul scop, cum se pretinde, a fost mai degrabă justificarea aberantă a terorii generalizate, a terorii neîntrerupte...”

Nu cred să fi existat în intenția conducerii partidului, ca inițiatoare a reeducării, recuperarea deținuților politici, a celor condamnați la muncă silnică îndeosebi. Ceea ce s-a urmărit a fost în mod cert completa lor anihilare, fizică și morală, prin ei înșiși. Nu înainte de a fi smuls și ultima informație presupus utilă.

Sugestia că reeducarea aparține ca inițiativă și concepție unei mentalități străine se sprijină pe date indubitabile. Generalul Pantiușa a fost rus. Să fi fost sovieticii străini de cele ce se petreceau în închisorile românești? Mă îndoiesc. Ana Pauker, Teohari Georgescu, generalul Nicolski, colonelul Zeller, Dulberger – Dulgheru, Sepeanu Koller, căpitanul Tiberiu Lazăr, ca să nu citez decât câțiva dintre cei vii, au fost evrei.

(...)Prin forța lucrurilor, genocidul biologic e ireversibil. Genocidul moral, nu neapărat mai mult, în cazul studenților, îmi îngădui să afirm că a fost un eșec.”

În timpul reeducării de la Aiud din perioada 1962-1964 nu se mai extorcau informații, se distorsiona adevărul, se falsificau imagini, se sfărâmau caractere, se surpau responsabilități, se perfecta același genocid moral ca la Pitești și Gherla. Ciudată obsesie, neabandonată încă, în pofida faptului că cei vizați sunt departe de a mai constitui o primejdie pentru forțele angajate în actualele jocuri politice. Încercarea de șantajare cu publicarea de fragmente din „Cartea Albă”, scrisă de legionari la Aiud, e inoperantă, pentru simplul fapt că eventualii vizați, chiar dacă ar vrea, nu mai au cum să se gândească la funcții și la scaune.”

Însemnările mele, atât din cartea pe care am intitulat-o, pe drept cuvânt, „Noi nu am avut tinerețe”, cât și din aceasta numită „Generația neînfrântă”, cuprind câteva momente din viața mea, în care posibilitățile mele fizice și psihice s-au dovedit neputincioase, dar în care am simțit cum Dumnezeu a fost cel ce m-a salvat și m-a ajutat să supraviețuiesc. Ele sunt un îndemn pentru cei ce vor veni după noi ca să cerceteze și să scoată la lumină, toate eforturile, sacrificiile și jertfele generației noastre în lupta împotriva instaurării comunismului în România.

Singur Dumnezeu cunoaște tot calvarul nostru și al neamului românesc. De aceea sunt convins că nicio fărâmbă de energie morală, jertfită pe altarul patriei noastre, nu va rămâne neroditoare, nici nerăsplătită.

XLVIII. Activitatea socială

*Fericit cel care caută la sărac și la sărman,
în ziua cea rea, îl va izbăvi pe el Domnul.*

Psalm 40

După ce am ieșit la pensie, în decembrie 1992, am căutat să-mi îndeplinesc cât mai bine legământul pe care l-am făcut în fața lui Dumnezeu, în cele mai grele momente din viața mea, momente de cumpănă, între viață și moarte. În astfel de clipe am simțit că puterile fizice mi-au cedat, rămânându-mi doar speranța că Dumnezeu nu mă va părăsi. Atunci m-am legat în fața celui Atotputernic că dacă voi scăpa cu viață din infernul închisorilor comuniste, mă voi ruga mereu pentru sufletele eroilor și martirilor neamului românesc, în mod deosebit ale celor din generația noastră studentescă 1948, căzuți în lupta anticomunistă; că îmi voi folosi în continuare toate puterile pentru a ajuta pe semenii noștri căzuți în nenorocire; că voi depune mărturie orală și scrisă despre torturile, teroarea și metodele criminale de exterminare la care a fost supusă elita neamului românesc, în mod deosebit tineretul intelectual (elevi și studenți) din generația 1948, în timpul înrobirii comuniste; că voi susține orice acțiune ce va urmări aflarea adevărului privind intențiile și uneltirile de ștergere a identității neamului nostru și transformarea țării noastre într-o suburbie sovietică; că voi ajuta la rescrierea istoriei adevărate din perioada noastră interbelică și din timpul regimului comunist, de către istorici competenți obiectivi, nu cum a fost falsificată de politrucii impuși și preținși istorici din „Epoca de aur”.

Vreau să menționez, ceea ce nu uit să afirm, mai ales când vine vorba despre foștii deținuți politic anticomuniști, că eu sunt un foarte norocos supraviețuitor din iadul închisorilor comuniste. Majoritatea foștilor deținuți politic au fost exterminați, uciși în beciurile securităților, în închisori și în lagăre de muncă forțată.

Cei ce am reușit, dar numai cu ajutorul Bunului Dumnezeu, să rămânem încă în viață, suntem foarte puțini și din ce în ce mai puțini.

Este ceva greu de înțeles pentru ignoranții ce nu cred în Dumnezeu și în intervenția Providenței, a grijii pe care o poartă Dumnezeu fiilor Săi, care Îl ascultă și Îi îndeplinesc poruncile, cum de noi, câțiva, supuși

acelorași metode de exterminare, totuși supraviețuim. Nici cel mai mare savant pământean nu e în stare să explice și să rezolve astfel de probleme. Dar „ceea ce la om nu e cu putință, la Dumnezeu, Creatorul Universului, totul este posibil.”

În capitolele anterioare am stăruit asupra drumului lung și greu, plin de pericole și hățișuri pe care a trebuit să-l străbat în cele trei etape cuprinse între 23 august 1944-30 decembrie 1989.

I. 23 august 1944-25 mai 1950

Intrarea în iadul comunist, 23 august 1944 – ziua trădării naționale, zi de doliu național, ziua începutului înrobirii ateo-comuniste a națiunii române.

Regele Mihai I, căzut din 1942 în plasa comuniștilor, mânat și de dorința de răzbunare față de mareșalul Antonescu, șeful Statului și al Armatei, ne-a predat armatei sovietice, oprită în Moldova. În această trădare față de țara și neamul românesc a fost ajutat și de unii politicieni iresponsabili, precum și de camarila și de plevușca ce se aflau atunci la Palat. Cu ajutorul acestora, Mihai I ne-a predat atunci armatei sovietice fără niciun armistițiu încheiat în prealabil. Pe Antonescu l-a arestat și l-a dat pe mâna comuniștilor, ce se aflau pregătiți în acest scop în Palat. Aceștia l-au predat apoi pe Antonescu direct lui Stalin, cel mai mare criminal al umanității din vremurile noastre (peste 160 de milioane de crime). În plus, regele Mihai I a aruncat în brațele armatei sovietice și pe cei 170.000 de oșteni români ce luptau pe frontul din Moldova, ca să apere țara de invazia hoardelor ateo-sovieto-comuniste.

Guvernele ce s-au format după 23 august 1944 au acceptat, la ordinul lui Stalin, ca întreaga elită a armatei române să fie considerată „criminali de război” (ceea ce Finlanda a refuzat să accepte). Majoritatea ofițerilor Armatei Române au fost apoi judecați și condamnați, exterminați aproape toți prin foame și frig, în închisoarea Aiud, în perioada 1947-1951. Și nici până azi, după 18 ani de la eliberarea de sub regimul comunist „ilegitim și criminal”, guvernele pretinse democratice (dar neocomuniste), care s-au perindat la conducerea țării, n-au avut voința politică de a-i reabilita pe acești eroi și martiri care și-au dat viața pentru apărarea patriei și a neamului românesc.

Niciodată vreo țară din Europa nu și-a renegat armata așa cum au făcut guvernele noastre trădătoare de după 23 august 1944.

II. 25 mai 1950-31 iulie 1964

25 mai 1950 – data arestării mele în București. Începutul calvarului prin beciurile securității, prin închisorile comuniste, la Canalul Morții: Dunăre-Marea Neagră – Siberia României.

Torturi, teroare, umilințe inimaginabile, foame, frig, epuizare și degradare fizică, toate acestea aplicate conform unui plan diabolic al oculte de a ne extermina după metode criminale. În bestialitatea lor, acești securiști criminali, prin metodele aplicate, urmăreau ca suferințele noastre să fie cât mai insuportabile și de cât mai lungă durată. Era rețeta sigură în care rezultatul final trebuia să fie exterminarea tuturor opozanților instalării regimului comunist în țara noastră – exterminarea „reacțiunii”.

Este începutul epocii de dictatură a proletariatului, a prostimii, convinsă de operele lui Lenin și de maculatura doctrinară comunistă, că prostul este egal cu deșteptul, ba și mai mult, ca prostul să fie convins că lui îi revine rolul de a conduce, în mod deosebit pe intelectuali. Și trebuie să o recunoaștem, cu durere, că o parte dintre intelectualii de atunci au devenit primii trădători, supunându-se acestui regim străin de neamul românesc, ce urmărea în final distrugerea identității neamului nostru.

Această perioadă, de aproape 15 ani, am încercat și eu să o descriu, atât cât mi-a fost cu putință, în cartea pe care am publicat-o în 1995, cu titlul: „Noi nu am avut tinerețe”.

III. 1 august 1964-31 decembrie 1989

Cuprinde viața noastră, a supraviețuitorilor din închisorile comuniste. Acolo, în închisoare, ne-am întâlnit numai două categorii: călăi și victime. Și trebuie să mărturisesc că, și în această perioadă de aparentă și condiționată libertate, noi, foștii deținuți politici anticomuniști, am avut convingerea că tot aceleași două categorii sociale alcătuiesc „Epoca de aur” a dictaturii comuniste.

În concluzie, aș putea spune fără să greșesc, că dacă până la „Revoluția furată” din decembrie 1989, toate metodele de exterminare aplicate deținuților din închisorile comuniste își găseau pentru securiștii criminali o justificare, ei ne considerau pe noi dușmanii lor, ai clasei muncitoare, după învățătura leninist-stalinistă. Însă, după decembrie 1989, când s-a obținut totuși un singur drept sigur, acela de a putea vorbi liber, (până când?), aceiași comuniști și securiști împotriva cărora s-a făcut revoluția au devenit tocmai ei profitorii revoluției. Unii s-au transformat și în „revoluționari”, încărcăți cu tot felul de favoruri, pe care singuri și le-au

acordat, printre altele și o indemnizație de 25 milioane lei vechi lunar (echivalentul a 50 de pensii agricole).

Aceștia sunt în majoritate cei care, în trecut, au omorât în bătaie, schingiuri și alte torturi meșteșugite pe foștii deținuți politic. Tocmai ei sunt și cei de azi, care ne împiedică pe noi, supraviețuitori, foști deținuți politic, ca să participăm, după priceperea și puterile noastre la salvarea țării și a neamului nostru, din mlaștina corupției și a imoralității vieții politice, a sărăciei pe care ei au generat-o prin îmbogățirea lor rapidă, prin orice mijloace și metode.

Au ajuns chiar să ne dea și lecții de democrație, în care ei nu cred, fiindcă nici nu fac eforturi să-și schimbe mentalitatea ateo-comunistă. Ba chiar au tupeul să apară la posturile TV și să-și afirme în continuare aceleași principii de viață ateo-comuniste, nerecunoscându-și nicio vină în genocidul pricinuit de regimul comunist țării și neamului românesc. Nici vorbă să-și recunoască crimele și să-și ceară iertare de la cei cărora le-au provocat atâtea suferințe, distrugându-le viața. Ba mai mult, în egoismul lor animalic, nu îi lasă pe cei competenți să contribuie la alinarea suferințelor și la vindecarea rănilor sociale adânci pe care tocmai ei le-au provocat și le-au întreținut.

În capitolul acesta despre „activitatea socială”, pe care am reușit totuși să o efectuăm după decembrie 1989, se pot constata bunele noastre intenții, barate pas cu pas, tocmai de către acești foști comuniști și securiști ajunși azi și în posturi înalte de administrație publică. Am fost și am rămas un obstacol în calea lor doritori de a-și realiza interese meschine. Ei vor să obțină pe căi nedemocrate și ilegale, tot ceea ce își propun în planurile lor de îmbogățire prin orice mijloc, călcând în picioare legalitatea, neinteresându-i sub nicio formă suferința semenilor și sărăcia acestora.

În primii ani de după decembrie 1989 mai puteam spera și chiar realiza mai ușor câte un obiectiv social-moral-creștin. Mafia grupurilor de interese nu era încă stăpână complet pe sectorul economic. Dar pe măsură ce ei reușeau să pună mâna pe tot ce mai rămăsese neînchătat au convenit să devină solidari în aceste rapturi, „o mână spală pe alta”, încât azi cu greu mai poate cineva de bună-intenție, dar care nu face parte din „gașcă”, să mai realizeze ceva.

Pe măsură ce am dezvoltat cele trei obiective social-moral-creștine, pornind de la zero, fără niciun ajutor financiar din partea statului, chiar dacă la început n-am întâmpinat prea multe adversități, dar în raport cu

dezvoltarea noastră, obstacolele ce ne apărau, în mod calculat, în cale au fost tot mai greu de învins. Dar știam din poezia lui Radu Gyr, că „Învins nu ești atunci când sângeri/ Și nici când ochii-n lacrimi ți-s / Cele mai crâncene înfrângeri / Sunt renunțările la vis”.

Indiferent câți oameni egoiști sau lipsiți de omenie ar fi fost, totuși aceste apucături aveau niște limite peste care nu se putea trece. Interveneau „legea” și opinia publică. Astăzi ambele aceste limite au ajuns anacronice. Cei ce mai cred și mai practică „omenia” riscă să fie striviți, călcați în picioare de cei ce se pretează la mijloace imorale, pentru a-și atinge scopul: îmbogățirea prin ignorarea oricărui scrupul moral.

Prima greșeală pe care am făcut-o a fost convingerea că încercând să fac un lucru de interes obștesc (înființarea policlinicii pentru săraci, căminul de bătrâni și cantina de ajutor, tot pentru săraci) voi fi înțeles că nu din interese meschine și comerciale, pentru profit personal etc, înființez aceste obiective, ci pentru ajutorarea semenilor noștri căzuți în nenorocire. Aveam experiența ajutorului reciproc din comuna mea. Toți sătenii săreau în ajutorul celui care își construia o casă, o șură, un grajd etc., făcând „clacă”, adică muncă voluntară de cel puțin câteva ore pe zi. Cine este dispun să analizeze această întrajutorare va constata, în primul rând, spiritul de solidaritate la bine (există și solidaritate în rele atât de frecvent întâlnită astăzi), traducerea în viață a virtuților moral-creștine, convingerea că, întâi, trebuie să dai ca să ai de unde să primești – lucru complet inversat astăzi: majoritatea semenilor noștri vor întâi să ia și apoi să dea, dacă nu cumva numai să ia și să nu dea niciodată.

Așa am pățit și eu în special cu cei cărora le-am cerut ajutorul, bazat pe faptul că cei mai mulți dintre aceștia îmi deveniseră datornici (îi ajutasem ori de câte ori au fost la necaz). O parte dintre aceștia nici nu m-au mai cunoscut, alții, pe măsură ce s-au ajuns, mi-au întors spatele, iar alții au venit, dar cu gândul de a profita și, văzând că nu pot pune mâna pe ceea ce puseseră ochii, s-au retras, mulțumindu-se cu cât reușiseră să înhațe neobservați.

Dar în afara acestora, pentru care greșisem adresa, rugându-i ca, la rândul lor, să mă ajute și ei pe mine, trebuie să recunosc că adevărații mei prieteni mi-au stat alături de la început până în prezent, reușind astfel ca să ducem mai ușor greutățile împreună.

A doua greșeală pe care am făcut-o este în legătură cu saltul negativ pe care și l-a însușit majoritatea contemporanilor. Convingerea pe care am

practicat-o întreaga mea viață, respectiv că dacă eu nu pretind și nu primesc șpagă pentru serviciile ce le fac semenilor mei, atât în profesia medicală pe care o practic, cât și în toate relațiile mele, de a ajuta pe oricine îmi solicită un ajutor, atunci și eu consider că cei care trebuie să-mi rezolve problemele absolut în cadrul obligațiilor ce le revin în serviciul plătit pe care îl ocupă, că trebuie să rezolve cererile mele fără a pretinde vreo plată (șpagă).

Este adevărat că și înainte de 23 august 1944 s-a furat și s-a practicat corupția (mai ales în viața politică), dar la scară redusă, în comparație cu situația de azi când corupția este generalizată, de sus până jos. Pe atunci, într-o comună, existau cel mult 10% oameni lipsiți de omenie; acum procentul s-a inversat, dispărând diferența dintre sat și oraș.

În ceea ce privește situația lumii medicale, din care fac și eu parte, pot afirma că nu au existat, până la instaurarea comunismului în țara noastră, medici plătiți de stat care să condiționeze de șpagă acordarea asistenței medicale în dispensare, policlinici, spitale și clinici universitare. Iar dacă totuși vor mai fi fost și medici neomenoși, aceștia erau doar excepții de la regulă. Au existat cabinete medicale particulare, unde bolnavul a achitat taxă cu chitanță în cazul că s-a adresat unor astfel de medici particulari.

Dar tot atât de adevărat este și faptul că medicii din timpul acela și-au putut construi case frumoase și confortabile din salariul lor primit de la unitățile spitalicești în care își desfășurau activitatea profesională. Salariul de atunci le ajungea pentru un trai decent, dar și pentru concedii sau excursii în străinătate și mai ales pentru a-și putea cumpăra orice carte medicală de specialitate, fără a se simți că această cheltuială le-ar diminua bugetul familial. Azi e un sacrificiu pentru medicul cinstit cumpărarea unei cărți de specialitate. Spun acestea fără a da apă la moară celor ce susțin că totuși sărăcia ar fi prima cauză a corupției. Aceasta este adevărat, dar numai pentru persoanele lipsite de conștiință morală. În timpul comunismului, când întreg neamul trăia în sărăcie, nici medicul nu avea dreptul să trăiască bine prin corupție.

Eu nu pot să uit sfatul pe care mi-l dădea cel mai renumit doctor al școlii medicale clujene interbelice, profesorul Iuliu Hațegan. Acesta ne spunea la cursuri: „Medicina este cea mai ușoară dintre toate profesile. Are un singur lucru greu: diagnosticul. Acesta trebuie pus corect, fiindcă de el depinde vindecarea sau chiar viața bolnavului. După ce s-a stabilit diagnosticul, tratamentul îl poate face câteodată chiar și o soră medicală.

Dar nu trebuie să uitați că medicina este cea mai ingrată profesie: noi, medicii, suntem singurii profesioniști care trăim de pe urma suferinței oamenilor. Iar dacă această suferință o mai și exploatăm, apoi aceasta devine crimă curată pentru noi!”

Doamne, unde am fost și unde am ajuns!

Trebuie să amintesc aici și despre activitatea mea din circumscripția sanitară Laslea, județul Sibiu, când politrucul ce răspundea de acea comună (un căpitan de securitate criminal) a obligat-o pe o femeie ca să vină la consultații cu un plic cu bani, ca să mi-l ofere în schimbul unui concediu medical, pe care să i-l acord fără ca ea să fie bolnavă. Bineînțeles că am refuzat. Chiar când am făcut cuiva un bine în afara serviciului meu, nici atunci n-am așteptat și n-am primit recompensă necuvenită.

Soția mea are o vorbă, de care eu țin seama în astfel de împrejurări: „Să nu aștepti niciodată recunoștință de la cel căruia i-ai făcut un bine, fiindcă dacă îți primești aici pe pământ răsplata faptelor tale bune, când vei merge în cer, pentru ce mai vrei să primești răsplată?”

În 1975, Maicii Tereza de Calcutta i s-a atribuit premiul „Albert Schweitzer”. Ziarul „Time” îi dedică prima pagină cu titlu „Sfinții vii, mesaje de iubire și de pace”.

Din scrierile și mesajele sale către creștini redăm următoarele:

1) Omul să nu se laude cu ceea ce face, atât timp cât este un Dumnezeu deasupra noastră.

2) Omul este irațional, illogic, egocentric. Nu are importanță, tu iubește-l.

3) Dacă faci bine, vor spune că ai scopuri ascunse, egoiste. Nu are importanță. Tu fă acel bine!

4) Dacă îți atingi propriile țeluri, vei găsi prieteni falși și dușmani adevărați! Nu are importanță, tu realizează-le!

5) Binele pe care-l faci, mâine va fi uitat. Nu are importanță, tu să-l faci!

6) Onestitatea și sinceritatea te fac vulnerabil. Nu are importanță, tu fii deschis și cinstit.

7) Ceea ce ai construit ani în șir poate fi distrus într-o clipă. Nu are importanță, tu să construiești!

8) Dacă ajuți pe oameni, se vor ridica împotriva ta. Nu are importanță, tu să-i ajuți!

9) Dă lumii ceea ce ai mai bun în tine și lumea te va lua la bătaie. Nu are importanță, tu dă lumii ceea ce ai mai bun în tine.

Pe timpul colectivizării, țăranii reușeau să-și mai mărească venitul acela mizer de 4-5 lei zilnic, prin ceea ce sustrăgeau din recolta realizată. Poate că nici nu aveau cunoștința păcatului, fiindcă ei luau de pe pământul care a fost cândva al lor. Și cam așa se descurcau în acea perioadă și celelalte categorii sociale: muncitorii din fabrici, lucrătorii din comerț și transporturi, funcționarii ș.a.

Acest obicei comunist s-a moștenit și se practică și azi de sus până jos. Numai Bunul Dumnezeu ne va mai putea întoarce de pe acest drum.

Se eluda în „Epoca de aur” calea justiției, care își pierduse complet caracterul de a face dreptate în sensul adevărat al acestei noțiuni. Aceasta deoarece comuniștii considerau legal numai ceea ce este în interesul clasei muncitoare. În locul justiției se încetățenise o practică aproape generalizată, care a fost moștenită și folosită în continuare. Această practică este numită P.C.R. (Partidul Comunist Român), care însemna de fapt: „Pile, Cunoștințe, Relații”. P.C.R.-ul era cheia secretă cu care se rezolvau problemele personale ce nu puteau fi soluționate pe cale legală: un telefon, o scrisoare de recomandare, o întâlnire de taină etc. Orice se putea rezolva în favoarea celor ce foloseau această cale. Mai în glumă, mai în serios, se spunea că la Dumnezeu și în Republica Populară Română totul este posibil (dar numai pentru nomenclaturiști și securiști).

Îmi amintesc de reacția pe care am avut-o când pentru prima dată în „Epoca de aur” (în 1977) am făcut cunoștință cu cei ce-mi pretindeau foloase materiale pentru ceea ce era de fapt o obligație a lor de serviciu. Iată cum. Am relatat cum, după ce mi-am terminat teza de doctorat în Științe Medicale, colegii mei de la Mediaș (membri de partid) au refuzat să-mi dea aviz favorabil pentru susținerea tezei, motivând că nu sunt membru de partid. În această situație m-am prezentat la Ministerul Sănătății, care cunoștea subiectul tezei și ar fi vrut să mă ajute, dar și aceștia mi-au spus că, dacă așa au hotărât membrii de partid, înseamnă că această hotărâre este valabilă și definitivă.

Totuși văzând valoarea inovațiilor și chiar a invențiilor pe care le conținea teza mea în problema profilaxiei complicațiilor poststreptococice, ei m-au îndrumat la O.S.I.M. (Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci), ca să obțin o sumă de bani pentru această contribuție într-o problemă atât de

importantă de sănătate publică. Aș fi putut, astfel, prin suma obținută să recuperez o parte din cheltuielile pe care le-am făcut în decursul celor cinci ani de cercetare și de elaborare a tezei.

M-am prezentat în aceeași zi la O.S.I.M. (vis-a-vis de Universitate). Am fost primit de către un funcționar al acelei instituții, căruia i-am prezentat teza și dorința de a obține brevet de inovații și invenții pentru contribuțiile personale aduse în această problemă. Tovarășul respectiv s-a arătat chiar foarte interesat de oferta mea, cu condiția să las un exemplar din teză ca să fie studiată de ei și să treacă printr-o comisie, care va decide în final cât va rămâne inovație și cât rămâne invenție.

În acest scop, urma să semnăm împreună o convenție, un fel de contract oficial. Ceea ce rămânea neoficial era faptul ca eu să accept un „fifty-fifty”, adică să fie suma împărțită în părți egale între mine și acel mijlocitor al acelei tranzacții. Bineînțeles că eu am refuzat, m-am întors la Ministerul Sănătății și am predat acel exemplar, ce îl aveam pregătit pentru O.S.I.M., ca să fie folosit de către Serviciul de Cercetări din Minister.

O astfel de situație am repetat-o, prin 1994, și la Ministerul Mediului. Primisem o donație de la colegii mei din Germania, un aparat Röntgen (pentru radioscopii și radiografii) pentru a-l instala în dispensarul nostru policlinic din Brașov. Ne-am bucurat foarte mult de această nouă dotare a policlinicii, având și medic radiolog dispus să-și ofere serviciile benevol pentru binele celor săraci. Am plecat la Ministerul Mediului ca să obțin aprobarea pentru instalarea aparatului în policlinica noastră. Dar la serviciul care se ocupa cu aceste autorizații am avut surpriza de a întâlni un șef care a folosit față de mine metode securiste pentru a mă timora și a cădea cu el la „târguială”. Până nu terminasem tot ce trebuia să-i spun, m-a oprit brusc și cu o satisfacție greu de definit mi-a spus:

- O să vă dau în judecată că ați introdus în țară materiale radioactive fără autorizația noastră!

Am rămas surprins de această amenințare, căci eu eram bine informat și știam că acea autorizație costă în jur de vreo zece milioane, sumă pe care noi nu o aveam, dar tocmai pentru aceasta mă dusesem la minister, ca să obțin măcar o reducere sau plata în rate a acelei sume, fiind vorba de o Policlinică pentru săraci, foști deținuți politic și veterani de război. Am evitat să-i răspund imediat, dar în momentul următor mi-am adus aminte de samsarul de la O.S.I.M., așa că de data aceasta eram hotărât să-i răspund așa cum se cuvine, altfel decât în timpul când orice cuvânt

trebuia să-l cântărești bine înainte de a-i da drumul din gură. Pe atunci orice putea fi interpretat ca delict sau chiar crimă contra ordinii sociale (a comunismului).

- Bine, domnule șef, am înțeles intențiile dumneavoastră. Nu mă consider vinovat cu nimic, acest aparat a trecut prin vamă, ceea ce denotă că cei ce mi l-au trimis au îndeplinit toate formele legale ca să nu fie confiscat chiar în vamă. Acum eu mă voi întoarce acasă și îi voi da foc acestui aparat sau voi găsi o altă cale de a-l distruge și astfel nu voi mai avea nevoie de autorizația dumneavoastră. Bineînțeles că îi voi anunța pe prietenii mei din străinătate ca să nu mai trimită nimic, fiindcă ne pun pe noi în situația de a fi dați și în judecată!

Și am pornit spre ușă fără a-l mai saluta. Ca o panteră a sărit și a blocat ușa, spunând că am înțeles greșit ceea ce a vrut dânsul să spună. Eu i-am răspuns că am înțeles foarte bine birocratismul și cu asta am încheiat discuția și am ieșit pe ușă, fără ca el să mai încerce să mă rețină pentru alte lămuriri.

Și fiindcă noi tot nu mai aveam la ora aceea cele 10 milioane ca să plătim la Ministerul Mediului autorizația de instalare și de funcționare a acestui aparat, l-am oferit Policlinicii de Boli Pulmonare din Brașov. Am făcut o înțelegere cu directorul spitalului de T.B.C., Dr. Ciobanu, ca să ne efectueze în policlinica lor, situată la 100 de metri de policlinica noastră, toate radioscopiile și radiografiile pentru bolnavii noștri. Ei s-au bucurat de acel aparat, pe care l-au instalat la Sanatoriul T.B.C. din Sânpetru Brașov. Bineînțeles că Ministerul Mediului nu i-a dat în judecată pentru introducerea în țară de materiale radioactive, cu toate că nici măcar taxa oficială pentru autorizația de funcționare nu au plătit-o. Așa-i la noi! Ca la noi la nimeni!

Un al exemplu ar fi următorul, referitor la obstacole, uși încuiate la care eu nu aveam cheie ca să le pot descuia și nici nu-mi doream să intru prin ele, condiționat de „plocon”.

În 2001 a apărut Legea 550, prin care se acorda dreptul chiriașilor să poată cumpăra spațiile comerciale sau cele în care se fac prestații în folosul public. A apărut lista pe care a alcătuit-o R.I.A.L.-ul, conform acestei legi, în care bineînțeles că eram și noi incluși ca prestatori de servicii medicale, cu spațiul din Brașov - Str. Dr. I. Cantacuzino nr. 14.

Între timp m-a mai vizitat un consilier local, oferindu-mi un spațiu corespunzător în alt cartier al orașului, fiindcă are dânsul nevoie de clădirea în care funcționează Policlinica. Firește că l-am refuzat.

Personalul de serviciu din Policlinică i-a surprins într-o bună zi, în curtea Policlinicii, pe doi civili bine îmbrăcați, care măsurau cu pasul laturile clădirii.

Și de aici a început un nou calvar. Am fost șterși de pe lista în care eram incluși cu dreptul de a cumpăra această clădire. Au urmat memorii, audiențe, intervenții la R.I.A.L. și la Consiliul Local, însă toate fără niciun rezultat de soluționare și de acceptare a dreptului nostru legal de a cumpăra acest spațiu. Am dat de data aceasta noi în judecată R.I.A.L.-ul și Consiliul Local, pentru nerespectarea Legii nr. 550. Am câștigat cu sentință definitivă, irevocabilă, dreptul de a cumpăra acest spațiu.

S-au împlinit, în 4 noiembrie 2007, trei ani de când ne luptăm pe toate căile legale ca să se aplice sentința Tribunalului Brașov, prin care ni se recunoaște dreptul de a cumpăra prin negociere directă acest spațiu în care funcționează Policlinica „CRISTIANA”.

Am făcut memorii la Parchetul Brașov, la Parchetul General, la Avocatul Poporului, la Ministerul Justiției, la Comisia de Cercetare a Abuzurilor și a Corupției din Parlamentul României etc.. Toate răspunsurile primite și-au însușit opinia Consiliului Local, respectiv că legea ne dă dreptul de a cumpăra acest spațiu, dar nu îi și obligă să ni-l vândă.

Ne-am adresat executorilor judiciari care de asemenea n-au reușit să îi oblige pe cei de la Consiliul Local și R.I.A.L. să aplice sentința definitivă a Tribunalului Brașov.

Presa locală s-a situat de partea noastră, constatând că noi aveam dreptul de a cumpăra acest spațiu, iar Consiliul Local și R.I.A.L. persistă în abuzul de a nu recunoaște o decizie definitivă și irevocabilă a Tribunalului Brașov. Atât Primarul Brașovului, cât și directorul R.I.A.L., au susținut la ultima audiență că nu ei sunt cei ce se opun deciziei Tribunalului, ci o comisie din Consiliul Local, care are obligația de a aplica legea.

De data aceasta am înaintat un nou proces împotriva acestei comisii a Consiliului Local. Așteptăm să ni se facă dreptate.

Este strigător la cer cum politicienii de azi, care în majoritate și-au făcut rost prin R.I.A.L. de vile și spații comerciale, pe prețuri derizorii, se opun ca o Policlinică a oamenilor săraci, unde se acordă consultații gratuite pentru acești nevoiași, pentru foștii deținuți politic și membrii Asociației 15 Noiembrie 1987, să poată fi cumpărată conform unei sentințe definitive și irevocabile a Tribunalului Brașov. Este trist că azi nu se mai poate spera nici pentru punerea în aplicare a unor sentințe judecătorești rămase definitive și

irevocabile, atunci când intervin interese ale „băieților deștepți”, care acaparează tot, neținând seama de lege, de nimeni și nimic.

Am prezentat două expertize de evaluare, efectuate de către două instituții abilitate în acest scop, ambele evaluând prețul acestei clădiri a Policlinicii în jur de 100.000 de Euro. R.I.A.L.-ul a prezentat altă expertiză, cu exagerarea prețului de vânzare al acestei clădiri, pe care au estimat-o la 350.000 de Euro. Conducătorii acestei instituții și câțiva consilieri locali, interesați direct ca această clădire să ajungă în posesia lor, știu foarte bine că noi nu dispunem de asemenea sumă, ca să participăm la o licitație pornind de la 350.000 de Euro (licitație ilegală, abuzivă, dar lor le este permis orice, chiar călcând în picioare o sentință judecătorească).

Există pericolul ca Policlinica oamenilor săraci, a foștilor deținuți politic, a membrilor Asociației 15 Noiembrie 1987, toți victime ale regimului comunist, să ajungă în posesia unora dintre aceia care au comis crime și atrocități.

Dar noi sperăm că nici de data aceasta Dumnezeu nu ne va lăsa ca să fim batjocoriți de către cei fără de lege. Ei se erijează în Lege, exact ca pe timpul de tristă amintire al regimului comunist, când legal era numai ceea ce era în favoarea nomenclaturii, iar în prezent, legal, este numai ceea ce este în favoarea unor politicieni, care în majoritate sunt cei ce au furat revoluția din decembrie 1989, devenind ei înșiși „revoluționari”.

Vreau să știe contemporanii și urmașii noștri că în această luptă sisifică pe care o ducem zi de zi cu aceiași foști comuniști, care au rămas cu mentalitate, tupeu și năravuri comuniste, considerând că lor totul li se cuvine ca unor „prinți moștenitori”, în calitate de foști activiști de partid, transformați fără niciun regret pentru crimele comise în revoluționari, împrumutăriți cu terenuri și cu magazine comerciale, cu pensii de zeci de milioane, de foști și actuali nomenclaturiști și securiști, care au rămas neclintiți din posturile lor, fără a fi fost trași la răspundere în vreun fel pentru crimele comise asupra a 2.500.000 de români, în timpul regimului comunist. Vreau să se știe că adevărul nu va putea fi ascuns mult timp, că el va ieși în mod sigur la iveală. Și așa cum neamul acesta, prin jertfele curate ale tineretului, ale copiilor, a scăpat în decembrie 1989 din robia comunistă, tot așa va scăpa și de acești politicieni corupți și asupritori.

Bunul Dumnezeu ne va ajuta să ne realizăm și în continuare bunele și creștineștile noastre intenții, acelea de a ajuta pe semenii noștri căzuți în

nenorocire, indiferent de câte adversități vom întâmpina și de câte sacrificii va trebui să mai facem.

Căci cine e mare ca Dumnezeuul nostru?

XLIX. Dispensarul policlinic al Asociației Cristiana

Nu oferiți scuze, oferiți soluții.

Frank Hubbard

Dispensarul policlinic din Brașov, Str. Dr. I. Cantacuzino, nr. 14, am reușit să-l înființăm, să-l organizăm, să-l dezvoltăm și să-l menținem în bună stare de funcționalitate, dar numai noi și Bunul Dumnezeu știm câte obstacole, adversități, am întâmpinat. Totală indiferență, transformată chiar în rea-voință din partea celor ce aveau datoria să ne ajute în acțiunile noastre sociale și filantropice.

Acest imobil l-am obținut în 1993 prin închiriere de la Consiliul Local Brașov. Până la data când noi am putut să-l închiriem, acest imobil a fost folosit de către întreprinderea C.I.B.O. Brașov (fabrica de bomboane), cu destinația de creșă și grădinița pentru copiii angajaților acestei întreprinderi. Au renunțat la acel imobil fiindcă nu mai erau copii care să justifice funcționarea creșei și a grădiniței. Scăderea natalității a fost una dintre nenorocirile apărute după decembrie 1989 din cauza legalizării avorturilor (întreruperilor de sarcină).

Din 1998, printr-o hotărâre a Consiliului Local Brașov, la propunerea consilierului fost deținut politic Rogoz, s-a aprobat darea în folosință gratuită a acestui spațiu, pe o perioadă de 10 ani, pentru Asociația Cristiana.

Menționez că, după 1994, după un an de exercitare a funcției de președinte al Asociației Cristiana, colegul și camaradul meu Dr. Cismaș Constantin și-a dat demisia din această funcție, din motive de sănătate, așa că de atunci și până în prezent am rămas eu președinte în locul său.

Timp de cinci ani, până în 1998, am avut o perioadă de dezvoltare a Policlinicii, asigurând consultații gratuite pentru orice persoană bolnavă ce ni se adresează, reușind ca această Policlinică să fie încadrată cu zece medici de diferite specialități, toți „doctori fără de arginți”, cu un foarte bun renume profesional, dar mai ales moral. Trei dintre aceștia ne-au părăsit între timp, plecând „pentru viața veșnică” la Tatăl din ceruri. Pe aceștia i-am trecut în pomelnicul în care se găsesc alături de alți binefăcători ai Asociației Cristiana, oficiindu-se pentru ei rugăciuni de pomenire și de recunoștință la capela de la Căminul de bătrâni al Asociației Cristiana din Săcele, județul Brașov. Ei vor rămâne în amintirea noastră și a bolnavilor pe

care i-au tratat cu toată conștiinciozitatea, așa cum am învățat noi la școala medicală clujeană, înființată și condusă de profesorii noștri din perioada interbelică, în frunte cu Hațegan și Goia, toți adevărați apostoli în slujba sănătății neamului nostru.

Cei trei doctori au fost:

1) Dr. Nicolae Burlacu – medic primar O.R.L. de la Secția Mârzescu a Spitalului județului Brașov. Student fruntaș al promoției medicale 1946, cunoscut pentru lupta sa anticomunistă, a fost condamnat la moarte de către in justiția regimului comunist, pedeapsă ce i-a fost comutată în muncă silnică pe viață, pentru că a acordat asistență medicală răniților din Centrul de Rezistență Armată din Munții Făgărașului;

2) Dr. Mihai Răduț – medic primar internist, fost director al Spitalului Tractorul și președintele Colegiului Medicilor din județul Brașov;

3) Dr. Nicolae Suliman – medic primar O.R.L., om de o noblețe sufletească rar întâlnită.

Locurile vacante ale acestora s-au completat între timp, așa că în prezent a rămas tot un număr de zece medici care servesc această Policlinică. Ei sunt:

1) Doamna Dr. Sânziana Migea – medic primar de laborator, fost șef al Laboratorului Medical al Spitalului Județean Brașov;

2) Doamna Dr. Doina Nistor – medic primar de boli cardiovasculare, șef de secție la Spitalul Județean;

3) Doamna Dr. Elena Pop Guiu – medic primar de medicină generală, specialist în oncologie și ginecologie;

4) Doamna Dr. Elena Iliuțan – medic primar în medicină de familie;

5) Doamna Dr. Cristina Dragomir – medic primar de medicină nucleară-ecografie

6) Domnul Dr. Mihai Polexe – medic primar stomatolog, fost director al Policlinicii Stomatologice Brașov;

7) Domnul Dr. Constantin Cismaș – medic specialist neuro-psihiatrie;

8) Domnul Dr. Ioan Ciucă – medic primar internist, fost șef de secție la Spitalul Militar Brașov;

9) Domnul Dr. Aurel Dediu – medic primar internist fost șef de secție la Spitalul Astra;

10) Dr. Teofil Mija – medic primar boli infecto-contagioase și epidemiologie, doctor în Științele Medicale, Directorul Policlinicii Asociației Cristiana.

Asistentă medicală șefă: Mariana Pițul.

Asistentă farmacie: Daniela Țepeluș.

În afara acestor zece medici, care au program săptămânal în Policlinică, noi mai beneficiem și de colaborarea următorilor medici specialiști, șefi de secție din Spitalul Județean, pentru bolnavii ce necesită internare în spital:

1) Dr. Ioan Dragomir – medic primar șef, secție Chirurgie;

2) Dr. Vary Andras – medic primar șef, secție Ortopedie;

3) Dr. Mircea Radu – medic primar șef, secție Neuro-Chirurgie

4) Dr. Anton Burducea – medic primar șef, secție Boli Cardiovasculare.

Acest dispensar Policlinic „fără plată” a rămas rezervat familiilor sărace, cu un venit lunar sub salariul minim pe economie, foștilor deținuți politic – luptători anticomuniști, veteranilor de război, membrilor Asociației 15 Noiembrie 1987 etc.

Pentru aceste categorii, cât și pentru membrii cotizanți, în medie între 300-400 pe an (cei care plătesc lunar o cotizație minimă), prestațiile medicale sunt de asemenea gratuite (analize de laborator, ecografie, electrocardiografii, tratamente stomatologice și O.R.L. etc.).

Cheltuielile de întreținere ale dispensarului policlinic (încălzire, apă, lumină, curățenie, pază, reparații curente, zugrăveli etc) le-am acoperit din sponsorizări, foarte puține din țară, în majoritate externe de la colegi, prieteni, rude și consăteni sași, ajunși cu serviciul și cu domiciliul în străinătate.

Am avut la început și un număr mare de voluntari colaboratori, în special doamne pensionare, care ne-au ușurat foarte mult munca de funcționare a acestei policlinici.

Tot în această perioadă au fost comise trei furturi în timpul nopții, hoți rămași neidentificați până azi. Au furat obiecte de uz casnic și aparatură medicală.

Din anul 2000 am amenajat două camere în subsolul clădirii, pe care le-am pus la dispoziția familiei Ilieș care asigură paza de zi și de noapte a dispensarului.

Aparatura medicală a policlinicii am primit-o de la sponsorii noștri din Germania și Elveția. Timp de cinci ani, până în 1998, am avut o bună perioadă de liniște și de dezvoltare a policlinicii.

Țin să mulțumesc și de această dată acelor persoane care ne-au ajutat să obținem acest imobil. În primul rând preotului greco-catolic Marius Voinea. Acesta a aflat de la o credincioasă din parohia sa despre desființarea creșei și a grădiniței C.I.B.O., care nu mai avea pe atunci decât opt copii care o frecventau, față de 80 câți erau înainte de decembrie 1989. Preotul Marius Voinea știa că noi căutăm un spațiu pentru un Cămin de bătrâni și o policlinică pentru săraci, așa că s-a grăbit și ne-a anunțat despre renunțarea celor de la C.I.B.O. la acest spațiu.

Mulțumesc de asemenea tuturor membrilor Consiliului Local de la acea oră, în mod special președintelui Consiliului, Dr. Ing. Mircea Vătafu, director la Electrica Brașov, precum și doamnei inginer Păltineanu, secretara Consiliului. La fel și colegului Dr. Măzgăreanu, pe atunci inspector sanitar cu probleme de pediatrie, în prezent directorul Spitalului de Copii Brașov.

Toți aceștia au aprobat pentru Asociația Cristiana repartitia acestui imobil, obligându-l pe primarul de atunci Moruzi să cedeze și să renunțe la combinațiile privind acest spațiu promis altcuiva, care în mod sigur nu i-ar fi dat destinația pe care i-am dat-o noi.

Am amintit pe câțiva dintre pușinii noștri „binefăcători”, dar lista răufăcătorilor noștri pentru acest imobil este mult mai lungă.

Nu știu dacă alții ar fi rezistat, așa cum am rezistat noi, atacurilor permanente de a fi evacuați din acest spațiu. De când a apărut Legea 550/2001, prin care ni se dădea dreptul de a cumpăra acest imobil prin negociere directă, noi ne luptăm pe toate căile legale cu toți cei ce reprezintă grupul de interese cărora nu le-a mai rămas în viață decât instinctul pervertit al proprietății, respectiv acapararea de cât mai multă avere în afara legilor și a omeniei, în scopul îmbogățirii personale.

Inginerul Vele, directorul R.I.A.L. din acea perioadă, a venit cu propunerea de a-i ceda lui acest spațiu. Nu s-a sfiit să spună că are nevoie de el pentru a-l da unor suspuși. Ne-a oferit, la alegere, alte două spații pe care noi le-am refuzat, fiind necorespunzătoare pentru o Policlinică.

Dar Vele nu a renunțat la acest spațiu. Ne-a dat în judecată ca să fim evacuați din această clădire. Judecătorii nu i-au admis pretențiile nedrepte, așa că noi am câștigat acest proces în toate instanțele, de la Judecătoria până la Curtea de Apel. Norocul nostru a fost că Vele a fost obligat să renunțe la postul de director și să plece de la R.I.A.L. în concediu de paternitate. Dar nici cei ce i-au luat locul în conducere nu ne-au iertat, ci ne-au făcut multe alte șicane.

Între timp, în 2001 a apărut Legea 550, prin care au fost obligați cei de la R.I.A.L. să ne treacă pe lista celor ce intră în prevederile acestei legi, pentru a cumpăra prin negociere directă acest imobil. Curând însă ne-am văzut șterși de pe acea listă, rămânând cu dreptul de a-și cumpăra cabinetele medicale prin negociere directă numai soțiile unor parlamentari și politicieni locali.

Tot în acest timp a venit la mine unul dintre consilierii locali, oferindu-mi un alt schimb de imobil pretextând că are el nevoie de spațiul acesta. L-am refuzat, deși știam bine că va fi foarte greu să mai rezistăm acestor presiuni din toate părțile. Noi eram singuri, doar cu Dumnezeu, ei erau toți, dar fără Dumnezeu.

Toate intervențiile noastre de a fi trecuți din nou pe lista celor ce au dreptul să-și cumpere spațiul conform Legii 550/2001 au fost zadarnice. Am colindat pe la toate autoritățile locale, Primărie, Consiliul Local, R.I.A.L., prin audiențe, memorii, intervenții pe la politicienii locali. De la toți aceștia am rămas doar cu simple promisiuni, că vor rezolva situația ce mi s-a creat în mod abuziv în Consiliul Local al Municipiului Brașov.

Este strigător la cer cum nimeni dintre autoritățile locale sau dintre politicienii brașoveni nu ne-a luat apărarea văzând nedreptatea ce ni se făcea, mie și celor ce beneficiau gratuit de consultații, tratamente și medicamente în această policlinică. Și toate aceste nedreptăți, pentru aceste categorii sociale față de care Statul avea în primul rând obligația de a-i ajuta și a-i respecta pentru lupta lor anticomunistă, se petreceau în timp de tovarășul Vele, prin R.I.A.L., repartiza în mod oficial spații de locuit, adevărate vile, pentru familiile nomenclaturiștilor, bineînțeles cu posibilitatea de a și le cumpăra pe un preț derizoriu, după ce tot R.I.A.L.-ul a făcut și reparații și investiții în aceste imobile, ca să se simtă cât mai bine cei ce contribuieră la distrugerea țării noastre și a neamului nostru.

Toate aceste favoruri făcute foștilor nomenclaturiști și securiști contrastau flagrant cu refuzul autorităților ce se străduiau în mod ilegal să ne

evacueze din policlinica pe care noi, foștii deținuți politic anticomuniști am reușit să o înființăm și să o dotăm corespunzător pentru a ne putea trata bolile cronice și trupurile istovite de pe urma regimului de exterminare la care am fost supuși tocmai de către aceiași nomenclaturiști și securiști, care acum continuau să aibă aceeași atitudine față de noi ca și în timpul „Epcii de aur”.

În disperare că vom putea fi aruncați în stradă, ne-am adresat din nou justiției. După doi ani de judecată, Tribunalul Brașov a dat o decizie definitivă și irevocabilă, prin care Asociația Cristiana avea dreptul legal de a cumpăra imobilul și spațiul în care funcționa policlinica din Brașov, Str. I Cantacuzino, nr. 14, conform Legii 550/2001, adică prin negociere directă.

Dar pentru Consiliul Local și R.I.A.L. această sentință nu însemna nimic, căci ei nu respectă legea!

Deși în sentința nr. 1983/C din 3 decembrie 2004 Tribunalul Brașov dădea împuternicire și ordona agenților administrativi și ai forței publice să execute această hotărâre, iar procurorilor să stăruie pentru aducerea ei la îndeplinire, totuși și acum, în martie 2008 (după mai bine de trei ani de lupte cu autoritățile politico-administrative) această sentință a Tribunalului Brașov continuă să fie ignorată de către Primăria Brașov, Consiliul Local și R.I.A.L. Brașov.

În luna decembrie s-au împlinit trei ani de la pronunțarea acestei sentințe, timp în care, nefiind aplicată, își va pierde valabilitatea, fapt ce m-a determinat să intentez un nou proces acestor autorități pentru prelungirea valabilității sentinței Tribunalului din 3 decembrie 2004. Singura speranță ce ne-a mai rămas este numai Bunul Dumnezeu, și suntem convinși că și de această dată El nu ne va lăsa să fim batjocoriți din nou de cei care, în timpul celor 50 de ani de regim comunist n-au reușit să ne exterminare chiar pe toți luptătorii anticomuniști, și de aceea încearcă în continuare să ne lichideze.

Acești trei ani de luptă surdă cu autoritățile locale au fost pentru noi cea mai grea perioadă din cei 18 ani de după revoluție. Audiențe, memorii, intervenții la Primărie, la Consiliul Local, la R.I.A.L. Brașov, la Parchetul Brașov, la Avocatul Poporului, la Ministerul Justiției, la Comisia de Abuzuri din Parlamentul României, la executori judiciari, la politicieni locali, Prefectură etc, toate fără niciun rezultat.

Între timp a apărut Legea nr. 236/2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 110/2005 privind vânzarea spațiilor ce sunt în proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, cu destinația de

cabinete medicale, precum și a spațiilor ce desfășoară activități conexe actului medical, publicat în Monitorul Oficial.

Este clar ca lumina zilei că noi intrăm și sub incidența acestei legi, dar nici Primăria Brașov, nici Consiliul Local Brașov nu ne-au anunțat și deci nu ne-au inclus pe lista celor ce beneficiază de această lege, nerecunoscându-ne dreptul de a cumpăra spațiul Policlinicii, o dovadă în plus de ce intenții și sentimente au aceste autorități față de foștii deținuți politic anticomuniști.

Dar suntem convinși și de această dată că Atotputernicul Dumnezeu ne va ajuta să rezistăm tuturor acestor obstrucții și nedreptăți. Și suntem siguri că în cele din urmă nicio fărâmbă de energie morală consumată pentru prea-binele celor ce au nevoie de ajutorul nostru, nu va rămâne nerespectată. Și dacă judecătorul nedrept din Biblie a făcut totuși în cele din urmă dreptate, tot astfel și justiția de azi va găsi un mod legal de rezolvare, fără a da câștig de cauză celor ce sunt obișnuiți să acapareze tot ce văd, călcând în picioare legile, pe foștii deținuți politic, pe săracii ce așteaptă ajutorul nostru prin această policlinică, pe veteranii de război și pe membrii Asociației 15 Noiembrie 1987.

Doamne al puterilor, fii cu noi!

L. Căminul de bătrâni

Răbdarea este partenerul înțelepciunii.
Sf. Augustin

Mi-am propus că scriu chiar un scurt istoric al Căminului de bătrâni Cristiana din Săcele, județul Brașov, fiind convins că experiența prin care am trecut de la înființarea acestuia, în 1999, până în prezent, cu eforturile și rezultatele bune, dar mai ales cu adversitățile întâmpinate, poate fi un îndemn pentru cei ce vor să ajute pe aproapele nostru. Aceasta în cazul când vor împlini cuvintele Mântuitorului, care ne asigură că dacă „rămâneți întru Mine și Eu rămân cu voi”.

Drept prefață la aceste însemnări privind căminul de bătrâni am citat un sfat înțelept primit de la bunicul meu matern, un cioban, gospodar de toată lauda, bun cunoscător al drumului corect și drept pe care oamenii de omenie trebuie să îl parcurgă în viață. Schițez pe scurt acest sfat.

Se știe că familia țărănească este compusă din trei generații, toate locuind și muncind împreună: bunicii – având bogată experiență de viață dădeau sfaturi bune părinților noștri, părinții – muceau și duceau greul gospodăriei, noi copiii – eram numai ochi și urechi printre ei, ascultându-le sfaturile și ajutându-i la treburi după puterile noastre.

Vara, când încăreau fânul uscat de pe luncă, bunicul mă chema și-mi spunea blând, dar categoric: „Copile, urcă-te în car, ia hășurile cailor în mână și prăjina între picioare.” (Acum, îmi trecea astfel toată responsabilitatea drumului spre casă – țel final – mie!). Relatez în continuare. Noi am încărcat, am greblat carul și l-am strâns cu prăjina cât am putut (deci noi ne-am făcut datoria la locul de muncă, cu vârf și îndesat ca să nu mai trebuiască altcineva să intervină ca să ne completeze lucrarea). Pornește carul și ține caii numai la pas (când pornești la drum să știi și cum trebuie să procedezi). Pe drum să ai grijă, ține caii numai la pas că tu trebuie să îi conduci pe ei, nu ei pe tine (să-ți iei măsuri de prevedere, să nu mai fie nevoie ca alții să te controleze și să te ajute). Dar bagă de seamă că drumul nu e ca pe masă, mai are și gropi (drumul vieții nu e mereu drept, nu e neted ca pe masă, are și obstacole, pe care trebuie să le ocolești, să le eviți). Dar chiar dacă noi am greblat bine carul și l-am strâns cu prăjina cât am putut, pe drum tot vor mai cădea din car fire de fân sau poate chiar smocuri. N-ai ce face. Lasă-le să rămână acolo, căci acolo este locul lor. Tu să nu te uiți

niciodată înapoi, ci numai înainte! (După ce ți-ai făcut corect datoria, tot vor mai apărea necazuri în viață, dar care nu trebuie să te oprească din drumul tău, căci nimeni nu e cruțat de pierderi și decepții în viață.) Acestea nu trebuie să te abată din drumul tău, care să fie numai înainte!”

Câtă înțelepciune, câtă experiență de viață cu bune și cu rele, câtă dârzenie în hotărârea de a-ți face datoria în viață, cu vârf și îndesat, convingerea de a nu te abate din drumul vieții, drumul cel bun, unic – chiar dacă mai prezintă și greutăți care sunt inevitabile. Aceasta este linia moral-creștină ce nu ne scutește de încercări, de pierderi și de suferință.

Este acesta un sfat al unui fost cioban, devenit agricultor la bătrânețe, gospodar de frunte în sat, respectat de toți consătenii, un adevărat „pater familias” (șeful familiei), un adevărat model prin exemplul personal. El reușea să se exprime concis, în câteva propoziții, care dacă ar fi dezvoltate ar putea deveni o carte întregă de pedagogie și educație moral-creștină.

Acest îndemn al bunicului meu mi-a fost călăuză în viață. Mi-a fost de mare ajutor, mai ales în momentele de cumpănă, momente grele între viață și moarte. Și astfel, descurajarea nu s-a putut instala niciodată în sufletul meu, deoarece știam că drumul meu este numai înainte!

În 1992, am fost invitat în Germania de sașii consăteni care între timp se stabiliseră acolo. Am acceptat cu multă bucurie această invitație. Împreună cu soția am prelungit această vizită aproape trei săptămâni, fiind invitați în Regensburg, Nürnberg, Stuttgart și Aachen, la familii care reușiseră să ajungă în Germania înainte de decembrie 1989, unele, iar altele imediat după această dată, toți având o situație materială mult mai bună decât avuseseră în satul nostru.

La Regensburg am stat la o familie prietenă, ambii soți fiind angajați la căminul de bătrâni din acea localitate. Femeia lucra pe post de infirmieră, iar bărbatul avea în grija sa serviciul de întreținere a căminului (se pricepea la mecanică, la instalații, la electricitate, tâmplărie etc, spre mirarea localnicilor care erau strict limitați la o îndeletnicire).

De la casa prietenilor noștri consăteni până la Căminul de bătrâni (locul lor de muncă) era doar o distanță de circa 100 m. Am făcut trei vizite la acest Cămin și ne-am documentat asupra a tot ce mă interesa, cu gândul de a reuși să înființăm și noi, la Brașov, un astfel de așezământ social creștin pentru semenii noștri lipsiți de mediul familial.

N-am cuvinte să descriu acest Cămin de bătrâni din Regensburg. Uu adevărat paradis pământean. Este condus de călugărițe romano-catolice. Centrul căminului este capela religioasă de la parter, unde zilnic se oficiază Sfânta Liturghie. Camerele sunt dotate cu megafoane, de la care puteau asculta Sfânta Liturghie și cei ce sunt netransportabili. Veneau la Sfânta Liturghie toți locatarii căminului, împreună cu cei din personalul de întreținere și conducere a căminului. Unii locatari veneau în cărucioare de handicapați.

La parter sunt birourile, serviciul administrativ, cabinetul medical, biblioteca și un mic serviciu de fizioterapie. În plus acolo este un mic bazar, o piață mai mică aprovizionată cu tot ce este de trebuință acestor locatari; un mic bar, cu sucuri, cafele, ceaiuri, dulciuri, patiserie, fructe de orice fel, predominând citricele și strugurii. Unele camere sunt cu două paturi, altele asemănătoare unei garsoniere cu hol, un mic dormitor, o cameră transformată în birou de lucru, calculator, telefon. Tot acolo este o combină, televizor, DVD, radio, videocasetofon etc.

Baia este dotată cu aparate ortopedice, care îl ajutau pe pacient să intre și să iasă din vană cu ușurință.

Clădirea, cu două etaje, este dotată cu un ascensor central, dimensionat pentru a putea transporta o targă și alte obiecte ce trebuie aduse la etaje.

Blocul alimentar este la subsolul clădirii împreună cu magaziile de alimente. Un perete împărțea subsolul în două părți egale. În cealaltă jumătate se află spălătoria și uscătoria dotată cu ventilatoare de aer cald.

În dotare, căminul are un autoturism necesar conducerii administrative, un autovehicul dotat corespunzător pentru transportul alimentelor și un microbuz cu 20 de locuri pentru transportul locatarilor în oraș și în excursii de o zi pe teritoriul Germaniei.

Peste tot curățenie ca în farmacie, iar personalul de îngrijire este selectat ca să poată acorda îngrijire ca pentru membrii familiei sale, nicidecum să certe pe cineva dintre pacienții care i-a dat de lucru, trebuind să șteargă locul pe care acesta, fără voia lui, l-a murdărit.

Când eram încă în Regensburg, înainte de a pleca spre România, m-am hotărât că, indiferent care vor fi greutățile pe care le voi întâmpina, voi înființa și la Brașov un Cămin pentru bătrâni după modelul celui din Regensburg, bineînțeles adaptat la posibilitățile noastre românești.

Eram obișnuit cu mentalitatea aproape generală de la noi, că orice lucru bun se face în stil românesc, adică „merge și-așa!” cum obișnuiau să spună în timpul regimului comunist cei ce trebuiau să realizeze lucruri de calitate, dar auzei mereu că „ei se fac că ne plătesc, iar noi ne facem că lucrăm”.

Mi-am spus atunci că și țara noastră este frumoasă și bogată, ca orice altă țară din Europa, că și la noi au mai rămas oameni de omenie, oameni de suflet, că nu toți s-au făcut prieteni cu dracul până să treacă puntea, crezându-se mai șmecheri decât dracul, și în mâinile dracului au rămas pe viață!

Ajuns în țară, am stat de vorbă cu prietenii, și cu colegii mei, spunându-le ce-am văzut eu la Regensburg, în Germania, și că m-am hotărât să cer și ajutorul lor ca să ne unim eforturile și să realizăm și noi un astfel de cămin!

Porneam de la zero, nu aveam nimic, dar aveam convingerea că Dumnezeu ne va ajuta și că vom reuși. Așa am pornit la drum: colegul meu de liceu, inginerul Aurel Ursu, colegii medici, dr. Cizmaș și dr. Dandu, precum și bunul meu prieten, Teodor Hațegan, directorul întreprinderii de construcții SERCONS Brașov, sponsorul nostru chiar de la începutul activității Asociației Cristiana Brașov, omul care nu are în vocabularul său vorba „nu”, căci, ori de câte ori i-am cerut sfaturi sau ajutoare materiale, niciodată n-a spus „nu”, ci întotdeauna a găsit tot ceea ce noi aveam lipsă în momentul respectiv.

O primă realizare a fost înființarea Asociației Filantropice Medical–Creștine Cristiana Brașov, cu sediul la Biserica de pe Str. 15 Noiembrie, la părintele Gheorghe Grindu, care a și devenit, conform statutului Asociației, primul vicepreședinte, alături de Dr. Cizmaș Constantin – președinte. Data înființării Asociației Cristiana Brașov a fost septembrie 1993, iar după două luni am reușit să obținem sediu pentru Dispensarul policlinic al Asociației Cristiana, comasat cu dispensarul medical al foștilor deținuți politic, din Str. Castelului, servit de Dr. Cizmaș și de subsemnatul.

Am fi putut fi mulțumiți cu acest dispensar policlinic, de pe str. Dr. I Cantacuzino nr. 14, care se dezvoltă de la zi la zi, ajungându-se în curând la un număr de 10 medici de diferite specializări care îl deservesc absolut în mod gratuit.

Dar noi voiam ca, tot în cadrul Asociației Cristiana, să găsim o clădire unde să putem pune bazele căminului de bătrâni, așa cum îl văzusem eu în Germania.

Și din acest moment începe lupta inegală cu autoritățile politice, surde la strigătele de ajutor ale celor ce i-au propulsat în posturile politice ale județului și orașului Brașov.

Repetatele noastre cereri și memorii adresate prefectului se opreau la juristconsultul Prefecturii, un domn Ștefan, fost ofițer superior de miliție, și care, timp de aproape șapte ani, „ne-a dus cu vorba” (românește se spune altfel). A întrebuințat față de noi tactica din timpul regimului comunist, al cărui continuator era, aceea de „hai vino mâine”, doar noi vom obosi și nu-l vom mai deranja. El nu ne-a refuzat categoric niciodată, ne spunea că să găsim noi clădirea potrivită și el va fi de acord ca să o primim pentru Cămin. Dar de câte ori mergeam și îi spuneam că am găsit și precizam care e respectiva clădire, el încerca să ne convingă că aceea este dată deja, promisă altora (nici într-un caz unora care să realizeze ceva în folosul populației sărace).

Am întâlnit în această perioadă în Primăria Brașov un singur om sincer și binevoitor, regretatul arhitect Cornel Popa, pe atunci viceprimar. El ne-a oferit un bloc din Răcădău, pe Str. Someșului, care era făcut din economiile constructorilor, nu avea niciun stăpân, așa că revenise de drept Primăriei Brașov. Toate formele necesare pentru ca acest bloc să fie dat Asociației Cristiana, cu destinația de a-l transforma în cămin de bătrâni, au fost întocmite de către arhitectul Cornel Popa, mai necesitând doar semnătura primarului Moruzi pentru ca această clădire să ne fie dată în chirie până vom ajunge în situația de a găsi o formulă de a-l cumpăra în rate pentru cămin.

Dar, în dimineața următoare, când m-am prezentat la Primărie ca să ridic repartiția semnată și de primar, acesta s-a scuzat că nu mai poate să ne aprobe repartiția acestui bloc, fiindcă are obligații față de S.R.I.. Așa că a fost repartizat apoi angajaților S.R.I., care între timp și-au cumpărat aceste apartamente. Orice discuție cu primarul Moruzi ar fi fost inutilă.

Am apelat la doamna Doval, directoarea din acel timp a serviciului, ce răspundea de proprietățile statului, transformat mai apoi în S.I.F. Transilvania. După lungi tratative, doamna Doval ne-a promis că ne va repartiza o clădire ce se pretează pentru a fi transformată în cămin de bătrâni. Ba și mai mult, ne-a spus că a găsit chiar și un sponsor care să o

cumpere și să ne-o ofere nouă. Ne-am bucurat toți foarte mult de această ofertă și am așteptat data când să perfectăm aceste forme. Dar, surpriză! Când m-am prezentat la secretariat și am cerut ca să vorbesc cu doamna directoare Doval, secretara, care mă cunoștea bine de la multele vizite făcute în acel birou, a scos o gazetă locală în care pe prima pagină era un titlu cu litere mari: „A căzut capul directoarei Doval”. Ne-a părut rău de ceea ce aflam, căci această doamnă, alături de arhitectul Popa, au fost singurii oameni care ne-au înțeles și ne-au arătat multă bunăvoință.

Urmașul dânzei în funcția de director cunoștea problema noastră, dar n-a rămas nici dânsul prea mult pe acel post.

Am insistat din nou pe lângă juristconsultul Prefecturii ca să ne repartizeze nouă fosta clădire în care funcționează Căminul Școlii de Partid (de vipere, cum îi spuneam noi), situat pe panta din spatele sediului poliției, dar nici aceasta nu ni s-a dat. În cele din urmă a fost repartizată angajaților Poliției.

Pe atunci se practica următoarea metodă de jaf. Se lăsa clădirea respectivă în paragină, dispărea tot inventarul, și așa degradată intra în proprietatea fostei nomenclaturi și a securiștilor. În felul acesta, un fost politruc al unei întreprinderi ajungea proprietarul întregii întreprinderi care, de cele mai multe ori, nici nu-și schimba profilul, ci activa în continuare sub conducerea noului proprietar care se trezea peste noapte miliardar. Și astfel proprietățile statului au ajuns, numai ei știu cum, în mâna foștilor securiști și nomenclaturiști ei dispunând azi și de puterea economică. Toți brașovenii știu cum au apărut baronii locali!

O altă clădire, care ajunsese degradată și deposedată de toate dotările interioare, a fost un Cămin din cartierul Noua, cu 100 de garsoniere, pentru care am făcut cerere să-l primim, dar de data aceasta s-au opus chiar conducătorii Sindicatului de la Steagul Roșu, pretextând că vor să-și facă acolo sediu.

Obosiți și disperați, dezamăgiți de comportamentul noilor conducători politici instalați la putere prin „revoluția furată”, la sfatul colaboratorilor mei, am acceptat ca să ne orientăm spre o clădire liberă chiar și în localitățile din vecinătatea Brașovului.

Protopopul Orendi de la Biserica Neagră ne-a oferit clădirea fostei școli (destul de veche și degradată), proprietatea bisericii evanghelice din comuna Prejmer, care avea și un hectar de curte și grădină. Era la 25 de km de Brașov – prea departe pentru noi.

Primarul din Hălchiu ne-a oferit și el clădirea fostei școli a sașilor, unde pe lângă faptul că era la fel de departe, mai necesita și prea multe investiții.

Consilierul nostru, al Asociației Cristiana, dl. ing. Grigore, ne-a informat că în Săcele am putea găsi un astfel de sediu pentru căminul nostru. Zis și făcut! M-am prezentat la primarul din Săcele, Vasile Lața, cel ce fusese director economic la Electroprecizia. A rămas doi ani pe post de contabil la întreprinderea SERCONS a lui Teodor Hațegan, după care a fost ales primar în Săcele.

Eu îl cunoșteam destul de bine, din controalele ce le făcusem la această întreprindere, pe linie de Igienă a Muncii, și a activității din dispensarul medical ce funcționa în această întreprindere.

El ne-a dus și ne-a arătat o aripă de la Spitalul Orășenesc, unde se turnase deja fundația, urmând ca eu să continui lucrările de construcție pentru încă două etaje, convins fiind că eu voi renunța la propunerea lui.

Teodor Hațegan i-a spus:

- Măi Vasile, cum poți tu crede că Dr. Mija are bani să construiască o aripă a Spitalului, care va costa 4 – 5 miliarde, ca tot să nu fie a lui, ci a spitalului?

Iar primarul Vasile Lața a spus:

- Vezi, eu atât am și atât vă pot oferi.

Pe noi ne-a însoțit la spital și ing. Ștefănescu, viceprimar, om de omenie, care a spus:

- Domnule primar, noi avem ceva care ar putea să fie ușor transformat în cămin. Este internatul de elevi de la Grupul Școlar de Construcții și Montaj, din Str. Gh. Moroianu nr.11. Să mergem să-l vadă.

Acest cămin a fost pentru familia noastră piatra de încercare a vieții, copilul nostru de suflet. Iar azi, când ne aflăm în acest cămin, uităm de toate greutățile și adversitățile întâmpinate de la înființare (în noiembrie 1999) și până în octombrie 2007, când vedem că stăruința, munca neîntreruptă și mai ales rugăciunile permanente ale soției mele, precum și convingerea noastră că Dumnezeu nu ne va părăsi și ne va ajuta să parcurgem acest drum lung și greu. Ne bucurăm, fără a ne atribui nouă această reușită, ci numai bunului Dumnezeu și colaboratorilor noștri care au rămas alături de noi și la bine, dar mai ales la greu.

Și astfel, 50 de persoane, lipsite de mediul familial, și-au găsit aici adăpost și masă și s-au încadrat ușor în „marea familie” a căminului. Aici sunt lipsiți de grija zilei de mâine și sunt respectați și tratați ca frați creștini.

Despre acest cămin reporterii TV sau de la cotidiene și reviste locale și centrale, ce ne vizitează des, spun că nu este cu nimic mai prejos decât un hotel de trei stele, în ceea ce privește „casă – masă”.

Și trebuie să fie astfel, căci pentru dotarea și buna funcționare a acestuia, sponsorii noștri (o familie din Germania, orașul Villigen, inginerii Irmgard și Hans Rösch) au investit până acum peste 100.000 de Euro. Și aceste sponsorizări ei le-au realizat de la parohia romano-catolică din acel oraș, prin Asociația Caritas.

S-au convins acești sponsori că donațiile ce ni le-au făcut nu s-au dus ”pe apa Sâmbetei”, ci au rodit dând acest minunat cămin.

Aceleași mulțumiri și recunoștință pentru ceilalți sponsori din străinătate: Episcopia Romano-catolică din Mainz prin familia Zima Petre, apoi consătenii, prietenii și colegii mei din Hamburg, Stuttgart, Regensburg, precum și familia Lucia Benovici și colaboratorii săi din Elveția, Biserica Vallonă din Utrecht – Olanda, ajutorul școlar din Irlanda prin profesorul Jim, sponsorii noștri din Franța și alții.

Aceleași mulțumiri pentru buna colaborare cu locatarele din cămin Claudia și Ioana, precum și cu locatarii Derdena și Iordan.

Nu pot încheia acest capitol fără a aminti și de buna colaborare cu toți angajații căminului, în mod deosebit cu doamnele Maria Puia și Aurelia Naty.

LI. Cantina de ajutor pentru săraci

*Niciun om nu-și poate ajuta prietenii
fără a se ajuta pe sine însuși.*

Emerson

În anul 1998, am reușit cu ajutorul Bunului Dumnezeu să înființăm și o cantină pentru săraci. La început aceasta a funcționat în subsolul clădirii Policlinicii Cristiana.

Am beneficiat de ajutorul financiar pe care ni l-a acordat în acest scop Asociația Caritas a Mitropoliei greco-catolice din Blaj prin directoare grădiniței din Brașov, înființată tot de Caritas Blaj, respectiv doamna Maria Hociotă.

Ajunseserăm ca împreună să putem acorda zilnic o masă caldă de amiază pentru persoanele triate în acest scop de către Serviciul Social din Primăria Brașov.

Masa caldă de amiază se pregătea în bucătăria blocului alimentară al căminului de bătrâni din Săcele și era transportată de acolo la subsolul policlinicii noastre din Brașov, cu un autovehicul proprietate a Asociației Cristiana.

În 2001 reușisem să acordăm masa caldă de amiază unui număr de 80 de persoane sărace. La zece familii din această categorie le duceam masa de amiază la domiciliu, cu mijlocul nostru de transport.

Primăria Brașov ar fi trebuit să ne sprijine în această acțiune de ajutorare a unor familii recomandate tocmai de Serviciul Social pentru a primi acest ajutor. Dar cum la noi, la români, este mai greu până începem un lucru, căci ne lăsăm mult mai ușor în a-l duce la îndeplinire, așa a fost și la noi cu această cantină. Bani promiși de Primăria Brașov nu ne-au fost retribuiți, așa că a trebuit să ne limităm numai la posibilitățile noastre financiare. Între timp nici ajutorul de la Caritas – Blaj nu ne-a mai fost asigurat, după retragerea Primăriei Brașov din această acțiune filantropică.

Am hotărât să continuăm activitatea cantinei, dar numai pentru săracii domiciliați în Săcele. Aceștia vin zilnic, la orele 14, după ce se servește masa de amiază locatarilor căminului, și primesc în sufertase aceeași mâncare caldă de la amiază, urmând a o consuma la domiciliul lor.

Selectarea acestor săraci se face de către parohiile creștine din Săcele, respectiv ortodocși, romano-catolici și reformați.

Numărul celor cărora le-am putut asigura gratuit în Săcele o masă caldă la prânz a fost la început în jur de 20 de persoane. În prezent mai avem 10 persoane care vin după orele 14.00 și primesc de la căminul nostru o masă caldă de amiază, o porție dublă ca să le rămână și pentru cină. Numai pentru acest număr redus de săraci din Săcele mai reușim să asigurăm acest ajutor.

Sperăm să putem menține și în continuare acest ajutor distribuit gratis pentru persoane foarte sărace din Săcele, atâta timp cât Bunul Dumnezeu ne va ajuta ca acest cămin să se mai dezvolte și să-și poată asigura o sursă financiară permanentă de la sponsorii noștri din străinătate.

LII. Epilog

„Oamenii aud, văd și recunosc toată opera creației, dar refuză să-l recunoască pe Creator, Însuși Dumnezeu Atotputernicul și veșnic.”

Alexis Carel – Omul, ființă necunoscută

„Scopul istoriei este de a fi urmașilor învățatură” – Miron Costin

„Creștin, român și om – sunt cele trei valori care cuprind sufletul românesc.

Ne descompunem, ne lepădăm de noi înșine, murim sufletește.

Tinerii de acum au conștiința de acum, dar nu mai au suflet românesc. Moare sufletul creștinesc al neamului.

Avem nevoie să ne rugăm sufletește, să ne reorientăm valorile, să credem în oameni și în Dumnezeu.” (Ion Ianoșide – Întoarcerea la Hristos)

„Ori te-ar asculta, ori nu, tu, fiul omului să nu te temi de ei și de vorbele lor, să nu te sperii, deși ei vor fi pentru tine spini și ciulini. Ai să trăiești între ei ca între șerpi, să nu te temi de vorbele lor, să nu te sperii, ca să le spui cuvintele mele, ori te-or asculta, ori nu te-or asculta” – Ezechiel 2,3-7

„Sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI găsesc poporul român într-o stare de dezbinare fără egal, într-o stare de sărăcie materială, dar mai ales morală, iar primul lucru ce trebuie făcut pentru a ieși din această situație este aflarea adevărului, indiferent care este.

Avem nevoie de adevăr pentru a afla cât de adânc ne-am afundat în noroiul istoriei. Avem nevoie de adevăr pentru a ști cine ne-a omorât bunicii, cine ne-a mutilat părinții și cine ne-a ucis prietenii. Avem nevoie de adevăr, căci numai știind adevărul vom putea ști ce trebuie să facem pentru a salva ce mai este de salvat. Avem nevoie de adevăr, ci nu de liniște!” – Un elev de liceu, București, 1991.

La începutul lunii august 2007 am primit un transport cu ajutoare umanitare din partea sponsorilor noștri din orașul Villingen – Germania, familia Hans și Irmgard Rösch. Ei sunt responsabili Asociației Caritas a Bisericii Romano – Catolice, pentru sponsorizări în Oradea și în Brașov.

Reporterul TV care venise să filmeze T.I.R.-ul cu remorcă ce ne-a adus donații (mobilă, obiecte de uz casnic, obiecte de îmbrăcăminte etc) pentru a face un reportaj despre acest eveniment de la căminul de bătrâni i-a luat întâi un interviu șoferului care conducea acest transport, al 39-lea de acest fel după decembrie 1989 în România.

Șoferul a declarat că vine la Brașov absolut dintr-un sentiment de sinceră prietenie față de noi, cei ce am reușit să înființăm și să asigurăm o bună funcționare unui astfel de obiectiv social medical–creștin.

Apoi, adresându-mi-se mie, reporterul m-a întrebat:

- Domnule doctor, care credeți dumneavoastră că este cel mai valoros lucru din această lume?

- Sufletul, i-am răspuns spontan și foarte convins, pentru că numai cu acesta plecăm de pe pământ și ne prezentăm în cer la judecata lui Dumnezeu. Toate celelalte bogății aici rămân. Noi trebuie să strângem comori sufletești, cu acestea să ne umplem sufletul, să nu ne prezentăm cu el gol în fața lui Dumnezeu, ori, răul cel mai mare pe care l-au făcut comuniștii pe pământ este lupta continuă împotriva lui Dumnezeu și a sufletelor oamenilor. Și astfel, vedem azi în această epocă a materialismului și egoismului victorios, cum foarte mulți dintre semenii noștri au suflet de piatră față de semenii lor. Ei sunt robii ignoranței, marele dușman al binelui în favoarea semenilor. Omul nu mai vrea să judece, să cunoască adevărul, să facă efort de gândire și voință, să-și asume responsabilitatea faptelor sale, să-L cunoască pe Cel ce singur în această lume a putut spune: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața”. Și Mântuitorul Iisus Hristos ne-a asigurat: „Rămâneți întru mine și eu rămân cu voi. De veți rămâne întru mine și cuvintele mele vor rămâne în voi, orice veți vrea și veți cere vi se va da vouă. De veți ține poruncile mele, veți rămâne în dragostea mea...”. Mai mare dragoste decât acesta nimeni nu are, ca să-și dea viața pentru prietenii săi... „De vă urăște pe voi lumea, să știți că pe mine mai înainte de voi m-a urât” (Ioan, cap. 15).

Am arătat în relatările anterioare greutatea întâmpinate în cadrul Asociației Foștilor Deținuți Politic, dar pe care le-am prevăzut că le vom întâmpina din partea unui regim politic post - decembrist, care rămăsese tot cel care i-a întemnițat pe studenți, masacrându-i la Pitești, și au atâtea alte crime pe care numai cei ce le-au comis (securiștii) le știu.

Nu credeam însă că vom întâlni atâtea răutăți și fărădelegi, atâtea prostie și egoism feroce tocmai din partea celor ce trebuiau să ne sprijine în acțiunile noastre filantropice, medical–creștine. Aceste acțiuni cădeau în sarcina guvernanților, care dacă ar fi judecat normal și ar fi fost oameni de omenie, ar fi trebuit să se bucure că noi le veneam în întâmpinare, rezolvând și problemele care pentru ei erau sarcini de serviciu. Dar ei nu pot înțelege

nimic pentru că le lipsește iubirea: „Iubirea e drumul, singurul care duce sus spre Dumnezeu.

Supunându-ne lui Dumnezeu, și alipindu-ne de comunitățile firești din care face parte, omul e de abia atunci un om adevărat, pentru că de abia atunci își cunoaște adevărata poziție omenească în lume.” (Puiu Gârcineanu)

Din ce în ce, aparent, ne este tot mai greu să separăm adevărul de minciună, dar adevărul nu va putea fi ținut sub obroc și nici învins vreodată în lume, căci adevărul este Dumnezeu, lumina cea adevărată, care luminează întru întuneric și întunericul nu a biruit-o.

Tăcerea este cel mai bun aliat al neocomuniștilor, dar noi nu vom tăcea atâta timp cât vom mai putea vorbi. Dar tot ce s-a furat până în prezent de către neocomuniști rămâne bun furat, inclusiv revoluția. Revoluția furată a amânat reșezarea țării în fâgașul ei firesc.

Mulțimile au câteodată contact cu sufletul neamului. Așa a fost în decembrie 1989, în 1 decembrie 1918, în 3/15 mai 1848 etc.

Discursul de condamnare a comunismului și a comuniștilor, din decembrie 2006, care a avut loc cu două săptămâni înainte de admiterea României în Uniunea Europeană, este totuși meritoriu, căci mai bine mai târziu decât niciodată.

Este pentru prima dată după evenimentele din decembrie 1989 când, de la tribuna Parlamentului, președintele României, domnul Traian Băsescu, a condamnat regimul comunist, care a înrobit țara și neamul românesc aproape o jumătate de veac.

Noi, supraviețuitorii generației de studenți 1948, am afirmat acest trist și tragic adevăr ori de câte ori am avut ocazia în public precum și în cărțile pe care am reușit să le scriem despre iadul închisorilor comuniste din România.

Pentru supraviețuitori, securiștii și nomenclaturiștii au fost și rămân criminali ai neamului românesc. Ei au exterminat elitele românești interbelice prin crime și atrocități dictate de conducătorii partidului comunist din România, împreună cu magistrații, milițienii și activiștii de partid, toți răspunzători de genocidul neamului românesc.

Prin exterminarea elitelor, un efect imediat a fost distrugerea sistemului de valori. Astfel, principalul criteriu după care s-a separat „valoarea” de non-valoare a fost reprezentat de supunerea față de regim (în toate formele ei). Această stare de degradare otrăvește în continuare trupul țării.

Este acest raport o nouă speranță pentru victimele regimului comunist că în sfârșit justiția actuală va trebui să stabilească gradul de vinovăție al criminalilor, iar victimele acestora să fie reabilitate?

Sperăm că acest raport nu va avea soarta tristă a celorlalte propuneri și măsuri de asanare morală a regimului nostru democrat de tranziție, terfelit de politicienii postdecembriști, care au rămas cu mentalități comuniste, care s-au opus din răspuțeri, prin toate șiretlicurile și hățiturile parlamentare, ca să nu se aprobe nicio lege care să le descopere fărădelegile. Aceste legi nu au putut trece prin Parlament, iar dacă totuși după ani și ani de amânări și ciuntiri au reușit să fie votate, n-a mai rămas din proiectele propuse inițial decât niște caricaturi căzute în derizoriu.

Exemple sunt: punctul 8 al Proclamației de la Timișoara, legea corupției fără corupți, legea deconspirării securității (din care singurii vinovați au rămas turnătorii – victimele acestora), declararea averilor ilicite ale politicienilor pentru care politica a fost și va rămâne o adevărată brățară de aur.

Se așteaptă dispariția victimelor, iar până atunci nu mai este mult, pentru ca să nu mai aibă cine să-și ceară dreptatea.

Ieșirea din criza generală în care trăim, criză predominant morală, nu se va putea realiza atâta timp cât oamenii de caracter nu pot accede în funcțiile de conducere. Este recunoscut că cei care conduc astăzi sunt interesați, în mod direct, să perpetueze sistemul politic ticăloșit.

Regimul comunist din țara noastră nu este învins, ci din contră se află în apogeul succesului.

Doamne, iartă-i, că nu știu ce fac!

Eu i-am iertat, dar nu-i pot uita! Dar cei ce sunt la doi metri sub pământ nu au cum să-i mai ierte.

LIII. Anexa 1: Curriculum Vitae

Teofil Mija

Data și locul nașterii: 11 septembrie 1923, comuna Bratei, județul Târnava Mare (actualul județ Sibiu)

Părinți: Nicolae și Emilia - țărani

Stare civilă : căsătorit

Studii:

- Liceul Timotei Cipariu - Dumbrăveni (jud. Târnava Mică) și Liceul Principele Nicolae - Sighișoara (jud. Târnava Mare); Bacalaureat - Liceul Gheorghe Lazăr (1942);
- Facultatea de Medicină - începută la Iași, transferat în 1945 la Facultatea de Medicină din Cluj; întreruptă în 1948, fiind persecutat și deținut politic în perioada 1948-1964 (15 ani condamnare politică și doi ani fugăr luptător anticomunist);
- Absolvent al Institutului Medico-Farmaceutic Cluj – promoția 1969;
- Facultatea de Biologie-Geografie din Cluj, absolvită în 1972;
- Doctor în Științe Medicale - Cluj - 1982;
- Institutul Teologic Ortodox Cluj 1947-1948.

Experiența profesională :

- Medic primar boli infecto-contagioase și epidemiologie
- Președinte al Asociației Filantropice Medical-Creștine Cristiana Brașov
- Director al Căminului de Bătrâni Cristiana Săcele
- Am parcurs teptele de promovare: medic de circumscripție rurală, urbană, policlinică;
- Director al Policlinicii Cristiana din Brașov
- Participant cu lucrări și referate la conferințe, simpozioane, comemorări și sesiuni științifice medicale pentru elevi, studenți și foști deținuți politic.
- Colaborator la revistele: Momento, Puncte Cardinale, Permanențe, Buciumul și Monitorul Expres.

- Redactor spiritual al revistei brașovene Astral - în perioada 2002-2003.

Diplome de studii:

- Facultatea de Medicină Generală - nota 10
- Facultatea de Biologie Cluj - cu nota 10
- Doctor în Științele Medicale - 1982

Diplome de onoare:

- Cetățean de onoare al municipiului Brașov, 7 decembrie 1999;
- Asociația Foștilor Deținuți Politic din România - filiala Brașov, 11 septembrie 2003;
- Centrul Rezistenței Românești Anticomuniste - 8 mai 2006;
- Fundația Memento-Timișoara, octombrie 2000;
- Protejarea și ajutorarea handicapatilor operați cardiac - județul Brașov;
- Pentru mucenicie în slujba Neamului Romanesc - Colegiul Național "Unirea", 2007;

Lucrări publicate:

- 22 lucrări științifice medicale, referate personale sau în colaborare cu Institutul Cantacuzino (publicate în țară sau în străinătate);
- Cartea de memorii "Am fost coleg și prieten cu Ionel Golea" - Colecția Omul Nou, 1993, Florida, USA;
- Cartea de memorii "Noi nu am avut tinerețe" – Editura Lux Libris, 2005;

Activitate didactică:

- Liceul Sanitar Brașov - cursuri de igienă și fiziologie - 1990-1993;
- Școală postliceală de Asistente medicale cursuri de igienă - 1990-1993;
- Facultatea de Educație Fizică și Sport a Universității Transilvania din Brașov - cursuri de igienă sportivă, urgente medico-chirurgicale, biomecanică - 1990-1995

LIV. Anexa 2: Diplome

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
 MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Anul 1984 luna 11 ziua 27
 Domiciliul avut la prescriere: Brateș, județul Sibiu
 Penitențiarul: _____
 Formațiunea: 0622 Arad

BILET DE LIBERARE Nr. 5948 19 84

Numele: MIJA TEOFIL
 Născut în anul 1923 luna 09 ziua 11 în comuna Brateș raionul Clujnaș regiunea Transilvania
 profesia Medic înaltă școală Medicină și al _____

A fost deținut ca condamnat de la 28.09.81 până la 06.08.84
 de către _____ cu mandatul nr. 1584/84
 emis de 1. ra. pt. U. P. A. I. sentința nr. 52/815
 pentru fapta de omicidare

A fost pus în libertate med. grațiat
 de către Consiliul de Stat conform S. 441/84
 Numele _____ se stabilește cu domiciliul în comuna _____
 str. _____ nr. _____
 raionul Clujnaș regiunea _____

A MAI EXECUTAT MANDATELE:

Mandatul nr. _____ emis de _____ pentru _____
 Mandatul nr. _____ emis de _____ pentru _____
 Mandatul nr. _____ emis de _____ pentru _____
 Mandatul nr. _____ emis de _____ pentru _____
 Mandatul nr. _____ emis de _____ pentru _____

Semnalațiile pe corp: talia 1,72, corpoleuza medie
 trunchiul mic înălțimea gura peste 4rbia _____ culoarea
 feței _____ culoarea părului _____ sprâncenele dește
 semne particulare _____

Drept pentru care i s-a eliberat prezentul bilet

COMANDANT _____
 Șeful biroului prescriere _____

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA
 MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
 INSTITUTUL DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
 DIN CLUJ-NAPOCA

Lee pentru
 lucrarea
 sec

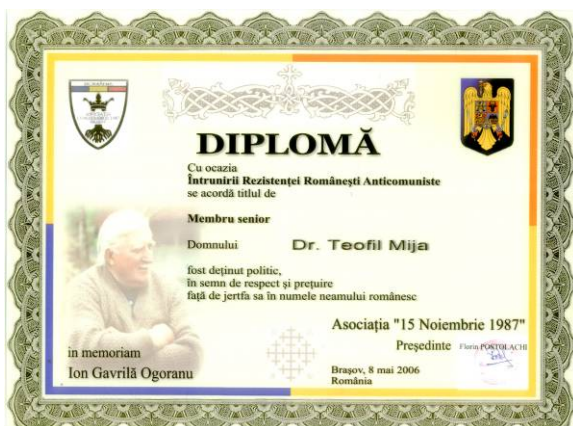
DIPLOMA DE DOCTOR

RECTORUL INSTITUTULUI DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
 DIN CLUJ-NAPOCA
 CONSTATÎND CĂ MIJA N. TEOFIL
 NĂSCUT ÎN Brateș-jud. Sibiu LA DATA DE 11.09.1923
 A SUSȚINUT TEZA DE DOCTORAT _____
 LA Fac. de Medicină
 PE BAZA HOTĂRÎRII CONSILIULUI PROFESORAL
 DIN ZIUA DE 27 iulie 1982
 CONFIRMATĂ PRIN ORDINUL MINISTERULUI EDUCAȚIEI ȘI
ÎNVĂȚĂMÎNTULUI Nr. 5016
 DIN 30 mai 1983
 ÎI CONFERĂ TITLUL ȘTIINȚIFIC DE DOCTOR ÎN MEDICINĂ

CLUJ-NAPOCA, ÎN ZIUA DE 23 noiembrie 1983

SERIA B NR. 1476
 C.G. Nr. 314/1981 — Cod 17.6.12/1982

PREȘEDINTELE
 CONSILIULUI PROFESORAL
 Nr. 26

LV. Anexa 3: Referatul tezei de doctorat

Lucrarea doctorului MIJA TEOFIL prezentată ca teză de doctorat pentru obținerea titlului de doctor în științe medicale este binecunoscută de către institutele și medicii de specialitate atât din sectorul organizării sanitare cât și din cei ai cercetării și supravegherii în teren a importante probleme de sănătate publică „Infecțiile streptococice cu complicațiile lor cardiace și renale”.

Încă din anii 1972-1973 doctorul Mija Teofil a prezentat atât Ministerului Sănătății, cât și cu ocazia ședințelor de lucru ținute sub auspiciile Academiei de Științe Medicale la Institutul Dr. I. Cantacuzino București precum și cu ocazia diferitelor simpozioane la Iași, Cluj, Sibiu etc. o serie de observații și contribuții personale în supravegherea infecțiilor streptococice în colectivități, în scopul evitării cât mai mult posibil a complicațiilor poststreptococice.

Cercetător perseverent, dublat de o cultură generală și o temeinică pregătire în medicina generală, medic specialist epidemiolog și în boli infecto-contagioase, în prezent încadrat ca medic epidemiolog la C.S.A. Brașov, a reușit să pună la dispoziția forurilor superioare de organizare a sănătății publice, o lucrare complexă și bine documentată, lucrare care a stat la baza întocmirii actualului program de supraveghere a infecțiilor streptococice acute și a profilaxiei complicațiilor poststreptococice din țara noastră.

Putem afirma cu toată convingerea că Dr. Mija Teofil se situează prin cercetările sale printre înaintașii activității de profilaxie a infecțiilor streptococice și a complicațiilor acestora. Pentru organizarea ulterioară a stațiilor pilot din diferite centre județene din țara noastră, planul complex de influențare a streptocociilor, obiectivul final al lucrării prezentată ca teză de doctorat, a constituit un veritabil îndreptar.

Considerăm că pe lângă contribuțiile originale aduse în elucidarea multor probleme din bazele experimentale ale actualului program de profilaxie a infecțiilor streptococice și a complicațiilor acestora, lucrarea are un merit deosebit ca ghid practic pentru rețeaua de bază, demonstrând că în condițiile actuale existente în teren, se poate obține printr-o muncă

susținută, competentă și conștiincioasă, o supraveghere eficientă a strepto și poststreptocociilor, asigurând astfel într-o problemă de sănătate publică, aplicarea politicii actuale sanitare de ocrotirea sănătății și prevenire a îmbolnăvirilor.

Capitolul intitulat „Incidența reală a infecțiilor streptococice acute și a complicațiilor poststreptococice în țara noastră”, a elucidat o problemă de bază necesară cunoașterii incidenței reale a acestor afecțiuni, incidență incomparabil mult crescută față de incidența cunoscută declarată, permițând astfel premise reale de alcătuire a unui program de supraveghere și profilaxie a streptocociilor.

Datele statistice ale problemei, urmărite în dinamică pe 11 ani, semnificativ statistic, comparate, corelate, interpretate și concluzionate minuțios și cu multă competență, îl prezintă pe autor ca un cercetător bine orientat în problematica medicinei profilactice actuale și a unor programe de sănătate publică.

Depistarea și supravegherea formelor ușoare, monosintomatice, de glomerulonefrite poststreptococice, sugerează corespondentul sindromului postanginos – azi sindromul poststreptococic minor – forme clinice cu imunitatea încă incomplet stabilită, care pot genera R.A.A. și glomerulonefrita acută cu tabloul clinic al celor patru sindroame ce o definesc.

Cercetările imunologice întreprinse au sugerat ceea ce pe parcurs se acceptă tot mai mult de către cercetătorii pe plan național și mondial și anume că există o populație de risc receptivă la complicații poststreptococice, datorită propriului teren genetic. Încercările de a despista prin IDR și alte investigații screening aceasta populație rămân în continuare în atenția cercetătorilor.

În mod firesc, față de cele expuse în teză pentru perioada 1972-1975 se constată în prezent un progres în cercetarea teoretică și aplicarea măsurilor de profilaxie a streptocociilor. Dar cu obiectivitate și animați de spiritul cercetătorului angajat în recunoașterea adevărului științific, putem afirma că rezultatul cercetărilor cuprinse în această teză rămîne ca o bază de lansare a acestor progrese, ca un stadiu intermediar obligatoriu, altele chiar definitiv elucidate și acceptate ca atare.

Pentru munca de cercetare a acestei probleme de sănătate publică colectivă a copiilor și tineretului adult, în care s-a angajat plenar cu toate energiile sale creatoare, cât și pentru valoarea teoretică și mai ales practică

a lucrării, adevărat manual la dispoziția rețelei medicale de bază și în special al medicilor școlari (pentru a căror legitimare a stăruit cu argumente științifice și de eficiență economică), recomand insistent ca să i se acorde Dr. Mija Teofil titlul de doctor în științe medicale.

București, 2.VII. 1982

Dr. Traian Ionescu

Doctor în medicină, medic primar de epidemiologie

*Director al Centrului de calcul și statistică sanitară a Ministerului
sănătății*

LVI. Anexa 4: Nistor Chioreanu (Moșul)

Se coboară în mormânt unul dintre principalii stâlpi ai rezistenței neamului românesc.

Este o încercare foarte grea, în aceste momente, de a spune ceva la catafalcul celui mai bun dintre noi. Dar, fără doar și poate, despre Nistor Chioreanu ca om politic vor scrie mulți istorici și analiști, nu numai din România, ci din toate țările cotoprite de comunism. Și vor mai scrie despre el, fără nicio îndoială, criticii literari, atunci când se va reuși să i se publice scrierile, cu deosebire romanul istoric, în care redă ca nimeni altul sufletul și zbućiumul țăranilor români din satele ardelene de pe Mureș și Târnave, în timpul revoluției de la 1848.

A primit moartea cu atâta împăcare și seninătate cum nu mi-a fost dat să întâlnesc o asemenea atitudine la niciun alt om în lunga mea carieră medicală. Când aproape apăruse respirația preagonică, a acceptat să facem o rugăciune. Și-a făcut semnul crucii și apoi și-a ridicat mâinile spre cer schițând un gest prin care să ne facă să înțelegem că, de-acum, totul s-a sfârșit pentru el în viața pământească.

Am apucat a-l cunoaște pe Nistor Chioreanu când, fiind student, am simțit marele său atașament față de tineretul acestui Neam, atașament pe care l-a ținut viu atât înainte de 1941, cât și după ce a ocupat în acel an funcția de Comandant legionar al Ardealului, pe care o deținuse neuitatul Ion Banea până să fie asasinat în lagărul de la Râmnicu-Sărat.

N-am să vorbesc despre activitatea și meritele lui Nistor Chioreanu, ci doar de cele care au constituit periplul de grele lupte, jefre și suferințe prin care a trecut după eliberarea, în 1944, din lagărele din Germania, prin care a fost deținut împreună cu sute de legionari, în frunte cu Horia Sima, și de unde a revenit în patrie pentru a continua lupta împotriva dușmanului comunist cotoptor, luptă începută de neamul românesc, încă din 1919, prin Corneliu Zelea Codreanu, la Dobrina și la Iași.

Pe lângă alte funcții îndeplinite după revenirea în țară, în acțiunile de reorganizare a Mișcării Legionare și a luptei de rezistență anticomunistă, Nistor Chioreanu și-a asumat-o și pe aceea de reorganizare a centrelor studențești.

Noi, studenții clujeni de atunci, l-am avut mereu printre noi. Ne-a orientat pașii pe drumul cel bun, ne-a dezvăluit caracterul superior moral-creștin, naționalist și patriotic, și ne-a dirijat toată activitatea anticomunistă.

Din acea perioadă a devenit pentru noi „Moșul”. Și-mi amintesc că tot pe atunci, în 1947, la o întrunire a studenților mediciști clujeni, Moșul ne-a spus următoarele: „Ne așteaptă vremuri grele. Căpitanul le-a prorocit astfel când i-a avertizat pe politicienii vremii: „...de vor intra în țară hoardele bolșevice, nu vor mai pleca până nu ne vor sataniza!”. Și Moșul a continuat: „În această situație, este greu să mai sperăm ca generația noastră să mai poată vedea biruința binelui asupra răului. Dar avem fiecare datoria ca măcar în familiile noastre să trăim în crezul nostru național-creștin, să reușim ca prin modul nostru de viață să transmitem semenilor noștri datoria de a împlini acest crez”.

Într-adevăr, peste țara și neamul nostru au venit vremuri și suferințe mult mai grele decât își putea închipui mintea omenească.

Pentru noi cei de atunci, puținii supraviețuitori ai iadului închisorilor comuniste, Moșul a rămas modelul de comportament moral-creștin inegalabil.

În închisoarea din Aiud s-a declanșat în primăvara anului 1957 o grevă a deținuților politic. Securitatea și conducerea închisorii, în frunte cu diabolicul colonel Koller, aveau convingerea că numai cu aprobarea lui Nistor Chioreanu a putut fi organizată și declanșată acea grevă. Între cei 13 deținuți scoși din Zarcă, cu lanțuri la mâini și picioare și cu un alt lanț de legătură între cel de la mâini și cel de la picioare, ca fiind instigatorii și organizatorii grevei, Nistor Chioreanu a fost cap de coloană, urmat de Nae Cojocar, organizatorul grevelor din lagărele de prizonieri români din Siberia. La securitatea din Cluj, acolo unde tronau colonelul Bainer și colonelul Gruia, alias Grunberg, unde am fost transferați pentru anchetă. Moșul s-a apărat ca un mare avocat ce era, pe viață și pe moarte. Cu adevărat „pe moarte”, căci dacă pledoaria lui nu ar fi dărâmat acuza de instigator și organizator al grevei, în mod sigur ancheta s-ar fi soldat cu condamnarea lui la moarte, și poate și a noastră, a celorlalți 12 colaboratori ai lui.

În urma schimbărilor ce s-au produs în țară, după decembrie 1989, Moșul a reușit, împreună cu alți 13 luptători și colaboratori apropiați, să pună bazele Partidului pentru Patrie, dând astfel un suflu de speranță de mai bine celor a căror răspundere morală o purta. În toată perioada care a urmat, fiecare convorbire a lui cu cei pe care i-a iubit și care l-au urmat „și la bine și la greu” se finaliza cu îndemnuri la pace și la unitate. Cei care i-am fost alături știm cât de mult a dorit să rămânem neabătuți de la crezul nostru

național-creștin, de la drumul de sacrificii și de jertfe, pe care au mers cei care și-au dat viața pentru salvarea neamului și a țării.

Am știut întotdeauna, prea bine, că și tu, Moșule, ai fost pregătit în orice clipă de jertfa supremă. Dumnezeu din ceruri, care ne-a purtat mereu de grijă, a vrut însă să rămâi alături de noi până la această venerabilă vârstă; să ne fii stea călăuzitoare și model de viață moral-creștină și națională, nouă și generațiilor viitoare.

Suntem siguri că nu va trece mult timp și pe monumentul pe care ți-l vor ridica fiii Neamului Românesc vor fi încrustate cu litere nemuritoare: „un om bun, un om modest cu sufletul curat, un om de omenie, UN OM ADEVĂRAT ... o viață de luptă, de suferință și de dăruire pentru Neam și pentru Țară, pentru cei mulți și oropsiți”.

Bunul Dumnezeu să te așeze, Moșule, în cohorta martirilor și eroilor neamului românesc!

Dumnezeu să te odihnească în pace!

Cuvinte de adio, rostite la catafalcul Moșului.

Alba-Iulia, 29 octombrie 1998

LVII. Anexa 5: Ion Gavrilă Ogoranu

Cuvântul de față l-am rostit la Întrunirea Rezistenței Anticomuniste, ținută la Brașov, în 8 mai 2006, cu participare internațională, în frunte cu binecunoscutul luptător anticomunist rus Vladimir Bukovski, invitat special. La această Întrunire s-a păstrat un moment de reculegere și s-a exprimat regretul participanților pentru trecerea în “lumea celor dreپți ai păcii eterne” a lui Ion Gavrilă Ogoranu.

Cu ocazia acestei ședințe pregătite și planificată organizatoric cu o lună în urmă, Ion Gavrilă Ogoranu trebuia să fie decorat pentru întreaga sa activitate anticomunistă. Decorația și premiile care i se cuveneau au fost predate prietenului său bun, Nae Purcărea, ambii începând lupta anticomunistă și detenția politică încă din timpul dictaturii Antonescu, pe atunci fiind doar elevi de liceu.

Asociația “15 Noiembrie 1987” va promova ideea organizării la Brașov a unui Memorial Ion Gavrilă Ogoranu, iar Centrul Rezistenței Anticomuniste va purta numele lui.

În 4 mai 2006 a avut loc înmormântarea luptătorului anticomunist, eroul nepereche Ion Gavrilă Ogoranu, în cimitirul comunei Sântimbru, satul Galțiu, județul Alba. Au asistat sute de credincioși localnici și din comunele învecinate, precum și colegi, prieteni, camarazi de luptă anticomunistă, supraviețuitori, veniți din aproape toată țara, din București, Constanța, Galați, Iași, Suceava, Maramureș, Oradea, Alba-Iulia, Arad, Sibiu, Făgăraș, Timișoara, Craiova, Târgoviște, Ploiești etc.

Regretabil a fost faptul că și de această dată au lipsit reprezentanții autorităților statului, la fel ca la înmormântarea, cu doi ani în urmă, a luptătoarei anticomuniste Elisabeta Rizea, din comuna Nucșoara-Muscel, de asemenea o eroină legendară a neamului românesc.

Presă din câteva orașe transilvănene, și mai puțin cea centrală, a anunțat totuși acest trist eveniment național.

Biserica satului, hărăzită să adăpostească această dureroasă despărțire, s-a dovedit prea mică pentru toți cei care veniseră să-l însoțească pe ultimul drum pe eroul Ion Gavrilă Ogoranu.

Mulțimea de credincioși a așteptat pe ulița din fața bisericii terminarea slujbei de înmormântare, iar organizatorii au hotărât să fie rostite la cimitir cuvintele de adio ale acelor foarte mulți doritori să-și

îndeplinească o astfel de îndatorire. Dar și micul cimitir sătesc s-a dovedit a fi neîncăpător pentru întregul cortegiul funerar.

Și astfel s-a pogorât în mormânt Ion Gavrilă Ogoranu, în sunetele triste ale unui marș funebru cântat de fanfara comunală și ale Imnului Eroilor căzuți, cântat de toți camarazii săi de luptă. Acum și aici și-a găsit cu adevărat liniștea falnicul și rezistentul trup al camaradului nostru Ion Gavrilă Ogoranu, trup istovit și doborât în sfârșit de o boală neîndurătoare, dar niciodată învins de diabolicii securiști ateo-comuniști, în timp de aproape de 30 de ani de urmărire fără a-i da de urmă, iar după ce s-au întâlnit față-n față, arestat pentru scurt timp, a fost salvat din ghearele securiștilor la intervenția însăși a președintelui Nixon al Americii, primul pământean la acea oră. Securiștii n-au mai îndrăznit să-l execute – el fiind condamnat la moarte în contumacie – dar în următorii mai bine de 20 de ani până la evenimentele din 1989 l-au supravegheat pas cu pas, zi și noapte, aceeași diavoli cu chip de om.

A crezut și a sperat că întreaga suflare românească, cu excepția securiștilor, a nomenclaturiștilor, trădători înstrăinați de neamul românesc, că odată cu dispariția cuplului de împușcați în ziua de Crăciun a anului 1989 va fi eliberată țara de comuniști și de comunism. Dar cruntă dezamăgire a fost pentru el și pentru noi, toți camarazii săi. El a simțit-o înaintea noastră căci, așa viteză cum îl știam, a alergat într-un suflet la București, răzbătând până la balconul sediului central al PCR, ocupat deja de cei instruiți de către “ocultă” ca să preia puterea politică, majoritatea neocomuniști. Aceștia nu i-au permis lui Ion Gavrilă Ogoranu să se adreseze țării și să arate direcția și coordonatele pe care în mod firesc ar fi trebuit să evoluăm în perioada de tranziție, de la comunism la capitalism.

Și a trăit o nouă decepție, o nouă bătălie pierdută, dar care totuși nu l-a înfrânt, căci era convins că înfrânți sunt numai cei care renunță la luptă. El a continuat să lupte, deși vedea bine că momentul decembrie 1989 a venit prea târziu pentru generația noastră de studenți din anii 1940-1948, și cum neocomuniștii, autoinstalați la putere, erau aceeași securiști care l-au aclamat, iar mai apoi l-au executat pe patronul lor, Ceaușescu (metodă preluată de la Lenin și Stalin), era normal ca aceștia să nu se teamă decât de foștii deținuți politic și, mai ales, de acei supraviețuitori anticomuniști, în frunte cu Ion Gavrilă Ogoranu.

Zadarnic s-a mai zbatut în continuare Ion Gavrilă Ogoranu pentru înființarea unui partid al tuturor deținuților politic, căci între timp apăruse

Asociația Foștilor Deținuți Politic din România, formație eterogenă și incapabilă de a se opune metodelor de perpetuare a comunismului sub formă de neocomunism. În van a prezentat Ion Gavrilă Ogoranu și un proiect de întemeiere a Fundației Luptătorilor din Rezistența Armată Anticomunistă. Acest proiect avea să se piardă în hățișurile birocrăției. În realitate, au fost obstacole premeditate ca să se zădărnicească pentru totdeauna coagularea forțelor anticomuniste autentice, care să lupte hotărât și consecvent împotriva tuturor vinovaților de dezastrul țării, de distrugerea elitei neamului românesc.

Dar Ion Gavrilă Ogoranu a rămas convins până la moarte că, chiar dacă rămân tot mai puțini cei ce nu acceptă neocomunismul, totuși istoria ne-a dovedit că "cei puțini", elita, au fost purtătorii, salvatorii și înfăptuitorii idealurilor înalte de biruință. Și pentru împlinirea acestui ideal, a acestui crez, a acestui vis, pe care Ion Gavrilă Ogoranu l-a trăit clipă de clipă în toată ființa sa, nu și-a permis odihnă, rabat, compromis sau dezertare. A rămas egal cu sine însuși până în ceasul morții.

Pentru a-l înțelege și a-l defini mai bine pe Ion Gavrilă Ogoranu voi aminti câteva din cuvintele rostite de el în iulie 2005, la monumentul de la Mănăstirea Sâmbăta, cu ocazia comemorării anuale a eroilor luptători anticomuniști din munții Făgărașului. Iată ce a spus printre altele:

„Deși suntem la vârste înaintate, noi nu ne-am terminat încă datoria față de țară. Noi nu ieșim la pensie decât atunci când ne vor bate cuiele în cele patru scânduri. Și avem datoria ca idealurile noastre să le trecem în mâna celor tineri, ca să le ducă mai departe. Pentru că vrem ca țara noastră să rămână aproape de Dumnezeu, în așa fel încât spiritul creștin să se reverse în tot ce are țara mai bun, în cultură, în justiție, în legi și obiceiuri, în viața de zi cu zi. Noi nu ne-am terminat misiunea odată cu căderea comunismului. Iar idealurile sunt aceleași pentru toate timpurile.”

Testamentul alcătuit de Grupul Carpatin Făgărașean, pe muntele Buzdugan, în Săptămâna Mare a anului 1954, i-am cerut voie lui Ion Gavrilă Ogoranu, cât era încă în viață, ca să ne permită să ni-l însușim și noi, luptătorii din alte grupuri de rezistență armată anticomunistă. Acest testament am reușit să-l public în cartea pe care am dedicat-o colegului meu Ioan Golea. Redau din acest testament următorul text:

„Pe potecile munților acest grup de tineri n-a purtat numai arme. Alături de onoarea, mândria și conștiința libertății neamului nostru, alături de durerea ceasului de față, în inima și crezul nostru am purtat ca o povară

scumpă visuri, doruri și gânduri izvorâte și călite în dragostea pentru neamul nostru, pentru vremurile ce vor să vie.”

Prin teroare și frică, regimul comunist a reușit să reducă la tăcere o țară întregă, cu excepția zonelor deținute de centre de rezistență armată din munți, printre care primul a fost cel condus de Ion Gavrilă Ogoranu din munții Făgărașului. Aceste centre s-au înscris și vor rămâne în adevărata istorie a neamului și a celorlalte țări înrobite de comuniști drept acte de eroism și vitejie, ce vor spăla rușinea lașilor, trădătorilor și colaboratorilor intrați în solda dușmanului cotropitor și asupritor.

Ion Gavrilă Ogoranu va rămâne în istoria neamului românesc ca un simbol al rezistenței luptei armate împotriva comunizării și slavizării țării noastre, al acelor eroi dispuși să meargă până la jertfa supremă, care n-au vrut să accepte condiția impusă de ”cei trei mari” care au câștigat războiul, adică intrarea României în infernul comunist rusesc pe timp de 50 de ani.

În perioada 1945-1948 Ion Gavrilă Ogoranu a fost student la Facultatea de Agronomie din Cluj – Mănăstur (după 1945 mănăsturenii au scris pe un zid înalt la intrarea în comună: “Până aci democrația, de aici înainte Mănăsturul”). Aici și acum ne-am cunoscut mai bine și am rămas prieteni nedespărțiți până la moarte.

Ca student la Cluj, Ion Gavrilă Ogoranu a activat și în grupele studenților agronomi care făceau parte din Centrul Studențesc Ion Moța. În acel Centru activau cei mai buni studenți la carte, “elita studențimii române”, purtătorii luptei și conștiinței național-creștine, stegarii anticomunismului.

Ion Gavrilă Ogoranu era ajutorul șefului Grupului de studenți legionari de la Agronomie, eminentul student Vlad Manole, din Banat, condamnat după 1948 la 15 ani de închisoare pentru activitate anticomunistă, ani pe care i-a executat în diabolica închisoare din Aiud, decedând la scurt timp după eliberare.

Calitățile de bun organizator și bun gospodar și le-a dovedit Ion Gavrilă Ogoranu din plin în această perioadă postbelică, de grea încercare și suferință pentru întreg neamul românesc. Rușii ne luau cu japca în contul armistițiului tot ce le cădea în cale. Peste țară s-a așternut o sărăcie cumplită cu tot felul de lipsuri, mai ales alimentare. O secetă abătută asupra Moldovei în 1946, după ce locuitorii acestei provincii fuseseră jefuiți după ocuparea de către ruși, i-a adus pe acești frați ai noștri, muritori de foame, în culmea disperării.

În acea vreme, mulți români din Basarabia, din Bucovina și chiar din Moldova de dincoace de Prut se refugiaseră în Transilvania, fugind din calea hoardelor bolșevice. Printre refugiați s-au aflat și studenți de la universitățile din Chișinău, Cernăuți și Iași, la Universitatea din Cluj. Împreună cu Ion Gavrilă Ogoranu am organizat în cadrul Centrului Studențesc Ion Moța din Cluj un grup de studenți voluntari care să asigure repartizarea de ajutoare, în primul rând alimentare, pentru acești studenți refugiați. Noi, cei din Ardeal, împărțeam alimentele noastre primite de acasă, cu studenții refugiați, iar din sumele de bani de care dispuneam pentru întreținerea noastră am reușit să procurăm alimente mai ieftine din satele din Transilvania, pe care le comercializam la prețul pieței la Cluj, reușind astfel să repartizăm frățește bunurile alimentare astfel procurate.

Dar cel mai mare ajutor pe care l-am putut oferi colegilor noștri refugiați a venit tot din partea lui Ion Gavrilă Ogoranu.

El făcea parte dintre studenții care conduceau cantina Facultății de Agronomie. În această calitate el reușea să obțină gratis zilnic câte cinci bonuri pentru masa de amiază, pe care noi le repartizam prin rotație acestor colegi refugiați, ca să aibă și ei astfel o masă caldă cel puțin de două ori pe săptămână, la cantina agronomiștilor din Mănăstur. După eșecul grevei generale a studenților clujeni din luna iulie 1946, noi, studenții cunoscuți ca inițiatori și organizatori ai grevei, a trebuit să ne ascundem ca să nu fim arestați de poliție, condusă de chestorul Crăciun, cel ce va deveni mai târziu comandantul închisorii Aiud, reeducatorul și asasinul elitei neamului românesc. Salvatorul nostru și de această dată s-a dovedit a fi tot Ion Gavrilă Ogoranu, care ne-a repartizat pe la familii de români mănăștureni, binecunoscuți de el, unde am rămas până a trecut pericolul, iar apoi am plecat fiecare pe la casele noastre, scăpând deocamdată de urmărirea Poliției din Cluj.

O altă activitate a lui Ion Gavrilă Ogoranu în acea perioadă, cunoscută numai de noi, a fost aceea în care l-a cunoscut pe Costache Oprișan, șeful Fraților de Cruce pe țară în perioada 1945-1948. Acesta se înscriesese și frecventa Facultatea de Filozofie a Universității din Cluj, după ce a revenit în patrie, eliberat din lagărele de muncă din Germania, în care au fost deținuți legionarii după lovitura de stat dată de generalul Antonescu în ianuarie 1941. Costache Oprișan a fost studentul despre care atât Lucian Blaga cât și D.D. Roșca, cei mai renumiți profesori din universitatea

clujeană, au afirmat că în întreaga lor carieră universitară nu au mai întâlnit un student mai bun decât acesta.

În această perioadă și în timpul acestei colaborări, lui Ion Gavrilă Ogoranu i-a fost încredințată reorganizarea Frățiilor de Cruce de la liceele din Transilvania, investind în această acțiune prioritară mult suflet și multă energie.

În Cluj, Ion Gavrilă Ogoranu a rămas până au început arestările de studenți din 15 mai 1948. A reușit să scape din încercuire și să ajungă în munții Făgăraș. Se retrage în acești munți cu un grup de elevi, studenți și alți luptători anticomuniști făgărășeni, reușind să organizeze cel mai numeros și mai viteaz grup de rezistență armată anticomunistă timp de opt ani. Cele șase volume pe care le-a scris, intitulate “Brazii se frâng, dar nu se îndoiesc”, sunt mărturii și documente despre rescrierea adevăratei istorii a neamului românesc căzut după 23 august 1944 sub cizma muscalo-comunistă.

Ion Gavrilă Ogoranu descrie în această carte și situația din căminul studenților de la Agronomie din Cluj, unde a locuit și el în perioada studenției sale, din 1945 până în luna mai 1948, când a început arestarea studenților “reacționari”. Viorel Gheorghiuță, student pe atunci la Facultatea de Litere și Filosofie-Cluj, arestat și el în acea perioadă, scrie în lucrările sale cum colonelul Rafila (străin de neam), șeful Securității din Arad, se lăuda că ei, securiștii, în acea blestemată noapte de 15 mai, au reușit să aresteze un număr de 15.000 de legionari, în majoritate intelectuali, studenți și țărani. Arestările au continuat în toate universitățile din țară, reușind ca din totalul de 14.000 de studenți câți eram pe atunci la cele patru universități (București, Iași, Cluj și Timișoara), să aresteze în jur de 3.000, dintre care 2.000 su fost condamnați, iar dintre aceștia, 1.000 au ajuns la închisoarea Pitești, unde au fost supuși reeducării, masacrării.

Ion Gavrilă Ogoranu consemnează în cartea sa cum unii dintre studenții din cămin, trădători și colaboratori ai Securității, îi însoțeau noaptea pe acești călăi prin dormitoarele studenților, arătându-le paturile în care dormeau studenții reacționari pentru a fi arestați. Unul dintre aceste iude, care și-a predat colegii pe mâna securității, a fost colegul de an de facultate al lui Ion Gavrilă Ogoranu, anume Nicolae Giosan, care a fost răsplătit nu cu 30 de arginți, ci cu postul de ministru al agriculturii.

Ca unul dintre supraviețuitori, prieten cu Ion Gavrilă Ogoranu și camarad de lupte din perioada studenției clujene 1945-1948, am rămas și

unul dintre medicii care l-am tratat și încurajat în boala pe care a suportat-o și a acceptat-o în ultimele luni de viață ca un martir. Noi, medicii, am încercat cu mijloacele științei omenești să-l smulgem din ghearele morții. Dar cu o zi înainte de deznodământ, el fiind încă internat la un spital clinic din Cluj, mi-a spus la telefon următoarele:

-Teo, să știi că numai sufletul a mai rămas din mine, corpul nu mi-l mai simt!

Și spunându-mi acestea, mi-am amintit de un alt erou al neamului românesc, inginerul agronom Traian Golea (aceeași profesie ca a lui Ion Gavrilă Ogoranu), care a ajuns după 1948 în exil în America și care și-a închinat întreaga viață luptei pentru apărarea și salvarea neamului românesc din robia comunistă. El a scris, a tipărit și a difuzat gratis cărți despre România și neamul nostru înlănțuit, la toate bibliotecile universitare din lume, inclusiv în țările stăpânite de comunismul rusesc. Această activitate a sa, pusă în balanță, întrece în mod sigur suma tuturor celorlalte activități ale întregului exil românesc.

Cei doi eroi, Traian Golea și Ion Gavrilă Ogoranu, au dorit să moară în țară, pe pământul strămoșesc, în “casele” lor.

Traian Golea s-a întors în România în ultimele zile ale vieții sale, ca să moară și să fie înmormântat în țara pentru care și-a jefit întreaga viață, îndeosebi cei 57 de ani de exil. Îmi amintesc și nu voi uita niciodată cum, însoțindu-l în ultimele zile ale lunii septembrie 2004, de la aeroportul Otopeni direct la un spital din Brașov, unde o tânără doctoriță l-a primit protocolar și l-a întrebat sec:

- Ce vă doare?

El a privit-o mai insistent și apoi i-a răspuns cu obișnuitul zâmbet care-l caracteriza:

- Nimic nu mă doare, domnișoară, numai sufletul, dar ăsta este numai al meu, iar dumneata tot nu mi-l poți înțelege și nici nu mi-l poți vindeca!

Câtă asemănare între cele două momente terminale ale celor doi eroi! Căci și Ion Gavrilă Ogoranu, în care nu mai rămăsese decât sufletul, n-a vrut să moară într-un spital din Cluj și i-a cerut distinsei și iubiei sale soții să-l externeze din spital și să-l ducă să moară “acasă”, în casa în care această soție eroină, Ana Gavrilă, l-a ținut ascuns 20 de ani, legându-se sufletește prin jurământ să împărtășească aceeași soartă în cazul în care ar fi fost depistați de “câinii securiști”, adică executarea sentinței condamnării la

moarte pentru Ion Gavrilă Ogoranu, de care în mod sigur și ea, soția, ar fi avut parte.

Este un record, un exemplu de sacrificiu și iubire fără egal, de familie cu adevărat trăitoare în duh creștin. Și bunul Dumnezeu le-a răsplătit fidelitatea, trimitându-le îngeri păzitori și apărători împotriva uneltirilor meșteșugite, diavolești și omenești. Și sunt convins că atunci când țara și neamul nostru se vor elibera și de neocomunism și își vor putea scrie adevărata istorie, această casă în care a locuit familia Ion și Ana Gavrilă va deveni un muzeu memorial, un loc de pelerinaj național. De-abia atunci oameni de cultură, istorici, scriitori, artiști vor immortaliza pentru generațiile viitoare această familie care a supraviețuit numai cu ajutorul Providenței, într-o vreme în care forțele răului au pus stăpânire pe toți cei lași, mișei sau defetiști, trădători de țară și vânzători de oameni.

Despre eroi ca familia Ion și Ana Gavrilă sunt convins că atât adevărații istorici români, cât și cei străini, vor prezenta rezistența armată anticomunistă românească și o vor așeza la loc de cinstire și de recunoștință binemeritată, ceea ce istoricii din ultimii ani nu au făcut.

În încheiere, la despărțirea pentru totdeauna de pe pământ de Ion Gavrilă Ogoranu, noi, studenții și camarazii supraviețuitori, cărora bunul Dumnezeu ne-a întins o mână salvatoare, ca să putem spune urmașilor noștri ce fel de genocid au aplicat comuniștii prin securiști, magistrați și nomenclaturiști asupra neamului românesc, recunoaștem că, pe zi ce trece, rămânem tot mai puțini dintre aceia care, ca și el și ceilalți luptători din Munții Făgărașului, am cunoscut și am participat în centre de rezistență armată, la adăpostul munților și codrilor țării noastre.

Profit de această ocazie, ca noi, supraviețuitorii, să cerem iertare pentru toate suferințele provocate familiilor noastre și familiilor celor care ne-au înțeles și ne-au ajutat în lupta pe care am dus-o nu pentru un interes meschin, ci pentru salvarea neamului din robia comunistă.

Și acum, dragă Ioane, acum când nici sufletul tău nu a mai rămas printre noi, căci a plecat în ceruri în cohortele eroilor și martirilor neamului românesc, alături de sufletele celor care au pus totul pentru țară mai presus de propria viață, noi ne rugăm bunului Dumnezeu ca sufletul tău să-și găsească acolo liniștea și pacea de care tu, pe pământ, nu ai avut parte. Fii liniștit și împăcat că sămânța cea bună moștenită de la generația interbelică, pe care ai semănat-o adânc în brazdele țării noastre în întreaga ta viață, va

rodi și nu va pieri niciodată din conștiința național-creștină a neamului românesc.

Dumnezeu să te ierte și să te odihnească în pace!

LVIII. Anexa 6: Generația 1948

Istoria unui neam este în mare măsură răspunsul pe care aceasta îl dă provocărilor mediului înconjurător. Dacă un astfel de răspuns nu există, identitatea națională s-a pierdut.

De multe ori ea, istoria, este scrisă de învingători. Neamurile înfrânte, robii, pot avea o existență biologică care le impune adoptarea valorilor morale, spirituale, culturale ale învingătorilor, uitându-și propria identitate. Este normal, este firesc, și totuși la judecata neamurilor, acestea venind cu regii și împărații lor, vor trebui să dea socoteală în fața tronului divin de talanții primiți ca zestre inițială.

Știm sancțiunea dată celor nevrednici, și groaza ne cuprinde în fața ei: pierderea învierii, și, deci a vieții noastre.

Cine poartă răspunderea pentru această stare? Ne-o spune Cel Fără de Început: Regii și Împărații, deci elitele, cele culturale în primul rând.

Doar înțelegându-și menirea și acceptând-o, cei ce își asumă conducerea societății (sub toate aspectele ei) vor rămâne înscrși în Cartea Neamului ca personalități, grupuri sociale și mai ales ca generații reprezentative.

Istoria Românilor nu este nici ea lipsită de asemenea situații.

Generațiile eroice au modelat sufletul neamului, au creat cultură, legislații, filozofie, și au dat în esență răspunsul național la chemarea lui Iisus: creștinismul românesc.

Noi, cei ce ne-am confruntat cu evenimentele anilor '40-'60, suntem o generație reprezentativă a neamului nostru? Am dorit-o și credem că da! Credem că ni se poate spune: Generația de la 1948.

O generație nu este o vârstă biologică, ci o stare de spirit caracterizată prin răspunsuri date problemelor cu care se confruntă națiunea într-o perioadă de timp.

Tineri și mai puțin tineri, de la elevi de liceu și studenți la cei cu răspunderi familiale, purtând greul războiului anticomunist, toți acești membri ai generației noastre s-au confruntat cu atentatul la desființarea istorică și geografică a poporului român, în încercarea de a-i falsifica cultura și spiritualitatea, negîndu-i-se:

-originea daco-romană, prin înlocuirea acesteia cu slavismul, limba fiind prezentată ca o formă neoslavă;

-familia, supusă la o încrâncenată luptă între părinți și copii, recunoscându-se doar meritul de a-i fi conceput, restul-educație, poziție în societate, revenind statului;

-armonia socială, prezentată ca și familia, ca o minciună, și înlocuită cu războiul claselor, delațiunea devenind rațiune de stat;

-forța care a unit generație de generație, religia creștină, prezentată ca un opium dat maselor și înlocuită cu materialismul ucigător al libertății spirituale, al idealurilor și al bunei creșteri.

În final, această acțiune urmărea un singur obiectiv: eliminarea caracteristicilor naționale, transformarea neamurilor într-o masă amorfă ușor manevrabilă, căreia i se pot inocula idei și stări sufletești ce le rup de trecutul lor.

Evoluția națională care, firesc, se produce în secole sau milenii, forțată de acest dușman al societății omenеști, a alterat, după cum constatăm la jumătate de veac de la începutul acestui experiment, multe suflete. Cunoscând, anticipat, consecințele acestei rațiuni, generația de la 1948 i s-a opus cu toată ființa ei. În acest cataclism, generația scut național a fost distrusă atât la propriu cât și la figurat, dar sângele curs în mișcările de rezistență armată din munții noștri și dramele închisorilor nu au fost zadarnice.

În aceste vremuri apocaliptice mulți dintre noi erau formați ca studii și statut socio-profesional, dar numeroși luptători, vârfuri ale studențimii și elevilor țării (în plină formare profesională) și-au văzut tăiate toate posibilitățile la care le dădeau dreptul calitățile intelectuale dovedite cu prisosință.

Generație sacrificată, dar, contrar denigratorilor, nu avortată. Nu masă de semidocti, căci celor ce au supraviețuit condițiilor de exterminare, le-a fost dat totuși să se afirme într-un mod încă anonim.

Din promiscuitate, din brutalitate, din cea mai cruntă mizerie, din tortură, din atacarea cea mai abjectă a ființei umane, a germinat o puternică sensibilitate, o tendință neasemuită spre frumos; din minciună, dorința de apărare a adevărului cu prețul vieții. Când peste sufletele curate s-a aruncat mocirla și veninul cel mai ucigător, rezultatul a fost răsărirea unei pleiade de peste 200 de poeți – identificați până în prezent.

Când se urla mai înfiorător decât urletul unei haite de lupi, din mințile și sufletele celor schilodiți se înălțau rugăciuni și răsunau cântece de duioșie sau de îmbărbătare, melodii care uneori nici nu cântau suferința

sau rănilor sângerânde ci simpla nostalgie a iubirilor neîmplinite, iar de multe ori bucuria presupusei revederi.

A existat o generație de foc ținută și strivită pe nicovaia istoriei de loviturile barosului implacabil al timpului care nu se mai termina!

Convertirea suferinței în creație.

Epopoe scrișă cu sânge.

Dar supraviețuitorii acestei generații nu și-au spus ultimul cuvânt, iar calvarul lor nu a încetat odată cu ieșirea din tranșeele luptei de apărare a identității neamului românesc. Eliberați în 1964, începând cu primăvara aceluia an unul din ei își amintește: Trec praguri sau intră-n pridvoare/ Năluci ce-au scăpat din vâltoare/ Se-ntorc cu cocorii deodată/ Bătrâni ce-au fost tineri odată/ Sunt umbre livide, de soare avide/ Rest de coșmar/ Dar spirit amnar/ Pășesc cu lumini peste moarte/ Când iarna de nea ne desparte.

Și-au început noua viață sorbind din cărți. Au așteptat ani până li s-a dat dreptul finisării studiilor, pe care unii le-au luat de la început, schimbându-și chiar profilul profesional inițial, și terminând pe primele locuri sau chiar șefi de promoție, alăturându-se tinerilor de care-i despărțea o generație. Au devenit ingineri, medici, profesori, economiști, preoți, mulți, mulți preoți, monahi, alți meseriași de elită, de data aceasta cu studii.

Ieșiți din închisori într-o lume care nu-i voia, care se ferea de ei, care îi privea ca pe niște morți vii, acești foști tineri au înfrânt adversitățile unei structuri organizate pe principii străine neamului nostru, au început o adevărată competiție între durerile personale și setea de făptuire care a adus la realizări superioare multora din cei care nu au cunoscut drama generației noastre. Aceste realizări nu au fost rezultatul unei munci de rob, a fricii de structurile statale comuniste, ci al unei firești nevoi de a trasa o urmă în istoria imediată și a viitorului. Martori ai celor afirmate sunt grupurile în mijlocul cărora au trăit, au muncit, și pe care nu odată le-au condus, cu toate că niciodată nu li s-au recunoscut meritele evidente, nici când au devenit inventatori.

Această dragoste nemăsurată pentru pământul pe care au crescut, i-a găsit anonimi și în rândurile celor care s-au ridicat în decembrie 1989. deși posedând dovezi incontestabile de participare la acele evenimente, nu s-au gândit nicio clipă să se înghesuie la masa celor care cereau certificate.

Robii unui crez acționând în societate și profesioni, îmbogățind patrimoniul cultural, spiritual și tehnic al neamului nostru, așezându-se scut în fața dușmanului cel dintru început, infirmă părerea că istoria o scriu învingătorii.

Învinsă vremelnic, generația de la 1948 înscrie totuși o filă de istorie eroică pe care din păcate contemporanii o ignoră sau în cel mai fericit caz o subliniază timid și ne semnificativ.

Mircea Dumitrescu

Membru al A.F.D.P.R. București

LIX. Anexa 7: Eminescu, expresia supremă a neamului românesc

“– Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să ne apropiem!”

Urma o scurtă pauză, în care profesorul cuprindea de la catedră întreaga clasă, cu ochii săi pătrunzători. Noi, elevii, stăteam încremeniți, apoi el continua:

“– Eminescu este expresia supremă a neamului românesc.”

De acum înainte, în clasă se înstăpâna o atmosferă de biserică, în care vibra de emoție numai vocea renumitului profesor de limba română și director al liceului “Principele Nicolae” din Sighișoara, Horia Teculescu.

Așa își începea acest dascăl și apostol al neamului românesc fiecare lecție despre Eminescu. Întreaga viață cultural-literară din orașelul medieval de pe Târnava Mare a fost patronată de el în perioada interbelică. Era coleg și prieten bun cu cei mai de seamă poeți și prozatori din acea perioadă: Ionel Teodoreanu, Ioan Minulescu, Lucian Blaga, Octavian Goga și alții. Pe aceștia îi invita la Sighișoara ca să țină conferințe literare în sala culturală a orașului, căreia el i-a dat numele de “Eminescu”. Aici erau găzduite teatre în turneu, precum și alte conferințe ale Asociației Astra, al cărei președinte era. La liceul nostru, lecțiile despre Eminescu erau programate timp de un întreg trimestru școlar. Cunoscând și trăind această realitate din perioada interbelică, nu se poate să nu încerci un sentiment de revoltă când te gândești că în perioada înrobirii noastre comuniste, opera celui mai mare poet român a fost aproape ignorată, redusă în manualele școlare la o singură lecție, cu cel mult două sau trei poezii comentate, principală și nelipsită fiind “Împărat și proletar”. Dar această poezie nu era analizată din punctul de vedere al valorii ei artistice, ci pentru a susține teoria luptei (a urii, de fapt) de clasă.

După reforma învățământului din 1949, luând modelul sovietic, profesorii deveniseră din “apostoli ai neamului” niște propagandiști ateo-comuniști. Fiindcă și-a iubit foarte mult neamul, în timpul războiului ruso-turc, din 1877, protestând prin articolele sale politice împotriva armatelor rusești care nu mai voiau să părăsească țara românească, deși noi i-am ajutat să scape din încercuirile de la Plevna și Vidin, Eminescu a fost considerat poet național, ceea ce era contrar doctrinei ateo-comuniste. Dar, apoi, a fost considerat extremist, antisemit etc, epitete cu care a fost

stigmatizat în timpul ocupației comuniste. Declamarea poeziei “Doina” a rămas și astăzi interzisă. Ca urmare, este ușor de înțeles de ce întâlnim foști elevi din acea perioadă care nu știu prea multe lucruri despre cel mai mare român, Eminescu.

În calendarul literar, luna ianuarie marchează aniversarea nașterii lui Mihai Eminescu. O lună fericită pentru noi, în care au mai văzut lumina zilei și alți bărbați de frunte, eroi, martiri, personalități culturale din panteonul neamului românesc, și anume: Domnitorul Alexandru Ioan Cuza, cel care a consfințit Unirea Principatelor, la 24 ianuarie 1859; Iuliu Hossu, episcopul greco-catolic, secretarul Adunării de la 1 decembrie 1918, cel care a citit “Proclamația Marii Uniri” în fața a 100.000 de români, veniți din toate provinciile românești; Gheoghe Lazăr, din Avrig, filosof, inginer și pedagog, organizatorul învățământului românesc modern; Nicolae Iorga, istoricul care a inițiat “Cruciada românismului”; Viorel Trifa, episcopul românilor din America.

Despre Eminescu s-au scris cele mai multe tomuri de recenzii, romane, conferințe, critici literare, zeci de ediții ale poeziilor sale, poezii ce au fost traduse în aproape toate limbile europene. Evocându-l, este surprinzător cum acest “geniu pustiu” a avut timp, forță fizică și intelectuală ca să creeze o operă inegalabilă, pe cât de vastă, pe atât de de valoroasă. Spun surprinzător deoarece, până la descoperirea lui de către Titu Maiorescu, a dus o viață plină de lipsuri, colindând țara în lung și-n lat, prezent la studii la Viena și Berlin. Asigur stimații cititori că eu nu îndrăznesc să-l cuprind, să-l prezint pe acest geniu al neamului românesc, “poet nepereche”, în două pagini de revistă, cu atât mai mult cu cât eu nu am nici talent literar, nici pretenții de istoric, analist sau critic literar. Ceea ce încerc eu să redau acum este numai o simplă mărturie despre felul în care ne-a fost prezentat Eminescu pe vremea când eram elevi la liceu, ce am simțit când ni-l prezentau profesorii noștri, când îl citeam, îl memoram, îl recitam etc. Poezia “Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie!”, pe care sunt sigur că o cunoaște toată lumea, nu lipsea din programul niciunei serbări școlare sau culturale, iar noi, cei care o recitam, eram răsplătiți cu aplauze prelungite, publicul ridicându-se în picioare. Pentru noi, elevii de atunci, educația național-moral-creștină se făcea în paralel cu obligațiile de studiu școlar; apoi, ca studenți, am înțeles mai bine articolele sale politice, cuprinse în două volume, ce stăteau permanent pe masa noastră de lucru, alături de

Biblie și de tratatele medicale după care ne pregăteam examenele de la Facultate.

La Iași am poposit de multe ori sub “Teiul lui Eminescu”. Parcă îi vedeam aieva pe “junimiști” și convorbirile lor literare, simțeam cum ne transmiteau și nouă din patriotismul lor, și trebuie să recunoaștem, că, în educația și formarea noastră profesională, modelele acestor bărbați curajoși, luptători pe plan cultural și al afirmării noastre naționale și-au lăsat adânci amprente.

Din clasa noastră de liceu cred că nu a existat niciun elev care să nu fi știut pe de rost măcar zece poezii de Eminescu. Cei mai mulți reușiseră să învețe să recite “Luceafărul”, cu cele 98 de strofe. Când am învățat aceste poezii nu știam ce “mană cerească” vor deveni pentru noi în timpul detenției din iadul Aiudului! Cei ce nu uitaserăm încă poeziile lui Eminescu și ale celorlalți clasici ai literaturii noastre le transmiteam vecinilor noștri de închisoare, cu ajutorul alfabetului Morse, prin perete, iar aceștia, la rândul lor, ni le transmiteau pe cele cunoscute de ei. Așa am ajuns să memorăm în jur de 2000 de strofe din diferite poezii și multe alte lecții de cultură generală sau de specialitate de la profesori universitari, personalități de prim rang, elita neamului românesc, căreia i s-a săpat mormântul în închisoarea din Aiud. Sunt peste 2000 de nume de eroi martiri înscrise pe plăcile de marmură din interiorul monumentului pe care supraviețuitorii, foști deținuți politic, l-au ridicat în cimitirul din Aiud. Acesta este adevăratul genocid asupra neamului românesc din perioada comunistă!

Ar fi foarte multe de spus despre ce a însemnat acest geniu al poeziei pentru sufletele noastre, atunci de liceeni, și mai târziu de oameni împovărați de acuzațiile comuniștilor, dar ar fi un sacrilegiu să-l descriem doar în câteva paragrafe. În 1989 am privit la televizor cum frații noștri basarabeni, mai curajoși decât noi, cei ce-l “adulam” pe Ceaușescu, au pregătit un spectacol la Teatrul Național din Chișinău, cu ocazia aniversării poetului național Mihai Eminescu; se împlineau 100 de ani de când sufletul său trecuse în lumea celor dreپți. A fost un arc peste istorie, de când și noi, elevii liceului din Sighișoara, aniversam în fiecare an pe Eminescu, cu poezii, cântece, pe versurile poetului, interpretate de corul liceului, referate și tot ce era mai frumos și mai reprezentativ din creația poetului Eminescu.

Celor de la Chișinău nu le-a fost frică atunci să recite poezia “Doina” și nici ultima parte din “Scrisoarea III”. Atunci, plângând de bucurie, dar totodată și de necaz, am retrăit bucuria pe care o simțeam în

liceu, când, cu glasul tremurând de emoție, recitam minunatele poezii ale marelui Mihai Eminescu.

(Articol publicat de dr. Teofil Mija în revista „*Astral*”, nr.11 din februarie 2004)

LX. **Anexa 8: Mari medici creștini, binefăcători ai omenirii**

În domeniul medical, cei mai mari binefăcători ai omenirii au fost medicii creștini-trăitori, convinși de existența lui Dumnezeu.

Printre aceștia, cel din vârful pedestalului a fost și rămâne doctorul Pasteur. El este descoperitorul vaccinurilor, prin care întreaga omenire a ajuns în posesia unei arme de luptă invincibilă împotriva multor boli, infecții-contagioase. Azi este unanim recunoscut că e mai ușor să previi o boală decât s-o tratezi. Este exact ceea ce reușește prin metoda vaccinurilor aplicate chiar de la nașterea copiilor și până la majorat - și ori de câte ori ne aflăm în pericolul de a contacta o astfel de boală (tetanos, turbare, febră tifoidă etc.). Nimeni nu va fi vreodată în stare să evalueze câte vieți omenești au fost salvate de la boli și moarte prin ceea ce Pasteur a dat omenirii. Pentru lista medicilor creștini, mari binefăcători ai omenirii, mi-ar trebui spațiul unei cărți de sute de pagini. Printre aceștia la loc de cinste se află și foarte mulți medici români, profesori universitari, personalități recunoscute și pe plan internațional.

Din rândul acesta se desprinde personalitatea inegalabilă, mândria noastră națională, doctorul Nicolae Paulescu (1869-1933). El descoperă insulina în 1914, invenție pentru care sa acordat premiul Nobel, însă nu lui Paulescu, cel care îl binemerita. Câți dintre noi mai știu astăzi că un român, doctorul Nicolae Paulescu, a descoperit insulina (el a numit-o pancreatină căci provenea din pancreas), medicamentul prin care se tratează diabetul, salvându-se și prelungindu-se viața a milioane de oameni bolnavi?

Câți știu, chiar dintre medici și studenții în medicină că Paulescu a renunțat la numirea ca profesor la o catedră de medicină internă de la clinicile din Paris? Această propunere i s-a făcut chiar de titularul acesteia, profesorul Lacereaux, unul dintre cei mai mari medici ai secolului trecut. Și cât de mult a stăruit acest profesor ca elevul său, Paulescu, să-i fie atât continuator la catedră, cât și ginere. Dar Paulescu a preferat să se întoarcă în țară după primul război mondial, în România Mare și unită animat de dorința organizării Facultății de Medicină din București după modelul francez.

Aici a înfruntat toate lipsurile și greutăților inerente oricărui început. A reușit să înființeze un laborator modern utilat la catedra de fiziologie, al cărei profesor devenise. A avut de luptat până la sfârșitul vieții și cu mentalitatea unor răuvoitori interesați numai de propriile afaceri.

Pacienții doctorului Paulescu au fost predominant „săraccii”, cărora le-a dăruit și toată agoniseala vieții sale.

Câți mai știu că la catedra de Fiziologie profesorul Paulescu a predat cursuri despre noțiunea de Dumnezeu și suflet în Fiziologie? Fiecare din cele 12 articole din „Simbolul credinței” (Crezul) a constituit o lecție bine documentată științific pentru dovedirea existenței sufletului și a lui Dumnezeu în fiziologie. În 1944, asistentul său, D.V. Trifu, a editat acest tratat de Fiziologie.

Cu câtă durere și revoltă în suflet a înaintat doctorul Paulescu un protest Comisiei de decernare a premiului Nobel pentru descoperirea insulinei, premiu ce a fost atribuit pe nedrept celor doi cercetători canadieni!

Spicuum din acest protest următoarele:

„Eu am crezut că pe altarul științei va prima adevărul... Astfel unii mi-au furat, în timp ce alții caută să-mi înăbușe protestele. Și aceasta se petrece în sânul familiei oamenilor de știință!.. Altădată credeam și propovăduiam că un savant poate lucra în toată securitatea, fiindcă eram convins că data aplicațiilor sale îl pun la adăpost de orice nedreptate... Din nenorocire... m-am înșelat.

Nu sunt stăpânit de orgoliu ... dar nici nu pot să suport alt viciu, care este FURTUL proprietății științifice a altuia... Ar fi dezastruos dacă asemenea procedee s-ar introduce în știință – care trebuie să rămână curată și nepătată, ca adevărul pe care îl reprezintă.”

Doctorul Paulescu a făcut parte din comisia științifică a celor zece savanți, de diferite specialități, propusă de Papa pentru a studia giulgiul în care a fost înfășurat Mântuitorul Iisus pentru înmormântare. Acest giulgiu se află expus la Catedrala din Torino – Italia.

La catafalcul doctorului Paulescu, în 1933, alături de preotul ortodox a slujit și un preot romano-catolic delegat de Papa, care a spus: „Doctorul Paulescu a trăit și a murit ca un sfânt”.

(Articol publicat de Dr. Teofil Mija în revista „Astral”)

LXI. Anexa 9: Rugăciunea – imnul sacru al sufletului

„Omul are nevoie de Dumnezeu, după cum are nevoie de apă sau de oxigen”. Sentimentul religios unit cu intuiția sentimentului moral al frumosului „și cu lumina inteligenței, dau personalității umane deplina sa înflorire”.

Continuăm să vă prezentăm personalități marcante ale mediului medical care prin activitatea lor, desfășurată în plan spiritual, au schimbat adesea destine.

Alexis Carrel (1873-1944) este cunoscut ca fiziolog și chirurg francez. În afara acestor preocupări dezvoltate prin prisma meseriei, reputatul medic a avut o amplă activitate literar-științifică. Capodopera sa, ”Omul, ființă necunoscută”, și eseul „Rugăciune” - apărut în 1944 - au relevat înclinarea filozofică a lui Alexis Carrel. Ca om, a fost un credincios obișnuit - devenind un trăitor creștin convins, după un pelerinaj ce l-a făcut cu o bolnavă de peritonită tuberculoasă, vindecată în mod periculos la Lourdes, la poalele munților Pirinei din Franța. Această localitate a devenit de altfel un mare loc de pelerinaj, consacrat Sfintei Fecioare Maria.

Comisia medicală a constatat cum aproape instantaneu mulți dintre bolnavi s-au vindecat. Miracolul se caracterizează printr-o accelerare extremă a procesului de vindecare organică. Singura condiție ca acest fenomen să poată avea loc este rugăciunea. Dar nu e nevoie ca bolnavul să se roage el însuși ci e suficient ca cineva din apropiere să se roage pentru el. Asemenea fapte au o înaltă semnificație - arătând anumite legături între procesele psihologice și ele organice. Ele dovedesc importanța obiectivă a activității spirituale de care noi ne-am ocupat până acum foarte puțin.

Acestea ne deschid un nou teren de cercetare, o lume nouă. Societatea de azi preferă inteligența în locul sentimentului. Activitățile neintelectuale ale spiritului, precum sentimentul moral, sentimentul frumosului și mai ales sentimentul sacralului le alungăm din viața noastră. Atrofierea acestor activități spirituale fac din omul modern o ființă oarbă din punct de vedere sufletesc. Cu această infirmitate, societatea rămâne nesănătoasă, bolnavă. Prăbușirea morală, care duce la prăbușirea civilizației, se datorează proastei calități a individului. Experiența ne dovedește că forța interioară este cel puțin tot atât de necesară reușitei în viață, cât și cea intelectuală sau cea materială, ba chiar mai mult.

Activitățile spirituale imprimă mai multă putere personalității decât cele intelectuale. Primele sunt din ce în ce mai neglijate. Sentimentul sacrului spre exemplu, care se exprimă îndeosebi prin rugăciune, tinde să dispară. Domeniul științei cuprinde tot ce este de observat. Prin observarea sistematică a omului care se roagă putem afla în ce constă fenomenul rugăciunii, tehnica și efectele sale. „Rugăciunea – zicea Alexis Carrel – este o esență, o tensiune a spiritului către baza imaterială a lumii; o înălțare a sufletului către Dumnezeu; efortul omului de a comunica cu ființa invizibilă, creatoare a tot ce există; este o stare mistică în care conștiința se absoarbe în Dumnezeu. Această stare nu este de natură intelectuală, ea nu cere nicio cunoștință în acest sens.

Cei simpli îl simt pe Dumnezeu tot atât de natural precum simt căldura soarelui sau mirosul unei flori. Acest Dumnezeu, atât de aproape de cei care știu să iubească, se ascunde de cei care nu știu decât să înțeleagă”.

Pentru a ne ruga, trebuie făcut un efort prin care tindem către Dumnezeu. Tehnica rugăciunii ne poate învăța calea misticii creștine, de la Sfântul Apostol Pavel și până la apostolii anonimi.

Rugăciunea trebuie să fie asemănătoare convorbirii dintre un copil și părintele său. Te rogi așa cum iubești, cu toată ființa ta. Cel mai bun mijloc de a comunica cu Dumnezeu este rugăciunea „Tatăl nostru”. Făcând ceea ce spune această rugăciune înseamnă să respecti legile vieții înscrise în țesuturile noastre, în sângele nostru și în spiritul nostru. Poți să te rogi oriunde, în Biserică, în singurătatea odăii tale, pe munte, pe câmp etc.

Rugăciunea este întotdeauna urmată de un rezultat, dacă e făcută în condiții demne.

Cine nu cunoaște efectele rugăciunii înseamnă că nu se roagă foarte rar și dovedește că sentimentul religios, al sacrului este în această persoană pe cale de dispariție. Rugăciunea acționează asupra spiritului și corpului în funcție de calitatea, intensitatea și frecvența sa.

Vindecările prin rugăciune sunt tot mai mult dovedite.
(Articol publicat de Dr. Teofil Mija în revista „*Astral*”)

LXII. Anexa 10: Călătorie prin Duhul României

Anual, duhul iubirii de țară și de oamenii ei, de mănăstiri, de trăitorii din ele și de neamurile mele mă mână spre locurile copilăriei, ale bucuriilor și ale suferințelor trăite acolo, comoara cea de preț a viețuirii mele în România vreme de 60 de ani, până la timpul înstrăinării acum 18 ani. Parcă o prăpastie fără fund mi-a despărțit viața în 1985, mai adâncă și mai lată decât prăpastia închisorilor. Poate pentru că, fie și în închisoare, viața mea se petrecea în pământul țării; poate pentru că trăiesc mereu în perspectiva următoarei vizite pe care o voi face în țară, trecând peste un ocean de apă și de amintiri, la fel de imense.

De fiecare dată când merg acolo parcă noi aspecte mi se revelează, unele rămase în subconștientul meu de la vizitele anterioare, pe care o împlinire mărunță le actualizează la adevărata lor dimensiune spirituală. De fiecare dată pierd două zile cu drumul și această pierdere mi se pare un furt din bucuria șederii în țară.

Anul acesta am ajuns în țară marți, 16 septembrie, două zile după hramul Bisericii Sfânta Cruce din America. Probabil că ar fi trebuit să mai rămân câteva zile după hram, pentru a-mi liniști inima din emoțiile pe care o asemenea sărbătoare le iscă în noi toți: preot și credincioși, așa că emoția sosirii în țară s-a suprapus pe un fond sentimental deja sensibilizat, astfel că ochii mei au fost mai deschiși, mai ațți să vadă cele ce anii trecuți trecuseră cu vederea. Am stat două zile în București și apoi am plecat la Brașov să văd Asociația Cristiana, a doctorului Teofil Mija, un fost deținut politic care, eliberându-se și în mod spiritual după 1990, a înființat această asociație pentru bătrânii săraci. În închisoare, doctorul Teofil a fost foarte bolnav de tuberculoză. Foarte bolnav. Dumnezeu l-a vindecat în mare parte, astfel că puterea care i-a mai rămas, ca un dar sfânt, a pus-o în slujba celor bătrâni și neajutorați. Am găsit acolo lucrare minunată, aproape incredibilă, cu devotament și nepăsare pentru sine la toți cei ce lucrează pentru semeni, de la medic până la bucătar. Medici din oraș vin la azil, după specialitate, și consultă gratis pe bătrâni, la nevoie.

Ca peste tot, și la Cristiana, câinii vagabonzi mișună căutând hrană și adăpost. Ciudat este că nu am văzut nici un câine vagabond slab. Toți sunt bine hrăniți, oamenii se milostivesc de ei, mă refer la oamenii săraci. Am întâlnit un coleg de liceu în Tulcea, Abdulah Remzi, acum pensionar, care umblă mereu cu o pungă mare în care are lapte, pâine și alte lucruri

de hrănit câinii vagabonzi. Nu-i hrănește pe cei din oraș care, și așa, sunt bine hrăniți, ci se duce peste Dunăre unde sunt câini mai flămânzi. Uneori îl mai și mușcă pentru că sunt mai sălbatici, dar pe el nu-l neliniștește acest lucru, îi hrănește mai departe, nu-și face injecții contra turbării și, în general, trăiește în bună prietenie cu întreaga haită. Aproape ca în Cărțile Junglei.

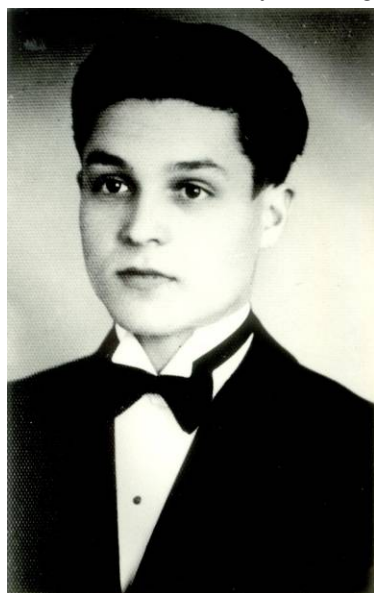
Am vizitat case de bătrâni și aici în America. Poate că cei de aici stau mai confortabil, poate mănâncă mai bine, dar acolo, la Brașov este altceva: acolo, toți sunt oameni, nu bolnavi și îngrijitori, ci pur și simplu oameni care se iubesc, se zbat pentru a mai obține hrană de la vreo întreprindere, sau bani, sau medicamente. Și mai e ceva: pensionarii azilului se întrec în a-și face viața cât mai frumoasă. Camerele lor sunt camere românești: covoare românești, perdele românești, perne românești, tot ce fiecare a putut aduce de acasă pentru a nu se simți ca în azil, a fost adus aici. Am vorbit cu ei așa cum vorbesc cu bătrânii care stau în casele lor, la feciori sau la fiuce. Nu am găsit decât o singură bătrână supărată foc pe toată lumea, fiindcă acolo în azil vin din când în când extratereștrii care-i chinuiesc pe bătrâni, îi mușcă cu dinții, le răsucesc mâinile etc. I-am promis bătrânei că voi lua măsuri ca extratereștrii să nu mai fie admiși în azil decât dacă declară în fața doctorului Teofil că nu-i vor mai mușca pe bătrâni. Femeia a fost mulțumită. Avea deplină încredere în mine.

Doctorul Teofil Mija a fost foarte ocupat. Avea niște vizitatori din Germania, care au venit cu aparate de fotografiat să-i fotografieze pe bătrâni. Stătuseră vreo două zile acolo și, în ziua în care am venit noi, plecau. Au făcut o donație spitalului și doctorul cu surorile s-au bucurat.

Am mai vizitat doi artiști în Brașov: o doamnă, Dorina Dutkay, pictoriță de icoane pe sticlă, icoane care urmează școala de pictură pe sticlă din Făgăraș și pe cea de la Nicula. Toate aceste icoane sunt vândute pentru procurarea de fonduri pentru azilul doctorului Mija. Al doilea artist, Nicolae Purcărea, este un sculptor în lemn, coleg de închisoare cu mine și cu Marcel (n.n. – Marcel Petrișor); lucrează în stil popular, este cunoscut în țară, participă la toate expozițiile de sculptură.

Preot Gh. Calciu

LXIII. Anexa 11: Fotografii

Teofil Mija - Bacalaureat

Student – anul II

Cu soția Lidia, la mănăstire

Teofil Mija, la vârsta de 85 de ani

Familia Golea

Nicolae Golea

Nelu Golea – erou anticomunist

Traian Golea

Nadia Golea – soția lui Traian

Eroii anticomuniști, executați în 1953

Ion Samoilă

Ion Buda

Vasile Vlad

Ion Bucșan

1998 la aniversarea a 90 de ani a lui Petre Baicu:
Aurel Ursu, Teofil Mija și Nae Purcărea.

La poarta Căminului de bătrâni – Cristiana Săcele

Cu Ion Gavrilă Ogoranu

Monumentul din Fetea

Placa monumentului din Fetea

LXIV. Anexa 12: Organizatorii genocidului comunist din România și unii dintre complici

Congresul I PMR (congresul VI PCR) – februarie 1948

Membrii Comitetului Central

Apostol Gheorghe	Mateescu Constantin
Alexa Augustin	Niculi Ion
Bonăraș Emil	Pauker Ana
Borilă Petre	Pas Ion
Chivu Stoica	Pîrvulescu Constantin
Chișinevschi Iosif	Popa Emil
Constantinescu Miron	Rădăceanu Lothar
Constanța Crăciun	Rangheț Iosif
Coliu Dumitru	Răutu Leonte
Chișinevschi Liuba	Rădăceanu Eugenia
Dalea Mihai	Radovanovici Niculae
Drăghici Alexandru	Sader William
Florescu Gheorghe	Sălăjan Leontin
Gheorghe Gheorgiu-Dej	Solomon Brabu
Georgescu Teohari	Șerban Avram
Iordăchescu Teodor	Tănase Zaharia
Luca Vasile	Țenescu Olimpia
Levin Mișa	Voitec Ștefan
Maurer I. Gheorghe	Vasilichi Gheoghe
Moghioroș Alexandru	Vaida Vasile
Moraru Mihail	

Secretariatul CC al PMR

Secretar general – Gheorghe Gheorghiu-Dej

Secretari – Ana Pauker

- Teohari Georgescu

- Vasile Luca

- Lothar Rădăceanu

În februarie 1948 – decembrie 1955 (când s-a ținut congresul II), conducerea PMR a inspirat, a organizat și a condus următoarele acțiuni cu caracter de genocid: represiunea sălbatică împotriva opoziției democratice, soldată cu peste 1,5 milioane de oameni aruncați în închisori și în lagăre de muncă forțată și cu sute de mii de morți; subminarea economiei naționale prin copierea sistemului sovietic hipercentralizat, „naționalizarea” principalelor ramuri și distrugerea liberei inițiative economice; începerea colectivizării forțate a agriculturii și distrugerea premeditată a micii proprietăți și a gospodăriilor țărănești, cu deportări masive de țărani sau trimiterea lor în închisoare; reforma învățământului (prin copierea sistemului sovietic) cu efecte dezastruoase asupra nivelului cultural și profesional al națiunii; Canalul Dunăre-Marea Neagră etapa I, abandonat din ordin sovietic, după ce s-au risipit peste 1,5 miliarde de dolari și au fost sacrificați zeci de mii de oameni supuși muncii de exterminare; organizarea „experimentului” Pitești, infern al distrugerii fizice și morale a tineretului român; declanșarea persecuțiilor religioase, sute de preoți și credincioși au plătit cu viața neclintirea lor întru credință.

**Congresul al II-lea PMR (congresul VII PCR),
Decembrie 1955**

Membrii CC ai PMR

Alexa Augustin	Daju Pavel
Apostol Gheorghe	Dalea Mihai
Balalia Dumitru	Dănălache Florian
Barna Ioan	Drăgoescu Petre
Berezițchi Dumitru	Dulgheru Radu
Bârlădeanu Alexandru	Fazekas Janos
Bodnăraș Emil	Florescu Mihai
Borilă Petre	Gavriliuc Mihai
Breitenhofer Anton	Gheorghe Gheorghiu-Dej
Bunaciu Avram	Gheorghiu Vladimir
Ceaușescu Nicolae	Gluvacov Ioan
Chișinevschi Iosif	Guină Nicolae
Chivu Stoica	Hosu Gheorghe
Crăciun Constanța	Ion Gheorghe
Coliu Dumitru	Iordăchescu Teodor
Constantinescu Miron	Joja Atanase
Cozma Ion	Kovacs Gyorgy

Cotoș Ion	Lascu Elena Iordăchescu
Csupor Ludovic	Moghioroș Alexandru
Mujic Mihai	Sălăjan Leontin
Murgulescu Ilie	Scarlat Constantin
Niculescu-Mizil Paul	Șerban Miron
Pas Ion	Solomon Barbu
Patilineț Vasile	Stancu Aurel
Petre Lupu	Stoica Gheorghe
Pîrvulescu Constantin	Toma Sorin
Popa Gherasim	Țurcanu Ene
Preoteasa Grigore	Vass Ghizela
Rădoi Gheorghe	Voitec Ștefan
Răutu Leonte	

Membrii supleanți ai CC al PMR

Alexe Eugen	Manole Ofelia
Almăjan Bujor	Marinescu Aneta
Bayerle Iosif	Mateescu Constantin
Banc Iosif	Maurer Gheorghe
Berghianu Maxim	Moiescu Anton
Buntea Ștefan	Nădejde Constantin
Catană Nicolae	Răceanu Ileana
Coșoveanu Iacob	Roșianu Mihail
Cristache Vasile	Simulescu Dumitru
Dobre Ion	Toma Ana
Doncea Constantin	Trofin Virgil
Fulger Cornel	Țugui Pavel
Gheorghiu Dumitru	Vaida Vasile
Crișan Nicolae	Vasilachi Gheorghe
Ichim Ion	Verdeț Ilie
Ionescu Vasile	Voicu Ștefan
Ioniță Ion	Zaharescu Barbu
Malinschi Vasile	

Secretariatul Comitetului Central

Prim secretar al CC	- Gheorghe Gheorghiu-Dej
Secretari ai CC	- Chișinevschi Iosif

- Ceaușescu Nicolae
- Fazekas Janos
- Cozma Ioan

În intervalul în care a condus activitatea partidului (decembrie 1955 – iunie 1960), comitetul central ales la congresul II PMR este răspunzător în fața lui Dumnezeu și a poporului român de următoarele: continuarea represiunii politice începută în anul 1948 (alți 600 mii de oameni închiși și zeci de mii de victime); continuarea colectivizării forțate a agriculturii și a politicii de distrugere a țărănimii; complicitate la asasinarea lui Imre Nagy, liderul răscoalei anticomuniste maghiare din 1956.

Congresul al III-lea al PMR (congresul VIII PCR), iunie 1960

Membrii Biroului Politic al CC al PMR

Gheorghe Gheorghiu-Dej	- Ceaușescu Nicolae
Chivu Stoica	- Drăghici Alexandru
Apostol Gheorghe	- Maurer Ion Gheorghe
Bodnăraș Emil	- Moghioroș Alexandru
Borilă Petre	

Membrii supleanți ai CC al PMR

Dumitru Coliu	- Leontin Sălăjan
Leonte Răutu	- Ștefan Voitec

Secretariatul CC al PMR

Prim secretar al CC	- Gheorghe Gheorghiu-Dej
Secretari ai CC	- Ceaușescu Nicolae
- Mihai Dalea	
- Fazekas Janos	

Conducerea PMR din perioada 1960-1965 a continuat politica colectivizării forțate a agriculturii, care s-a încheiat în 1962; represiunea politică a continuat și ea, dar după 1962 s-a produs o oarecare reducere a acesteia, concomitent cu pregătirea politică a „declarației din aprilie 1964”; în 1964 au fost eliberați din detenție peste 50 de mii de deținuți politici, supraviețuitori ai represiunii sângeroase din anii 1948-1962.

(extrase din lucrarea lui Gheorghe Boldur-Lătescu - *Genocidul comunist în România*).